

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG18136	ImageGroup:	I1KG18162
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས། gsung 'bum/_'jam dbyangs dga' ba'i blo gros/
Author:	ལེགས་པ་ཚོས་འབྲུར། legs pa chos 'byor
Descriptor:	n/a
Original Publication:	gangs can khyad nor dpe tshogs/;223-224
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	2009
Volume:	2
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. Comments: 7/2014

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་གཉིས་པ།

སེར་གུལ་གྲོས་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ།

111

༩༩། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་གཉིས་པ།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྟན།

|| နိမ္မိတပစ္စည်းတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ကင်းပုံကို ဖော်ပြခြင်း ||

|| မြေရိက္ခာ ||

|| မြေရိက္ခာ၏ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ကင်းပုံကို ဖော်ပြခြင်း ||

ཐུང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་མེའི་ཐུང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་པོད་ཅིས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐོག་ལོར། ས་སྤྱོལ་ཆན་དང་། མ་བྲག་སྤྱོད་གཉིས་
ནས་མཆོད་པའི་པོད་མེའི་ཐོག་མ་ཐུང་བ་ནས་བརྒྱུད། སྤྱོད་ཕྱམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཕྱམ་དབྱེད་འདྲ་
མིན་གྱི་ཆུ་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོད་ཐུས་སྤྱ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་བཅའ་སྐམ་པོ་ཞེས་ཀྱང་པའི་སྤྱོད་མཆོག་གང་གི་མཁུན་བཅུ་རྒྱས་པའི་ཐུང་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུ་ལས། པོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱང་ལ་ཐུབ་པར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་ངོ་མཆར་མང་དུ་
ཐུང་པའི་པོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྟོལ་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱོད་རྒྱུའི་ཕན་བདེའི་གཞི་ཅུ་ནང་
ཆོས་པོད་དུ་བསྒྱུར་འགོ་བཅུམས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅའ་ཀྱིས་
བསམ་ལས་སུ་མད་མི་བརྒྱན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་རབ་ཐུང་གི་སྟེ་དང་། སྤྱོད་བསྒྱུར་སྟོབ་ལྟ་ཐོག་མར་
བཙུགས་ནས་སྤྱོད་རིག་བྲག་པའི་ལོ་ཙུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་གནང་ཞེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་
རིག་པ་གཙོ་བོར་ཐུང་པའི་རིག་གཞུང་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་ས་འདིར་དར་སྤྱོལ་མཛད་དེ། ཤེས་
རིག་མཛོད་བརྒྱུའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཐུང་བ་ནས་བརྒྱུད། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ལུས་ཁམས་
འདིར་འཆད་ཅོད་ཅུ་མ་གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟེད་
ཁྱོན་ལ་ཕྱམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་མཐུ་བ་དང་། གསར་ཅོམ་མཛད་པའི་
བརྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆོག་པ་དལ་བ་བརྟེན་ནས་བསྐྱངས་ཀྱང་བསྐྱང་བར་དཀའ་
བས། པོད་ཐུལ་གྱི་གསུང་རབ་སྤྱོགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅིགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་

དབངས་ལའང་སྒྲིངས་པ་སྒྲིང་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་ཀྱང་ཅུ་ལྟ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་སྒྲིངས་
 པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྒྲིན་མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་
 སྒྲ་ཤོག་ཕྱ་ལྷུ་ཆོས་བཞིན་ཏུ་སེམས་པ་ནས་བརྒྱུད། སྒྲི་བོ་པལ་པ་དག་གི་སྒྲིང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་དེ་སྒྲི་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྩོན་བདད། བྱམས་དང་སྒྲིང་
 རྗེས་སྒྲིང་ཏུ་ལ་ཞིང། ལ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྒྲུག་རང་ཆས་སྒྲ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་སྒྲིང་
 འཇགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ལར་རྒྱས་སྒྲིང་པའི་འབྲས་སྒྲིང་། དེར་གི་རྒྱས་སྒྲིང་འཛོམས་སྒྲིང་གར་རྒྱལ་ལ་
 གནས་པའི་སྒྲིང་འབྱོར་རིག་གསུམ་སྒྲིང་། ལར་སྒྲིས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ལུལ་བྱ་དག་གི་མི་སྒྲི་
 གྲགས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ལུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྒོ་ལ་ཕྱོགས་ས་དང། ཞིབ་འཇུག་ཕྱ་
 ལུལ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིང་དོན་ལང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྒྲི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སྒྲ་སོང་པའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲོད་ཏུ་སྒྲིང་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀང་སྒྲེ་ལོན་ཏུ་ལུལ་ན་ལང་སྒྲི་ཐབས་བྱལ་པའི་
 གངས་སྒྲིངས་ཀྱི་ཁྲོད་ནོར་དེ། གསུང་རབ་བར་གིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྒྱ་ལྟའི་ཞལ་ཏུ་
 ལུལ་ཟེན་དག་ནི་བསྒྲུར་གསོ་ཕྱ་རྒྱའི་རྒྱས་མཐུ་རང་ཅག་སྒྲ་ལའང་མེད་ལ། རྒྱས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་
 བས་སྒྲིངས་དབང་གིས་ད་ལྟ་སྒྲིང་ཏུ་ལྟག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་
 བ་སྒྲིག་ཏུ་སྒྲིང་སྒྲིབས་དེར་སྒྲིབས་རིག་གནས་དངོས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྒྲིང་བྱེད་
 དགོས་རྒྱུ། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་པའི་སྒྲིན་ལམ་ཏུ་བསྐྱར་མ་སྒྲིབ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་འི་
 བཞིན་མ་གྱལ་ཅིང། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་བས་ས་སྒྲིང་ཏུ་ཅ་བསྒྲུག་
 མི་གཏོང་པའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀུན་བདག་སྒྲིང་གནད་འཁེལ་ཕྱ་རྒྱ་དེ་གཞན་ལ་འགེལ་ཐབས་
 མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་ཏུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐོག་ཆེན་སྒྲིང་དང་ལྟ་ལྡན་གཞུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཞུག་
 བར་བསྐྱར་དཔེ་ཉིད་འཛོལ་བསྒྲུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་ཏུ་བརྩོགས་ནས་ད་བར་

བཤུང་བུ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྟག་
 ཙམ་བཏང་ཐྱེ་དཔེ་དགོན་ལྷན་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་
 རྩུད་ནོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ལན་པོད་འཕྲེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་པར་སྒྲུན་ཟེན་
 པ་དང་། དགོན་ཐྱེ་དང་། སྒྲི་ཆོགས་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆང་གཉིས་ཏེ་རིན་མོད་
 འཕུལ་ལམ་ཁྱུས་པ་ལུད། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐུ་འཛོང་ཁྱུས་ཏེ། རྒྱལ་བརྟན་ལ་སྒྲི་
 རྩུད་རིས་མོད་མེར་སྐྱ་ཐོས་བསམ་ཙན་ནམས་གྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ཁྱུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་ངོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆན་པ་ཁག་གི་དཔུ་ཁྱིད་
 བས་གཟིགས་སྒྲོང་སྒྲུ་ན་མོད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྟག་བསམ་
 དུང་ལྟར་དཀར་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདོང་འཛིག་ཆད་མོད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 ལྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་གྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་ལྷན་པ་གྲུ་འདེགས་གྱིས་ལྟད་མེད་རྒྱལ་
 སྒྲོར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་དང་། སྒྲིང་དཔུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱེད་དང་
 ཆབས་ཅིག །འཕྱུང་འཕྱུར་ཡང་མེད་གཙོག་ནས་དགོ་ལྷགས་གསུང་འཕུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རིས་
 མོད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་གྲུ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་རིག་གཞུང་དག་གྱང་རིམ་བས་པར་སྒྲུན་ཁྱེད་འདུན་པ་སྒྲིང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྟག་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མོད་མེར་སྐྱ་རྒྱན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཆོའི་ལས་ཀར་
 ཅ་ཆེའི་ལམ་སྒྲོན་བཀའ་སྒྲོབ་སུ་མཐུད་ལྟག་སྒྲོལ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཁྱེད། །

མེར་གཙོག་ནང་བཟུང་དཔེ་ཆེད་འཛོལ་བའུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

སྒྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོའི་རྒྱ་ལོ་པའི་ཆེས་ལོ།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་དགོན་གྱི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་དང་། གློ་གླིང་གྲུ་ཚང་གི་གདན་རབས་
 བརྒྱད་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློ་གྲོས་སམ་མཆོན་གཞན་ཇེ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་ཟེ། ཁོང་ནི་སྤྱིང་གོང་གྲང་ཐང་རུ་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ས་བྱ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས།
 སྐྱེ་ཆུང་ཅུ་ནས་གདན་ས་ཆོན་པོ་གསང་སྤུང་ཆོས་ཁྱགས་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་གསང་སྤུང་བ་དཔལ་སློ་
 ལས་མར་སྟེན་དང་ཆོད་མ། མེ་རའི་གདན་རབས་བྱག་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་བརྟན་པ་ལས་
 འདུལ་མཛོན། བ་སོ་ཆོས་ཇེ་དང་པུ་ཆོན་པ་ལས་གསང་སྤུངས་ཀྱི་སློར་བཅས་གསན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་གྲུབ་ལས་ཀྱང་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསན་དེ་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་
 ལུས་པ་ལ་མཐས་པར་བྱུང་དེ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ཟེ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་གསང་སྤུང་བ་སྤྱད་པའི་འཆད་
 ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་མདོ་ཁྲམས་སུ་ཐེབས། བྱིར་ཐེབས་ཇེས་འབྲས་སྤངས་སློ་
 གསལ་གླིང་རུ་འཆད་ཉན་ལོ་ཉི་ལྷ་ལྷག་དང་། དགྲུང་ལོ་རེ་ལྷ་བ་སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་
 བྱིར་ཐེབས་དེ་གཞུང་ཆོན་མོའི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་མ་ཟད་སློ་གླིང་གི་ཡིག་ཆ་ཡང་རྩོམ་པར་
 གནང་། བཟ་གིས་ལྷན་པོར་ཡང་འཆད་ཉན་གནང་ཟེ་དེ་སྐབས་མཛོད་འབྲེལ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་
 མཛད། ཞལ་སློབ་ལ་རྒྱལ་དབང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བྱི་ཆོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཅེ་གར་གྱི་
 ཆོས་ཇེ་པའྱི་ཏ་བཟང་པོ། ཆོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ། ཉི་མིང་སྤྱུ་མ་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར། གོ་མལ་རབ་འབྲམས་
 སྐྱུ་མཛད། མེམས་དཔལ་ཆོན་པོའི་སྐྱེ་སྟེ་སྟེན་ལས་སློ་གྲོས། བྱེ་ཇིང་མཁན་པོ་རབ་འབྱོར་མེང་གི། གོ་
 རམས་བཟ་གིས་མེང་གི། གོང་སྟོན་དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས། འོལ་དགའ་དགའ་བརྒྱུ་བ་སློ་གྲོས་
 གྲགས་མོགས་གིན་ཅུ་མང་བ་འདུས། རྗེ་ཅུ་དཔོན་གྱིས་སྟེན་བདག་མཛད་དེ་འབྲས་སྤངས་བུ་མས་
 ཆོན་གྱི་སྐྱུ་བཞེངས། དགྲུང་ལོ་དོན་ལྷ་བ་རྒྱ་ལག་ཟེ། སྟེ་ལོ་༡༩༩༩ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་སྐྱུ་གཤེགས།

ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ནུས་པ་དེ་མོན་འབྲས་སྤངས་སྟོ་གྲིང་གྲུ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་ཕྱི་མོ་ཞིག་
 ཡིན་ཅིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལས་མས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྟོ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་གཞིས་ཀ་
 སྒེལ་བས་སྦྱོར་བདག་བྱས་ཏེ་དམ་པ་འདིའི་གསུང་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་པར་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་ཆོད་དུ་འདུག་ལ།
 རྒྱལ་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་མོགས་མཁས་དབང་མང་པོས་རྗེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་སྒྲིང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་སྤང་རུང་། ཕྱིས་སུ་ཁྱི་ཆེན་བཙུ་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་
 བསམ་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་སྟོ་གྲིང་གྲུ་ཚང་གི་སྦྱོར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆར་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་།
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྟོ་འི་གསུང་པལ་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོན་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཟད་
 ལྷག་པར་གོད་ཆག་འདུ་མིན་གྱི་དབང་གིས་སྤར་ཡོད་གསུང་འབྲས་གསལ་པལ་ཆེ་བའམ་ཆེས་མི་ཉུང་བ་
 ཞིག་ཅ་སྟོངས་སུ་གྱུར་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་མ་དཔེ་རེ་རྒྱང་ཡོད་པའང་མིང་ཅིམ་དུ་
 གྱུར་ཏེ་དཔེ་རྒྱན་སྟོང་ལ་ཉེ་བར་ཐུག་པར་བརྟེན། རེད་མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསྟེ་
 རྟོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ད་ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་གསུང་《ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བརྟན་
 བཙུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་》དང་།《ཕྱིད་ཐང་དགོ་བཤེས་ཀྱི་དྲིམ་ལན་འཇམ་
 དབྱངས་སྟོ་པའི་བླ་མའི་ཐུགས་བརྩུད་དྲི་མེད་རིགས་པའི་གསང་ལམ་》《ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་ཆོག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་》《རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་
 བརྩམས་ཏེ་གདམ་དུ་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱ་བ་ཐེག་མཆོག་ལུན་པོ་》《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པའི་བཤད་ཐར་
 པའི་ཐེམ་སྒྲས་》《དུས་ཆོགས་ཀྱི་དཀའ་པའི་གནད་ལ་དྲོགས་པ་དབྱེད་པ་དུས་ཆོགས་བཀྲལ་ལན་》
 《རྗེ་ཏ་རིའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་》《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟོར་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཀྱང་
 བཟང་མཆོད་སྦྱོར་》《མཁས་པའི་འཇུག་སྟོ་བསྟུས་པ་སྦྱོར་མོང་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཤེས་བྱ་ཀྱང་
 གསལ་》《ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོ་པའི་རྒྱན་》《དུས་མ་རྩ་པའི་ཆོག་
 ལེའུ་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་བྱ་རྒྱུངས་》《དུས་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འབྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་》《དུས་མ་འཇུག་པའི་བཀྲལ་ལན་སྒྲལ་བཟང་ན་རྒྱན་》《དུས་མ་ལ་འཇུག་

པའི་སྤྱི་ཐལ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་། འདྲུ་མའི་ལྷ་
 བྲིད་ཁག་གསུམ་། འུ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པའི་བརྟན་པོས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སང་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གདམས་པ་། རྩེ་བཙུན་
 མི་ལ་ལ་བཏོད་པ་། བྱམས་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་། འདྲུ་མ་འཁོར་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་དཀའ་གནས་འགྲོ་བ་
 རྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྷ་ཡིག་དྲུག་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ། འདལ་གསང་བ་འདྲུ་མ་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་འབྱེད་མཁས་པའི་ཞལ་ལུང་། བཀ་ཆེན་བྱམས་སྤྱིང་པའི་རྣམ་ཐར་། མཛོད་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་
 ལུན་། བཅས་ཁྱོན་པོད་གསུམ་བཞི་ཙམ་གྱི་མ་གྱི་དཔེ་རྟེན་རྣམས། མོ་བྱང་པོ་ཏ་ལ་དང་། འབྲས་སྤངས་
 དགོན་པ་སོགས་ནས་གཡར་གནང་གི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལྟར་ཟེར་བྲིས་སུ་དཔར་པའི་ཁོངས་ནས།
 དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་བཞུགས་པའི་ འདྲུ་མ་ཙུ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྩེངས་། འདྲུ་མའི་ལྷ་བྲིད་ཁག་གསུམ་། སེར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་པའི་
 གཟིམས་རྒྱུང་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་བཞུགས་པའི། འུ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པའི་བརྟན་པོས་
 གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སང་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལ་གདམས་པ་། བཅས་ཁག་གསུམ་ གངས་ཅན་བྱེད་མོར་དཔེ་ཆོགས་། ཀྱི་པོད་ཐེང་༤༩༩་ལྟེ་འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པོད་གཉིས་པ། ཞེས་པར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཐོག་
 ནས་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པའི་སྟུན་ལམ་ཏུ་སྤུལ་བ་ཡིན།

འདྲུ་མ་ཙུ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྩེངས་།
 འདི་ཉིད་རྩེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཇད་པའི་འདྲུ་མའི་རྣམ་པཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་རྩེ་ས་སུ་འབྱངས་
 ཏི། གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཅོ་བོ་རྩེ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་
 རྒྱལ། རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ལུང་རྩེ་ཙམ་བརྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་
 སྒོ་སོ་སོ་ནས་མི་རྒྱས་པ་ཙུ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་རེས་པ་འདྲན་རྒྱལ། དེ་དག་ལས་ཙུ་བས་དངོས་སུ་མ་
 བརྟན་པ་རྣམས་འགྲེལ་པ་སོ་སོས་རྩེ་ལྟར་བརྟན་རྒྱལ། བྱེད་པར་ཏུ་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་མི་འདྲ་

བ་རྣམས་སྒྲུབས་ཤིང་མ་གང་ཏུ་འདུག་པ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་སྒྲོལ་གྱི་ཚིག་རྣམས་འབྲངས་པའི་སྒྲུབ་ཚུ་ཚམ་ཏུ་མ་
 མོང་པར་དོན་གྱི་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པ་སྟེར་རྒྱས་པའི་འཆད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་གི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཤིང་
 དགོངས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། 《ལྷ་ཁྱིད་ཡག་གསུམ་》པོས་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་
 གདམས། འཕགས་མཆོག་གྲུ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་གྲགས་པས་རི་ལྷ་པ་བསྒྲུབ་པ་
 ལྷ་པ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སྟེལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་བ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ཁྱིད་ཉམས་སྒྲུ་ལེན་
 པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་རི་ལྷ་པ་
 བྱ་བའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཉེ། 《ལྷ་བའི་ཁྱིད་ཡིག་བསྒྲུས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་》དང་། པར་ཚད་
 དང་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཅུང་ཟད་སྒྱུར་སྤྲོས་གིང་། འདུག་ཤིག་གྱི་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་
 འབྱིང་གི་གདུལ་བྱས་རི་ལྷ་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཉེ། 《ལྷ་བའི་ཁྱིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་》
 གཞུང་ལུགས་ཚེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྱུར་སྤྲོས་གིང་། རྗེ་སྒྲོ་མའི་ལུགས་སྟེལ་ལ་ཆེས་འདྲིས་པར་བྱས་
 པའི་མཁས་བརྣམས་ལ། ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཉེ། 《ལྷ་བའི་
 མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྟིང་གདམ་》བཅས་སྒྲོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་སོ་སོར་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་
 བས་ཆོགས་ཅུང་ཏུས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་འདུག །

ད་ལས་པར་ཏུ་བསྒྲུན་པའི་དཔེ་དཔ་འདི་ཉིད་ལུ་དག་གི་སྒྲུབས། ཐོག་མའི་ལུ་དག་དང་། བསྒྲུར་
 ལུས། ལང་ལུས། ལུས་ཆེན་བཅས་ལུ་དག་གི་རིམ་པ་བཞི་ཙམ་བརྒྱད་ཅིང་། མདོན་གསལ་ཅན་གྱི་དག་
 བོར་རེ་རྒྱང་དང་། མ་དཔེའི་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་པའི་རིགས་རྣམས་དབྱ་མའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུང་
 དང་མཐུན་པར་བཅོས་གང་ཐུབ་དང་། ལྷག་པར་དབྱ་མ་ཅུ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་འདིའི་པར་གཞི་བགྲེས་
 སྒྲོན་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དབྱངས་ཡིག་དང་འདོགས་ཅན་ཆད་པ་ཆེས་མང་བ་དང་། བྱེད་འབྲེལ་སོགས་
 དེས་བརྟན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེར་གི་སྒྲུབ་ཏུ་གསུམ་གྱི་སྒྲི་འགྲོས་དང་བརྟན་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་བཅོས་པ་བཅས་
 རང་སྒྲོས་གང་ཐུབ་གིས་མི་ལུ་བསྒྲུབ་ལུ་ལགས་ཀྱང་ད་ཏུང་ཡིག་མོར་སོགས་སྒྲོན་དང་མོར་འབྲུལ་

ཆེས་མི་ཁྱད་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་ངེས། ཁྱུ་ཆེད་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་པ་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་སྒྲེལ་ཉེས་
 འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་པོར་གནང་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྟིང་དབུས་སུ་བཅངས་བཞིན་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྟོའི་གསུང་ལྷག་འཕྲོས་གང་ཡོད་དུས་ཆོད་ལྷུང་གོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་སྟོའི་གསུང་འབུས་ཀྱི་པོད་ཐེང་དུ་བཅུག་སྟེ་དཔེ་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཁྱེད་རྣམ་པས་ངེད་དཔེ་སྒྲིག་
 ཁང་དུ་བལྟ་རྒྱུ་མ་ལུགས་པའི་ཁོང་གི་གསུང་གང་ཡོད་ཀྱི་མ་གྱིང་ཚོར་མཁའ་འདོན་གནང་རོགས་ཞེས་ཇེ་
 བ་ཡང་ཁྱུ་ཡིན།

ཆེས་གཞུག་ནང་བཞུག་དཔེ་སྟོང་འཚོལ་བལྟ་རྒྱུ་གས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

- དཔལ་མཆོད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་
གྲུ་ཇིངས་ཞེས་བྱ་བ། (1)
- མཚོད་པར་བརྗོད་བཤད་ཚུལ་པར་དཔལ་བཅའ་བ། (1)
- འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་བྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་བ། (4)
- ཅུ་བ་གཤམ་རབ་བྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་
མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བརྗོད་བ། (10)
- རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་རབ་བྱེད་བྱི་གཞུང་རྣམས་
ཉམས་ལེན་བྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ། (24)
- རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་རྟེན་བརྟག་པའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་བ། (32)
- བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
དཔལ་བཅའ་བཞག་པ། (32)
- རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བརྟན་པ་ལས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
རྒྱུ་བྱེད་བརྟན་པ། (36)
- གཞན་སྐྱེ་སྟགས་མཐའ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བརྟན་པ། (51)
- སྐྱེད་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལས་རྟེན་སོ་སོར་མ་བྱེད་པར་ཐུན་མོང་དུ་
རང་བཞིན་དགག་པ། (57)

ཕྱི་རྒྱུན་སོགས་རྒྱུན་སོ་སོར་བྱེ་སྡེ་དགག་པ།	(63)
གཉིས་པ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(73)
གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(85)
བཞི་པ་ཐུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(88)
ལྔ་པ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(90)
དྲུག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(93)
བདུན་པ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(97)
བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་ཐོད་པ་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(104)
དགུ་པ་ལྔ་ལོན་གནས་པ་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐོད་པ་	
ཉེ་བར་བྱང་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(106)
བརྩ་པ་མེད་པ་ཐུང་གིང་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(109)
བརྩ་གཅིག་པ་ཐོན་དང་བྱི་མཐའ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(113)
བརྩ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(117)
བརྩ་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(119)
བརྩ་བཞི་པ་ཐུང་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(120)
བརྩ་ལྔ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(122)
བརྩ་དྲུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(124)
བརྩ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(126)
བརྩ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(128)
བརྩ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(132)

- ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(134)
 ཉིར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(138)
 ཉིར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(141)
 ཉིར་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(143)
 ཉིར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(146)
 ཉིར་ལྔ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(147)
 ཉིར་དྲུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(152)
 ཉིར་བདུན་པ་ལྷ་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ།(154)
 ལྷ་བའི་འབྲིད་ཡིག་བསྐྱུས་པ་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་།(158)
 ལྷ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅིས་ཕྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་
 གློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ། (167)
 ལྷ་བའི་མཐའ་དཔྱད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གཏམ་ཞེས་ཕྱ་བ་རྒྱས་པ།(187)
 ལྷ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བསྐྱན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་ཕྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སྒྲིང་གི་ཞེས་ཕྱ་བའི་དགོ་པའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་གདམས་པ།(218)
 མཚོད་བརྗོད་དང་རྩམ་པར་དམ་བཅའ།(218)
 གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།(221)
 དེ་ལ་སྟན་འབྱིན་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ་ལས་མེད་མདའ་བ་སྟན་འབྱིན་པ་
 མི་མཁས་པ་བསྟན་པ།(233)
 རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་སྟན་འབྱིན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།(239)

གོ་བོ་རང་ཉིད་ལ་ལས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲིན་བོན་བརྗོད་པ།	(262)
སྐབས་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ།	(275)
རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་སྐབས་བར་བལྟན་པ།	(303)
དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ།	(317)

ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཆེས་འཐད་ཅེས། སྟོན་
མེད་གཏམ་འདིས་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པ་ན། བདག་གྲུང་འདི་འདྲའི་རྩལ་གྱིས་གཞན་དབང་
གྱུར། ཅི་སྟངས་ཅེ་ན་བདུད་དང་འཛིགས་པ་སྟགས། འགྲོ་བ་བཞི་ཡི་རང་རྩལ་ལ་སྦྱོར་
བ། གནས་སྐབས་འདི་འཇམ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་། བདག་གི་ཡིད་ལ་རིང་དུ་སྦྲངས་
ཕྱིར་རོ། གང་གི་བརྟེ་བའི་སྒྱུ་རྒྱུར་འཕྲོས་པས་གྲུང་། གུས་ལྡན་ཡིད་ལ་སྒོ་གྲོས་མཆོག་
སྟོལ་བའི། ལྷག་པའི་ལྷ་ཁྱེད་ཁོ་ནར་ཡིད་གཏད་གིས། ཁམ་ཡང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
བཀའ་དྲིན་མཛོད། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་བཙེང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གསལ་བ་དེ་ཉིད་གིས་(༡བ)ཁ་པ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
དབྱིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྲུང་
རྒྱད་པ་སྟེ་པ་བའི་ཅི་སྟན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོ། རྩལ་བ་སྐས་བཅས་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་
པའི་ལམ། ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་ཅེས་གསལ་བ། འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་རྗེ་
ལྷ་བ་བཞིན་མཐའ་ཆོད་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་གནས་ལ། རང་གཞན་མཐའ་དག་འཁོད་
བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་དུ་དགོངས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཟབ་མོའི་དོན་འཆོལ་བ་ལ་
སེམས་དབའ་རྟག་རྟུ་རྟུར་བཙོན་པ་ལྟོད་པ་མེད་པས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱད་
པར་དུ་ཕྱིའི་རྒྱུན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གིས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛོད་ཅིང་། བར་གི་རྒྱུན་སྒོ་གྲོས་མཆོག་རྒྱ་ཟབ་པས་
གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་རྒྱ་དཔྱད་པ་དང་། བསགས་
སྦྱང་ཤིན་རྒྱ་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་ལ་རྒྱན་བར་འབད་བ་སྟེ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་
རྒྱུ་ལ་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལས། དུས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན། རྟེན་འབྲེལ་རང་

བཞིན་མེད་པའི་དོན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་བའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཚད་
པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དགའ་བས་རོལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་
འགོད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་པས། སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་
བདུད་ཅིའི་བགོ་སྐལ་སྦྱེལ་བའི་སྤྱད་དུ། དབུ་མའི་རྩ་བའི་རྣམ་པའདད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
ལ་སོགས་པའི་ལེགས་པར་(༡༣)པའདད་པའི་བྲེང་བ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྦྱེལ་བ་
དག་གིས་འཛིན་ཏེན་འདི་མཛོན་པར་མཛོན་པར་བྱས་པ་ལས། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
མཚོག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་གཞུང་གི་ཚིག་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་
རྒྱལ་རྣམས་མཐའ་ཚད་པར་བཀོད་པའི་རྣམ་པའདད་ཀྱི་ཚིག་དོན་གིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཁྱར་
ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སློ་ཞན་པ་དག་གིས་ཡིད་ངལ་བར་གྱུར་ཅིང་། ལུགས་འདི་ལ་
སྤྱད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མཐུ་མཚོག་ཏུ་སྦྱོམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་དམ་འཆའ་རྒྱལ་སོགས་ལུགས་འདི་སྤྱོད་བཅུ་ཆད་འཛོག་རྒྱལ་ལ་མཁས་པ་ཅི་ཞིག་
ལྟར་བྱས་ཏེ། གཞུང་སྤྱོད་འཆད་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཇི་འདྲ་
ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱལ། རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་པའདད་མང་ཉུང་ཇི་
ཅམ་བཟུན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྒོ་སོ་སོ་ནས་མི་སྒྲིལ་བ་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་ངེས་
པ་འདྲེན་རྒྱལ། དེ་དག་ལ་ཡང་རྩ་བས་དངོས་མ་ཐོན་པ་རྣམས་འགྲེལ་བ་སོ་སོས་ཇི་ལྟར་
བཟུན་རྒྱལ། ཁྱད་པར་དུ་རིགས་པའི་འཇུག་མཚམས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སྐབས་སྐབས་
གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ལ་སྤྱར་སྒྲིལ་གྱི་ཚིག་རིམ་འབྲངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར།
དོན་གྱི་གོ་བ་བག་ཅམ་དུ་སྤྱར་བྱས་པའི་འཆད་རྒྱལ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་རྒྱུར་ཇིང་དུ་

དོར་པར་མཐོང་ནས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་དེ་དག་རྣམ་པར་
འཆད་པའི་སྒྲོར་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྒྱིར་བཤད་པ།

དེས་ན་དེ་ལ་གཉིས། འཕགས་པས་མདོའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྒྱིར་བཤད།
ཁྱད་པར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་སྒྱིར་བསྟན་
པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་(༣༧)ལས། ཐེག་
དམན་གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་ཐོག་མར་འབྲེལ་བྱེད་སུ་ཞིག་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་
སོགས་ནི་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་
བཀྲལ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུལ་བྱ་དག་
ནི། སྒྲོད་པའི་རྟེན་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྒྲོད་པ་ཡར་བྱིན་དུག་ལ་
སྒྲོབ་པར་གསུངས་པའི་ཤར་བྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན། འདི་སྟམ་ཏུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག །ཁྱད་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚྭ་གསལ་གཉིས་ལས། གང་ནི་དྲང་པའི་དོན་
དང་། གང་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་སྟམ་ཏུ་དོགས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་
ལས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པ་
ལ་ངེས་པའི་དོན་ཏུ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་འདྲ་པའི་ཐེ་ཆོས་དང་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་

དང་པོ་མཁའ་ལྷོ་པའི་བྱིར་རྒྱ་དཔལ་མགོན་ཡུ་ལྷ་པ་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་
ནམས་ལྷ་རོ། །

ཞེས་བཤད་པར་བྱ་ཞེ། ཚེག་གསལ་དུ། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་
 པས། འདིར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་
 འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ལྟ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་སློ་ཞན་པ་ཉིད་
 གྱིས་དང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཚོམ་དང་
 རོགས་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བར་(༤ན)བྱ་བའི་
 བྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བཅུ་མ་སོ། ། ཞེས་བ་དང་། ཡང་གང་གི་བྱིར་རྟོན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འགག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། སློབ་
 དཔོན་གྱིས་དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
 དེ་ལྟ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལས་གསལ་པས་དང་ངེས་འབྱེད་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ལ་སྒྱིར་གསུང་
 རབ་ལས་འདི་དྲང་དོན་དང་འདི་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཅམ་གྱིས་དབྱེ་བར་
 མི་རུས་ཏེ། གསུང་རབ་ཉིད་ལས་དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲང་ངེས་ཀྱང་གཙོ་བོར་རིགས་པ་རྣམ་དག་ཉིད་གྱིས་འབྱེད་ཅིང་།
 དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྒྱུར་བས། ལུང་གིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་བས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་ཐ་སྟོད་མཛད་
 དོ། །དེ་ལ་རིགས་པས་བསྐྱབ་རྒྱལ་ནི་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། གཞུགས་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཚོན་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞུགས་ཀྱི་
 ཅུ་བའམ་གཤིས་ཀྱི་སྟོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པའི་དོན་ཅིག་ནི་ཡོད་པར་འདོད་
 དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ལ་གཞུགས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་དང་། གཤིས་ལུགས་དང་། གནས་

ལྷགས་དང་། རང་བཞིན་སྟགས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་
འཆད་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡང་། གཞུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁོ་རང་གི་རྩ་བའི་གཤེས་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་གསར་དུ་
བཅོས་པའི་སྟེ་བ་དང་། འགག་བ་དང་། གཅིག་དང་(ལཔ)ཐ་དང་། རྟག་ཆད་འགོ་ཡོང་ལྟ་
བྱུང་མས་ནི། གཞུགས་དེའི་གཤེས་ཀྱི་སྟོན་ལྷགས་དེར་མ་ངེས་ཤིང་། གཤེས་ལྷགས་སམ་
ངེས་དོན་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་དགོས་ལ། དེར་བྱུང་བའི་ཐབས་སུ་སྟོན་པས་གྱང་
སྟེ་འགག་སྟགས་དེ་དག་གཞུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་གཞུགས་ཀྱི་བྱང་
བའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བརྟོན་བྱའི་གཅོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡང་བྱུང་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་ཅེས་བྱའོ། །རྩལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱང་ངེས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་
སྟེ་འགག་སྟགས་གཞུགས་ཀྱི་གཤེས་ལྷགས་སམ་རང་བཞིན་དུ་ངེས་སམ། དེ་ལས་གཞན་
པའི་གཤེས་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་ཅེས་རིགས་པས་དབྱུང་ནས། གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་འགག་སྟགས་
དེའི་རང་བཞིན་དང་གཤེས་ལྷགས་སུ་གྱུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་། གཞུགས་
སྟགས་རང་བཞིན་དང་གཤེས་ཀྱི་སྟེ་འགག་སྟགས་སུ་མ་གྱུབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
ནམས་མཐའ་ཆོད་པར་འགོད་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན། གཅིག་དུ་བྱལ་སྟགས་དཔུ་མའི་གཞུང་ནས་བྱུང་བའི་རིགས་པ་མཐའ་
དག་གཞུགས་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ། དེ་དག་གི་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་
ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག །བྱང་ངེས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ལ་ངེས་དོན་དང་བྱུང་དོན་གྱི་གོ་
ལུ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་འགོ་རྩལ་སྟགས་ལ་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མོས་ངེས་
ཤེས་གཤིང་རྟགས་མ་འདྲོངས་བར་དུ། ཁ་ཡམས་ཀྱི་གོ་ལུ་ལྟར་བྱུང་དང་། རིགས་པ་

ཅིང་པོས་ཏུ་བས་སེ་བར་དཔྱད་པ་སོགས་ཇི་ཡང་སྤྲོས་ཀྱི་ལུགས་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པས།
 ཐོག་མ་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རིག་པ་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མོ་ལ་སློབ་(43)ཕྱོགས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཡང་། གཞན་ལས་ཁྱད་ཐོན་པ་ཙམ་དང་དོན་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་དཀའ་དཀའ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྲོས་ཀྱིས་གོ་ས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན།
 འོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། བདག་ཅག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གང་རུང་གཅིག་
 དོན་ཏུ་མི་གཉེར་ན་ཅི་ཞིག་བྱ། དོན་ཏུ་གཉེར་ན་ལམ་དེའི་སྟེ་མོ་ཟེན་པ་ལ་ནི། ལམ་པའི་
 ལུག་བསྟུལ་ལ་ཡིད་འཕྱུང་པའི་ངེས་འཕྱུང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ། བརྟེ་བ་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོས་བྱངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སོགས་ལ་སྟོམ་
 བྱང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་མྱོང་བ་རྣམ་དག་སྟེ་བ་ལ་སྟོན་
 ཏུ་ལམ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་རྟོགས་ལ་གོ་བ་
 མཐའ་ཆོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡིད་གོས་སྟོན་དུ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་
 ཤིག། དེ་ལྟར་དགོས་པ་འདྲུག་ན། གོ་བ་རྣམ་དག་མཐའ་ཆོད་པར་སྟེ་བ་ལ་ཐོས་བསམ་
 ཀྱི་རིག་པ་པའི་དཔྱད་རྒྱལ་ཞིབ་མོ་ཅིག་གིས་ངེས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཀྱི། གཞན་
 ཏུ་ན་རིག་པ་པ་ཅིང་པོས་བྱངས་པའི་གོ་བ་ལ་ཆེ་བ་ནི། གོ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ན་ཡིད་
 དཔྱད་ཙམ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཆད་མས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། འདྲན་ནས་གྱི་ཆད་མ་གང་
 ཏུ་འང་མི་རུང་བས། རང་ཅག་གིས་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་ཞོག། རིག་པ་པས་
 དཔྱད་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་གནས་རྣམས་ཐོག་མར་རྒྱལ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་
 པར་བྱས་ནས། དེའི་བྱེད་ལས་རྒྱ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ཆད་མ་སྟེས་པ་
 ཞིག་ལ་གོ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ངེས་པ་སོགས་སུ་འཛོག་དགོས་པར་
 མཁས་(44)པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྩལ་དེ་འདྲ་པའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་
པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཉིད་ཕྱ་མོ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གི་ལུང་དྲངས་
པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཡབ་ལྷས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། ཚོག་གསལ་དུ། བཙམ་ལྷན་དངོས་
དང་དངོས་མེད་པ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་རྩ་བའི་ལུགས་དང་།
སྒྲིབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་མཐར་ངེས་དོན་གི་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམས་
ངེས་དོན་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པའམ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།
དགོངས་པ་ནི་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་རྩལ་འདི་ལྟར་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ལུངས་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་བཟུང་གིག །

གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སྟགས་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་
ཏེ། དེ་ཡང་ལུལ་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ལེ་
ཤེས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་གཏན་ལ་འབབས་པ་གཉིས་ལུ་
འདུས་པ་ལས།

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། གྲུབ་བྱེད་
རྒྱས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ་འགྲུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་
བྱེད་འཐད་རྩལ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བྱེད་སྒྱུར་འཐད་རྩལ་དང་། དགག་གྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བྱེ་
བྲག་ཏུ་འཐད་པའི་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདུན་རྩ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚུད་སྒྲིག་སྟེ། དེ་ཡང་རྩུང་ཐད་

ཤེས་ངེས་པར་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱུང་དོ། །ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གོ་ལ་ཏེ། །
མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གོ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེལ་བ་ལས་ནི། མངོན་
མཐོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་འགྲུབ་རྩལ་
བཤད་ནས། རྟེན་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྩལ་དངོས་ནི། བདག་ཉིད་དང་
ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །སྤྱི་མེད་བྱང་རྩལ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྩལ་སེམས། །
རིད་བང་རྩལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །སྤྱོད་པ་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། །གཉིས་
ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་ཆེན་པ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ལམ་རྒྱ་
འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་རྩ་བ་ནི། རྩ་ཤེས་སོགས་སྤྱད་པ་ལ་ལབ་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་མོ་ངེས་
པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བསྟོད་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པར་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་
མོ་བསྟན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ཚོགས་ལྟར་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་
བརྩམས་པ་ཡིན་པས། མགོན་པོ་འདིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་
བཀའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ནི་རྩལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པ་བྱུངོ། །

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྩལ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལས་
སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ།

གཉིས་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྩལ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ། རྟེན་
འབྲེལ་མཐའ་བརྟན་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འགྲེལ་རྩལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བཀའ་རྟེན་

རྗེས་སུ་བྱམ་པའི་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་(ལྔ)གཉིས་ལས། དང་པོ་ལག་སུམ། དག་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སྐོག་སྐོས་ཆོས་བཞི་ཇི་ལྟར་ཐོན་ཚུལ། བྱད་གཞི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྔ་ཚུལ། དེ་ལ་ཚུད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སྐོག་ཀྱི་དག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་སྟོན་པའི་དག་མ་ཡིན་ཡང་། དག་འདིའི་དོན་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོས་སྐོག་སྐོས་ཆོས་བཞི་ལེགས་པར་ཆང་སྟེ། རྟོན་འབྲེལ་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལྔ་བཟོད་བྱ་དང་། སྒྲིས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱད་འདས་མཐར་ཐུག་པ་ཉིང་དགོས་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་བྱ་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་གཉིས་འབྲེལ་བར་སྒྲིས་གིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲིས་སོ། །

འབྲེལ་བ་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་ན་འདི་ལྟར་ཡང་གནས་ཏེ། འདིར་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ཆང་བར་གསུངས་པའི་སྒྲི་ནས་ཡིན་ཏེ། དེས་གདུན་ལ་དབབ་བྱ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ། གནས་ལུགས་དེ་སྒྲིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྒྲི་ནས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཅིག་མིན། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྒྲིས་པ་ཉེར་ཞི། ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ལ་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད། གནས་ལུགས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོན་ཡང་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞི་བ་ཅེས་པའི་ཆོག་ཕྱི་མ་སྟེ། སྒྲིས་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་སྟེ་ག་

སྒྲིགས་འཁོར་པའི་ཉེར་འཛེ་ཞི་བའི་ཕྱང་འདས་ལ་འགྲེལ་བས་བཤད་(ཡ་བ)པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བར་དགོས་པ་དོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྒྲིགས་
བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ནི། ལམ་
དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་ལ། ཚིག་དོན་འགྲེལ་བ་ན་ཞི་བ་སྒྲིགས་སུ་ལ་ཅན་
དང་། ཕྱི་མས་འབྲས་སུ་ཕྱང་འདས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་
ལྟར་ཟུངས་སྒྲིག་། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་བཟོད་གྱི་དག་འདིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་
སྒྲིགས་ཚུལ་བཞི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། རབ་བྱེད་སོ་སོལ་སྟོས་པའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་ལྟ་བུར་
ཡང་དོན་གྱིས་འགྱུར་དེ། འདིའི་བཟོད་བྱ་ཁྱད་ཚུལ་བརྒྱད་པ་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་
ཡན་ཆད་གྱིས་རིགས་པས་གཙོ་བོར་བསྐྱབ། ཉེར་བཞི་པ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་
སྟོང་། ཉེར་དུག་ཉེར་བདུན་པ་གཉིས་གྱིས་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་པས་འབྲས་སུ་ཕྱང་
འདས་ཐོབ་ཚུལ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་དངོས་སུ་ཁས་སྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ།
གཞན་ཏུ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་མཚན་བཟོད་ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལུས་སུ
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཁྱད་ཚུལ་བརྒྱད་ལྔ་ན་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ
ཡིན་ཞེན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགག་སྒྲིགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཁྱད་ཚུལ་སུ་བསྟན་པ་ནི། འཇགས་
པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ནས་འགག་སྒྲིགས་དང་བྲལ་
བར་བསྟན་པ་ཡིན་དེ། ཐ་སྙད་ཅུ་དེ་འགག་སྒྲིགས་སུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
འགྲེལ་བར། དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྒྲེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་དག་བསྟན་པ་

(༥ན)གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། མ་དེག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། མ་དེག་པའི་རབ་
རིབ་གྱིས་སྒོ་གྲོས་གྱི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འགག་སྟགས་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་སྟོན་ཐུ་
ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲུང་ལ་གཉིས། འགག་སྟགས་གྱི་ལྡན་རྒྱལ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བ། གངས་
དང་གོ་རིམ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགག་སྟགས་གྱི་ལྡན་རྒྱལ་དེ་ལྡན་ཡིན་ན།
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། རོན་དམ་པར་གྲུབ་
པའམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའམ། ཡང་ན་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྩེ་སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་ཆོག་ས་རྒྱུ་དུས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་དེ་དུང་གི་གཤེས་
ལུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟེ་འགག་སྟགས་ཀྱི་རྩོད་པ་རྣམས་དེར་གྲུབ་ན།
དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། གཟུགས་གྱི་སྟེ་བ་གཟུགས་གྱི་གཤེས་ལུགས་སུ་
གྲུབ་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྟེ།
གཟུགས་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་
བཞིན། ཞེས་པ་དེར་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་བདེན་མེད་
གཟུགས་གྱི་(༥བ)གཤེས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་གྱི་གནས་
ལུགས་སུ་གྲུབ། ཅེས་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། འདིར་འགྲེལ་
པ་ལས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཉིས། གཞུགས་
སྐྱེས་ཀྱི་རྩོད་པ་རྒྱུ་མས་དེར་གྲུབ་ན་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་ཉིད། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་གྱི། གཞུགས་སྐྱེས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

འོ་ན། གཞུགས་སྐྱེས་བདེན་མེད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟེ། བདེན་མེད་དེ་
ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྟུང་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་
ཉིད་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་བདེན་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ། ཅེས་པའི་དགག་པ་མཐར་སོན་ལ་ཡིད་
རྟོན་ན། བདག་ཅག་གིས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པས། བདེན་མེད་དེ་བདེན་
མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུགས་བདེན་མེད་
གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེར་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞུགས་བདེན་མེད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇུག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེར་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བུ་གཉིས་(༢༣)ཀ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

རྩ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། གཞུགས་བདེན་མེད་དེ། སྤྱིར་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན། ཞེས་པ་དེར་གྲུབ་པ་ནི། འབྲེལ་པར། དེ་ཁོ་ནའི་གཟིགས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་ཟླ། འདི་ལྟ་ཟླ། མི་སྲུ་
 བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དྲངས་པའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བདེན་མེད་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཟག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་དུ་གཟུགས་
 སྟགས་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པའི་སྟེ་འགག་སྟགས་
 སྲ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་བདེན་མེད་གཟུགས་
 སྟགས་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 གྱུར། དེ་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་བདེན་མེད་རང་ཉིད་
 རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཅའ་
 བའི་ཆེ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདི་དག་དུ། འཆད་པ་པོ་འཕོངས་པ་དག་གིས་དེའི་གནས་ལུགས་འཇལ་པ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་གནས་
 ལུགས་འཇལ་བའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྙམ་པ་དང་། ཡང་
 དེར་ཐལ། དེའི་གནས་ལུགས་(འབྲེལ་པར་ལ་བརྟེན་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྙམ་དུ་སེམས་ན། སྟིགས་དུས་གྱི་རང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་
 ཇོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱིར་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 ཡོད་ན། དེའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་ཁད་མེད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་རྟག་པ་དང་། ལས་ཉོན་རྒྱན་ཁད་

པའི་མུང་འདས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། འདི་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་འདིའི་ངོར་
ཡོད་པའི་ཚམས་ཉིད་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚམས་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་མཚོན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྐར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཁྱད་ཚམས་བརྒྱད་ལྟར་
པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་རྟོག་པ་སྤངས་ནས། འགག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་སྟེ། འགག་འགྲོ་འོང་གཅིག་ཐ་དད་
སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཁྱེ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འགག་སོགས་གསུངས་པ་
ཀྱན་ཚྭ་འཕྲིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ཙམ་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་
ཀྱན་ཚྭ་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། གོ་སྟེའོ། །དེ་
དག་ནི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སུ་དོགས་པ་དབྱུང་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཞུགས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྟེ། འགག་དང་རྟག་ཆད་དང་། གཅིག་ཐ་དད་འགྲོ་འོང་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན།
མ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་(༡༠ན)མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་གནས་ལྷགས་སུ་འགྲེལ་པར་
གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྱུ་གྱའི་སྟེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྱུ་
གྱའི་ཚམས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་
དག་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལྷགས་ཡིན་ན། མཐའ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་
པས། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཆོ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་ཟིན་
པས། དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེ་ན། ཚུལ་འདི་ནི་རྟག་ལྟར་ལ་སྟེ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་

བྱེད། །

དེ་ཡང་བོད་ཁ་ཅིག །ལྷ་གྲུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ། ཅེས་པའི་དོན།
 གཅིག་དང་དུ་མ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ་གོ་ནས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཚད་ན།
 གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་བདེན་དགོས་པས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དེ། ལྷ་གྲུ་
 ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 མེད་གྱི་དོན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྲུབ་ཟིན་ནས། བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་
 སྙད་ཅམ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱད་པའི་བྱིར། ལྷ་མ་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། ད་ལྟ་ཁ་ཅིག །
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཏེ། བདེན་མེད་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པས། ལྷ་གྲུ་གཅིག་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ས་ལྷ་གྲུ་མར་མི་བདེན་པ་སྟགས་གྲང་
 དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལས་ལྷགས་སྒྲུ་མ་ནི་ཆེས་མི་
 རིགས་ཏེ། ལྷ་ལ་རྟག་པའི་དོན་ཚད་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས། (༡༠བ)བྱས་
 པ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །རྟག་ན་མ་
 བྱས་པར་འགྱུར་དགོས་གྲང་། མ་བྱས་པ་རྟག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། བདེན་ཏེ།
 བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་གྲང་། བདེན་པའི་
 གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དང་གྲུབ་ཚད་མ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གདམས་སོ། །

ལྷགས་བྱི་མ་ཡང་རང་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། ལྷ་གྲུ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
 ལྷ་གྲུ་སྒྲུབ་སྟགས་དང་། ས་ལྷ་གྲུ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། བམ་མཁའ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ལྷ་སྒྲུབ་འགོ་འོང་བྱེད་པ་སྟགས་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པས། དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་
 ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་

དང་། རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་། ལྷ་གྲུའི་སྒྲེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་
སྤྲུལ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན། ལྷ་གྲུ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
དེར་ཐལ། ལྷ་སྒྲུང་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ལྷ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་སྒྲུང་
ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཐ་སྟོད་ཟེར་ཡང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་
དང་གོ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་
བུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆ་ཤས་(༡༡ན)རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་དེ། དེ་རྣམས་
དང་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་པའི་
ཚུལ་གྲིས་འགོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྲིས་
གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་སྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གིན་ཏུ་
རྟོགས་སྟོན། །

དེས་ན་གཟུགས་སྟགས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད། རྟག་ཆད། འགོ་འོང་སྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲེ་འགག་སྟགས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ། ཁ་ནང་དུ་ཚྭ་གས་པའི་རིགས་པ་ཐུ་མོས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་དབྱེད་པར་གྲིས་ཤིག །

གཉིས་པ་འགག་སྟགས་ཀྱི་གུངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ཚུད་སྒྲུང་ནི་རྣམ་བཤད་ཉིད་དུ་ལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་རྟོགས་པར་དགའ་

བརྒྱམས་བཟོད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་ཡན་ལམ་གི་དོན་འགོལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྩེ་
ཟད་ཅིག་བཟོད་ན། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ཡང་
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི། བྱ་དྲི། ཡི་དྲི། ཡ། སྤྱུང་བྱ་དང་།
ཅེས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱར་ཁེང་འཚམས་མ་སྐྱར་གོང་དུ། བྱ་དྲི་བྱད་པ་དང་།
ཡི་དྲི་འགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོའི་དྲི་ཡིག་གི་སྒྲོག་ཡི་སྐྱུང་ནས་ཏ་སྒྲོག་མེད་དུ་
བཞག། །དང་པོའི་ཡི་ཡིག་དང་གཉིས་པའི་ཡི་གཉིས་མཚུངས་འདྲ་ཡིན་པས་(༡༡བ)འིང་
པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཏ་སྒྲོག་མེད་ལ་བྱིན་པས། དྲི་འིང་པོར་སོང་། ཡང་གཉིས་པའི་དྲི་
ཡིག་གི་སྒྲོག་ཡི་སྐྱུང་ལ། ཏ་སྒྲོག་མེད་དུ་བཞག། །ཅུ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་པ་ཡའི་གོང་གི་ཡི་
ཡར་འབྱུར་བས་དེ་བྱིས་ཡ་ཡིག་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་གཉིས་མཚུངས་འདྲ་ཡིན་པས་ལྟ་འིང་
པོར་གྱུར། དེ་གོང་གི་ཏ་སྒྲོག་མེད་ལ་བྱིན་པས་ཏུ་ཁེས་པར་འབྱུར་ཁེང་། དེ་ཉིད་ལ་ལྷབ་
གྱི་མཐའ་ཅན་ཁེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་ཟད་ཅིང་འོག་མ་འདྲེན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ལྷབ་གྱི་མཐའ་ཅན་བྱ་དྲི་དྲུའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲོས་པའམ་བརྟེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཉི་ཁེས་
པའི་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བྱ་དྲིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་བས་དྲི་ཁེས་པ་བྱ་དྲིའི་ཁོངས་སུ་སོང་བའི་
བྱིར་ནོ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲི་རྒྱུང་པ་སྐྱིར་འགོ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། བྱ་དྲི་དང་བཞེས་པའི་ཆོད་ན་
ཟུར་པར་མི་འགོ་བ་ནི། དཔེར་ན། ཀང་གའི་རྒྱུར་བཞིན་མངར་ཡང་རྒྱུ་མཚོ་དང་བཞེས་
པའི་ཆོ་རྒྱུ་མཚོའི་རོར་འབྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་དེ། ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་ནི། །སྐད་
བྱིངས་དོན་ནི་ཡོངས་བསྐྱར་དེ། །གང་གའི་རྒྱུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། །རྒྱུ་མཚོའི་རྒྱ་ཡིས་འི་
བཞིན་ནོ། །ཁེས་སྐྱའི་བསྐྱར་བཅོས་ལས་གསུངས་སོ། །

ཅུ་བའི་ཡི་གེ་བཞི་པ། སྤྱི་ཅེས་པའི་གྲུང་གོར་མ་གྲུལ་དུ་བཞག་དེ་ལ་ལྷུང་བྱིན་

པས། །ས་མུད་ཅེས་པར་འགྲུལ། ས་མུད་གང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱད་ནི། འབྲུང་བའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་པས། ས་མུད་ཕྱད་འི་སྒྲི་ནི་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་ལྟ་ན། བྱ་ཏི་ཏུ་ས་མུད་ཕྱད་ཅེས་
 པ་ནི། ཕྱད་པའམ། བརྟེན་པ་འམ། ལྟོས་ནས་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏུ་ཅེས་པ་ནས་ཅེས་
 པའི་འོག་མ་འབྲེན་པའི་ཆོག་ཏུ་འགྲུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྒྱ་དང་
 རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྐད་(༡༩ན)དོད། བྱ་ཏི་སྟགས་ཀྱི་
 དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་གོ་སྒྲ་བར་བརྟེན་པ་སྟེ། དེས་ན་ཕྱད་ལྟོས་བརྟེན་གསུམ་
 རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་པ་སྒྲ་བའི་ལུགས་དང་། འོག་ནས་རྣམ་ཤེས་གཞུགས་དང་འཕྱད་
 བར་གསུངས་པ་ཡང་། རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་གཞུགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས།
 ལུགས་འདི་ལ་སྒྲ་གྲུ་དང་ས་བོན་གཉིས་ཕྱད་ནས་འབྲུང་ན། ཞེས་པས་ཡིན་པར་མཛད་པ་
 ནི། རྟེན་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་སྟེ། ཆོགས་པ་བརྟག་པར་རྒྱ་འབྲས་ཕྱད་པ་དགག་
 པའི་སྐབས་ལལ་ཆེར་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱད་ན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་དགོས་པའི་འབྲུལ་
 མཚམས་མཛད་ཅིང་། ཅ་བར་ཕྱད་ནས་ཞེས་པའི་སྒྲོས་པ་རྣམས་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ། ཞེས་པ་
 ལྟ་བུའི་འབྲུ་སྒྲོན་ལུགས་རེ་ཡང་ཡང་མཛད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་མངོན་ཤིག་མཐའ་བོའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 འབྲེད་གྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་སྐད་དོད། བྱ་ཏི་ནི་སྒྲོས་པ་སྟེ་སོ་སོ་ལ་འཇུག། ཞི་ཏི་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཆས་པ་དང་འཛིག་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལས། ཏི་ཡིག་ཕྱི་མའི་གི་གུ་ཕྱིས་དེ་ལ་འཇུག་གི་ཡ་ཕན་པར་བྱས་པས། ཞི་
 ཏུ་ཞེས་པའི་ཏུ་རུང་བའི་དོན་དུ་སོང་པས། ཕན་པ་ནི་ཡ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་མཐའ་ཅན་ཞེས་
 པའོ། །འབྲུང་བའི་སྒྲི་ནི་སྒྲར་དང་འབྲུ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན། སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་འཛིག་ཏུ་རུང་བ་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད། བྱ་ཏི་ཏུ་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུགས་འདིས་བྱ་ཏི་མོ་མོ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་ལས་
སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟར་(༡༣བ)མ་ཡིན་ན་འོག་གི་སྒྲིབ་བརྗོད་འགོ་དཀའོ། །

དེ་དག་གི་པ་ནི། དབྱིག་གཉེན་ཚས་ཅན། རྒྱུད་འདོད་པའི་བྱ་ཏི་མོ་རོ་དེ། རྒྱ་ལས་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚམ་མ་གཏོགས། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་པར་རེ་རེ་བ་བཀར་ནས་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཚང་བར་ཐལ།
དེ་མོ་མོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག་། མིག་གཅིག་དང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་མོ་མོའི་སྒྲིབ་
བཀའ་དུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་འཇུག་གི་ཡ་ལན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་འདོན་པ་མི་རིགས་
པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་མ་
བསྟུན་པར་མོ་མོར་འབྲེལ་ནས་བརྗོད་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དག་གི་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རྒྱུད་དོད་བྱ་ཏི་ཏི་མོགས་གྱི་སྒྲིབ་ཅི། མོ་མོར་བཀའ་པ་མི་བྱེད་ཀྱི། འདི་ཡོད་ན་
འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་ལས། རྟེན་འདི་དང་ལྡན་པས་འདི་འབྱུང་། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འདོད་
རྒྱལ་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགོན་པ་ན་ཡོད་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྒྲོབ་པོ་ལ། རྒྱ་
བཀའ་དུ་མེད་པར་ཡང་དགོན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །
རང་གི་དངོས་པོར་དེ་མ་སྒྲིབ། ཞེས་གསུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུད་དོད་ལ་སྒྲིབ་བཀའ་
དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་གཞན་ལུགས་བཀའ་པ་ཡང་(༡༣ན)མི་
འཐད་དེ། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་མི་མཁས་ཤིང་སྒྲིབ་འབྱེན་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཤེས་སྒྲིན་དུ། བྱ་ཏི་སོ་སོ་དང་ཨི་ཏི་ཐུང་པ་དང་།
ས་མུད་པ་ད་སྟེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་།
མདོན་ཤིག་མཁན་པོའི་ལྷགས་སྤར་སྒྲོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་སྤར་སྒྲོས་ནས་དགག་པ་
བརྗོད་པ་ན། གཉིས་ཀ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཆང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་བྱ་ཏི་ཐུང་པ་དང་། ཨི་
ཏི་སྒྱིར་འགོ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། བྱ་ཏི་དང་བཟེས་པས་ཐུང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་
པ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཐུང་པའི་དོན་མ་ཆང་བ་དམ་
བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅིང་། སྐབ་བྱེད་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་དང་གཟུགས་
དང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐུང་པ་མེད་དོ་སྟམ་ན། ཐུང་པ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བརྗོད་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་ཐུང་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གྲུ་སྐབ་ཀྱིས་ཐུང་པ་ལྟོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། རྣམ་ཤེས་ཡང་མིག་གཟུགས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཐུང་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱེད་ས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐུང་ལྟོས་དོན་
གཅིག་ན་ཐུང་ཅུ་ཡང་རིང་པོ་དང་ཐུང་པར་འགྱུར་སྟམ་ན་ཡང་། འདོད་པ་ཁོ་ན་ཏེ། རིང་པོ་
ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་ལྟའི་ཐལ་བག་ཏུ་བྱིལ་ནས་བརྗོད་
བདེ་བར་བྱས་ན། སྒོ་དམན་པས་ཀྱང་རྟོགས་ཚུས་སམ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་སྒྲིས་
པའོ། །

སྤར་བཤད་པ་རྣམས་(༡༢)འབྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་གི་དོན་
ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ས་མུད་པ་དའི་རྒྱ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་གོ།
ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་ལྷགས་རྒྱལ་པར་བཤད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་

བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དོ། །ཞེས་པས་དོན་བསྟུས་སོ། །

དེ་ནས་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བཞེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་མངོན་ཤིང་ཤིག་མཐུན་པའི་ལྷགས་བཞེད་ནས་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་ཅིང་། ཕྱི་རྒྱ་དེ་ལ་ཐན་པའི་མཐུན་ཅན་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས། ཡ་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷགས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་མངོན་ཤིང་ཤིག་མཐུན་པའི་ལྷགས་བཞེད་ཚུལ་རྟོགས་ནས། སྟན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན། རེ་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་ནི་རྗེས་སུ་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུས་སོ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པར་བསྟན་དོ། །དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སྟེ་མ་གཉིས་ལ་སྟོན་བཞེད་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཞེས་སྟན་འབྱིན་སྟེ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྟོན་བཞེད་མི་འཐད་པར་བསྟན། དེ་ནས་གང་ཡང་འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་རང་ལྷགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་སྟན་འབྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དོན་བསྟུས་དེ། ཁོ་བོས་འགྲེལ་ཚིག་སོ་སོའི་གཙོད་མཚམས་(༡༩ན)དང་། དགག་བཞག་གི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྟོང་མཐུ་བསྐྱེད་པར་བྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་འདིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཕྱི་ནི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འདིར་མཐུས་པར་ལྟོས་པ་འཇུག་པ་ཞེན་པ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞི་ལ་བའི་ཐབས་དམ་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ནི། བསྐྱེད་ན། རྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་འདས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རྟོན་པའི་སྒྲིས་སུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཐུར་རོ། །

རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལས་
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་
གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ། རབ་བྱེད་སོ་སོའི་
གཞུང་དོན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ངོས་བརྒྱུད་པ། དེ་འགོག་
པའི་ཐབས་སུ་གཞུང་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་གང་གི་སྤྱིང་དུ་འང་མིང་གི་ཐ་སྙད་
ཀྱིས་ལར་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་བྲ་མའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རིགས་བསྐྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི། ཆོས་གང་གི་སྤྱིང་དུ་འང་སྒྲོ་གནོད་མེད་དམ། སྒྲོ་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱིང་(༡༧བ)ལུགས་
ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། དགག་བྱ་བྲ་མའི་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །ཐུ་བྱེ་གཉིས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སྟེ་ན། སྤྱི་མའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཡོད་ཅིང་།
 སྤྱི་མ་ནི་ཀུན་བདག་སྟོན་མ་གཏོགས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཏན་མེད་དོ། ཁྱུ་
 མཚན་དེའི་ཕྱིར། སྤྱི་མས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལེགས་པར་ཁེགས་ཤིང་། སྤྱི་མས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། སྟོན་པོ་དེ་མེད་ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ཁེགས་ཀྱང་། སྟོན་པོ་དེ་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་། སྟོན་པོ་དེ་མེད་
 བོ། དོན་དེ་ལ་མ་ལུས་པའི་སྟོ་ལ་འཛིན་པ་ལ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཡང་། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་མ། ཁྱོད་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་ནས་པའི་སྟོ་ལ་འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འབྱེད་སྟོས་དེས་པར་འཛིན་དགོས་ན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོ་དེས་འཛིན་པར་བྱེད་རྒྱུའི་རང་གི་ཁྱོད་ལུགས་ཤིག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 གོང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུགས་འདི་ལ་ནི། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་དམ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་
 ཀྱིས་འཛིན་ལ། འཛིན་མཐུན་གྱི་རྟོག་པའམ་སྟོ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 གིས་བཞག་པར་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དེ་ལ་མ་ལུས་པ་ནི་སྟོ་ལ་གཏན་མེད་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྟོག་པས་སྟོ་མས་ཉེ་མ་བཞག་གི་གོང་དུ། ད་གཟོད་འཛིན་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཡུལ་གྱི་དོ་བོ་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་གྲུབ་པ་ནི། ཚོས་གང་ལ་ཡང་མེད་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལེགས་པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་(༡༥ན)གནད་ལ་ཆེས་ཐ་བའི་
 རིགས་པས་གསལ་པར་འབྱེད་མ་ཤིས་པར་ད་དུང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་བྱེད་ཚད་དུ་འདོད་
 ཅིས་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་ནི་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པ་ཐ་མོས་འཇུག་དགོས་སོ། །ཞེས་སྤྱིར་

ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དྲན་པར་བྱས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

གཞན་ཡང་ལྷགས་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་གི་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱིས་བཞག་
 ལྷགས། དེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 ལྷགས། དེ་ཅམ་ནས་ཐ་སྟངས་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ས་ཆོགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 པའི་གནད་ལྷག་མ་རྣམས་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལྷགས་
 པར་ངོས་བཟུང་ནས། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་དེ་ལྟར་འགོ་རྒྱུ་ནི།
 དེ་ལ་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་འབྲེས་འཆོལ་བ་ནི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམས་བཤད་དུ་བཀོད་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཅམ་
 ཞིག་བསྟན་པ་རྣམས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྒོར། རྒྱུ་འདི་ལྟར་དུ་འདུས་སོ། །ཞེས་དོན་
 གྱི་འགྲེལ་བ་ཚེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆོད་བཚེད་མཛད་ནས། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལྷགས་གདན་ལ་དབབ་པ་
 དང་། དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཉེར་ལྔ་པ་ཡན་ཆད་
 དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་དྲུག་པ་དང་ཉེར་བདུན་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་
 པ་སྤང་བ་(༡༥བ)གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉེར་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་
 བཞི་པ་དང་ཉེར་ལྔ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་
 བྱེ་ནས་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། མ་བྱེ་བར་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། ཆོས་ལ་རང་བཞིན་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་
 སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་དགག་ །དེ་ལྟར་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་སྤྱད་པར་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དགྲ་པ་ལྟ་རྟེན་གནས་པ་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་གཉིས་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱ་དགག་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བརྟུ་པ་མེད་པར་སྤྱད་ཤིང་བརྟག་པས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལེན་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཏེ། དཔེར་ན། མེད་པར་སྤྱད་ཤིང་སྤྱེག་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་དེ་གཉིས་མཚུངས་ཏེ། ལྟ་མ་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ལེན་པ་བཞིན་དུ། བྱི་མ་གཉིས་བསྤྱེག་བྱ་དང་བསྤྱེག་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྩ་སྟུང་པའོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ཅུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་དགག་(༡༦ན)པ་དང་། གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཅུ་ལ་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ལྟལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་ནི་འཁོར་བ་བཞིན་པས། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱ་དགག་འཁོར་པའི་རྒྱ་དང་། འཁོར་པའི་ངོ་བོ་དང་། འཁོར་པའི་ཚོས་དང་། འཁོར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཞིན་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་དང་། དེའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཡང་ཉེན་མོངས་དང་ལས་གཉིས་ལས། ལྷ་ཉེན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ནི། ཉེར་གསུམ་པ་ཉེན་མོངས་བརྟག་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བརྟག་པས་འཆད་
པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་བརྟ་བརྟན་པ་ལས་འབྲས་
བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འདིས་གཙོ་བོར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་རང་བཞིན་
འགོག་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་པ་ལྷ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་ནི། བརྟད་པ་ལས་
དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འདིར་ལས་མ་བཀག་པར་དེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་
རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ནི། བརྟ་གཅིག་པ་སྒྲོན་དང་བྱི་མཐའ་བརྟག་
པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། གསུམ་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་འགོག་པ་ནི། བརྟ་གཉིས་པ་བདག་
གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་གང་
ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཁོར་བའི་ཆོས་སྟག་བསྟེལ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་(༡༤)པ་
རོ་སྟམ་པ་ལ། སྟག་བསྟེལ་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་བཀག་པའི་སྒྲོན་ས་རང་བཞིན་འགོག་
པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་འགོག་པ་ནི། བརྟ་དྲུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་
པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་པའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
གནས་སྐབས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །
སྟམ་པ་ལ། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་སྟར་རབ་
བྱེད་བརྟས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། བཙོ་བརྟད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པས་

དགག་པ་དང་། སྒྲོ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གནིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཛིག་བརྟགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འབྱུང་འཛིག་ནི་སྒྲོ་
འཛིག་ཡིན་ལ། རབ་བྱེད་འདིར་དེ་གནིས་ཀྱི་ངོ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
པར་མཛད་དོ། །

གནིས་པ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བའི་ངོ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་མདོར་བསྟན།
རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གནིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་དང་པོ་དང་། གནིས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པས་
(༡༥)འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོས་འབྲས་བུ་སྒྲོ་བའི་ངོ་པོ་ལ་བརྟགས་
ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པར་རྒྱ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲོ་བ་
འགོག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་འདི་གནིས་ཀྱང་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་པཤད་ཏུ་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཚོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་བསྟན་ནས། མ་སྒྲོ་བར་
དངོས་པོ་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པས་དངོས་པོ་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་
དང་། དེའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟགས་པ་འདུ་བྱེད་བརྟགས་
པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། གནིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་ཏེ། འདུས་བྱས་ཅམ་ལ་ངོ་པོ་ཤད་པའམ་ཚོགས་པ། སྒྲོད་དེ་རྒྱ་རྒྱུན། གནས་སྐབས་
དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་དོ། །སྟམ་ན། རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རབ་བྱེད་བརྟགས་པ་དང་།
བཙོ་ལ་པ་དང་། བརྟགས་པ་དུས་བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་དུ་མ་ཚོགས་
པའམ་ཤད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་རྣམས་ནི། དེ་ལྟར་ཅག་གི་སྒོ་ནང་
དུ་ཕྱོགས་ནས་དབྱེད་པའི་ཆོ། རྒྱབ་བྱེད་དེ་དག་མཐོང་བས་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པམ་སྙམ་དུ་དོགས་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་གྲུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་ངེས་
 པའི་བྱིར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་གཞན་ཞིག་དང་ཚུད་ལན་བགྱིས་
 པ་ཅམ་དུ་གོ་ན། འཕགས་(༡༥ན)པའི་དགོངས་པ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་
 རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། མ་བྱེ་བར་བརྟེན་འབྱུང་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱས་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
 རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། སྒྱིར་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་འཛིན་རྟེན་དང་། འཛིན་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྟེན་པར་དུ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་མུང་འདས་གྲུང་
 གཏན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །སྙམ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། སྒྱིར་ཀུན་བྱང་མི་འཐད་
 པའི་ཚུད་སྤང་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་མུང་འདས་མི་འཐད་པ་ཚུད་སྤང་རོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་
 བཞི་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་ལྷ་པས་འཆད་དོ། །འདི་ཡང་རང་ཉིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་པའི་ཤུལ་དུ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུ་སྒྱི་དང་།
 རྟེན་པར་ཐོབ་བྱའི་མུང་འདས་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་དུ་ནང་དུ་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་དེ་དག་མི་འཐད་
 པར་འདུག་སྙམ་དུ། སྤང་ཚུགས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཐབས་སུ་བྱུངས་ཤིག །
 དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་(༡༥བ)ཉེར་ལྷས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 དང་། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱས་པར་
 གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་འདྲ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ལམ།
 ཐན་ཡོན་གང་ཡོད་སྙམ་ན། གནས་སྐབས་ལྟ་ངན་ལྟོག་པས་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་
 སོགས་ལྟོག་ཅིང་། མཐར་ཐུག་མ་རིག་པ་ལྟོག་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལྟོག་གོ །

ཞེས་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེར་བདུན་པས། གནས་སྐབས་ལྟ་ངན་ལྟོག་ཚུལ་དང་།

ཉེར་དུག་པས། མཐར་ཐུག་མ་དུག་པ་སོགས་ལ་ཐོར་བ་མཐའ་དག་ལྷོག་ཚུལ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །རྗེའི་རྣམ་པ་གད་ཆེན་མོར། གཞུང་གི་ས་བཅད་ཚུལ་དང་། རབ་བྱེད་སོ་
སོའི་ཐོག་མར་འཕྲོས་བཅའ་བ་རྣམས་ནི། གཞུང་དུ་རྗེ་ལྟར་གནས་པའི་གོ་རིམ་དང་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྗེར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། རབ་བྱེད་རྣམས་སུ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒྲོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ངོས་བཟུང་ནས། སྒྲོ་དེ་དག་ནས་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། སྒྲོའི་
མཐུ་ཆུང་བྱ་དག་རང་ཉིད་འདོན་པ་གོམས་པ་དེ་མི་སྣང་སྟུང་དུ་ཡིད་ཁུམས་པར་མ་བྱེད་
ཅིག །འདིར་སྒྲུས་པ། དྲི་མེད་རིགས་པའི་འབྲེན་བྱེད་སྟོང་ལྟར་ཞིང་། །མང་ཐོས་གཉིས་
འབྱུང་དཔང་པོའི་རྒྱུ་རྟེན་ཅན། །ཐེག་མཆོག་ལྟན་པའི་ཕྱེ་མོར་ངལ་བསོ་བ། །འདི་ཡི་
ལུན་ཆོགས་ཡིད་ལ་ལྷག་གིར་བྱོས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་རྗེ་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་

སྟོན་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་པ།

།བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།།

(༡༧ན)གཉིས་པ་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་རྗེ་ལྟར་འཆད་པ་ལ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་
ལས། ཐོག་མར་རབ་བྱེད་དང་པོས་རྗེ་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་སྒྲོས་པའི་
མཐའ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་བཅོས་འདིས་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་
བརྗོད་དགོས་སོ་སྟུང་ན། མཆོད་བརྗོད་དུ་འགག་པ་མེད་པ་རྗེར་སྒྲོས་གྲུང་། རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་རེས་པ་མེད་པས། བསྟན་པཅས་ཀྱི་ཐོག་མར་
 སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེགས་པར་
 ཁྲིམས་ན་འགག་ཐོགས་ལྟག་མ་རྒྱུ་མ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་རོ། །དེས་ན་
 འདི་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེན་ཡིན་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། སྐྱབ་
 བྱེད་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་ཐོགས་
 ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཅམ། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མ་
 ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་
 བའི་དམ་བཅའ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེན་བཞི་པོ་
 གང་རུང་གྲུབ་དགོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱུ་མ་གྱིས་གྲུབ་བཞི་པོ་
 གང་རུང་དམ་བཅའ་བར་རེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཚམས་སྦྱར་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་
 དཔོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ཐོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཇགས་པར་གྱུར་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། སྐྱེ་བ་འགག་པར་འགག་པ་ལ་ཐོགས་པ་
 དགག་པ་སྤྱི་བར་དགོངས་ཤིང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྩོམ་པར་མཛད་དོ། །

ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་ཡང་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན། བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་
 ཀའམ་(༡༩བ)རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་རྟོག་གྲང་ན་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་
 རེས་པར་མཛད་ནས་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རྒྱ་
 མཚོན་དང་། དེ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བཞི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོན་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མེད་དགག་དམ་
 བཅའ་བསྟན་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་དེས་བཟུང་གི་
སྒྲིང་པོ་ཙམ་ཡིན་པས། བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པར་དོན་གྱིས་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟར་ན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་ལས་ནི་སྒྲེའོ། །ཞེས་འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན།
མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྒྲེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་མེད་དགག་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་འག་
རྩ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི། དེ་ལས་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིང་དུ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཅའ་བའི་ཆོ།
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གང་དུ་
འང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དོ་ཞེས་བྱ་བར་དེས་པར་བཟུང་བ་ན། གཞན་ལས་སྒྲེའོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་འདིར་མ་ཟད། རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་རྩ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་དང་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ཀས་བཞེད་དོ། །

འདི་ལ་ནི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། སིན་རྩ་ཟབ་པའི་གནད་
མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལྷ་གྲུ་ལྷ་སྒྲུབ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་གི་དེས་དོར་བདེན་(༡༠ན)གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཁོ་ན་དང། དེ་མདོན་
སྟམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སྣང་དོར་ཡང་མེད་དགག་དེ་ཙམ་ཞིག་སྣང་
གི་གཞན་མི་སྣང་བ་དང། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་དོའམ།

དེ་ལྟ་པའི་གཟིགས་ཚུལ་དེར། བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབ་ཆོས་
གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མ་གཟིགས་པ་སོགས་ལེགས་པར་གོ་རྒྱལ་བས་མདོར་ན། དངོས་པོའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ། དེ་ཉིད་སྒྲིམ་བུར་གིས་སྒྲིམ་
པ། མདོན་སྐུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་གཉིས་
སྒྲུབ་གི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་པ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་
དང་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག །གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་གི །བདེན་མེད་དུ་བཟུང་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་འཕགས་པའི་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྒྲུབ་བཅས་སུ་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཚུལ་དེས་
ལེགས་པར་བཀག་གོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་སྒྲུབ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་
ཚུད་སྒྲུབ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཚུད་
སྒྲུབ་གཉིས་ལས་སྒྲིམ་ནི། དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་པོ་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེས་གོ་རྒྱལ་ལ། ཕྱི་མ་ནི། རྒྱར་འགག་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲུབ་
བར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་རྒྱལ་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་དོགས་པ་དབྱུད་པ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་རིགས་ཤེས་
ལུལ་མེད་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རོལ་པོ་བས་
དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོགས་པ་སྐྱེས་(༡༠བ)ས་མཆོམས་
འདི་ཡིན་པས། རོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལས།
བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ།༽

དམ་བཅའ་བཞག་ནས། གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་དེ་ཡང་གཞུང་ཙུ་བའི་རབ་བྱེད་
དང་པོ་འདིར། རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱ་ཁུལ་སུ་ཡོད་ཟིན་སྒྲེ་བ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་གསུམ་བཀག་པས། གཞན་དང་བདག་
སྒྲེ་གཉིས་དོན་གྱིས་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། མོང་དུ་སྒྲོས་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་
པོ་ལ་དམིགས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མ་བཞུགས་པོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་ས་གཙོད་པ་ནི། འགྲེལ་
པར་བཤད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པས། རེ་ཞིག་ཙུ་བ་མི་འཆད་ཀྱི། འགྲེལ་པ་མཐའ་
བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལྷགས་
འདིའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ངེས་པའི་སྒྲོ་དམ་པ་ཡིན་པས། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་
ཐལ་ངག་ཏུ་བྱིལ་ཏེ་ད་ལྟ་བཙོན་བདེ་བ་དང་། འགྲེལ་པའི་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བཙོན་པར་བགྱི་ཡི་འཆད་པ་པོ་འཕོངས་པ་དག་གི་ཟེར་སྒྲོས་འགའ་
ཞིག་སྐྱབ་པར་ཁུས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོད་ཆུང་དུ་གང་མ་སྐྱབ་པར་བསྒྲིམས་ཏེ་ཉོན་ཅིག། །དེས་ན་
སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལ་
གཞན་གྱི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ། ཕྱི་མ་གསུམ་འགོག་པའི་
རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས། གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་འབྲེལ་པར། འཐད་པ་གང་གིས་བདག་ལས་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འཇུག་པ་ལ་འཕངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོ་བ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྱུས་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་འབྲེལ་བ་བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏའི་རིགས་
 པ་དྲངས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་(༡༡ན)གཉིས་ཀའི་རིགས་པ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས།
 བསྐྱེད་ན། ལྷ་གྲུ་ལྷ་སྒྲོ་ཚེས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་
 བོན་གྱི་དུས་སྒྲོ་ཚེས་པར་གྱུ་བ་ཟེན་པའི་བྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཚེས་
 ཅན། རྒྱུད་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་དུས་སྒྲུ་བ་ཟེན་སྒྲར་ཡང་དེ་
 ལས་སྒྲེ་བ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་དངོས་བསྟན་དང་། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་སྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚིག་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སྒྲུ་བའི་བྱི་མས་གཞན་
 གྲགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་ཐོན་པས། དེའི་རྒྱལ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཚེས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྒྲར་
 ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་དོ་བོར་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མདུན་ན་མདོན་པར་
 གསལ་བའི་བྱམ་པ་འདི་བཞིན། ཞེས་པ་ཡིན་པས། འོག་གི་འབྲེལ་པའི་ཚིག་ཟེན་ལ་
 བསམས་ནས། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱས་པའི་དོ་བོར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚེས་ཅན་དུ་
 བཟུངས་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བསམ་བཞིན་པ་དེའོ། །
 རྒྱུ་འབྲེལ་དུ། སྒྲེ་ལ་ཡོང་གཞོན་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་འདི་དང་ཁྱད་པར་གཏན་མེད་པས་
 འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །

འཇུག་པ་ལས། ས་སྐྱུ་ག་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་གཞོན་པ་བཞིན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས།
 རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་པ་
 འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འཇུག་ཀྱི་ཀྱུ་འབྲེལ་བ་འཐད་པའི་རིགས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 སྒྲོ་བ་དཔོན་གཉིས་ཀའི་རིགས་པ་འོ། །རང་ལུགས་བཞིན་ནས། གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་

འགོག་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སེལ་སྒྲོན་བཟོད་མི་འཇུག་པར་བསྟན། ལེགས་ལྷན་
རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །(༡༡བ)དང་པོ་ལ། སྒྲོན་བཟོད་
ཚུལ། དེ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་
མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སེལ་གྱི་དགའ་དེ་ལེགས་ལྷན་
གྱིས་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་སྒྲོར་དག་ཏུ་བཞོད་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་དང་པོ་ནས་ཞེན་གྱི། ཐལ་
འབྱུར་གྱི་དགའ་ཡིན་སྟེ་མི་བསམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྷན་ན་རེ། ཁྱོད་གྱིས་བདག་
སྒྲེ་འགོག་པའི་སྒྲོར་བའི་དག་དེ་ལྟ་བུ་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་བདག་སྒྲེ་འགོག་
རུས་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས། ཁྱོད་གྱི་
དམ་བཅར་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བདག་
ཉིད་ལས་མི་སྒྲེ་བར་རྒྱུ་པ་པ་ཡིན་ནམ། འབྲས་བུ་མངོན་པར་གསལ་བ་ལས་མི་སྒྲེ་བར་
རྒྱུ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱུ་པ་པ་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གྲུ་པ་ཟེན་རྒྱུ་པ་པར་
འབྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་བཟོད་འབྱུར་བ་བསལ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། སྒྲོར་དག་དེ་གཞན་གྱི་སྒྲུགས་དང་བཅས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྒྲར་བས་གྲང་འགོད་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ཚིག་ཟེན་དེ་ཅུ་ཞིག་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་
རྒྱུ་བྱེད་ཏུ་བྱས་ན། དེ་དག་གི་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་རང་གིས་མི་འདོད་པས་
རྟགས་མ་གྲུ་པ་བདག་ལས་སྒྲེ་ན་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་ན།
ཐོགས་ཚིག་གྲུ་པ་ན་བསྒྲུ་བ་བྱུ་པ་པར་འབྱུར་ལ། དེས་ན་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
ཚིག་གཉིས་གྱི་རུས་པ་དང་། རྒྱ་མ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྐབས་སྒྲོབས་གྱིས་དངོས་ཟེན་གྱི་
རྟགས་དང་དམ་བཅའ་བརྒྱུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲར་བདག་སྒྲེ་རྒྱུ་པར་བཅད་

སངས་རྒྱལ་པ་སྐྱུངས་གཞན་སྡེ་བ་སྟེན་དུ་པས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་དགོངས་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བཞེད་པས། བྱིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དག་རང་བཟོ་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་གིས་སྡེ་མི་རུས་སོ། །དེའི་བྱིར་སྐྱོན་བརྒྱལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་ཡང་རྗེ་མ་མཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དམ་བཅའ་བསྒྲོག་པས་གཞན་སྡེ་འཕེན་དགོས་པར་རང་ལ་ཚུར་འབྲལ་ནས་མེད་དགག་ཁོན་དམ་བཅར་བྱེད་པ་དང་འགལ་བར་བཞེད་དེ། སྤར་འགྲེལ་པར། བདག་ལས་སྡེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་ངེས་བཟུང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་སྤར་ན་གཞན་སྡེ་འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་པའི་དོགས་པ་རང་གིས་བསུས་ནས་མ་ཡིན་དེ། མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས། སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་ཐུགས་ལ་གཅགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་གསུམ་མཛད་པའི་བསམ་དོན་ནི་རྩ་བར་དམ་བཅའ་བཞི་བཞག་ནས་སྤྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་ནམས་གྱིས་སྤྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་རིགས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་པ་སྐྱུངས་ཀྱི་ཚིག་དེའི་དངོས་ཟེན་ལ་སྐྱོན་ཆགས་སྤར་བས་སྐྱོར་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟམ་དུ་དགོངས་གིང་། སྤར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྤྱི་བྱི་གཉིས་གྱིས་བདག་སྡེ་འགོག་རུས་པ་དང་། དག་དེས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་སྟམ་དུ་མ་དགོངས་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། སྐྱོན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན། རུས་པ་མེད་པར་བསྟན། བས་ལེན་(༡༩ན)མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མཐོང་
 རོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་སམ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་དགོས་ལུས་མེད་ཅིང་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྟོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་ཚིག་དེས་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མ་བཟོན་
 པའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་སྟེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་དེས་པར་བཟོན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་བཟོན་ཀྱང་འགལ་བ་བཟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་པ་
 གང་ཞིག་། དེས་འགོག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་མི་ཁྱེད་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡ་རོལ་པོ་དངོས་སུ་བསྟོན་འདིངས་པ་
 ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཁྱེད་སོ་ཏེ། དངོས་སུ་བསྟོན་པ་ཅོད་སྒྲར་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་བཀོད་པ་ལ་ལུས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་
 འོན་ཏེ་ཡ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བས་བཅོད་པས་ཀྱང་མི་བསྟོག་ན་
 བྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་མ་བསྟན་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དབུ་མ་
 བས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་
 བཅའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅིས། ཞེས་
 དང་། གལ་ཏེ་དེས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། ཅིས་སོགས་ཡལ་སྐས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་(༡༡༧)

བཟུན་ནས། རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་ཅེས་
སྒྲོན་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དཔུ་མ་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྤྲད་པལ་པ་མི་བཟོད་པ་
དེའི་ཆོ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྲུངས་ཀྱིས་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་པ་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་
པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་གྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱགས་མ་བཟོད་པའི་ཆན་ཉེས་པ་མེད་
ཚུལ། བཟོད་པ་ལ་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་མེད་ཚུལ། དེ་ལས་འབྲེས་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད། རང་ལ་སྒྲོན་དེ་མེད་ཚུལ་དངོས་སོ། །
དང་པོ་ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་དཔུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལ་བ་དེ་
གཉིས་ཀས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་མི་བཟོད་ན་ཡང་གཞན་གྱགས་བཟོད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་པ་མ་བསལ་བས་སྤར་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། གཉིས་པ་ལ་གཞན་གྱགས་ངེས་པར་བཟོད་མི་དགོས་པ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཡང་
བཟོད་པར་བཟུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཞེས་
སོགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆོག་འདི་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བས་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། བདག་སྒྲེ་འགོག་པ་ལ་གཞན་གྱགས་ངེས་པར་བཟོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བདག་
སྒྲེ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སྒྲེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཞོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
དག་དུ་གཏན་མི་འགྱུར་པར་གྲུབ་པས། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅུས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཆོས་ཅན། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་
སྟེ། རྒྱ་དུས་སྤྲོས་མེད་པ་མི་སྒྲེ་ཞིང་ཉེར་ལེན་ལས་སྒྲེ་(༡༧ན)པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཞོད་པ་

འདི་མ་གཏོགས་པ་ནི་མེད། འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་མང་པའི་བྱིངས། ཞེས་
 པ་སྟེ། རོན་ནི། དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་བྱེད་དེས་པར་འགོད་དགོས་པ་ནི་ཐོག་
 མར་ཁྱོད་གྱིས་བདག་སྟེ། དམ་བཅའ་པ་འདི་ལ་རྒྱབ་བྱེད་ཅིག་འགོད་དགོས་པ་ལས། ཁྱོད་
 གྱིས་བཀོད་པ་འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་ཅིང་། འདི་ཉིད་གྱིས་བདག་
 སྟེ། ཐུན་འབྱེན་པར་སྤང་བས། གཏན་ཚིགས་དེས་པར་འགོད་མི་དགོས། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཞེས་སོགས་ཏེ། བཟོད་དགོས་ན་མ་བཟོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་རྒྱས་བཤད་གྱིས་སྤར་བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་
 ལེགས་པར་ཐོན་པའི་བྱིངས་རོ། །དེ་ལ་དཔེ་རིམ་སྟེ་སྤྱི་མ་ན་ཡང་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་
 མཐུན་དཔེར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྱུར་བཀའ་ཡིན་པའི་དཔེ་
 ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མི་རྟག་རྒྱབ་ལ་བྱས་བརྟགས་དང་བུམ་པ་དཔེར་བཟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

སྐབས་འདིར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་བཤད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པ་འདི་ལྟུང་
 གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་དཔེར་འགོད་ན་སྐབས་འདིར་ལེགས་ལྡན་
 དང་། གུངས་ཅན་གཉིས་གང་རུང་གིས་འདོད་དགོས་པ་ལས། གུངས་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་
 རྒྱ་མི་རྟག་རྒྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བུམ་པ་མཐུན་དཔེར་ཨེ་འདོད་སོམས་ཤིག །

གཉིས་པ་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་པ་བསལ་རྩལ་ནི། འོ་ན། རྒྱས་བཤད་གྱིས་བཟོད་པར་
 བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། མ་
 བསལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པ་(༡༤བ)མ་
 ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་ཡང་སྤར་གྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་
 གཞན་གྲགས་དེ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་དགོས་པར་ཐལ།

གངས་ཅན་གྱིས་རྩས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲུ་གྲུ་སྒྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་དང་།
མདོན་གསལ་སྒྲར་ཡང་མི་སྒྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས། ལྷ་མ་ཆོས་ཅན་
དང་། བྱི་མ་དཔེར་བཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ལྷར་གྱི་གཞན་གྲགས་
ལ་མ་དེས་པ་སྤང་བ། གྲུབ་ཟེན་པ་སྤང་བ། རང་བཟོ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་སུ་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་ལན་བཏབ་ཟེན་ནས། ད་
ནི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བྱངས་ཏེ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་ན་རེ། ལྷར་གྱི་གཞན་
གྲགས་དེ་ལ། ལུམ་པ་ལྷ་ལུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། ལྷམ་ལུ་སྒྲགས་གྱིས་མ་དེས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྱོན་མེད་དེ། ལྷམ་ལུ་སྒྲགས་ཀྱང་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་
སྒྱིས་ལུ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལྷར་ཡང་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་བྱིར་དཔེར་ན། སྒྱིས་ལུ་བཞེན། ཞེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་གྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་པས། མ་དེས་པའི་སྒྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི། ལུམ་པ་ལ་སྒྲགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲགས་པའི་སྒྲས་ནི། ཞེས་སྒྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་གྱི་སྒྲོར་དག་དེས་གངས་ཅན་མདོན་པར་གསལ་བའི་བྱིར་སྒྲུ་བ་
ལ་མི་གཞོད་དེ། དེས་སྒྱེ་བ་མི་འདོད་པས་གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷམ་ན་རིགས་པ་
མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་སྒྱེ་བ་བཀག་པས། ཞེས་སྒྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་དང་། དེ་ལ་མ་དེས་པ་སྤང་བ་སྒྲགས་
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྲུངས་གྱིས་མ་བཤད་པར་ཁྱོད་གྱིས་རང་བཟོ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་སྒྲུངས་རང་ལ་སྒྱོན་(༡༥)འཇམ་གོ་སྒྲུམ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དག་དེ་ནིད་གྱིས་ལེགས་
པར་ཐོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡང་རི་སྐད་སྒྲས་པའི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པར།
ཞེས་སྒྲགས་སོ། །སྒྱོན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇམ་པར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་སྒྱོན་གསུམ་པ་

མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་པར་འགྱུར་བ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དང་ཡང་། ཞེས་སོགས་
སོ། །དེ་ཡང་སྐར་ལེགས་ལུན་གྱིས་བསྒྲིག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཇུག་པའི་ཚིག་
ཟེན་དེ་ཉིད། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་བསྟན་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་
དང་ཤུགས་བསྟན་གཞན་གྲགས་གྱི་སྒྲུབ་དག་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འོན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེའི་བསྒྲིག་དོན་ཁས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་ས་འགལ་བ་ཡོད་དམ་
སྟུམ་ན་མེད་དེ། སྐར་ཡང་སྒྲེབ་དོན་དང་ཤུག་བཅས་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྒྲུབ་ཤིང་རང་
གིས་ཁས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་བསྒྲིག་དོན་སྐར་ཡང་སྒྲེབ་དོན་དང་ཤུག་བཅས་
ལ་ཉིས་པ་མང་པོ་འཇུག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པས་གྲགས་ཤི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ས།
སྐར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་འཕངས་པ་ན། བསྒྲིག་དོན་འཕེན་པ་པོ་ལ་རྩུར་མི་འཇུག་
སྟེ། བཟོད་བྱེད་གྱི་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དེ་སྟོན་
རྒྱས་པ་དང་བཟོད་འདོད་གཉིས་ཡོད་ན་དོན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྐར་གྱི་ཐལ་བ་གཉིས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་སྒྲུའི་
དམ་བཅའ་ལ་འགལ་འདུ་བཟོད་པས་ཕར་འགོག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་བསྒྲིག་དོན་རང་
གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཟོད་ནས། འོན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་
ནས་གཞན་གྱི་(༡༧བ)དམ་བཅའ་སྟན་འབྱེན་པ་ཀླ་སྒྲུབ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན།
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུ་རོལ་ན། ཞེས་སོགས་དང་།
ཀླ་སྒྲུབ་གྱི་དག་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྟུམ་ན། འོན། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ་ཞེས་དང་། མི་མཚུངས་ཏེ། འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་གྱིས་གཞན་གྲགས་གཙོ་བོར་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དེའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཀླ་སྒྲུབ་རང་གིས་ཀྱང་ཅོད་

སྒྲིག་རང་འགོལ་དུ་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་འགོལ་ཆེག་དང་སྒྱུར་བར་བྱུང། །

གནིམ་པ་ལེགས་ལྡན་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་
དང་། དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
གྲིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྒྲུ་མ་ཆེད་རྣམས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྒྲུ་བ་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲིམ་པ་འདིའི་དོན་དམ་པའི་
ཁྱད་པར་ཆོས་ལ་སྒྱུར་རམ། ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་མི་འཐད། གཞན་གྲངས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མི་འཐད།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་གི་
པ་འདིས། ཞེས་སོགས་སོ། །

གནིམ་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་མིག་
སོགས་བཟུང་ན། རང་ལ་ཆོས་ཅན་གཞིམ་གྲུབ། མིག་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཆོས་
ཅན་དུ་བཟུང་ན། གཞན་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞིམ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་
སྒྲོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་སྒྲུབ་དགག་པར་འདོད་ནས། ཞེས་སོགས་སོ།
འདི་དག་ནི་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་དམ་བཅའ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་
སྒྱུར་ན་(༡༥)ཡང་། མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་གྱི་དོན་ལྡོག་གང་རུང་ཅིག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་
མཐུན་སྒྲུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་གཞན་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་བདག་སྒྲུབ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཡིན་སྟུམ་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྒྱུར་

ནས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དབུ་མའི་ལྷགས་ཡིན་པས་སྙམ་དུ་
དགོངས་པ་འདྲོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་
མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཁོ་ན་ལེ། སངས་རྒྱལ་པ་གཞན་གྱིས་གྲངས་ཅན་
ལ་སྒྲིབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། བྱུང་བར་དོར་བའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ན་གཉིས་
ཀ་ལ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གྲང་གྲངས་ཅན་ལ་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་
བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ན། ཀྱང་རྩོམ་དང་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་དོར་བའི་མིག་སྒྲིབ་ཅམ་གཉིས་
ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་དགག་པ་དངོས། སྒྲིབ་བརྒྱུད་ཚུལ་
དེ་ལྷགས་ལྟར་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པ། དེ་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷགས་ལྟར་
གྱིས་གྲངས་ཅན་པའི་དོར་མིག་སྟགས་བདག་ལས་སམ་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིབ་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཆོ། ཆོ་ལ་ཕྱི་ཆོ་ལ་གཉིས་གྱིས་ཆད་མས་འགྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པར་
(༥༧)ཐལ། ལྷགས་ལྟར་གྱིས་མིག་སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པས།
མིག་སྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ལྟུང་ཤེས་ཅམ་གྱིས་འཛིན་མི་རུས་པར། མིག་སྟགས་
ཀྱི་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པའི་ཤེས་པས་རྟོག་པར་ཁས་ལེན་དགོས།
དེ་ཡིན་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་མིག་སྟགས་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དེའི་ལུས་དུ་མེད་
དགོས་པའི་ཐྱིང་། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི། དྲང་ངེས་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་
དགོངས་པ་སྒྲུབ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་སྒྲིབ་
བཀག་པ་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་

གྱི་རྒྱས་པ་རུང་ཟད་མ་ཐོན་པར་ཡོད་དོ། །

སྒྱུར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། འདིར་དོན་དམ་པར་སྒྱུ་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་
 གྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་ཆོ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་མེད་དགག་མ་གཏོགས་མེད་
 པས། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཙམ་གྱི་དོན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཙན་མིག་སྟགས་དེ། དེ་ཁོ་ནར་ཏེ། གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཡོད་པ་ཉམས་ཤིང་མི་རུང་བར་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་ཁས་སྤངས་ལ། དེ་ལྟར། མིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས། རང་གི་
 གནས་ལུགས་སམ་གཤིས་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་གོལ་གྱི་མིག་གི་གནས་
 ལུགས་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རྟེན་དགོས་ཤིང་། ཕྱི་གོལ་གྱིས་མིག་སྟགས་
 འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པས། དེ་འདྲའི་ཕྱན་
 མོང་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲ་མའི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ།
 འདི་ནི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དུ། རྟེན་ཆོས་ཙན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་སྤངས་
 པའི་སྟངས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ། ལྷག་མཐོང་(༡༩)ཆེན་
 མོའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། འབྲུ་སྒྲོན་ལུགས་མ་གཏོགས་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་
 འགོག་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཁས་སྤངས་པས། གྲངས་ཙན་སྟགས་དང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཙན་མཐུན་
 སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་འགལ་བ་སྟོན་གྱི། སྒྱིར་ལེགས་ལྡན་སྟགས་
 རང་རྒྱུད་པ་དང་གྲངས་ཙན་སྟགས་ལ་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཙན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་ཙན་གཅིག་
 ཉིད་ཡུལ་ཙན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མ་ལྟག་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དོན་དུ་འཕུལ་རྒྱས་པས་དེ་མི་རིགས་

པའི་བྱ་རོ། །

ཞེས་མཐུང་པར་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་པ་ཞེས་པས་པར་རྒྱད་ཞེས་སྤྱད་པ་ཞེས་པར་
 བྱིས་ཤིག་ཤར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྐབས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཐུང་
 གང་གི་ཆོ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྱད་པ་ཤར་ལོག་པས་པ་ལྟར་ཞེས་ལོག་པ་ཏེ། འབྲུག་ལྷགས་
 གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་མང་བས་འདྲིམས་ཤིང་དོན་བསྟུན། ལུང་ཅན་ཡང་ལོག་གཉིས་གྱི་
 ཆེད་དོན་ཐུན་མོང་བ་མེད་པར་ཐུག། སྤྱད་སྤང་བ་དང་། དེ་མེད་པ་སྤང་བའི་དབང་ཤིས་
 གཉིས་གྱི་སྤང་ལུང་ཐུན་མོང་བ་མེད་པའི་ཐུང་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་
 མཉམ་བཞག་གི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤང་དོད་རེགས་ཤིས་རྗེས་དཔག་གི་དེས་ཏོར་མིག་
 ལོགས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཐུང་རོ། །

དེ་ནས་ཀྱི་དོན་པག་གནས། དཔེ་འགོ་ག་པ་ནི། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་(༡༥)པོ་གསུང་། ལྷ་མོ་དཔེ་དོན་མི་མཆོངས་པར་བཤམ། སངས་རྒྱས་པ་
 གཞན་གྱིས་གུངས་ཅན་དང་བྱེ་བྱག་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་དང་
 བམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཉན་ཤེས་ལ་གྲགས་པར་སྤང་བ་ཙམ་
 ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་ཡོད། བདེན་རྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
 མིག་སྤྱི་ཙམ་པ་ལྷ་མོ་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་དུ་གཏན་མེད་པའི་
 ཐུང་རོ། །ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྤང་བ་འགོ་གཞུང་ལྷ་མོ་བཤད་པ་འདི། ཡོད་པའི་
 ཐུང་ཞེས་བཤོད་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་སྤྱར་ནས་མཐུན་སྤང་བ་འགོ་ག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་ཚུལ་དེ་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཁས་བླངས་པར་བརྟན་པ་ནི། གང་
གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྐད་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གི་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྟགས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དང་ཚེས་ཅན་དང་རྟགས་རྒྱུ་ལ་སྟོར་ཚུལ་ལ།

བརྟགས་པའི་སྒྱུན་བརྗོད་བྱས་པ་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ལྷགས་
ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་མིག་སྟགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྱུབ་འདོད་ནས། མིག་སྟགས་ཚོས་
ཅན། སྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བྱིར། དཔེར་
ན། སྒྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞིབར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་
གྱིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
ཉན་ཐོས་སྡེ་པས། བར་གི་སྒྲེ་མཆོད་ནི་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ལྡན་
པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྟགས་བཀོད་པ་ལ་ཡང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྱུན་
བརྗོད་ལྟར་ལྟར་བྱས་པ་ནུས་རང་གི་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་སྒྲོར་བ་སྟགས་ལ་ཡང་
མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་(༢༥)རྗེས་སུ་དཔག་
པ་དག་ལ་སྒྱུན་རི་སྒྲིབ་སྒྲིམ་པ་བཞིན་ཏུ། ཞེས་སྟགས་ནི་གོ་སྒྲ་སྡེ། ལྟར་ལྟར་བརྟག་པ་
བྱས་ནས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་སྒྱུན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཅི་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲོ་
ནས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱལ་གསུམ་རྒྱལ་བྱི་རྒྱལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པར་གང་རུང་
གིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སྒྲོ་རྒྱལ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་
རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱི་རྒྱལ་རང་ཉིད་ལ་གཞན་པ་སྒྱུན་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅིས་དཔེ་དང་སྒྱུར་
བར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་གྲང་སྟགས་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་ཞེས་སྒྲུབ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་འདི་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལྟར་ལྟར་འགལ་
བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དགོངས་སོ། །བདག་སྒྲེ་འགོག་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བརྗོད་བྱེད་ཏེ། །

གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་མེད་ལས་ཀྱང་མི་
 སྒྲེ་སྒྲེ། ལྷ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཅུ་བ་དང་། ཡང་འཇུག་པ་ནས་བཤད་
 པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྒྲིལ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་
 མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བར་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཏྲགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བཞེད་པར་
 མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྲུབ་བཞིན་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་བསྒྲོག་དགོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་
 བར་འཕེན་པ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བས་སྒྲུབ་བཤད་པའི་
 སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །(༡༧)ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་ལན་འགྲེལ་པས་སྒྲུབ་བཤད་ཟེན་
 བར་བཤད་དེ། གོ་སྒྲུབ་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྲོན་བཞེད་ཕྱི་མ་རྣམས་
 ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཆོས་ཀྱི་བསྒྲོག་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་མའི་ཏྲགས་བསྒྲོག་པ་སྒྱུར་བའི་ཏྲགས་
 དང་། སྒྲུབ་མའི་ཆོས་བསྒྲོག་པ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་སུ་མི་འོང་བ་ལས། འདིར་ཏྲགས་བསྒྲོག་
 ཏྲགས་དང་ཆོས་བསྒྲོག་ཆོས་སུ་འཕེན་པའི་བསྒྲོག་ཚུལ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་དུ། འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་ཏྲགས་བསྒྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་ཟེན་ཁས་བླངས་དུ་མི་རུང་ཞིང་། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དབགས་ན་བསྒྲོག་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བསྐྱན་པ་མ་དགོངས་པའོ། །

འདིར་ཡང་སྒྲུབ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏྲགས་དང་དམ་བཅའ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་

སྐྱུ་རྩ་བ་བཞུགས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་དང་དོན་
དམ་པར་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་
སྐྱེ་འབྱུང་ནས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་འབྲུ་སྟོན་ལྷགས་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་
འཇུག་ལ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་བའི་ཚིག་ཟེན་ལ་རྩུང་ཟད་འགྲིག་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བཞེད་པ་
འབྲེལ། །སྐྱུ་རྩ་བ་དང་བྱ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཉེ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི།
གཞུང་རྩ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཉེ་མཐའ་བཞི་འགོག་ནི། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་
འབྲས་ཐུག་ཅིག་ཉིད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་རེ་རེས་བྱས་ཀྱང་ན། ཐུག་བཅུལ་
གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་ཐུང་དང་། (༡༩བ)ཞེས་
སོགས་ལ་ཁ་འཕང་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་
རྩ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བཞི་ཀ་ལ་དངོས་བསྟན་འགལ་བ་བཞེད་པའི་ཐལ་
འགྱུར་དང་། བཞུགས་དོན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མ་འགོག་པ་ཤེས་
པར་བྱུང་། །

དེ་རྩ་བ་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་རྒྱུ་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་
བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ལུལ་སྐྱེ་མེད་སོགས་ལ་རྩོད་སྤང་དང་། ལུལ་ཅན་དེ་རྟགས་པའི་ཚད་
མ་ལ་རྩོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་
བའི་རྩོད་སྤང་དོ། །

དང་པོ་ནི། རྟན་འབྲེལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྐྱུ་རྩ་བ་བཞུགས་མེད་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། མི་འགལ་དེ། རྟན་འགག་སོགས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་
གསུངས་པར་དྲང་དོན་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འདི་འདྲ་བའི་དྲང་དེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པ་སྐྱུ་རྩ་བ་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་སྒྲུལ་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲེ་བ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམ་པར་གཞག་ན། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཀྱལ་པོ་བྱངས་པའི་མདོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲེ་སོགས་རྩལ་པ་ཅམ་ཡིན་ན། རྩལ་པ་ཅམ་ལ་ལས་
དང་འབྲས་བུ་མི་རུང་བས་ལཁོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟོག་ཕྱིར་དུ་སྒྲེ་མེད་
སྟོན་པའི་རྩལ་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་དུ་བསྟན་པ། མདོར་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
བསྟན་མི་དགོས་པ། རྩལ་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འབྲད་ཚུལ་རྒྱས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་
སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་མིན་པ་ཡིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྩམས་པ་ཉིད་(༡༠ན)དུ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདུན་པའི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་
འདི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་འདི་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་རྩོད་གྲང་ནི། ཕྱགས་གྲང་གི་སྒྲོ་བ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་
ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་དོ། ལྷན་པའི་ངེས་པ་འདི་ཆད་མ་ལས་
སམ་ཆད་མིན་ལས་སྒྲེས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆད་མའི་གངས་ནི་དུ་ཞིག །མཆན་ཉིད་ནི་གང་།
ལུལ་ནི་ཅི་ཞིག །རྒྱ་གང་ལས་སྒྲེས་པ་རྣམས་བརྟེན་དགོས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་
བརྟགས་པ་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་
པ་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་ལན་དངོས་དང་།
ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ད་ལྟ་ཆད་
འགོག་དུ་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་འགའ་ཞིག་དག་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས།
དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་མེད་པར་ཡོད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། ཞེས་པ་ཡན་

གྱིས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་བརྩོན་ནས། བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ་གལ་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ནས། འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་
ཡོད་དོ་ཅོག་མ་ལུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། ཞེས་
པ་ཡན་ཆད་གྱིས་རང་ལུགས་བརྩོན་ནས། ཅི་སྟེ་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་ཐ་སྟོན་འཛིག་
རྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་བཅོས་སུ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྒྲོས་པས་རྟོགས་
པར་མི་རུས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། (༡༠བ)རབ་བྱེད་སོ་སོའི་དོན་འཆད་པའི་གོགས་སུ་
འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། དེ་ཞིག་མ་བརྩོན་ཅིང་། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཕྱོགས་ཚོས་སྒྲ་རྒྱུ་
གྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟོགས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆད་མ་ལ་མངོན་
རྟེན་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ལུ་
ཅན་ལ་མངོན་སུ་མ་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཛིག་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འོས་པས། རིགས་པ་ཕྱ་ཞིང་
མཚམས་ཟེན་པའི་འཛིག་རྩལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཡོད་དོ། རྟེན་ལྟ་ན་མཐའ་བཞི་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ལས་འབྲས་དེ། འབྲེལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་རྒྱས་
པར་བརྩོན་ནས། ད་ནི་གཞུང་རྩ་བའི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་གྱི་
འབྲེལ་བརྩོན། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འབྲེན་རྩལ། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོན་འཛིག་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲར་འགོ་སྒྲོས་པ་བཞིན། རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
གསུམ་དུ་འབྲས་དེ། འབྲས་སུ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། སྟེན་བྱེད་ལ་རྟེན་གྱི་
རང་བཞིན་དགག་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བསྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དམ་བཅའ་ནི། བདག་ལས་མ་
ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པས་གཞན་
སྒྲི་འགོག་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་གཞན་སྒྲི་འགོག་པ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲི་བ་འགོག་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་འགོག་པ་ལོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པ་
ནས། གཞན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་(༡༡)པས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདིའི་
འབྲུལ་མཚམས་ནི། ལྷག་སྒྲི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། འདི་སྒྲི་ཞེས་པའི་སྒྲི་བའི་བྱ་བ་དང་། སྒྲི་
རྒྱའི་དོན་དེ་བྱེད་པ་པོར་ཆོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་དང་། སྒོ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
འཛིག་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་ལྷག་སྒྲི་བའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་བྱེད་པ་པོ་ལྷག་གཉིས་བྱ་བྱེད་
དམ་རྟེན་བརྟེན་པར་འཛིག་དགོས། དེ་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྟོན་རྒྱུ་པ་ཙམ་དུ་རིགས་གྱུར་། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། ལན་ཅིག་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་ན་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགོ་དགོས་པས། ས་བོན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷག་སྒྲི་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་རྟེན་ལྷག་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷག་སྒྲི་
བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བའམ་སྒྲི་བ་མེད་དོ། །

མདོར་བསྟན། ལྷག་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲི་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲི་ན་ས་བོན་ལ་
ལྷག་ཡོད་དགོས་པ་ལ། མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་དང་པོ་འབྲུལ་མཚམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་སྒྲུང་བཤད་པའི་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། ལྷག་ས་བོན་ལས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲི་ན་ས་བོན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་ལྷག་ས་བོན་ལས་སྒྲི་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་སྒྲུབ་ལྷག་ས་བོན་ལས་སྒྲི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་སྒྲུབ་ལྷག་ས་བོན་ལས་མི་སྒྲི་ཞིང་། དུས་དེར་

ས་བོན་ཡང་སྤྱི་གྲུ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་སྤྱི་འབྲས་སུ་འཛོག་གོ། དེ་དག་ནི་ས་
བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱི་གྲུ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྤྱི་བ་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ། སྤྱི་སྤྱི་འོན་དེ་དང་སྤྱི་བ་ལ་མཛོན་དུ་
སྤྱོད་པའི་དུས་དེར་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་སུ་སྤྱིར་ཡང་(༢༡བ)སྤྱི་བ་དོན་མེད་
དང་ཐུག་མེད་གཉིས་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འབྲུལ་འཚམས་འདི་དག་ནི། འདི་ཉིད་
དུ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྤྱིས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན། །དེ་ནི་སྤྱི་འགྱུར་
དངོས་པོ་སྤྱི། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྤྱི་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྤྱི་བ་འདི་ནི་
བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མགོ་
འཇུག་ཀྱང་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཡང་སྤྱི་གྲུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱི་སྤྱི།
དེ་ལྟར་སྤྱི་ན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པའམ་བརྟེན་
ནས་སྤྱི་བ་འགའ་པའི་བྱེད་པོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་འགོག་ཀྱང་ཏེ། ཏེན་འབྲེལ་གྱི་དྭགས་གྱི་
འབྲུལ་མཚམས་སོ། །

།སྤྱིད་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལས་སྤྱི་ན་སོ་སོར་མ་
བྱེད་པར་ཐུན་མོང་དུ་རང་བཞིན་དགག་པ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །
སྤྱི་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དུས་ཀྱི་བདུན་པ་ལྟར་སྤྱིར་བས་སྤྱི་ན་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་
པའི་དུས་ན་སྤྱི་གྲུ་མེད་པ་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་སྤྱི་གྲུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱི་བས་སྤྱི་མེད་དུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ས་ལྷག་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་གཉིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་ལུ་
 དེ་གཉིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བའི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ།
 འཇུག་པར། གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་དང་སྟེ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
 ཡིན་ན། ཀ་ལུམ་ལྟར་ཡན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་བཞིན་
 དུ་དེ་ལས་སྟེ་ན། ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་དགོས་པས། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་
 (༡༩༩)སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་སྤར་འགྲེལ་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
 འཇུག་པར་ཡང་། འོ་ན། མེ་ལུ་ལས་ཀྱང་ལུན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཁིང་། ཞེས་
 མོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ། རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་
 འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཞན་འགོག་པ་གཉིས་ཅུ་བར་སྟོས་ཤིང་། གཉིས་གཞི་
 གཞི་མཐུན་འགོག་པ་འགྲེལ་བར་སྟོས་པས་གཞན་སྟེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ་བཅོད་
 དོ། །འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་འཕུལ་འཆོམས་རྣམས་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བབྱང་གི་གོ་བ་
 ཅུམ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་འདེད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་རྗེན་གཅེར་བ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས། འདིར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་ལ། འོག་མ་ཀུན་ཏུ་
 དུན་པར་བྱོས་ཤིག ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ།
 རིགས་པའི་དགག་བྱ་བྲ་མའི་ཆད་ཟིན་ནས། དེའི་དོན་སྟེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཅིག་ལ་
 རག་ལས་པས། དེ་ལ་དགག་བྱ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྟོས་པ་དེའོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྟེ་ཤར་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་སྟེ་ཡང་འཆར་བས།
 རང་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རབ་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་

དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་
 མི། རྣམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས། ལེགས་པར་བཤད་དེ་སྤྱིར་
 རང་བཞིན་ལ་ནི། གསལ་ཏུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་
 པའི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ། ཕྱིན་ཆད་ནམ་ཡང་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་ཚད་བ་
 གཅིག་དགོས་ཤིང་། ཚེས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་དེའི་སྤྱིང་ཏུ་གསལ་ཏུ་མ་བཅོས་པར་
 དང་པོ་ནས་དེའི་གཤིས་ལུགས་སུ་(༡༡བ)གྲུབ་པ། དེའི་སྤྱིང་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་
 ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་གྲུབ་པ། ཕྱིན་ཆད་ཚེས་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་
 གསུམ་ཚད་དགོས་སོ། རེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་ཡང་། ཚེས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དེ་
 ལྟར་ཏུ་གྲུབ་ན་རིགས་པའི་དགག་བྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཚེས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 བེ་ཐ་སྟེན་ཅམ་ཏུ་རང་བཞིན་དེར་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། རྒྱ་མཚན་དེའི་
 ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་
 པར་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་འཕུལ་རྒྱས་པ་ནི། རང་
 བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ། དེ་ལྟར་ཏུ་གནས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། ཡང་ལུས་པ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་དང་པོ་ནས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་
 དང་། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་གསུམ་ཏུ་འཕུལ་རྒྱས་པར་མ་ཟད། ལུས་པ་རང་ཉིད་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་གྲུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆ་འགལ་ཞིག་ནས་གཅིག་དང་འགལ་ཞིག་ནས་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་ཡོད་ན། གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་ལ་མ་ཚད་
 བར་སྤང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་སྤང་བས་
 གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་དོན་མ་ཚད་བར་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་གནད་དུ་ཆེ་ཞེ། འོག་ནས་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་པ་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་རུས་པ་ཚང་ཞིང་གོ་སྒྲ་
བའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་ཀ་ལུམ་ལྷ་ལུ་ཐ་དད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
ཡང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན། ཀ་ལུམ་གྱི་སྤྲེང་དུ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་གཏན་མེད་དགོས་པས། དེ་(༡༩ན)གཉིས་དངོས་པོར་རིགས་གཅིག་
པ་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཡང་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འབྲུག་པ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལྟོས་
མེད་སྒར་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་པས་མདོར་ན་འབྲུག་འཚམས་གྱི་འགག་མཐར་
ཐུག་པ་རྣམས་ལ་སྒར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྤྱི་གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་ཞིག་བཤད་
པར་བྱ་ན་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྤྲེང་བ་ཡོད་དོ། །སྒར་བས་དག་གིས་རང་བཞིན་བྱུང་བར་
གསུམ་ལུན་ཞེས་པ་དང་གཅིག་དུ་འབྲུག་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་ལུ་ལ་སྤྱི་བའི་རང་
བཞིན་བཀག་ནས། སྤྱི་བྱེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི་དོན་གྱི་འབྲེལ་ལྟར་
བརྗོད་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རྒྱུན་སྒོ་སྒོར་མ་བྱེ་བར་ཐུན་མོང་དུ་རང་བཞིན་དགག་པ་
དང་། སྒོ་སྒོར་བྱེ་སྤྱི་དགག་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ལས་
གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་བའི་བྱ་
བ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རྟོགས་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུན་ལས་འབྲས་ལུ་དངོས་
སུ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རྟོགས་པ་དགག་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལུན་པ་མེད། ཅེས་པའི་སོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྤྱི་བར་
བྱེད་དེ། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་ལུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་དགག་གྱུང་རྒྱུ་རྒྱུན་རྣམས་འབྲས་

ལུའི་རྒྱུ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཏེ། མིག་སྟགས་རྒྱུ་གྱིས་འབྲས་ལྷུ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ།
བྱ་བ་དེ་ལས་འབྲས་ལྷུ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོག་མར་འགོག་པ་ནི། འབྲས་ལྷུ་བའི་བྱ་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། དེ་འབྲས་ལྷུ་བའི་ཟེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། རྒྱུ་མ་
ཟེན་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། (༡༡བ) རྒྱུ་ཟེན་སྒྲར་ཡང་རྒྱུ་བའི་བྱ་བ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལྷུ་བའི་ཟེན་པ་ལ་རྒྱུ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན། བྱ་བ་ཡོད་དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་འབྲས་ལྷུ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲར་སྒྲོས་པའི་
རིགས་བསམས། །

དེས་ན་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །བྱ་བ་རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་
རྒྱུ་མི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱུ་དང་མི་ལྟར། ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
བཀག་གོ། །བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ཀྱང་པ་གསུམ་པས་
བཀག་གོ། །ཅི་སྟེ་བྱ་བ་རྒྱུ་དང་ལྟར་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་ལྷུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་ལྟར་ཡོད་
འོན་ཏེ་ན། ཞེས་པས་བཀག་གོ། །མདོར་ན། ཀྱང་པ་དང་པོས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟར་བཀག།
གཉིས་པས་རྒྱུ་མི་ལྟར་བཀག། གསུམ་པས་རྒྱུ་བྱ་བ་དང་མི་ལྟར་པ་བཀག། །བཞི་པས་
རྒྱུ་བྱ་བ་དང་ལྟར་པ་བཀག་པས། དོན་བསྐྱུས་ན། འབྲས་ལྷུ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞི་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའོ། །རང་ལྷགས་ལ་སྒྲུག་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་རྒྱུ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་།
དངོས་རྒྱུའི་སྤང་གི་བྱ་བ་དེ་ལས་སྒྲུག་དངོས་ལྷུ་བས། བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟར་དང་རྒྱུ་བྱ་བ་
དང་ལྟར་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མིག་སྟགས་རྒྱུ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ལྷུ་མ་

ཤེས་སོགས་དངོས་སུ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་མཐོང་བས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་གོ་སྒྲམ་ན། ཞེས་པ་ནི། འདི་
དག་ལ་བརྟེན་སྒྲེ་བས་ན། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ལན། རི་མིང་མི་སྒྲེ་དེ་མིང་དུ། ཞེས་པ་
སྒྲེ་འབྲས་སུ་དངོས་སུ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་མཐོང་བ་དེ་མིང་དུ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ནས་
རྒྱུན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཞུང་འདིའི་རིགས་པ་དང་། རིག་ཆེན་དུ། འབྲས་སུ་དང་རྒྱུན་གྱི་(༡༧ན)བར་དུ་བྱ་
བས་ཆོད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་བརྒྱབ་པའི་
རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། མཐར་དེས་བརྒྱབས་པའི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བ་
རང་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
སྒྲུག་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་ནི། སྒྲུག་སྒྲེ་བཞིན་པའི་དུས་ཞེས་པ་སྒྲེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲོགས་པའི་དུས་
ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་པས། བརྒྱད་རྒྱུའི་དུས་སུ་བྱ་བ་དེ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་དུང་
མེད་པས། དངོས་རྒྱུའི་དུས་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེས་མཆོམ་ནས་སྒྲུག་འི་འགག་
པའི་བྱ་བ་སྒྲུག་འི་རང་དུས་ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲོལ་ནས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ་འདི་ལ་བརྟེན་དེས་
འདི་སྒྲེ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་ཡོད་པས་འདི་འདིའི་རྒྱུན་ནོ་ཞེས་འཛོག་པས་ན། རྒྱུན་ལ་
རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྒྲམ་ན། མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་དེ། འབྲེལ་བ་
དེ་ཡང་བརྟགས་ནས། རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྐད་དགག་ཅིང་། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་
པའི་དོན་ལ་འདི་འདིའི་རྒྱུན་ནོ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། གང་གི་
རྒྱུན་དུ་འགྱུར་པའི་དོན་དེ་རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པས་དེའི་རྒྱུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ག་
ལ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུར་གྱི་ཕུལ་འཆོམས་གྱིས་དགག་གོ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་སྒྲུན་མོང་དུ་འགོག་

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དམིགས་བྱ་ཡོད་དུས་དམིགས་བྱེད་མེད། དམིགས་བྱེད་ཡོད་དུས་དམིགས་བྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་བླངས་སོ། །དམིགས་བྱེད་དམིགས་པའི་སྒྲ་རྩལ་ན་ཡོད་མེད་ནི།
རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་མེད་པ་གཉིས་ལ་ཤེས་པར་
བྱོས་ཤིག །རང་ལུགས་ནི། དམིགས་རྒྱུན་གྱི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་
ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དགག་པ་ནི། ཚེས་རྒྱུ་མས་རྒྱུས་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སྟགས་
ཏེ། རྒྱ་སྒྲ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་འབྲས་བུའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་སྟུང་(༣༥)ན། ཐ་
སྟོད་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་སྟུར་ཏེ། འགགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟར་བསྟན་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱེ་འགག་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་དུ་ཡང་འགག་པར་བྱའོ། །རང་ལུགས་ནི། རྒྱུ་ཤེས་
སྟགས་འགག་ཁ་མ་དེ་ནིད། ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། འགག་ཟིན་པ་དེར་
ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

བཞི་པ་བདག་རྒྱུན་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་གང་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་བདག་རྒྱུན་
དུ་གསུངས་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་
གྱི་ཡོད་པ་དེ་ནིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྒྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་བྱེད་རྒྱུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུས་པར་

བཀག་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་བསྐྱེད་པའི་གཉིས། འབྲས་སུ་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་
འཇུག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་བཀག་པའི་འཇུག་བསྐྱེད་པོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱུན་རྒྱུ་མས་སོ་སོ་འབྲས་པ་ལས། ཞེས་སྟགས་ཏེ། རྒྱུན་རྒྱུ་མ་སྟགས་སོ་
སོ་བ་དང་འབྲས་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲས་སུ་རྒྱུ་མ་སྐྱེད་པར་ཐལ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱུ་མ་སྐྱེད་ཚན། དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་མ་སྐྱེད་ཚན། འཇུག་མ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱུ་མ་
སྟགས་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ནི།
ཤིག་ཆོན་དུ་རྒྱུན་གྱི་ངོས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྐྱེར་བ་ནི། འབྲས་འཚམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ལ། (༡༥བ)དོན་གྱི་འབྲེལ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པའི་བཤད་པ་སྟེ་
མ་དེའི་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡང་། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། ཞེས་པས།
གཞན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རྒྱུ་མ་བསྐྱེད་པར་འགྲོ་ཞིང་། དེས་ན་ཤིགས་
པ་མི་སྐྱོས་པར་ཡང་གོ་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་སུ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་སུ་
རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱུན་རྒྱུ་མས་བདག་གིས་
རང་བཞིན་མེད། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། ཡང་རྒྱུན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་
སྟུམ་ན་ཡང་། རྒྱུན་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་སུ་ནི། ཡོད་མིན། ཞེས་པས་འགོག། དེས་ན་
རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་དཔེས་སོ། ཞེས་པ་ནི། འབྲས་
སུ་མེད་པས་ན། རྒྱུན་མིན་རྒྱུན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། མདོར་ན།
སྟེར་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། དེ་བས་ན། རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་མ་
གྲུབ། རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་དཔེས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་

གྱིས་མ་གྲུབ། ཅེས་འཇུག་བསྟུན་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་རབ་བྱེད་
འདིར་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ནི། གཞན་སྒྲེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅུ་བར་སྒྲོས་པ་གཉིས།
སྒྲིན་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། མོ་མོར་བསྟན་པ་
བཞི་ལྟ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དགྲ་དང་། སྤར་མའི་འཇུག་བསྟུན་
ལ་གཅིག་དང་། ཕྱི་མའི་འཇུག་བསྟུན་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་སྒྲོས་པར་
བྱས་ཏེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་དབྱང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚོད་ནས། གཉིས་
པ་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༦ན)བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་
རྒྱུ་ནི། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ལ་སྤར་ཡང་ལོགས་སུ་བཟོད་ག་ལ་དགོས། དད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བྱ་ལྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་འདིའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བའམ། སྒྲེ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། དེའི་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་སྤར་བཞིན་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་བྱས་ནས།
འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་ན། འབྲས་སུའི་ངོས་ནས་སྒྲེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
བམ། རྒྱུའི་ངོས་ནས་སྒྲེད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་དུ་བརྟགས་ལ།
དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲེ་བའི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
འབྲས་སུ་ལ་སྒྲེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འདུག་སྟུམ་ངེས་པར་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་།
རྒྱ་སྒྲིན་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དེ་འབྲས་སུ་ལ་བྱ་བ་འདི་བྱེད་ཅེས་པའི་
བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་བམ། འབྲས་སུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་གང་

དུ་འདུག་སྐྱམ་དུ་བརྟགས་ནས། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་ལྗང་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་
ནས་རྒྱུན་འདི་རྒྱམས་ལ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དམ། བསྐྱབས་ཟེན་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་
ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་བརྟགས། དང་པོ་
ལྟར་ན། བྱ་བ་དང་མི་ཡོན་པའི་རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་དང་མི་ལྟན་པའི་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
མེད་ཅིང་། བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ནི་རྒྱམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་འབྲས་ལྗང་སྐྱེས་ཟེན་མ་ཟེན་གང་ལ་
ཡང་མེད་པས། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་སྐྱམ་པ་ནི། བྱ་བ་
རྒྱུན་དང་ལྟན་པ་མེད། ཅེས་སྟགས་(༥༧)ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རྒྱུན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་སྒོ་པའི་བྱ་བ་དང་ལྟན་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་རྒྱུན་དུ་འཛིག་ན། འབྲས་ལྗང་
དངོས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མ་མཐོང་བར་དུ་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཐལ་བས་དགག་གོ །

བརྟག་པ་གཉིས་པ་འབྲས་ལྗང་འདི་སྐྱེད་ཅེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་
དམ་སྐྱམ་ན། འབྲས་ལྗང་དུས་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་འགོག་པར་བྱས་པས། སྤྱིར་རྒྱུན་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་སྐྱམ་པ་
དང་། ལྷན་པར་དུ་དམིགས་རྒྱུན་སྟགས་བཞིར་གསུངས་པ་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟག་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་འདྲིན་པར་བྱས་ནས། མཐར་དེ་བས་ན།
འབྲས་ལྗང་ངོས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གང་ན་མི་འདུག་ཅིང་། རྒྱུན་གྱི་ངོས་ནས་
རྒྱུན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་གང་ན་མི་འདུག་སྐྱམ་དུ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གྱི་
རིགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཡང་རྒྱ་མཚན་མདོ་ཅམ་རེའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རིགས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྒྱམས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་བྱི་མ་རྒྱམས་བསྐྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་རེ་ཆེར་འགོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རིགས་པའི་
རྒྱམ་གྲངས་མང་ལྷང་ལ། ལྟ་བུ་རྟགས་པའི་སྤྱི་ལ་ཆེ་ཆུང་ལྷན་མེད་པར་འགོ་བས།

བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་རུང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་བྱུང་པར་གསུངས་པའང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྐབས་འདིར་ཆོག་གསལ་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་བྱངས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱན་པར་བྱས་ལ་དེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ངེས་པ་བྱང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟད་འཛིན་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་(༡༥ན)པའོ། །དང་བོ་ནི། འོ་ན། རྒྱ་འབྲས་ལ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མེད་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་གཅིག་ཇི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་གཞོད་བྱེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་སྟོ་ལ་སྟངས་པ་ཙམ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཙམ་གྱིས་བཞག་ཅིང་། སྟར་བཤད་པ་ལྟ་སུའི་བདུག་དབྱུང་མ་བྱས་པས། རང་དགའ་བསྟོན་མེད་དུ་སྟངས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་ལས་ཡོན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྟར་གྱི་རིགས་པས་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་སུ་བསྟོན་མེད་དུ་སྟངས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་མ་ལྟ་སུར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་པར་སོམས་གིག །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་འདི་དབྱུང་དེ། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྟད་འཛིན་ཚུལ་གྱི་མཚམས་འདིར། རྩེ་ཡབ་སྐས་གྱིས། དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གོ་བ་མཐའ་ཚད་པ་དཀའ་ཞིང་། དེ་བྱུང་ན་སྟོང་བ་སྟེ་སྒྲ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་གྱི་དབུ་མའི་བཤད་སྟོལ་བ་དག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་ཞིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འབྲུལ་ངོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆད་

མས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་དང་། ཕྱི་མ་ཆད་
མཐར་ལུང་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་ཡབ་སྤྱི་མ་བཞེད་པ་ལས། ལྷགས་སྤྱི་མའི་འཇུག་གཞིའི་རྒྱ་
བ་སྤྱི་མ་བཞེད་པ་བཞིན་དོན་དམ་འཇུག་པའི་ཆད་མའི་ལུག་ལ་དོགས་པ་མ་ཆད་པ་ཁོན་
ལ་ཐུག་ཅིང་། ལྷགས་ཕྱི་མ་འདི་དབུ་མའི་གཞུང་བཞེད་ཀྱི་སྒོལ་འཛིན་ཆེན་མོའི་འདོད་པ་
ཡིན་ན་ཡང་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་ལུག་ལ་དོགས་པ་ཆེས་ཐ་མོ་ཡོད་པ་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་མ་(༡༥བ)ཆད་པ་ཁོན་ལ་ཐུག་པ་རང་རེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
ཐ་སྟད་འཛིན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱུད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐུང་བའི་སྟེང་དུ་རང་མ་གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བཞེད་པ་ཅམ་དང་།
རྟག་པས་བདགས་པ་ཅམ་འདི་མ་གདོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པར་སྤྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཟེན་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་ཡོར་
ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་གང་ཟག་གི་དོན་མེད་ཀྱང་། འདི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་མིང་དུ་བཞེད་པ་ཅམ་
དང་། འདི་གང་ཟག་གོ་སྤྱི་ལུང་རྟག་པས་བདགས་པ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ན་ཐུང་བོ་དང་མཐོ་ཡོར་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡིན་སྟོན་གི། འདི་ལ་རང་རེའི་དབུ་མ་ཐལ་ཆེར་གྱིས། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
དེ། ཐུང་བའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་ལུང་དང་གཡོ་འགྲུལ་སྟགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅུས།
མཐོ་ཡོར་ཀྱི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱི་ལུང་བྱེད་
དོ། འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཐུང་བའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་དོན་བྱེད་པར་རང་རེའི་སྟོ་
ལ་སྤྱང་ཞིང་། མིང་དུ་བཞེད་པ་འདི་ཅམ་ལ་བསམས་ནས། སྤྱི་ལུང་སྟགས་ཀྱི་དོན་
བྱེད་པར་འཛིན་གས། དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་གི་དོན་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཡོད་
པ་གང་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་དོན་ནས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཞེས་ལྷགས་སུ་

འཇམ་མ་འདུག་གོ། ཅི་སྟེ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་འང་སྒྲ་བཞེད་
 དང་། གཡོ་འགུལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒོ་ལ་སྒྲ་ཞིང་། འདི་འདི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་དག་ཏུ་
 སྒྲ་བ་ཡང་ཡོད་པས། གང་ཟག་གི་དོན་བྱེད་ཀྱིས་པར་མཚུངས་སོ། ཚེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་
 དག་འདི་སྟམ་དུ། སྟེང་པོའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་དང་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གཉིས་
 ཀྱིས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟེང་དུ་གང་ཟག་གོ་སྟམ་དུ་འཛོག་པའི་སྒོ་གཉིས་ལ་སྒྲ་མ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་དང་།
 (༡༥)བྱི་མ་ལོག་གེས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལན་
 འདི་ཉིད་རྗེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཡང་། ད་དུང་མཐའ་དབྱུང་པར་བྱའོ། སྟེང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་
 ཟག་གོ་སྟམ་པ་དང་། མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གོ་སྟམ་པའི་སྒོ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་འབྱེད། ཡང་སྒྲ་མ་ལ་གང་ཟག་ཐ་སྟངས་དུ་
 ཡོད། བྱི་མ་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ལན་བདུ་བ་ན་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལས་མ་འདས་སོ། །

ཡང་སྟེང་པོ་དང་མཐོ་ཡོར་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་རུང་བ་དང་མི་རུང་
 པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་སྟམ་ན་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་
 གཞིར་འཛོག་པ་ཡང་སྒོས་པར་བདགས་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། གདགས་གཞིར་
 གྱུར་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་འཛོག་པས། རྩོད་པ་སྒྲ་མ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁྱུ་
 མཚན་དེའི་བྱིར་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་དུ་འཛོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་ནི། མིང་དང་སྒོའི་ཐ་
 སྟངས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པས། རི་བོང་
 གི་རྩ་དང་བུམ་པ་སོགས་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་གྱུང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་
 འཛོག་མི་ཀུས་པར་འདོད་དོ། །ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་ལ་ནི་འབྲུལ་པ་ཁོན་མ་གཏོགས་མ་
 འབྲུལ་བ་གཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། མདོ་དང་། ཐ་སྟངས་པའི་སྒོ་ལ་ཡུལ་འཛོག་ཀུས་ཀྱི་ཚད་

མ་ཞིག་དང་། དེ་ལྟར་མི་རྒྱུས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་འཛིན་མ་ཤེས་པས་ལན་ནོ། །

དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སྤང་པོའི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་གོ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲུམ་ཏེ་འཛིན་པའི་
 སྒོ་འདིས་ཐིམ་པ་ཞག་པ་ལྟར་སྤང་པོའི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐ་སྒྲུང་བྱས་
 པ་ལ་སྒྲུམ་གྱང་གཞོད་པ་མེད་པར་ཐ་སྒྲུང་པའི་མངོན་སྲུམ་སྟགས་ཀྱིས་གྲུབ། མཐོ་ཡོར་
 གྱི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་སྒོས་བཟུང་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐ་སྒྲུང་བྱས་པ་ལ། བྱིས་ཉེ་བར་བྱིན་
 རས་དབྱུང་(༢༥བ)བྱིན་ཐ་སྒྲུང་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་གྱང་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་
 ཡང་ཅུང་ཟད་བརྟགས་ན་མཐར་སྒོས་ལར་བཞག་ལ་འཆོམས་བཟུང་བ་ཅིག་དགོས་
 མོ། །དེའི་བྱིར་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྤྲེང་དུ་མིག་དག་པས་གང་ཟག་མ་རྟོད་པ་ནི་གང་ཟག་ཐ་སྒྲུང་
 དུ་མ་རྟོད་པ་ཡིན་ལ། སྤང་པོའི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་ཐ་སྒྲུང་ཅམ་དུ་རྟོད་གྱང་། གང་ཟག་གོ་
 སྒྲུམ་པའི་ཐ་སྒྲུང་བསྟོན་མེད་འདི་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་ད་དུང་ཡང་སྤང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་
 ཆོགས་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ན། མཆོམས་འདི་ནས་གང་ཟག་གི་དོན་
 དམ་ལ་དཔྱད་པར་སོང་བས། དེ་ལྟར་དབྱུང་པའི་མཐར་མ་རྟོད་གྱང་གང་ཟག་ཐ་སྒྲུང་དུ་
 མ་རྟོད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མཐོ་ཡོར་གྱི་རྒྱལ་ཆོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལས་
 གང་ཞིག་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་སྒྲུམ་ན། མཆོམས་འདིར་ཡང་སྤང་པ་ཤད་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་དུན་པར་བྱོས་
 ལ། མཐོ་ཡོར་གྱི་རྒྱལ་ཆོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཆོན་
 གཞིར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གྱང་དེ་ལ་མེད་པས་མཐོ་ཡོར་གང་ཟག་
 དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐ་སྒྲུང་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་འཛིན་རྒྱུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡང་མཐར་སྒོས་ལར་བཞག་ལ་ལུག་དགོས་མོ། །ཡང་མཐོ་ཡོར་གྱི་རྒྱལ་རེ་རེ་བ་
 དང་ཆོགས་པ་གང་ཞིག་མཐོ་ཡོར་དུ་གྲུབ་སྒྲུམ་དུ་དཔྱད་ན་ནི། མཆོམས་འདི་ནས་མཐོ་

ཡོར་གྱི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སྤང་བས། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་མཐར་མཐོ་ཡོར་མ་རྟེན་
 བ་ཐ་སྟངས་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་འཛིག་མི་རུས་སོ། །ཐ་སྟངས་དུ་འཛིག་ཅིས་པའི་ཐ་སྟངས་
 གྲང་འཛིག་རྟེན་རང་འགའ་བ་ལ་ཡེ་མ་གྲགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྒོའི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པའི་ཐ་སྟངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གྲང་ཐ་སྟངས་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བ་དང་བསྟན་
 རས་འཛིག་དགོས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་མི་
 འདྲ་བ་སྟགས་གྱི་སྒོ་ནས་གྲང་། གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཐ་(༣༤)སྟངས་
 འགའ་བ་བདགས་བ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གྲང་རང་རང་གི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་
 དགོས་པས། ཐ་སྟངས་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་སྟགས་གྲང་དེ་ལྟར་རང་
 ཅག་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་སྟངས་འཛིག་ཚུལ་གྱི་མཐའ་
 མི་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱེད་པའི་ལྟ་བུའི་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
 པས། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་བ་དྲན་པར་བྱོས་ལ་མཆོམས་འདིར་སྒོའི་མཐུབ་སྟེད་པར་
 བྱུང་། །

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཅག་ལྟ་བུས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གོ་བ་
 མཐའ་ཆོད་པར་འཆོལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། གོ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་སྟེས་ནས། རི་ལྟར་སྟེད་པའི་ཚུལ་ལ། དེ་ལྟའི་ལས་དང་པོ་
 བ་ལ་གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྤྱང་བ་འདོན་ཚུལ་ཞེས་པའི་འབྲིད་ཚུལ་གཤམ་ཆེ་བས། རྩེ་
 བཙོང་ཁ་བ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཆེས་ཕྱ་བ་ཡོད་པ་རྣམས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
 ལས་བཅའ་བར་བྱོས་ལ་དལ་བ་དོན་ལྡན་བྱུང་། །

འདིར་སྒྲུལ་པ། ཤིན་རུ་ཆེས་ཕྱའི་རིགས་པ་མི་བཟོད་པས། །རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་
 སྒྱེ་བ་མི་འོས་ཞེས། །སྤྱི་མའི་སྤང་བས་ཡང་ཡང་སྒྲིད་པ་ན། ཡིད་བྱེད་དབྱེད་པའི་ལམ་དུ་

ཅིས་མི་འགྲོ། ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་དང་པོའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཞིན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

གཉིས་པ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་གཞུང་དོན་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བཞིན།
རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་ཚུལ། རང་
བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟད་འཛིག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཆོད་བཞིན་དུ། རོང་བ་མེད་
པ་འགྲོ་མེད་པ། ཞེས་པའི་དོན། བྱུང་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་ཆོས་འགྲོ་རོང་རང་བཞིན་མེད་
བསམ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པར་འབྲེལ་ཚུལ་(༡༧བ)གང་ཡིན་སྟུམ་ན། གང་ཟག་ལ་འགྲོ་རོང་
གི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རབ་བྱེད་འདི་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལས་བྱ་བྱེད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ལས་
ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་ཡོད་
པའི་སྐབས་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བགོམ་བཞིན་པ་
ལ་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་
པ་ནི། ཆོག་གི་བཞིན་ཚུལ་དང་སྒོ་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐབས་སྐབས་གྱིས་འཇུག་པར་
ཤེས་དགོས་ཏེ། ལན་ཅིག་བྱེད་པ་པོར་སོང་བ་དེ་ཉིད་སྐབས་གཞན་གྱི་ཆེ་ལམ་དང་བྱ་བར་
སོང་བ་སོགས་ཤིན་རྩ་མང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དང་།

གང་ཟག་འགྲོ་འོང་སྒྲེ་བ་སོགས། བྱད་གཞི་གཅིག་དང་བྱད་ཚོས་སྒྱར་བ་རྣམས་ལ་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་ཚེ། ལས་བྱ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་ནི། ཟབ་མོའི་
དོན་ལ་ངེས་པ་ལྟལ་བྱུང་འདྲེན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་སྒྲོ་ཚོགས་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གཞིལ་བར་མཛད་དོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་། འདི་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས། གང་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་
ཉིད་ལས་དང་། འདི་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས། འགྲོ་བ་བའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་བོར་
འགྱུར་ཁིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱ་བར་འཛོག་དགོས་སོ། །དེ་
ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱར་སོང་ཟེན་པ། བྱ་བ་མ་བརྩམས་
པའི་སོང་མ་ཟེན་པ། བྱ་བ་བརྩམས་ནས་འགགས་མ་ཟེན་པའི་བགོམ་བཞིན་པའོ། །རེ་
ཞིག་གསུམ་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་ན། རེ་ཞིག་(༤༠ན)སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་
སོགས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱིར་སོང་མ་སོང་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ལུང་གསུམ་མི་སྟོན་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྒྱར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་སོང་མ་སོང་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལུང་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སོང་མ་སོང་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་ཅིང་།

གསུམ་པ་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གདུགས་ནས་འགོག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་
རྩ་བ་རང་གི་རིགས་པ་ནི་འོག་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཁིང་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་
སྐབས་འདིར་སྒྲུབ་པ་ནི། སོང་མ་སོང་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བགོམ་བཞིན་པའི་
ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཞིག་ཟེན་པ་དང་མ་བརྩམས་
པ་གང་དུང་མ་ཡིན་པའི་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
སོང་མ་སོང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བསྒྲོམ་བཞིན་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཆ་ཐམས་ཅད་

ནས་བསྐྱེད་པའི་ན་གཞི་ལྟ་བུ་དགོས། དེ་ལྟར་ན། ལྷ་མོ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་དེ་ལ་མེད་
དགོས་པ་ལས། ཀླུ་པའི་འོག་གི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་། ཉིད་པས་མ་སྐྱེད་པའི་ཆ་གཅིག་
དང་། ལྷ་མོ་སྐྱེད་པའི་ཆ་གཅིག་དེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྷ་མོ་བཤད་
པ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་འཇུག་ན། ཉུགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་དེ་ལ་བསོམ་པའི་ན་མ་ཡིན་
པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་ན། ཆ་དེ་ལ་བསོམ་པའི་ན་མ་ཡིན་པར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཚང་བས་
བསོམ་པའི་ན་མ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་བསོམ་པའི་ན་མ་ཡིན་པར་འཇོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལ་
ལྷ་མོ་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་བསོམ་པའི་ན་མ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསོམ་པའི་ན་མ་ལྟེ་བྱས་ཏུ་དགག་པ་ལ། ལྷ་མོ་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་དགག་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ། ཞེས་སྐབས་སོ། །གཉིས་(༤༠བ)
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་ཆོག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱ་ཆོག་དོན་གྱིས་སྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
བྱ་ཆོག་དོན་དང་བཅས་ན་ལས་ཆོག་དོན་གྱིས་སྐྱེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དོན་དང་
བཅས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི། ཞེས་སྐབས་སོ་
ལོ་ཀ་གཅིག་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་གི་བསོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ། ཞེས་སྐབས་སོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
གསུང་པ་ནི། བསོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་ནི། ཞེས་སྐབས་སོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་
བསོམ་པའི་ན་མ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་བསོམ་པ་ལ། ཞེས་པ་ནི་
ལས་ཆོག་དང་། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཕྱི་མ་ནི་བྱ་ཆོག་སྟེ། ལྷ་མོ་བཞིན་
ལས་དང་བྱ་བའི་འདོད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བསོམ་པའི་ན་མ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དམ། བསོམ་པ་ལ་ཞེས་པའི་ལས་ཆོག་གི་
དོན་དུ་ལས། འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དུ་ལས། འོན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་གང་
ཡིན། དང་པོ་ལྷ་མོ་ན། བྱ་ཆོག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བྱ་བ་

གཅིག་ལས་མེད། གཅིག་པོ་དེ་ལས་ཆོག་གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་
 བ་འཕུལ་འཚམས་གྱིས་འགྲོ་བ་སྟེ། ལས་ཆོག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ན་ལམ་ལ་ཡང་དགོས། ཕྱ་
 ཆོག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལ་ཡོད་དགོས་པས་ལམ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཟུབ་པའི་སྐོས་པ་ལ། ཕྱ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གཉིད་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་བལྟོས་པ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཞིག་འཐད་གྱི་འགྲོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དོན་ནི། ལྟས་སྦྱོན་ལམ་ལ་
 འགྲོ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་པ་འདེགས་འཛོག་གི་ཕྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཟུབ་ན། འགྲོ་བ་པོ་ལྟས་སྦྱོན་ལ་མེད་པར་འཕུལ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་ཆོག་(༤༡ན)གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡང་། ལས་ཆོག་གི་
 དོན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། དེའི་ཆེ་ལམ་ལ་ཕྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་
 གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། འགྲོ་བའི་ཕྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱ་བ་ཐ་དད་
 པ་གཉིས་དང་། འགྲོ་བ་པོ་ལྟས་སྦྱོན་གཅིག་པུ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་སྐོས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་
 གོ་སྒྲུབ་པོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཕྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་དང་
 འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒར་བཤད་པའི་སྦྱོན་གསུམ་ཀར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་
 གི་ཐ་སྙད་གྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་འགལ་བ་གཉིས་ལ། བརྟེན་པ་ཐུན་མོང་བ་
 གཅིག་གིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ནི། ཁོ་
 ན་རེ། ལམ་ལ་ཡོད་པ་བཀག་ཀྱང་། འགྲོ་བ་པོ་ལྟས་སྦྱོན་འགྲོ་བར་མཐོང་བས། འགྲོ་
 བའི་ཕྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། འདི་འགོག་པ་ལ་གསུམ། འགྲོ་བ་པོ་ཕྱ་བའི་སྟེང་
 དུ་ཡོད་པ་དགག་པ། རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་འགྲོ་བ་སྦྱིར་དགག་པ། འགྲོ་བ་

པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེད་བྱས་ཏེ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་ལྟར་ན། ཞེས་སྒྲིགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་
རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནས།
ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པས། འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་
རང་མཚན་པ་དེའི་སྤྲེང་དུ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ཞེས་འཇོག་
ལུས་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་སྤྱར་བ་གཅིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་
ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཞེས་འགྲོ་བ་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་སྒྲིགས་ཏེ། འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་
མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་གཞན་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་བཀག་ནས།
(༦)བ)འགྲོ་བ་པོ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་འོག་ནི་དུ་སྟོན་
པར་འགྱུར་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁོན་པོ། གང་ཟག་དེ་གསུམ་ལས་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དང་རང་བཞིན་
གྱིས་འགྲོ་བའོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། བྱེད་ཆོག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་པ་
པོའི་ཆོག་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐལ་བ། བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་ཆོག་དོན་
གྱིས་སྟོང་པར་ཐལ་བ། གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
ཆོ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་བྱེད་པས་ལ་
འགྲོ་བ་པོ། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་འགྲོ་བྱུང་ན།
ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། ལྷ་མ་བྱེད་པ་
པོའི་ཆོག་དང་། འགྲོ་ཞེས་པ་བྱེད་ཆོག་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་འདིས་འགྲོ་ཞེས་བསྟན་པ་
ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི། སྐབས་དེར་བྱེད་པ་པོར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་སྟེ་བྱེད་པས་

གྱི་འཕྲུལ་མཚམས་ནི། ཚིག་གཞིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པས། དེ་གཞིས་
 གྱི་དོན་དུ་ཚོས་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་བརྟེན་པ་མི་རེགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཞིས་ཀའི་དོན་དུ་
 བྱ་བ་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ནས། ཚོས་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་གཞིས་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་རང་
 མཚན་པ་གཞིས་སུ་འགྱུར་བའི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཕྲུལ་མཚམས་སུ་མ་
 གཞིས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་སྐྱོ་མའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བྱ་
 བ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚིག་སྐྱོ་མ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ཚིག་སྐྱོ་
 མའི་དོན་དུ་མེད་ན། ཆ་དེ་ལ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་མ་ཆང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 དེའི་དོན་དུ་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་སྐྱོ་མའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་
 ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པར་སོང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཆང་བར་འགྱུར་
 (༤༩ན)ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱ་བ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚིག་སྐྱོ་མ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡོད་ན།
 ཚིག་སྐྱོ་མའི་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ཅིག་མེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས། གཅིག་དོན་དང་བཅས་
 གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་འཕྲུལ་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་གཞིས་ཀའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་ཚིག་གཞིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པས། འབྲེལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་འབྲེལ་མེད་གཞིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ན། གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 བྱ་བ་དེས་གཅིག་ཤོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་བྱ་བ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་གཞིས་སུ་འཕྲུལ་རྒྱས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱིར་འབྲེལ་མེད་གཞིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། སྐྱོ་
 སྐྱོ་བ་གཞིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་གཞིས་སུ་འགྱུར་བས་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཚིག་གཞིས་ཀའི་དོན་དུ་གོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 མིང་གི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པས་སྟོན་གསུམ་པོ་དེ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྐར་བཤད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཚིག་གཞིས་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཀག་ལ། དེར་མ་ཟད་འགོ་བ་པོ་རང་

བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་འཐད་ན། བྱ་བ་གཉིས་སུ་འཕྲུལ་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་ནི། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བར་མཛོན། ཞེས་པའི་སྒྲ་བས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས། གསུམ་པ་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲ་བ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་བ་བྱེད་དགག་། །དེས་གནས་པའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐོག་མའི་རྩོམ་པ་དགག། འགྲོ་བའི་ལམ་དགག་འགྲོ་བའི་གཉིན་པོ་དགག། ཐམ་མའི་ལྷག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྩོམ་པ་ཉིད་དགག་པ་དང་། གང་དུ་རྩོམ་པའི་ལམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་(༤༡བ)ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། མྱོད་པ་བཏང་ནས་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། མོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ། ཞེས་པས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲར་སོང་ཟིན་པའི་ལམ་ལ་སྒྲར་གྱི་བྱ་བ་དེའི་རྩོམ་པ་འགགས་ཟིན་པ་དེ། སྒྲར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་པ་གྱིར་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་དེའི་སྤྱིར་དུ་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བུ་མེད་དེ། དེ་ལ་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་འང་འགོག་ལ། བཀོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་རོ་བོས་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཕྲུལ་མཚམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །འདིར་ཡང་སོང་མ་སོང་ནི་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩོམ་པ་བཀག་ནས་གཉིས་པ་གང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་ལམ་འགོག་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྒྲ་རོ་ལ་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། རྩོམ་པ་མེད་དུ་བྱུང་མི་གསལ་བས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩོམ་པའི་ལམ་ཞིག་ཡོད་ན། ལམ་འདི་ལ་རྩོམ་ཞེས་པའི་རྩོམ་པའི་སྒྲ་རོ་ལ་དུ་གྱུར་བའི་ལམ་

དང་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རྩེ་མ་པ་ལམ་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པས། རྩེ་མ་པ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་
 པ་རྟེན་པར་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རྩེ་མ་པའི་སྒྲོ་རོལ་ལྟས་སྒྲིན་བསྟན་པའི་གནས་
 སྒྲུབས་ན་རྩེ་མ་པ་དང་ལྟན་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་གང་ཅུང་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཐ་
 སྟོང་དུ་ཡང་མེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་བཤད་པའི་འཕུལ་མཚམས་
 དན་དགོས་སོ། །འདི་དང་སྒྲུ་མ་གཞིས་ཀར་རང་ལུགས་ནི། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་ཟེན་
 པ་དང་མ་བརྒྱམས་པའི་ལམ་གཞིས་ཀྱི་སྟངས་ན་འགྲོ་བའི་རྩེ་མ་པ་ཐ་སྟོང་དུ་མེད་ཅིང་།
 བགོས་བཞིན་པ་ལ་རྩེ་མ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་གཞིས་ལ་སོགས་པར་ཐལ་(༤༣ན)
 བའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །གཞིས་པ་འགྲོ་བའི་ལམ་དགག་པ་ནི། འདི་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ལམ་
 ཡོད་པས་བྱ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། འགྲོ་རྩེ་མ་རྩེ་མ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་སོགས་ཏེ།
 འགྲོ་རྩེ་མ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་བསྟན་ཟེན་པས། གང་དུ་འགྲོ་མའི་ལམ་གསུམ་ངོ་བོས་
 གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །སྒྲར་བགོས་བཞིན་པའི་ལམ་བཀག་པ་དང་། གང་དུ་
 རྩེ་མ་པའི་ལམ་དགག་པ་དང་། འདིར་ལམ་གསུམ་བཀག་པ་རྩམས་ལམ་རང་མཚན་པ་
 འགོག་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པའི་སྒྲོ་གང་ནས་འགོག་པ་མི་འདུ་བས་མི་སྒྲོས་པར་མ་
 ཟད། དེས་བསྟར་ལུགས་མི་འདུ་བའི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བའི་གཞེན་པོ་
 སྟོང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུང་ན། སྟོང་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་མི་
 སྟོང་དེ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གཞིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
 འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་ཁྱད་གསུམ་པ་གཞིས་ལ་སྟོང་པའི་བྱ་བ་ཐ་སྟོང་དུ་འགོག་ཅིང་།
 འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོང་ན། སྟོང་པའི་བྱ་བ་གཅིག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་སྒྲར་བསྟན་ཟེན་སྒྲར་ཡང་སྟོང་པར་འགྱུར་པ་དང་། སྟོང་པའི་བྱ་བ་གཅིག་

ཀྱང་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་སྒྲིམ་གྱིས་འགོག་གི་རང་ལུགས་ནི། འགྲོ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ལྷས་སྦྱོར་ཐ་སྙད་དུ་མྱོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱོར་དེ་རྣམས་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཞོན་རེ།
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། འདི་
 འགོག་པ་ལ་བགོམ་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོང་དང་མ་མོང་ལས་ཀྱང་མིན། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱར་སྤོང་ཟིན་པ་དང་འགྲོ་བ་མ་བརྒྱུམས་པའི་མ་མོང་པ་གཉིས་ལ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་(༤༡བ)པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བགོམ་བཞིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ།
 བགོམ་བཞིན་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་གྲུབ་དགོས། །ལྡོག་བཞིན་པར་
 ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེར་གྲུབ་དགོས་པས། བགོམ་བཞིན་པའི་དུས་ན་
 བྱ་བ་དངོས་ལྡོག་བཞིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་རང་མཚན་པ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་བཀག་ནས། གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་གནས་པ་ཡང་ལེགས་ཚུལ་ནི། འགྲོ་
 བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། གནས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་
 རྩོམ་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་རིགས་པ་བསྐྱེས་ལ།
 གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དེས་པ་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་གོ་སྒྲུལོ། །བཞི་པ་བྱ་བ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟག་
 ལ་དགག་པ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། ཞེས་སྒྲིགས་སོ་ལོ་ག་བཞི་སྟེ་གོ་སྒྲུལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གཉིས་
 པ་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བོར་མཛོན། ཞེས་
 སྒྲིགས་ཏེ། སྤྱར་འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན། བྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་

སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཚིག་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཚིག་སྒྲུབ། །ཞེས་འཛོགས་
 ལུས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་འགྲོ་བ་པོར་ཡང་འཛོགས། །དེ་
 འགྲོ་ཞེས་པ་ཡང་འཛོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུབ་ན། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཛོགས་ཚུལ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་
 བྱ་བ་གཅིག་སུ་དེའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་ལྷས་སྒྲིན་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་པོར་འཛོགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་
 ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་པོར་རོ་བོ་ཉིད་(༤༤ན)ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷས་སྒྲིན་གྱིས་བྱ་བ་
 དེས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་བསལ་ཁས་སྤངས། ལྷ་ལྟེ། འགྲོ་བ་པོ་དང་བྱ་བ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་
 གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་མཚོན་ནས་སྟོད་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོད་པ་སྐྱེས་
 ཀྱང་མཚོན་ལུས་དེ། འཕུལ་མཚམས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 འགྲོ་བ་གང་གིས་ཞེས་སྐྱེས་དེ། འགྲོ་བ་པོར་འཛོགས་པའི་བྱ་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱ་
 བ་གཉིས་པ་ཞིག་གི་སྒྲོན་སེམས་འགྲོ་ལྟེ། དེ་འགྲོ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱེས་སྐྱེས་ལུས་པར་བཀག་ནས། ཐུན་མོང་འཇུག་
 བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་ལྟེ་གངས་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ག་ལྟེད་དང་གཉིས་དེ། ལྟར་
 བཤད་ཟིན་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་དེ། ལྟར་
 བཤད་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྷས་ཀྱི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་
 དང་། འགྲོ་སའི་ལམ་གསུམ་ག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་འོང་
 གི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི། རབ་བྱེད་འདིར་བསྐྱེད་བྱེད་གཅི་བོ་ཡིན་ལ། དེ་
 དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ལ་བརྟགས་ནས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ །འགྲོ་

བ་པོ་བྱ་བའི་རྟོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག །འགྲོ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལ་བརྟགས་
ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག །བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་གཉིས།
བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་པ་བཞི་སྟེ། རིགས་པའི་སྣོ་མི་འདྲ་བ་དགུ་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་སོགས་ཡིན་པས། རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་(༤༤བ)རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟོན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འབྲེན་ཚུལ་ནི། འགྲོ་འདྲ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟོན་ན། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་སྤྱན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རང་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལམ་ལ་འགྲོ་འདྲ་གི་བྱ་བ་འདི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
པར་མིང་གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་ན། འགྲོ་བའི་ལམ་
ལ་ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་བརྟགས་ལ། སྤྱིར་ལམ་གསུམ་ཀ་དང་བྱུང་བར་དུ་འགོ་མ་བཞིན་པའི་
ལམ་ལ་ཡོད་ན་རིགས་པ་འདི་ལྟ་བུས་གཞོད་པར་འདུག །དེའི་སྤྱིར་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་
འདུག་སྟུམ་པ་དང་། ཡང་འགྲོ་མ་པམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་
བར་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་དེའི་རྟོན་དུ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
དང་། དེ་རྗེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་སྤྱི་དང་། བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བ་པོར་རང་
བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན་གཞོད་པ་འདི་ལྟར་དུ་ཡོད་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་འབྲེན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་
ལམ་དང་གང་ཟག་ལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་གཅིག་ཐ་
དད་གང་དུ་ཡོད་སྟུམ་པ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན། བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་བྱི་བ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་
སྟུམ་དུ་ངེས་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དང་གང་ཟག་དང་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

བརྟགས་ནས་མ་རྟེན་ཀྱང་། བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱུ་བ་བྱེད་ཐོག་མའི་རྩྭ་བ་དང་། ལམ་དང་།
གཞིན་བོད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་རྣམས་ཡོད་པས་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ལས་མ་འདས་སྟུམ་དུ་དབྱུང་ལ།
མཐར་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་
(༧༥)འདྲེན་ཁིང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་གཏིང་རྒྱུས་པ་འདྲེངས་པ་ན། གང་ཟག་འགྲོ་འོང་
གི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་པས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་ངེས་ནས་གྲུབ་པ་
གཏན་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་
སྟུམ་ཟད། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྤྱུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་ངེས་
དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་དྲན་བར་བྱས་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ངེས་པ་དྲང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་དང་གང་ཟག་སྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་བྱ་བ་རང་མཚན་
པ་བཀག་པ་ན། འགྲོ་འོང་སྟགས་གྱི་བྱ་བ་གཏན་མེད་པར་སོང་སྟུམ་ན། སྤྱི་ཤིགས་
པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
བཀག་ཀྱང་། དེའི་ལུལ་དུ་འདི་དང་འདི་འགྲོ་ལ། འོང་ངོ། ཞེས་སྟགས་གྱི་རྣམ་གཞག་
ཙམ་ཞིག་ད་དུང་མ་ཞེགས་པར་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ལ་འགྲོ་འོང་སྟགས་གྱི་བྱ་
བྱེད་ལེགས་པར་འཛོག་པར་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་གནས་སོ། ཞེས་ལེགས་པར་སྟུམས་ཤིག །དེ་
ལྟར་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྤྱི་མ་གཞིས་ཀྱི་རིགས་པའི་འབྲུལ་མཚམས་རྣམས་དང་། སྤྱི་
འབྲུལ་འདིད་ཀྱི་དབྱུང་བ་བྱེད་ལུགས་རྣམས་ཞིབ་པར་སྦྱས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས།
འོག་མ་རྣམས་སྤྱི་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབས་དང་བསྟན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདིར་སྦྱས་
པ། གང་དུ་འགྲོ་ཁིང་གང་གིས་འགྲོ་བ་སྟགས། རིགས་ཚུལ་བརྒྱ་ཡིས་འགྲོ་འོང་བུལ་ན་
ཡང་། སྤྱི་མའི་སྤྱིས་སྤྱི་འགྲོ་ཁིང་འོང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཚུངས་འདི་ལ་ཁུམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་རྩ་བ་ཆོད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྟེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

གསུམ་པ་སྟེ་མཆེད་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི། དོན་ཚན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ།
 རྟོགས་སྒྲ་མ་བཟོད་བ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་(༧༥བ)ཉན་དང་སྒྲ་མ་
 པ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་སྟགས་དབང་པོ་དུག་གིས་གཟུགས་སྟགས་ལུལ་
 དུག་ལ་ལོངས་སྟོད་པར་མཐོང་བས། ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྒྲ་མ་ན།
 འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་བའི་ཚོས་གསུམ་ལ་རང་བཞིན་དགག་། རིགས་པ་དེས་
 དབང་ལུལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་རང་བཞིན་ཁེགས་པའི་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་། ལྷ་བའི་ལས་དང་བྱ་བ་དགག་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་། བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་
 པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཏེ། རང་ལ་མི་ལྷ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དགག་པ་དང་། ལྷ་བའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
 རྟགས་འགོད། མ་དེས་པ་སྤང་བ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
 ནི། ཞེས་པས་ཏེ། དོན་ནི། མིག་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ཉིད་ལ་མི་ལྷ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་བ་བཞིན་ནོ། །ཁྱུ་བ་པ་འཇུག་མཚམས་ཀྱིས་
 འགྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ན་རྩ་མཚན་གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་ལྷ་བ་ཡིན་དགོས།
 དེ་ལྷ་ན་རང་ཉིད་ལ་ཡང་ལྷ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་རབ་རྩ་བ་སྟུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་ཆོ་རུང་

ཟད་མི་ལྟ་བུ། ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་རྒྱ་བའི་ལྷགས་སོ། གྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་སེའི། གང་ཆེ་ཕྱང་ཟད་མི་ལྟ་བུ། ཅེས་སྟགས་རྒྱང་བ་དུག་སྒྲེལ་ནས། གཞུགས་ལ་
བལྟ་བ་བྱེད་པས་ལྟོ། ། ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སོང་མ་སོང་
བརྟགས་ནས་འགོག་པར་མཛད་དོ། ། རིགས་པ་གཉིས་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
པའི་རྒྱང་བ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཞུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ན། ལྟ་
བའི་བྱ་བ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་པོ་སོ་སོ་བ་གཉིས་དང་། བྱ་བ་(༤༤)ཡང་
སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འཕུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱར་བཤད་ཟེན་ཏོ། ། ཡང་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྱལ་
ཞིང་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞུགས་ལ་མི་ལྟ་བས་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་
སྒྲ་མས་ཐིགས་ཚུལ། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། མིག་བྱེད་པ་པོར་མི་བྱེད་
གྱི། བདག་གམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན་ཡང་། རང་ལ་མི་
ལྟ་བའི་རིགས་པ་རྒྱར་བཤད་པ་དང་། ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ། འདིར་གསུམ་
དུ་ཐལ་བའི་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་པོ་གང་ཟག་གི་མིག་གིས་གཞུགས་ལ་ལྟ་
བས་ན་ལྟ་བའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་རང་མཚན་པ་ཁས་སྐྱེད་སེའི་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་
དང་། བྱ་བའི་ངོ་བོ་གསུམ་ཀ་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་རེ་རེ་འབྲེལ་བར་སོང་བའོ། ། དེ་ཡང་།
ལྟ་བ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བ་པོ་འདྲ་། རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པ་བྱ། ཞེས་སོ། ། རིགས་པ་
གཞན་ནི། མ་སྐྱེད་སེའི་པོ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་རྒྱང་བ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་པོ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་
ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པར་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་བའི་ལྷགས་དང་། སངས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་སེའི་ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་པོ་རྒྱལ་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ལས་དང་བྱ་བ་འགོག་པ་ནི། ལྟ་བ་མེད་ན། ཞེས་

པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་དབང་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་དང་། དེ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་དེ་ལ་ཞེན་པའི་སྤྲེད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །ཞེས་ཉོན་པ་ནི། བཏྲ་བྱ་བཏྲ་བ་མེད་པའི་བྱེར་ནི།
 ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀའ་ནས། གཉིས་པ་
 རིགས་པ་དེས་དབང་(༤༦བ)ཡུལ་ལྟག་མ་ཁེགས་རྩལ་ནི། ལྟ་བས་ཉན་དང་སྒྲོམ་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་དག་ག་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་བཞི། ཞེས་སོགས་
 གྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། རྒྱ་བ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པའི་
 རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ལྟར་ན་གཉིས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལས་དང་བྱ་བ་འགོག་རྩལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་འདིར་བཤད་དེ། ལས་ནི་གཞུགས་སོགས་
 ཡུལ་དུག་པོ་དང་། བྱ་བ་ནི། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ནི་མིག་
 སོགས་དབང་པོ་དུག་དང་། ཡང་ན་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོར་འཛོག་པའི་ཚོ།
 དབང་པོ་དུག་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པའི། རྣམ་པར་ཤེས་དང་རིག་ཚོར་སྤྲེད་པ་རྣམས། དཔུང་དེ་མ་དམིགས་མི་ལམ་སྣང་བ་
 བཞིན། །མ་དཔུང་རང་དགར་འཇུག་པ་གྱི་མ་མཚར། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་
 དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཞི་པ་མུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱ་བྱེད་པ།

བཞི་པ་མུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མུང་པོ་ལྷ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་མུང་པོ་ལ་རྒྱ་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྲས་
 གཟུགས་འབྱུང་འབྱུར་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་
 རྟེ། གཟུགས་མུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་མུང་པོ་ལྷ་ག་མ་རྣམས་ལ་
 སྒྱུར། རྩོད་པ་དང་འཆད་པའི་ཆེ་ལན་རི་ལྟར་གདབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་སྒྲོ་
 མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་གཞན་པས་རྒྱ་འབྲས་སྒྱུ་མི་འཐད། ཡོད་མེད་
 བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སྒྱུ་མི་འཐད། འདྲ་མི་འདྲ་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་
 སྒྱུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག། རྒྱུ་བྱེད་བརྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་(༤༥)ནི་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་སྒྲ་མས་རྒྱ་གཟུགས་ལས་དོན་
 གཞན་པའི་འབྲས་གཟུགས་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་
 པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་བྱི་མས་འབྲས་གཟུགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་གཟུགས་ངོ་བོ་
 ཡོད་པ་འགོག་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་སྒྲ་ཐལ་འབྱུར་དང་བྱགས་ལ་གཞན་གྲགས་འཕེན་ཅིང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ན་ལྟོས་པ་མི་རུང་པའི་རིགས་པས་ཏེ། སྒྲར་རང་བཞིན་གྱི་
 དོན་ལྟོག་གསུམ་སྒྲོས་པ་བྱན་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སྟགས་ཏེ། འདིར་ཡོད་མེད་ནི་
 རྒྱ་དུས་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་གཟུགས་རྒྱས་དུས་

སྤྱི་མེད་པ་ཐ་སྟོན་དུ་རྒྱ་ལས་སྤྱི་དགོས་ཀྱང་། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ན། བསྐྱེད་རྒྱའི་
 རོན་དེ། སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་དུས་སྤྱི་ཡོད་དགོས་པར་སྤྱི་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་
 འདི་འདིའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་འདི་སྤྱི་མེད་
 དམ་ཡོད་པའི་རོན་ལ་ཡང་། ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཀྱང་། སྤྱི་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ཞེས་
 པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བས་འདིར་ནི། འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་
 རྒྱའི་གཞུགས་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དགོས་པ་མི་འདུའོ། །
 རྒྱ་གཞུགས་པ་གཤམ་ཀྱང་འབྲས་གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། དེ་འགོག་པ་ནི།
 རྒྱ་མེད་པ་ཡི་གཞུགས་དག་ནི། ཞེས་སྟགས་དོན་བསྟུན་དང་བཅས་པའོ། །རིགས་པ་གསུམ་
 པ་ནི། འབྲས་སྤྱི་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ཞེས། ཞེས་སྟགས་ཏེ། བརྟག་པ་གཞན་ཡང་རྒྱ་གཞུགས་
 རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཞུགས་ཡང་དེ་འདྲ་བ་(༤༡)བསྐྱེད་དམ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཐ་སྟོན་དུ་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཚུངས་དགོས་ཏེ། མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་བའི་རོན་མ་ཆང་
 བར་སྤྱི་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཞུགས་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་དེ་བསྐྱེད་ན་མི་འདྲ་བའི་
 ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་ཆང་བཞིན་དུ་
 འབྲས་གཞུགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་མཚམས་སར་སྟོན་ཟིན་ཏེ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ལྟར་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བ་ནི། ཆོར་དང་འདྲ་ཤེས་འདྲ་
 བྱེད་པ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཆོར་བ་དང་དེའི་འབྲས་སྤྱི་རིག་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་
 དེའི་འབྲས་སྤྱི་ཤེས་གཉིས་དང་། མ་རིག་པ་དང་དེའི་འབྲས་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་དང་།
 འདྲ་བྱེད་དང་དེའི་འབྲས་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པ་དང་།

ཡོད་མེད་དང་། འདྲ་མི་འདྲ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མྱོང་པ་ཉིད་གྱིས་བརྟན་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དབྱུང་པས་གཟུགས་ལུང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱས་པའི་ཚེ། དངོས་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ཚོར་ལུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞེད་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཚེ། ཞེས་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་། དབྱུང་པས་རང་གི་སྒྲོབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཚེ། དེས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཤལ། ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་རང་ལ་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བཞིན་ལན་ཐོབ་ཅིག ཅེས་གདམས་པའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གྲུ་སྒྲུབ་སྒོ་ཡི་སྒྲུང་ལ་(༤༥ན)གཞུལ་བ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ལུང་བའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས། ལུང་པོ་གཞན་དག་འདུག་ཚུགས་མི་ཐུབ་ཅིས། ཁྲིང་ཅམ་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བར་ངེས། ། ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ལྟ་བུ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ལྟ་བུ་ཁམས་བརྟག་པ་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཁམས་དུག་ལ་རང་བཞིན་དགག་ །དེ་ལས་སྒྲོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁའ་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་དགག་ །དེ་ལྟ་ག་མ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེགས་པའི་སྒྲོའམ་རྩ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཐུན་མེད་དུ་བརྗོད་པས་རྣམ་མཁའི་

ཁམས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འབྲུག་ཅུས་ཤིང་། མཚན་མཚོན་རེ་
 རེ་བ་བཀག་པས་མི་འབྱུང་པས། དེས་ན་མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
 དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །འདིར་བཤད་
 པའི་མཚན་གཞི་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་གྲགས་པའི་མཚོན་བྱ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེས་ན་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་གོ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་གསུང་རབ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚད་ལྡན་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་ཡོད་པའི་ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྐད་ཏུ་
 ཡོད་ན་ཡང་མཚན་མཚོན་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་པས། དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ངོ་
 བོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དྲགས་གྱིས་ཚས་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
 ཅིག་དང་། ཡང་ཐ་སྐད་ཏུ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གང་རུང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དྲགས་གྱིས་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་གཉིས་འདིར་གསུངས་ཀྱི། ཐ་སྐད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་ཚུལ་དེར་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པའི་
 རིགས་པ་ཞིག་གིས། དོན་དམ་(༤༥)ཏུ་འང་ཡོད་ཚུལ་དེར་ཡོད་དགོས་ཞེས་དཔྱད་པ་ནི།
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་ན་འདི་དང་འདི་གང་ཏུ་གྲུབ། ཅིས་བདྲགས་ནས་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་མི་
 རུང་བས་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་དེ། མཚན་གཞི་
 དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཉམ་མཁའ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། དེས་མཚན་གཞི་
 ཞིགས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྡེ་ཕྱི་གང་ལ་འཇུག་བརྟག་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་གང་ལ་འཇུག་བརྟག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་མདོ་ལས། མ་སྐྱིབ་
 པ་ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས། ཉམ་མཁའ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན།

མཚན་གཞི་འཇུག་གསུམ་ལས། མཚན་མཚོན་རྒྱལ་མཉམ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འཇུག་ཀྱང་
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་ནི། འོག་ཏུ། མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་འང་མིན། ཞེས་
 བས་བསྟན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་གཞི་བྱ་བ་ནི། འཇུག་གཞི་མེད་པ་ལ་འདི་འཇུག་
 ཅེས་པ་དོགས་པ་རྒྱུ་བས་འདིར་མ་སྒྲིམ་གྱིང་། འཇུག་གཞི་ལྟར་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད་
 འཇུག་པ་དོགས་པ་ཆེ་བས། བཅ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ཡོད་དང་། ཞེས་མོགས་གསུངས་
 མོ། །ཡང་ན་མ་སྒྲིབ་པ་བཅ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། བཅ་མཁའ་
 འདིའི་ཞེས་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་ཡོད་དུ་མཚན་གཞི་ཡོད་
 དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་མོ། ཞེས་སྟུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེས་མོགས་ཏེ། བརྟག་པ་གཞན་
 ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་ངོ་བོས་
 འཇུག་གམ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ན་འཇུག་གམ། ལུང་པོ་གསུམ་(༤༥)པ་ལ་འཇུག་།
 དང་པོ་ལྟར་ན། བཅ་མཁའ་སྟོང་ར་མཚོན་ཟིན་ལ་སྤྱར་ཡང་མཚོན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་
 དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ལན་རྒྱུན་མི་ལྟོས་དགོས།
 དེ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་དེས་མཚོན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ན། རྒྱལ་ནམ་ཡང་དེ་བསྐྱབ་
 དགོས་པས་ཐུག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཞེས་མཚོན་པར་མི་རྒྱལ་པའི་ཆོས་མང་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ངོ་བོས་མེད་དོ། །
 ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་
 དགག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་མཚན་གཞི་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་མོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
 ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དངོས་པོ་འཇུག་དང་མེད་གང་དུ་རང་

པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་པའི་རིགས་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདིར་འདོད་ཆགས་ནི་ཆགས་པ་
 དེས་དང་། ཆགས་པ་ནི། གང་གིས་ཆགས་པའི་སེམས་ཡིན་པས། རབ་བྱེད་འདིའི་དོན་
 མདོར་བསྟུས་ན། འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཆགས་ཅན་གྱི་
 སེམས་དང་སྒྲུབ་པར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདིའི་རྟགས་བསྟུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་
 པའོ། །

དང་པོ་ལ་གནིས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་དགག། ཆགས་
 པའི་སྒྲུ་རྩལ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་ལ། ཆགས་
 ཅན་གྱི་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་གནིས་སྒྲི་ཅམ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་མེད་གོས་ཀྱང་། འདོད་
 ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རྟེན་སྒྲུར་ཡོད་དང་བརྟེན་པ་ཕྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ།
 འདི་ལ་འདི་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༥༠ན)དེས་ན་
 ཆགས་པ་སྒྲུར་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཕྱིས་ཡོད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྒྲུ་རྩལ་ན།
 ཞེས་སྟགས་དང་། ཡང་ཆགས་པ་ཕྱིས་ཡོད་འདོད་ཆགས་སྒྲུར་ཡོད་དགག་པ་ནི། ཆགས་
 པ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གནིས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་
 ནི། ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཞེས་བརྟེན་ནས་གཞུང་སྒྲུ་བྱི་གནིས་ཀྱི་དོན་གོ་སྒྲིག་
 ཏེ་འཆད་པར་མཛད་དོ། །

གནིས་པ་ནི། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གནིས་ཏེ། འདི་
 གནིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། ཆགས་པའི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འགོག་པ་སྒྲུ་མ་
 དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་པ་འགོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་པས།

འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་། དགག་བྱའི་ལྷོག་པ་ནས་བྱད་པར་ཡོད་ལ་འདི་
འདྲའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་མ་རྒྱུས་པའི་རྩལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་རྩ་གྲུབ་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷོས་པ་མེད་པས་ལྟན་ཅིག་
དགག་པ་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་ལྟན་ཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ན།
ཞེས་པའི་གོ་ལ་གཅིག་སྟེ། དོན་ནི། རྩམ་མཉམ་རྩུང་བོས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཉིས་ལན་
ཚུན་ལྷོས་མེད་རྩུང་གི་འབྲུལ་མཚམས་ཀྱིས་འབྲུབ་ཅིང་། ལན་ཚུན་ལྷོས་པ་མེད་ན་མ་
འབྲུལ་པར་ལྟན་ཅིག་རྩུང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་ཀ་ལུམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གཅིག་ཐ་དད་ལས་ལྟན་ཅིག་སྒྱུར་
དགག་པ་དང་། ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་བྱེ་བྲག་རྩུང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ལྟན་
ཅིག་བཞོད་པའི་ཆོས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་གམ། ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཅིག་
ཉིད་ལྟན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ལ་
ལྟན་(༥༠བ)ཅིག་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་རྒྱོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟན་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་གཅིག་ལྟན་ཅིག་ན།
ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་རུང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། གལ་
ཏེ་ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐ་དད་རྩུམ་གྲུབ་པས་ལྟན་ཅིག་རྩུམ་འབྲུབ། ཐ་དད་རྩུམ་
འབྲུབ། ཐ་དད་རྩུམ་པ་ན་ལྟན་ཅིག་དགོས་པ་མེད་པ། ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་ལ་ལྷོས་ན་ལན་
ཚུན་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མི་དད་པའི་གཅིག་ལ་དེ་དང་དེ་ལྟན་ཅིག་
ཅེས་པ་དེ་མི་རིགས་པར་མཐོང་བས། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
པ་ཁོན་ལ་ལྟན་ཅིག་འདོད་དོ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་རྩུམ་གྲུབ་པས།

རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་
ལྷན་ཅིག་ན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། གཞིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་པོ་སྒྲུབ་ན། དེ་གཞིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག། ཅིས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་རྒྱུ་པ་ལ་འདིས་འདི་ཆགས་སོ། །
ཞེས་པའི་ཕན་ཚུན་ལྷན་པ་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པས། དེ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་དོ་སྒྲུབ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ནི། ཐ་དད་གྲུབ་པར་མ་གྲུབ་པས།
དེ་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་འདོད་བྱེད། ཞེས་པས་བསྟན་ནས། འོ་ན་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་པ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གཞིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ལྷན་པ་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
གཞིས་གྱིས་བསྟན་ནས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་(༥༡)ན་པ་གཞིས་
ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གཞིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཐ་དད་དངོས་པོར་
མ་གྲུབ་པས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། སྐྱབས་འདི་དག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གཞིས་འགལ་པར་སྟོན་པ་ནི། ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཅུ་ལ་ཕན་ཚུན་
ལྷན་མི་དགོས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་ཚུན་
མི་འབྲལ་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའམ་ལྷན་དགོས་པ་ལས། རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་ལྷན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་ཡང་ཡང་བཤད་ཟེན་པ་ལྷན་མིན་
ནོ། །དེ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟགས་གཞིས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ནས། འཇམ་

བསྐྱུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དུས་
མཉམ་པ་གང་གི་ཡང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་
ཆགས་ཆགས་པ་དག། ཅིས་པའི་རྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །རབ་བྱེད་འདིར་གཅིག་ཐ་དད་ལ་
བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་རྩ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲིས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟན་ཅིག་འགོག་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས། དགག་
བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྒྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ཉོན་
མོངས་གཞན་ལ་སྦྱར་པ་ནི། འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། ཅིས་སྐྱོགས་སོ། །
འདིར་སྒྲིས་པ། གང་གིས་ཆགས་དང་གང་ཞིག་ཆགས་པའི་སེམས། །འདི་ན་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་
རམ་ལྟན་ཅིག་ཅས། །རང་བཞིན་སེམས་ཆེད་ན་གྱིས་(༡༡)ལྟར་པ་ཡིས། །མིང་ཙམ་ལྟག་
མར་ལུས་པ་མི་ཤེས་སམ། ཞེས་རབ་བྱེད་པ་དུག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བདུན་པ་སྒྲེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་པ།

བདུན་པ་སྒྲེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། །འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེས་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པར་
བསྟན། དེ་ལྟར་བགག་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་རྒྱས་པར་དགག། །དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུང་སྐྱོགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་འདུས་བྱས་སུ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་
སྒྲེ་གནས་འཛིག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གསུམ་ཐུན་

མོང་དུ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འབྲུ་བ་གསུམ་
སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་གིས་
མཚོན་བྱ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་
པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་སྟེ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྒྲུབ་ན་མས་གྱིས། འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
ལས་ཇུས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྱིར་འདུས་བྱས་ཅམ་དུ་
མཚོན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ། །ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་
འདུས་པས་ན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་གཟིགས་སྟེ་གོ་སྒྲུབ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟེ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་འདུས་བྱས་
མཚོན་ནམ། དུས་གཅིག་རྒྱ་མཚོན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟེ་ལ་སོགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡི།
འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་བྱ་བ་ནི། རུས་མིན་ཞེས་པས་འགོག་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེ་སྒྲུས་འདུས་
བྱས་གྱི་ཚོས་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་པ་སོགས་དུས་གཅིག་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་
བའི་བྱ་བ་སོགས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་གི་དུས་གཅིག་རྒྱ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་(༥༩ན)
པས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན།
སྟེ་གུ་སྟེ་བའི་དུས་ན་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་མེད་ན་གནས་འཛིག་གཉིས་ཀྱང་མེད་དགོས།
དེ་མེད་ན་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། རེ་རེས་ཀྱང་རིམ་གྱི་མཚོན་
རུས་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་དུས་གཅིག་རྒྱ་མཚོན་པར་འདོད་ན། དུས་གཅིག་རྒྱ། འདུས་པ་ཡང་
ནི་དེ་ལྟར་རུང་། ཞེས་པས་འགོག་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་འདུས་བྱས་གཅིག་གི་སྟེ་

གནས་འཛིག་གསུམ་དུས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་རིགས་ཀྱང་། དགལ་
 བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་སྟེ། འགོག་ཚུལ་ནི། གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པ་ལྟར་བཤད་ཟེན་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་གནས་དགོས་པས་སྟེ་འཛིག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་ལོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། ལྷ་
 གྲུ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་གིས་
 མཚོན་དགོས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་མ་དགོས་ཤིང་།
 འདུས་བྱས་གཅིག་ལ་སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཡང་། ལྷ་
 གྲུ་ལྟ་བུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་
 འདོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྷ་གྲུ་ལ་སྟེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་གྲུ་
 སྟེ་བའི་བྱ་བའི་དུས་དེར་ལྷ་གྲུའི་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་ལོ། །
 རིགས་པ་གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་(༥༡བ)དངོས་དང་། སྟོན་སྟོང་དགལ་པ་ལོ། །དང་པོ་
 བློ་དང་གནས་དང་། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། རིགས་པ་དང་པོ་དང་སྟོས་པ་ན་
 རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་དང་པོའི་སྟོན་སྟོང་དགལ་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྟོན་སྟོང་དགལ་
 པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟེ་བའི་སྟེ་བས་རྩ་བ་ཡི། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་བྱེ་སྟེ་
 སྟོན་སྟོང་བརྗོད་ནས། གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱི་སྟེ་བས་སྟེས། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་གྱིས་
 ལན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐི་ལྟར་མར་མེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོང་བརྗོད་
 བྱས། མར་མེ་དང་ནི་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་དཔེ་དགལ་པ་དང་། སྟེ་བ་འདི་ནི་མ་སྟེས་པས།
 ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་དོན་དགལ་པར་མཛད་དེ་གོ་སྟེ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོར་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྒྲེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག་ །
ཡོད་མེད་གསུམ་དུ་དབྱེད་ནས་དགག་ །འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེད་ནས་
དགག་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲེ་བ་དང་མ་སྒྲེ་བ་བཞིན་པ། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ག་དུག་གིས།
འགོ་བའི་བྱ་བ་ལམ་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་བ་སྒྲིབ་
འགོག་ཅིང་། སྒྲེ་བ་བཞིན་པའི་སྒྲེ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཅོད་པ་
སྒྲོང་བའི་རྩལ་གཉིས་དང་། སྒྲེ་བ་བཞིན་པ་ལས་བྱུངས་ནས་ཀྱང་དགག་པ་གསུམ་སྟེན་པར་
མཛད་དོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་
གིས་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཁ་འཕངས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་བཀག་བཞིན། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ།
འདིར་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་ནི། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲེ་བས་འབྲས་བུ་
གཞན་བསྐྱེད་རྩལ་ལ་བརྟགས་(༥༩ན)ནས་འགོག་པ་ཡིན་པས་རབ་བྱེད་དང་པོ་དང་
གཞན་མི་འདྲའོ། །འདིར་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ལ་སྒྲེ་བ་འདོད་ཀྱང་ལྷ་གུ་
སྒྲེ་བ་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་འགག་བཞིན་པར་མི་འདོད་དོ། །འགག་བཞིན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ལྷ་གུ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་པ་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། གནས་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་
དབྱེད་ནས་དགག་པ། གནས་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེད་ནས་དགག་པ། གནས་
བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་

ཏེ། ཞེས་སྟགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། ཞེས་སྟགས་
 དང་། གཞུམ་པ་ནི། གནས་པ་གནས་ལ་གཞན་དང་ནི། ཞེས་སྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི།
 འདིར་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་ཁྱ་གནས་ཟེན་པ་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་གཉིས་ལྷ་ཁྱ་གནས་
 པ་མ་ཡིན་ཁྱང་། ལྷ་ཁྱ་གནས་བཞིན་པ་ལྷ་ཁྱ་གནས་པ་ཡིན་པར་མ་སྟོང་དུ་འཇམ་ཡོན་པས།
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ཅ་སྟེ་དུ་གནས་ཀྱང་།
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱ་གུ་གནས་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་རང་ངམ་གཞན་གང་ཡིན། ཞེས་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱ་གུ་གནས་པ་ཞེས་འཛིག་
 པའི་དོན་དེ། སྤྱ་གུ་གནས་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་གམ། རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་
 གནས་པ་གཞན་གྱིས་གནས་པ་འཛིག་པའི་གང་ཡིན། ཞེས་དབྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆོ་
 རང་ལུགས་ལ་དང་པོ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པར་ཁས་མ་ལེན་
 པས། གནས་ན་ཅི་ཞིག་གནས་སུ་ཡོད། ཅེས་པའི་སྟོན་མི་འཇུག་ཅིང་། གཞན་སྟོགས་ལ་
 སྟོན་དེ་འཇུག་པ་ནི། རང་བཞིན་(༥༡བ)གྱིས་སྟོན་སྟོན་སྟོན་གོས་པ་དང་འབྲེལ།

གསུམ་པ་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། རིགས་པ་ལྟ་སྟེ། རུས་
གསུམ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ། གནས་པ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།
གནས་སྐབས་རང་གཞན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་
དགག་པ། འཛིག་བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འགག་
པ་འགག་པར་མི་འགྱུར་དེ། ཞེས་མོགས་ཡིན་དེ། ལྷ་གྲུ་འགགས་ཟེན་པ་སྦྱིར་འགག་
གྲུང་། དེ་འདྲ་དེ་ལྷ་གྲུ་འགག་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་འགོག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིམ་དང་སངས་པུན་ས་པ་ལ། ཞེས་མོག་ས་དང་། གསུམ་པ་ནི།

གནས་སྐབས་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ནི་ཞེས་སྟགས་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་
 པ་ལ། ཞེས་སྟགས་དང་། ལྷ་པ་ནི། འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་
 ཀ་གཅིག་གོ། འདི་དག་ཏུ་རང་ལྟགས་ནི། རིགས་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་གུ་འདས་ཟེན་
 པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་སུ་གུ་འགག་པའི་ཆ་ཡིན་པར་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་།
 སྤྱི་གུ་འགག་པ་ཞིན་པ་ལ་དགག་པུ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱི་གུ་གནས་པ་ཞིན་པ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འགོག་པ་འདོད་ཀྱང་། དགག་པུ་ལ་གཏུགས་ནས་
 འགོག་པ་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རིག་ཆེན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པས་སྤུ་མ་
 འཇིག་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དགག་པུ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་ན་བཞིག་པུ་འཇིག་བྱེད་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་
 པ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། སྤྱིར་ཡོད་མེད་ལ། དེས་ན་ཐ་སྟད་དུ་
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་ན། དངོས་པོ་དེ་ཞིག་
 ཟེན་ནས་(༥༩ན)ཀྱང་འཇིག་དགོས་ལ་འཇིག་པ་ནི་མ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པས། དངོས་པོ་དེ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དུས་གཅིག་
 དུ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པའོ། རིགས་པ་ལྷ་པའི་སྐབས་སུ། གནས་པ་ལ་བཤད་པ་
 བཞིན། སྤྱི་གུ་ལྷ་ལྷ་འགག་པ་ཞེས་པར་འཇིག་པ་སྟེ། འགག་པའི་བྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་འཇིག་གས། འགག་པ་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་གུ་འགག་པར་འཇིག་པ་གང་ཡིན་
 དེའོ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་ཆོ། ཐ་སྟད་དུ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དགག་པུ་
 ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ། དེ་ལྟར་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་
 འཇུག་བསྐྱེས་ཏེ་བྱེད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་ནི། སྤྱི་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག །

ཅེས་པའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། རོན་ནི་ལུང་སྟོན་གྱིས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། དེ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཁྱད་པར་སྟེ། གནས་འཛིག་
གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུག་སུ་རུང་བ་སྟོན་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་རབ་རྒྱུ་གྲུབ་པས་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། མི་ལམ་རི་
བཞིན། ཞེས་སྟོན་ཏེ་གོ་སྟོན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། རབ་བྱེད་འདིར་རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་གནས་
འཛིག་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུན་མོང་གི་རིག་པ་གསུམ། སྟེ་བ་
འགོག་པའི་རིག་པ་གསུམ། གནས་པ་འགོག་པའི་རིག་པ་གསུམ། འཛིག་པ་འགོག་
པའི་རིག་པ་ལྟ་སྟེ། རིག་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱངས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་བཞི་ལྟོ་ནས། འདི་ལན་
ཆད་རྒྱུ་བཤད་པའི་རིག་པ་རྣམས་དང་མི་སྒྲོལ་པར་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་ལྟ་མོ་འགོག་པའི་
རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་རྒྱུས་འདྲན་དགོས་ཏེ། འཕུལ་མཚམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྒྱུ་བཤད་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གསུམ་གྱི་དོན་སྟེ་ལགས་པར་གར་ནས། དོན་དེ་ལྟར་གནས་ན་
འདི་ལྟར་རྒྱུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟུང་པའི་སྟོང་འཕུལ་འདྲན་བཟོན་མེད་རྒྱུ་
འཆར་ཐུབ་པ་ཅིག་མ་ཐུང་བར་རྒྱུ་བཤད་པ་གིན་རྒྱ་ཞིབ་མོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱི་ལས་
ལེན་ལ། པར་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟེ་ལས་མ་ཐུང་ན། གཞུང་ཆེན་མོའི་འཆད་རྒྱལ་མ་ཤེས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་བརྟག་པ་བྱེད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྟོང་ལ་རྒྱུར་འཆར་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ།
སྟེ་གནས་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་པ་ཁྱད། འདི་ན་རང་གི་རང་རྒྱལ་ཅི་འདྲ་ཞེས། གྲུ་
སྐབ་སྟོང་མི་མེ་ལོང་དག་པ་ལ། གཞུགས་བརྟན་བཞིན་རྒྱུ་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་

རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་དོན་ལ་ཆེད་རྒྱ་བརྩོད་པའོ།

བརྒྱུད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཀུད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། ལས་དང་བྱེད་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྱུ་བ་དགག་པ། བ་སྟོན་དུ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པའི་སྒྲིལ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་
སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་པས། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྱལ་བའི་སྐྱེས་སུ་གང་ཟག་
འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྐབས་གསུངས་པས་ལས་བྱེད་པ་
པོའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གནིས། ཐྱོགས་མཐུན་གྱི་
བྱ་བྱེད་དགག་པ་དང་། ཐྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སྐ་
གསུམ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པས་ལས་
མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། བཞི་སྟོས་ལ་སྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གནིས་
གས་ལས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་གནིས་ཀ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །(༥༥ན)དེ་དག་ལས་ཐོག་མར།
སྐ་དང་པོ་གནིས་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ནི། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་གྱུར་པ་དེ། ཞེས་སྐབས་
དང་། གྱུ་བ་བྱེད་ནི། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། ཅེས་པ་ནས། དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར། ཅེས་པའི་བར་ཉ། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་
འབྱལ་མཚམས་གྱི་རིགས་པ་གནིས་ཡོད་དོ། །སྐ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་གྱུར་
མ་གྱུར་པ། ཞེས་སྐབས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདི་ཡན་ཆད་གྱི་རང་ལྷགས་ནི། བྱེད་པ་པོ་
ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བ་སྟོན་དུ་བྱེད་པར་རང་ཡང་འདོད་ཅིང་། ལྷག་མ་གནིས་བ་སྟོན་དུ་
ཡང་འགོག་གོ། །དང་པོ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ལྷགས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་པོ་པོ་ཉིད་གྱིས་

བྱེད་ན། ལས་མ་བྱས་གོང་དུ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ཟེན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོར་འཇོག་
པའི་བྱ་བ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་གཞན་གཉིས་པ་ཞིག་གང་ཟག་དེས་ནི་མ་བྱས། དེ་
འདྲའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་ཕྱིས་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ཟེན་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པར་ནི་འགྱུར་
བས། སྤྱི་ལཱ་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། རིགས་པ་དང་པོ་ལོ། །ཡང་ལས་
ཡིན་པ་རང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་བྱས། །བྱེད་པ་པོ་དེས་མ་བྱས་
གོང་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་དེ་ལས་སྤྱི་ལཱ་ཐོབ་ཟེན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཕྱིས་
ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་གཉིས་པ་མི་བྱེད་པར། ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་
འགྱུར་རྟེ། རིགས་པ་གཉིས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་རེ་རེས་ལས་
ཕྱོགས་མ་མཐུན་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། རེ་རེས་ལས་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་
བྱེད་པ་དགག་པ་ལོ། །(༡༡༧)དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་སྐོག་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་སྟེ།
ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་འགོག་པས་རྟོགས་སྒྲིག་གཉིས་པ་ཐ་
སྟོན་དུ་བརྟེན་ནས་འཇོག་རྒྱུ་ནི། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སྐོག་དང་།
གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤིས་པར་བྱ། ཞེས་སྐོག་དེ། རབ་བྱེད་འདིར་སྐར་
བཤད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྐར་དང་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྒྲིག་བས། ཅུ་པའི་
རིགས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་རྟེ། བྱེད་པ་པོ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། བྱེད་པོར་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་དང་གཉིས་ཀར་གྱུར་པས། ལས་སྤྱི་གྱུར་པ་
དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད། དེ་
ལས་རྒྱུག་པའི་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་

སྒྲུབ་པ། བདག་གིས་ལས་འདི་བྱས་ཞེས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །བྱིས་པའི་སྒོ་ནི་སྒྲུར་ཡང་
བྱིས་པ་སྟེ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྩལ་ལ་མཁས་པ་ཡི། །འཕགས་པའི་སྒོ་ནི་ཤིན་
རྒྱུ་འཕགས་པ་ཉིད། །ཅིས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་དོན་ལ་ཆེད་རྩ་བརྫོད་པ་འོ། །

དགྲུ་པ་སྒྲུ་རྩལ་ན་གནས་པ་འཇམ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་
ཉེ་བར་སྒྲུང་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

དགྲུ་པ་སྒྲུ་རྩལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ་ལ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གཤམ་པར་བྱ།
ཞེས་པ་མི་འབྲད་དེ། །ལྟ་བུ་མིག་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲུང་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་དུ། དེ་དག་ལེན་
པ་པོའི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུ་བ་ཅིག་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་
གསུམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། དེས་ཉེ་བར་སྒྲུང་བྱ་ཡང་
ཞིགས་པར་བརྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོ་སྒྲུང་
བྱ་ཐམས་ཅད་(༥༦ན)ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་པར་དགག། སྒྲུང་བྱ་རེ་རེའི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་པ་
དགག། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲུ་བ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་། རབ་བྱེད་སྒྲུ་མར་སྟོགས་མཐུན་གྱི་སྒྲུ་དང་པོ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་
གྱིས་བཀག་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ལྟག་པའི་སྟོན་ས། སྒྲུང་བྱ་ལས་སྒྲུ་ན་ལེན་པ་པོར་
གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དགག་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་སྒྲུ་ན་སྒྲུང་བྱ་ལ་གནས་པའི་རྟེན་
མེད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ལྟ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་གཤམ་གོ། །གཉིས་པ་
ནི། །ལྟ་བུ་ལ་སྟགས། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་གཤམ་གོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་བྱ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲུ་རྩལ་ན་ཡོད་ན་སྟོན་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། །ལྟ་བའི་དབང་པོས་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་པོ་

འཛོག་པའི་དུས་ན། ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བྱ་གཞན་གྱིས་ལེན་པ་པོར་མི་འདོགས་
 བྱིང་། ཡང་དུས་གཞན་གྱི་ཚེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་དགོས་པས།
 སྤང་བྱའི་སྔ་རོལ་ན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ལེན་པ་པོར་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ལྷ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་པས་དོགས་པ་བསམས་ནས། ལྷ་བ་ལ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་མེད་པས་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་
 རྣམས་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྔ་རོལ་གལ་ཏེ་ཡོད་མིན་ན། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་པར་རེ་རེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་
 ཅིག་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་ལེན་གྱིང་། འདི་ནི་རེ་རེ་(༥༦)བའི་སྔ་རོལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་
 ན། ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྤར་བ་ཀ་ག་
 ཟེན་པས། རེ་རེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ངོ་བོ་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་དུ་
 ངོ་བོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན། སྤར་ལྷ་བ་པོའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཉན་
 པ་པོར་འཇུར་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་པོ་དེ།
 ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་ལྷ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་པོ་སྙམ་ན།
 དེ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་པོ་གཞན་ཉིད་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དེས་སྤང་བྱ་ཡང་ཁེགས་པར་བརྟན་པ་ནི། ལྷ་དང་ཉན་ལ་
 སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་པ་ནི། གང་ཞིག་ལྟ་ལ་སྟགས་པ་ཡི་ཞེས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་
 གྱི་རང་ལུགས་ནི། ལེན་པ་པོ་ཞེས་ན། ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཉན་པའི་
 ལྟ་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྟན་དུ་འདོད་ཀྱང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལོ། །དེས་ན་རབ་
 བྱེད་འདིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ། ལུང་(༥༥ན)པོ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་བར་སྤང་བྱ་སྤང་
 པའི་ལྟ་རྟེན་དུ་འང་མ་གྲུབ་དེའི་གྱིས་སུ་འང་མ་གྲུབ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འང་ངོ་བོས་མ་
 གྲུབ་པའི་གྱིར། ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐ་སྟན་དེ་དུས་མཉམ་པར་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་དུས་མཉམ་སོས་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་སྟོས་མེད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། ལེན་པ་
 པོ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱས་འགོག་ཅུས་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 འདིར་དེ་གཉིས་ཟུར་དེ་མ་སྟོས་ཤིང་། འདིས་འདི་ཉེ་བར་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ངོ་བོ་གྲུབ་ན།
 ལེན་པ་པོ་སྤར་གྲུབ་དགོས་པས་རང་སྟེ་བྱེ་སྟེ་གྲུགས་སྟེ་མར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 ཏྲགས་ཟུར་དང་པོ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་སྟོས་སོ། །དོན་དེ་ལྟར་མ་
 བརྟགས་ན་རབ་བྱེད་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་དངོས་ལ་སྟོར་པའི་སྐབས་དོན་
 སྟོར་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དགོས་སོ། །འདིར་སྟུམ་པ། སྤང་བྱ་འདི་
 ཡི་ལེན་པོ་འདིའི་ཞེས། །ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་མཆིས་པས་དེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་བཞིན། གང་ཟག་བརྟན་ནས་བཏགས་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལོ། །

བརྒྱུ་པ་མེད་དང་ལུང་ཤིང་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ།

བརྒྱུ་པ་མེད་དང་ལུང་ཤིང་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་ལེན་པོར་ལྟོས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། མེད་དང་ལུང་ཤིང་བརྟག་བྱེད་དུ་ལྟོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། མེ་ལུང་དོ་བོས་གྲུབ་པ་འགག། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱུར། བཀག་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་སྤྲད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱུར་མ་བཤད་པ་དང་། བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མེད་དང་ལུང་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་གསུམ་ཐ་དད། དང་པོ་སྤྱུར་ན། ལུང་ཤིང་གང་དེ་ཞེས་པས་དགག་གོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་(༥༧)དགག་པ་དང་། སྤྱུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། མི་སྤྲད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེད་གཞན་ན། ཞེས་པ་ནས། རྩམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་བས་རིགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་པའི་སྟོག་གཅིག་གིས་མ་དེས་པ་སྤངས་པའོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཕྱིར་མི་སྤྲད། ཞེས་མོགས་གྱིས་རིགས་པ་དངོས་དང་། རི་ལྟར་ལུང་མི་སྤྲུག་པ་དང་། ཞེས་མོགས་གྱིས་མ་དེས་པ་སྤངས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་པའི་སྤྱུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྤྱུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ལུང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་གྱི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་ན། དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུ་འདི་ལོ་རང་

མཚན་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་དུས་གསུམ་ལ་དབྱད་ནས་ལྟོས་པ་
 དགག། ལྟོས་ཚེས་ཡོད་མེད་ལ་དབྱད་ནས་ལྟོས་པ་དགག། ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ཀ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མེད་དང་བྱད་ཤིང་གཉིས་པོ་ཡན་ཚུན་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོས་ན། འདི་ལ་འདི་ལྟོས་ས་ལྟོས་ཚེས་གཉིས་ལྟེ་ཕྱི་འཇམ་དུས་མཉམ་གང་
 དུ་གྱུ་བ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟོས་ས་བྱད་ཤིང་ལྟར་གྱུ་བ་ཅིང་ལྟོས་ཚེས་མེ་ཕྱིས་གྱུ་བ་པམ།
 ལྟོས་ས་མེ་ལྟར་གྱུ་བ་ནས་ལྟོས་ཚེས་བྱད་ཤིང་ཕྱིས་གྱུ་བ། ཅེས་བརྟག་པ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་
 ཡེན་ན། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པའི་སྟོག་གཅིག་གིས་འགོག་སྟེ། འདི་ཚུང་ཟད་དགའ་
 བས་བརྟོན་ན། མེ་གྱུ་བ་ཟེན་སྒྲར་ཡང་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཐལ། ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུ་
 མེ་རོ་བོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མེ་མེད་སྒྲར་ཡང་བྱད་
 ཤིང་རོ་བོས་གྱུ་བ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱད་ཤིང་ལྟར་རོ་བོས་གྱུ་བ་ཞེས་དེ་ལ་མེ་ལྟོས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བྱད་ཤིང་མེ་ལ་ལྟོས་པ་རོ་བོས་གྱུ་བ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་
 གྲུངས། དེ་ལ་རོ་བོས་ལྟོས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་(པ་ན)ཅད་དུ་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས། ལྟོས་
 ས་མེ་མེད་པར་བྱད་ཤིང་རོ་བོས་གྱུ་བ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། མེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ནི། གལ་
 ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་པ་དང་པོ་ལ་སྟོན་བརྟོན་ནས། བྱད་པར་བྱ་བའི་
 ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྟོན་བརྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་བའི་བརྟག་
 པ་གཉིས་པ་ལྟར། མེ་བྱད་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡན་ཚུན་ལྟོས་སོ་སྟེ་མ་ན། གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་གང་ལྟོས་གྱུ་བ། ཅེས་པའི་སྟོག་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ལྟོས་ཚེས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ནི།
 དངོས་པོ་ལྟོས་གྱུ་བ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོག་འོ། །

གསུམ་པ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ཀ་དགག་པ་ནི། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། ཞེས་

པའི་སློ་གཤོ་། གཉིས་པ་ནི། སུད་ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་པའི་བྱིར།
 དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུག་ན། མེ་ནི་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ། ཞེས་པ་གཉིས་
 གྱིས་འགག་གོ། ལྷ་ར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་མ་ཟད། མོང་མ་མོང་བ་བཞོམ་
 པ་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་སུད་ཤིང་དང་མེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
 པ་ནི། དེ་བཞིན་ཤིང་གི་ལྷག་མ་ནི། ཞེས་སོ། ལྷ་ར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་
 བསྟུས་ཏེ། རྣམ་དབྱུང་རྣམ་པ་ལྗེ་སྟོན་ནས་མེ་སུད་དོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། ཤིང་ནིང་
 མེ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོགས་སློག་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྷ་སུའི་རྣམ་དབྱུང་
 བདུན་དང་། འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱུང་ལྗེ་སྟོན་ནས་དབྱུང་པ་ནི། རྒྱས་བསྟུས་ཡིན་ལ།
 གཉིས་ཀའང་གྲོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སློ་ལ་ལྷོས་ནས་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་སློག་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྷ་སུའི་རྣམ་དབྱུང་བདུན་དང་། འདིར་
 བཤད་པའི་རྣམ་དབྱུང་ལྗེ་སྟོན་ནས་དབྱུང་པ་ནི། རྒྱས་བསྟུས་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའང་
 རྟོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སློ་ལ་ལྷོས་ནས་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གནས་
 རྒྱལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱུང་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་སྣ་མ་
 རྣམས་སུ་བཤད་ཟིན་པས། འདི་རིགས་པ་ཟུར་པར་མི་བརྟེནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཞེས་སོགས་
 (༥༥)དང་། གསུམ་པ་བཀའ་པའི་དོན་དུ་ལྷ་བ་སྦྱད་པ་ནི། གང་དག་བདག་དང་། ཞེས་
 སོགས་སོ། འདི་དག་གི་སྒྲ་བས་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་། སུད་ཤིང་
 དུ་འཛོག་པའི་ས་ཚོགས་རྩུང་ཟད་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་པས། མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 ཤིང་ནི་སུད་ཤིང་དུ་འགོག་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། མེས་དངོས་བརྒྱད་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་

ལས་སྤྱ་མ་གྱུར་པའི་རྩ་དང་སོག་མ་ལ་སོགས་པ་བྱད་གིང་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་
འབྲེལ་བས་བཞེད་པ་འདྲའོ། །མེ་བྱད་གནིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཅམ་ནི། ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་སྒྲ་
ཕྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། ལུགས་འདི་ལ་ས་བོན་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་། སྤྱ་གུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་རྣམས་གྱུང་ཕན་
ཚུན་ལྟོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་བྱད་གནིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ལྟོས་པའི་རྒྱལ་ཡང་། ཆོས་དེའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ལྟོས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
མི་ལྟོས་གྱུང་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་འཇོག་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱ་
གུའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ས་བོན་སྤྱ་གུའི་རྒྱར་འཇོག་པ་སྤྱ་གུ་ལ་ལྟོས་
པ་དང་། ལུས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཀ་བ་དེ། ལུས་པ་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་
འཇོག་པ་ཡང་། ལུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་བྱེད་འདིར་མེ་བྱད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་སྤྱར་མ་བཤད་པ་ནི། གཅིག་སྟེ། མེ་བྱད་
གནིས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་
རྒྱལ་བྱེད་འགོག་པ་དང་། རོན་བསྐྱབ་པའི་འདིར་འདུས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདིར་སྒྲུས་པ། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ནི། །འདི་ན་རང་བཞིན་ཅམ་ཡང་
མ་མཐོང་ན། །རོན་གཞན་ཉིར་ལེན་ངོ་བོས་གྲུབ་བོ་ཞེས། །མ་ཁས་པ་སྤྱ་ཞིག་དཔེ་འདིས་
མ་ཆོན་པར་བྱེད། ཅེས་རབ་བྱེད་པ་བརྒྱུ་པའི་རོན་ལ་ཆེད་དུ་བཞེད་པའོ། །

བརྒྱ་གཅིག་པ་ཚུན་དང་ཕྱི་མཐའ་བརྟག་པའི་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ།

བརྒྱ་(༡༩ན)གཅིག་པ་ཚུན་དང་ཕྱི་མཐའ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་པའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་འགྲོ་བ་ལྟར་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱུ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་པའི་སྒྲིག་ཉིས་དེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དགག་པ་དང་། སྒྲིལ་ཆེ་ལ་སྒྲིལ་ཕྱི་ལྟར་ཅིག་གི་ཆ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུན་མཐའ་མངོན་ནམ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་ལྟར་གྱིས་ཚུན་དེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པ་ཚུན་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་དེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཟད་དགོས། འཁོར་བའི་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟད་པ་ཡོད་ན། དེའི་དང་པོ་ལས་ཐོག་མ་འདི་ནས་ཕྱང་ཞེས་པའི་ཚུན་མཐའ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་སྤེད་ག་གི་དེར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་དེ། ཚུན་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་བར་བརྟན་དོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཚུན་མཐའ་ནི་ཆ་སྒྲིལ་དང་། ཕྱི་མཐའ་ནི་ཆ་ཕྱི་མ་ལ་དགོངས་པས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་ཐོས་གྲུབ་པའི་ཆ་སྒྲིལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་དེ། སྤྱིར་ཐ་

སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་(༥༧བ)ལྟ་བུ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཅེས་པ་
 ལྟ་བུ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྒྲུང་དུ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པ་ལ་ངེས་པར་
 འཛིག་དགོས་པས། རང་མཚན་པ་འགག་པ་ལ་ཡང་། ཆ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་པ་མེད་པ་
 རྟགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་འདི་མ་རྟོགས་ན་གཞུང་འདི་འདི་རོན་གྱི་གཙོ་བོ་འཆད་
 མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་སྔ་མ་ནི་ལྷ་བའི་བཞེད་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་
 མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 རྟེ། གཉིས་ཀ་གཞུང་འདི་འདི་རོན་དུ་ལེགས་པར་གནས་སོ། །འདིར་བཤད་པ་སྔ་མ་
 ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་
 དགོངས་ལ། ཡར་བྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་བཞེད་
 པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་མི་བྲིད་པའི་སེམས་ཅན་གཏན་མེད་
 པ་ལ་དགོངས་པས་དགོངས་པ་གཏན་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་དང་བྱི་མཐའ་བཀག་
 པ་ལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་། དཔུས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་
 ལྟ་མ་ན། གང་ལ་ཐོག་མ་ཞེས་པས་འགོག་གོ། །ཡང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས། ཐོག་
 མཐའ་དཔུས་གསུམ་ནི་སྟེ་འཛིག་གནས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟེ་འཛིག་གཉིས་རང་
 བཞིན་མེད་པས་གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རོན་དུ་ཡང་འཆད་དེ། ཅུ་
 བའི་དགོངས་པའི་ཐོག་ས་གཅིག་ལ་གནས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་འཁོར་བ་ལ་
 རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཅུ་བའི་རིགས་པ་གཅིག་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བྱིར་དེ་ལ་སྔ་བྱི་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། གལ་
 ཏེ་སྟེ་བ་སྔ་གྲུར་ལ། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེ་ཤི་(༥༠ན)གཉིས་ལ་སྔ་བྱི་བ་
 དགག། སྟེ་བ་དང་ནི་ཞེས་པས་དུས་མཉམ་པ་དགག། གང་ལ་སྔ་བྱི་ལྟ་བུ་ཅིག་གི།

ཞེས་པས་དོན་བསྟུན་སྟེ། འདི་དགག་དོན་གིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བ་གནད་བསྟུན་པ་
 ཅམ་ཞིག་བཟོད་ན། འདིར་ལམོར་བ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་ལམོར་བའི་དོན་གྱི་གི་བརྒྱད་པ་ལ་འཛིག་པས། དེ་ལ་ཐུ་བྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་
 རང་མཚན་པ་ཐུར་བཀག་ནས། གྱེ་གི་གཉིས་དུས་ཐུ་བྱི་ལྟར་ཅིག་གང་ཡིན་ལ་བརྟགས་
 བས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། རེ་ལ་གྱེ་གི་ནི། ལྟས་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྒྱད་
 གཅིག་གི་གྱེ་གི་གྱེ་ཅམ་ནི་དེའི་ལམོར་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དཔྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྟོད་དུ་
 ལྟས་སྦྱིན་གྱི་གྱེ་གི་གྱེ་ཅམ་ནས་ཐུ་བྱི་མེད་ཅིང་། ཆོ་འདིའི་གྱེ་གི་གཉིས་གྱེ་པ་ཐུ་མར་
 ཁས་ལེན་པས་དེ་འདྲའི་ཐུ་བྱི་དང་དུས་མཉམ་ལ་ནི་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 ཐུ་མི་འདྲག་གོ། རེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོགས་ལ། ལྟས་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་
 འདིའི་བདག་དང་དེའི་བདག་གྱི་ཅམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པས། རང་
 བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཐ་དད་གང་ན་མེད་གྱི་གཅིག་དུ་ཐུར་གྱི་འཕུལ་མཚམས་གྱིས་
 འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་གྱེ་གི་གཉིས་ལས་གྱེ་པ་ཐུ་ན། སྦྱོན་ལྟ་འདྲག་སྟེ།
 ཆོ་འདིའི་གྱེ་པ་ལ་རྒྱ་གི་བྱིས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆོ་འདིའི་གྱེ་པ་སྦྱོན་དུ་གི་བ་མ་སོང་བར་
 ཐལ་བ། དེའི་ཕྱིར་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་ལམོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། ཆོ་འདིའི་གྱེ་
 པའི་སྦྱོན་དུ་རྒྱ་གི་ཞིག་མ་སོང་ན་ལམོར་བ་སྦྱོན་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གསར་གྱི་ཡོད་
 པར་ཐལ་བ། ཆོ་འདིའི་ལྟས་སྦྱིན་གྱིས་གྱེ་པ་དྲན་པ་མི་བྲིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སྟེ། །

སྒྲིབ་དེ་རྣམས་འདུག་པའི་རྒྱ་(༦༠བ)མཚན་ནི། ཚེ་འདིའི་ལྷས་སྒྲིབ་དང་། ལྷས་
 སྒྲིབ་ཀྱི་བདག་སྒྲི་ཙམ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན། ལྷས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲི་མི་ཙམ་དང་། ཚེ་འདིའི་
 སྒྲི་མི་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་དབྱེ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ལྷས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲི་བ་
 གྱི་ལྷ་རྒྱ་མི་སྒྲ་བ་ལ་ནི། སྒྲི་མི་ཙམ་དང་། ཚེ་འདིའི་སྒྲི་མི་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་བས་རྒྱ་མེད་དུ་

ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཇུག་སྟེ། སྒྲེ་ཤིའི་སྒྲེ་བ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་ཤི་བ་གཅིག་སྒྲོན་དུ་ངེས་པར་
 འགྲོ་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཆོས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་
 ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འཕུལ་ཚུལ་ནི། སྟར་བཤད་པ་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་དེ། ཆ་འདི་ནས་གཅིག་
 མིན་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་བྱང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན། འདིར་ལྷས་སྒྲིན་ཞེས་པའི་ཆོ་འདིའི་སྒྲེས་བྱ་དང་། དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བདག་
 སྒྲེ་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷས་སྒྲིན་གྱི་ང་ཙམ་ཞེས་པའམ། བདག་
 ཙམ་ནི། ཆོ་སྒྲེ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆ་ཅན་དང་། ཆོ་འདིའི་བདག་
 དང་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་མའི་བདག་སྟགས་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ། ཐ་སྟངས་དེ་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོ་འདིའི་ལྷས་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེ་བ་དྲན་པ་ན།
 གནས་སྐབས་ཆོ་འདིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལྷས་སྒྲིན་བདག་ནི་སྒྲོན་འདི་ལྷར་དུ་གྱུར་
 སྟམ་དུ་དྲན་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ཕྱི་རེ་རེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆ་ཅན་གྱི་ངའམ་
 བདག་ནི་སྒྲོན་འདི་ལྷར་གྱུར་དོ། །ཞེས་དོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལ་ཆོ་འདིའི་ལྷས་སྒྲིན་
 གྱིས་སྒྲེ་བ་དྲན་པར་འཇོག་པ་ནི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་(༥༡ན)
 རོ། །རབ་བྱེད་འདིར་དགའ་བའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྟར་བ་ནི། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ཁྱེས་སྟགས་དེ། དེ་ལྷར་
 ན་འདིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་དེ། སྒྲེ་འཆིའི་འཁོར་
 བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲེ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་མཚན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྒྲེ་ཤིའི་འཁོར་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི། ཞེས་པས་གང་ཟག་རང་གིས་
བྱས་པ་འགོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་ནི། ཞེས་པས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
བྱས་པ་འགོག་གོ། །འདིར་བདག་སྒྲེ་འགོག་པ་ནི་སྒྲར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་ལྟ་བུའི་རིགས་
པས་མི་འགོག་གི། སྒྲ་མའི་སྒྲ་བས་སྒྲ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་།
ཕྱི་མའི་སྒྲ་བས་སྒྲ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ནི་གང་ཟག་དེའི་ཕྱང་པོ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དེས་རང་
གི་ཕྱང་པོ་སྒྲུག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཏུ་
ཐལ་བའི་རིགས་པས་འགོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲར་བདག་སྒྲེ་བཀག་པ་དང་རིགས་པ་མི་
སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རེ་རེ་བས་བྱས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྒྲོན་པ་ནི། རེ་
ཤིག་སྒྲུག་བསྐྱེད་བདག་བྱས་མིན། ཞེས་པའི་གོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
རེ་རེས་བྱས་གྲུར་ན། ཞེས་སྐབས་སྒྲོ་ཀའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྲུར་བ་ནི།
སྒྲུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་པ་བཞི། ཞེས་སྐབས་སོ། །དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
པའི་ཕྱ་བའི་རིགས་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྒྲེ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིར་སྒྲས་པ།
བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་མེད་(༦༡ན)སྒྲེ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་
པས། །འདི་ན་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་པ། །བྱེད་པོ་སྒྲ་ཡིས་བྱས་པ་ད་སྒྲོས་
ཤིག་ ཅིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྒྱ་གཞུང་པ་འདྲ་བྱེད་བརྒྱ་གཞུང་པ་འཁོར་བ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྒྱ་གཞུང་པ་ལྟ་བུ་དང་བརྒྱ་གཞུང་པ་ལ་གཞུང་། ཐེག་དམན་རང་ལ་གཞུང་པའི་ལུང་
གིས་ལྟ་བུ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུང་
པ་སྤང་བ། ལུང་དེའི་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱེ
ཆོས་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཞན་དུ་འཆད་ཚུལ་བཟོད་པ་ནི། དངོས་རྣམས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་སྟོན་གཞུང་དང་གཉིས་སོ། །དེ་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མྱོང་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་གཞན་འགྱུར་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་
འགྱུར་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་འགྱུར་གང་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པས་
དགག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་
དངོས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་པས་དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྒྲུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་
རབ་བྱེད་འདིའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་མ་སྦྱེ་བའི་འདུས་
བྱས་ཅམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གྲལ། བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་
ལུང་དོན་གཞན་(༦༡བ)ཏུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་སྟོང་པ་

གྲུབ་བོ་ཞེན། འདུས་བྱས་ཚས་ཅན། རོ་བོས་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། ཉལ་ས་བསལ་ཁས། ཡང་འདུས་བྱས་ཚས་ཅན། གཞན་འགྱུར་རང་མཚན་པ་མེད་
 པར་ཐལ། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་བྱེད།
 གནས་སྐབས་བྱི་མ་གཞན་སྒྲིས་པས་སྒྲི་མ་གཞན་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་
 བྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེས་འདུས་བྱས་ཉལ་པར་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་
 བསྟན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་ན། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། མི་སྟོང་བའི་ཆ་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པའི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་རྩུང་ཟད་
 ཉེགས་སྒྲུའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། བདེན་པ་གསུང་པས་བརྒྱན་པར་གང་བསྟན་པ། །
 གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རང་ཚུལ་དང་། རོ་བོས་མེད་བཞིན་སྟངས་བའི་བསྐྱ་
 བྱིད་མཁན། །འདུས་བྱས་ཁྱོད་གྱིས་ནམ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་ངེས། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 བརྟགས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྟགས་པའི་སྐད་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྟགས་པའི་སྐད་པ་བརྟག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་སྐད་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་
 སྟངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེས་སྐད་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པའང་ཁེགས་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་བསྟུ་བྱ་ལྟ་བ། ཅེས་པས་དམ་བཅའ་བཞག་ནས།
 གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། དེ་ཡང་སྐད་པའི་དོན་ཚས་གཞན་དང་གཞན་སྐད་པ་ཡིན་པས།

ཐོག་མར་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སྤང་བ་དགག་པ་དང་། (༤༣)གཅིག་ཐ་
དད་ལ་བརྟགས་ནས་སྤང་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྦྱར་བ་འགོད། རིགས་པ་དེ་གཞན་
ལ་སྦྱར། རྟགས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤང་གྱུར་ན། ཞེས་པའི་
སྒྲིག་གཅིག་སྟེ། སྦྱར་བ་ནི་བལྟ་བུ་གཟུགས་དང་ལྟ་བུ་མིག་དང་ལྟ་བ་པོ་རྣམ་ཤེས་
རྣམས་ཚེས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤང་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བལྟ་བུ་ལ་སོགས་འབའ་ཞིག་ལ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟགས་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་སྦྱོང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ནི་གཞན་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གཞན་ཞེས་སོགས་ཏེ། མིག་ཚེས་ཅན། གཟུགས་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་དེས་པའི་སྦྱོར་སྦྱོང་དང་། རྟགས་མ་གྱུབ་པའི་སྦྱོར་སྦྱོང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ནི་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
ནིང་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །གཉིས་པ། གཅིག་ཐ་དད་ལ་
བརྟག་པ་ནི། དེ་ནི་དེ་དང་སྤང་བ་མེད། ཅེས་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ། སྤང་བཞིན་པ་སོགས་ཁེགས་པ་ནི། སྤང་བཞིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དང་
གཞན་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། གཞན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་སྤང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྱུབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་སྤང། (༤༤)རང་བཞིན་གྱིས་
ཐ་དད་ཡིན་པ་ཡང་མི་སྤང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་འཕུལ་མཚམས་ནི། རང་བཞིན་

གྱིས་གཅིག་སྤྱད་ན། རང་ཉིད་རང་དང་སྤྱད་དགོས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་སྤྱད་
ན། འབྲེལ་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་དགོས་པར་འཇུལ་བའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གཞན་
དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་ཤིང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མི་སྤྱད་པས། །
ལུས་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་སམ་སྤྱད་པ་ནི། །མ་བརྟགས་རང་དགར་བཞག་ན་མི་ལེགས་
སམ། །ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྩ་བཞི་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཙུ་ལ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཙུ་ལ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་དེ་མེད་ན། དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
བསྐྱེད་མི་རིགས་པ་ལས། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཉེ་བར་ལེན་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་སྒྲུམ་
ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། དེ་ལྟར་བལྟ་
ན་མཐར་འཛིན་ལས་མ་འདས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་
དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདིར་རྒྱབ་བྱེད་ནི།
རང་དངོས་སམ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། གཞན་དངོས་སམ་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན། དངོས་
མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉེ་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཡང་འགོག་པས། ཐོག་མར་རང་དངོས་སམ་
རང་གི་རང་བཞིན་དགག་པ། དེས་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཡང་ཁེགས་པའི་རྩལ། རྒྱུག་
ཉི་བལྟ་བ་ལ་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་
པ་འགལ་བས་དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བརྩུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྩུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 དེ། འཁོར་བའི་གནས་སྒྲུབས་བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་ཡོད་པའི་བྱེད་རོ། །སྒྲུལ་ན། འདི་
 དགག་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། བཅིངས་ཐར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། རྟེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཁོར་བ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའི་རྩལ་ནི། འདི་འཁོར་ཞེས་པའི་འཁོར་མཁན་གང་
 ཡིན་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྤར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྤར་བསྐྱབ་
 བྱ་འཁོར་བའི་ངོ་པོ་བཀག་ཅིང་། འདིར་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་བ་དེར་འཁོར་ཞེས་པའི་བྱེད་
 པར་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤང་པོ་
 འཁོར་བ་དགག། ལེན་པ་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཏྲག་པ་
 འཁོར་བ་དང་། མ་ཏྲག་པ་འཁོར་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདྲ་བྱེད་
 ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མི་ཏྲག་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤང་པོ་
 ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དང་། སྤང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་
 ཏུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་
 ཡང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེན་ ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྤང་འདས་དགག་པ་ནི། འདྲ་བྱེད་སྤང་ན་འདའ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་བྱན་མོང་དུ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྤྱི་འཛིག་ཚེས་ཅན་འདྲ་བྱེད་རྣམས། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཆིང་(༥༥ན)ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཅིངས་པ་བཀག་ནས། རེ་
 ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ལམ་ལངས་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐར་འདོད་
 རྣམས་གྱིས་ནམ་ཞིག་ལུང་པོ་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་སྒྲུམ་དུ་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྒྲུམ་པ་ནི། རྩོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་ནི། བདག་ནི་
 ལེན་མེད། ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 ལམ་ལངས་ལམ་ལམ་པ་དང་པོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་བྱ་ལུང་པོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མི་ལམ་ལ། ལེན་པ་པོ་གང་ཟག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ལམ་ལའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ། ལུང་ལངས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས་
 རིགས་པའི་སྣོ་གཅིག་དང་ཡང་། གནས་སྒྲུབས་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་རིགས་པ་སྤྲུལ་ཉིད་ཁ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ལ། བཅིངས་ཐར་སོ་སོར་འགོག་
 པ་ན། ཆགས་སོགས་གྱིས་བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆགས་
 སོགས་དང་བཅས་པ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་འཆིང་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་
 བ་ཡང་ཆགས་སོགས་གྱིས་མི་འཆིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གྲོལ་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་ཐལ། བཅིངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གྲོལ། གྲོལ་བ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་གྲོལ་བའི་(༥༥བ)ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པའི་སྣོ་གཅིག་ཟེ། མདོར་
 ན། གཉིས་པོ་འདི་དག་གི་འཕུལ་མཚམས་ཡང་སྤར་བཤད་པས་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཡོད་
 པས་སྤར་ཡང་མ་སྤྲོས་སོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། འདི་ན་ལུང་པོ་ལམ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་

ནི། །གང་ཡང་མ་བཅིངས་གང་དུ་འང་མ་གྲོལ་ཏེ། །འཁོར་འདས་འདི་དག་དབྱིངས་སུ་
རོ་གཅིག་པར། །གང་གིས་ཤེས་དེ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བཙུ་
བྱག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཙུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཙུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པ་ལ་གནིས། རྗེ་པ་གཞན་གྱི་ཚུད་པ་འགོད་པ་དང་།
དེ་ལ་ལན་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་རྗེ་པ་དག་ན་རེ། །འཁོར་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དེ། །འཁོར་བ་དེ་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ལས་
འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གང་སྟུམ་ན། དགེ་མི་དགའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་རྟག་ཆད་
སྟོང་རྩལ་གནིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་མི་དགའི་སེམས་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལས་
གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གནིས། དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་དང་། གནིས་པ་ལ། ལས་གནིས་སུ་དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན། རྩལ་པར་བཤད་
པའོ། །འདི་ལ་གནིས། གནིས་ལ་གསུམ་དང་། གསུམ་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལ་ལམ་གང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གནིས་པ་ནི། དག་དང་སྟོད་དང་། ཞེས་
སོགས་སོ། །གནིས་པ་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩལ་ལ། རྟག་ཆད་གྱི་དོགས་པ་བཞེད། དེ་ལ་
ལན་གདབ་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟན་པའི། ཞེས་སོགས་སོ། །གནིས་པ་ལ།
མདོ་རྗེ་པས་རྒྱན་ཁས་སྤངས་ནས་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩལ། དེ་སྟེན་སྟེན་མི་བཟུངས་སྤངས་
ནས་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལས་ལམ་བཙུ་འབྲས་སུ་བཅས་
པ་དངོས་བཟུང་བ་གནིས་ལས། དང་པོ་ནི། (༥༥)སྟུ་གུ་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། གནིས་

པ་ནི། དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆུ་མི་ཟ་ཁས་སྤངས་པའི་ལན་ལ་གཉིས་
ལས། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་དེར་འབྱུར་ན། ཞེས་པས་རྒྱན་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་སྒྲིན་བཞིན་
ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་ཞེས་པས་རང་ལུགས་མདོར་བསྟན་ནས། ཆུ་མི་ཟ་དེ་
ཡང་ངོ་བོ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་རང་བཞིན། སྤང་བྱ་གང་
ཡིན། སྒྲི་ཚུལ། འགག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཁམས་ལས་
རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་ལོ། །
གཉིས་པ་ལན་གདུག་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོད་པ་ཡིན་པས། འདི་
ལ་གསུམ། ལས་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ། ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
དགག། །རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེའོ། །དང་བོ་ནི། གང་ཐུར་ལས་ནི།
ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །

འཇུག་པར། གང་ཐུར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་
ན་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱ་ཐོབ་པ་དང་ཀྱན་
གཞི་དང་རྒྱན་དང་ཆུད་མི་ཟ་ལ་སོགས་པ་ལྟེ་པ་གཞན་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མི་
བྱེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་བྱེད་པ། དེ་ཡང་ཐུག་མེད་རྒྱ་མི་འབྱུར་
བ་རྣམས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་དང་མི་འགག་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་རྣམས་འདིར་
ཞིབ་རྒྱུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་། དེ་ལྟར་མེད་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་བོ་ལ་རྟག་ཅིང་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ། རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་
པ་ཐུག་མེད་(ལྟ་བུ་)རྒྱ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད།
ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན། ཞེས་སོགས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་

ལ། ཁོ་ན་རེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང། དེའི་འབྲས་སྤྱུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་ཡང་། ལས་
 གྱི་འབྲས་སྤྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ་འབྲས་སྤྱུ་དེ་ཟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱུ་བ་བྱེད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ནི། ལས་འདི་ཉོན་
 མོངས་བདག་ཉིད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི། ཞེས་
 སོགས་དང་། མ་རིག་བསྐྱེད་སྤྱུ་པའི་སྤྱུ་བོ་གང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་
 མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་
 བྱེད་འདིར། ལས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་གཞོན་བྱེད་གཞིས། སྤྱུ་བ་བྱེད་འགོག་པ་
 གསུམ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྟག་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏོ། །
 འདིར་སྒྲུས་པ། ལས་བྱས་འབྲས་སྤྱུ་འབྲས་སྤྱུ་མི་སྟོན་ཀྱང་། །རང་བཞིན་སྦྱོང་དང་འགག་
 པ་མི་དམིགས་ཕྱིར། ཞིག་ཀྱང་འབྲས་སྤྱུ་འབྲས་སྤྱུ་པའི་ཚུལ་རིག་ན། །ལྷགས་འདིའི་
 རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་དམ་པ་ཡིན། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་
 བརྗོད་པའོ། །

བཙོ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཙོ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འདི་ལ། སྤྱར་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། སྤྱར་ཡང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་བརྟག་པ་
 ལ་སོགས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་
 པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཤིག་ཆེན་དུ། དེ་ཁོ་ན་(༥༥ན)ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་

སོགས་ལྟར་མཛད་པའི་དོན་གོ་སྒྲུབ་པར་བསྟུས་ན། གཉིས་སྒྲུབ་འདུས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་
བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དེས་དང་། དེ་ལ་
ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབ། དེ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ། བསྒྲོམས་པས་ཉེས་སྟོན་ལྡོག་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་གཏན་ལ་ཡབ་ནས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པས་བདག་གི་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ། ལྷ་མ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་ལྷ་
མའི་དམ་བཅའ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། འིག་ཆེན་དུ་ཟུར་དུ་མ་སྒྲོམ་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཟུར་དུ་ཅུང་
བར་མཛོན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་ཕྱིར། །རང་འཛིན་ང་ཡི་རང་འཛིན་མེད་
འགྱུར། ཞེས་པས་ལྟར་བསྟན་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་
པ་ན། ལྟན་སྒྱུས་ཀྱི་རང་འཛིན་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་
སྒྲོ་ངོར་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དགག་བྱ་ཞིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། འོ་ན་
དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད། རིགས་ཤིས་དེའི་ངེས་ངོར་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན།
དེ་ཡང་མེད་དེ། མེད་དགག་ཅུམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་གཏན་ངེས་
ངོ་དེར་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་འཛིན་ང་ཡི་རང་འཛིན་མེད་གང་། ཞེས་སོགས་ཏེ།
ཡུལ་བདག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་(༥༡བ)བའི་
དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཉེས་སྟོན་ལྡོག་ཚུལ་གང་སྟུམ་ན།
འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་ཅིང་དེས་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཟད། དེ་ལས་ལས་དབང་

གིས་སྒྲེ་བ་ཟད་པས་ལམོར་བ་ལྡོག་གོ། །ཞེས་སོགས་ནི། བདག་དང་བདག་གི་སྒྲམ་
 ཟད་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་
 བསྐྱེམས་པས་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ན། སྒྲོན་པས་ལུང་ལས་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བདག་ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲུ་
 གསུངས་ཚུལ། རོན་དམ་པར་གང་དུ་འང་བཟོད་དུ་མེད་པར་བསྒྲན་པའོ། །དང་པོ་
 ན་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བསྒྲན་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། བཟོད་པར་
 བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒྲོན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རིམ་བ་གསུམ་
 གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཁིང་།
 རོན་དམ་པར་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 དེ་གཞན་ལ་སྒྲོན་ཚུལ་ནི། རོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་
 བདག་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་སྒྲམ་ན། འདི་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་ལ་བདག་
 མེད་ཕྱ་མོ་རིམ་གྱིས་བཀྲལ་ཚུལ། བསྒྲན་བྱ་བདག་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཞན་ལ་
 བསྒྲན་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཞེས་སོགས་ཏེ། དང་པོར་བདེན་
 གྲུབ་མ་བཞག་པར་རྒྱན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་ལ་གནས་ནས་ལས་འབྲས་རགས་པ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་སྒྲུ་འཇུག་པ། དེ་རྗེས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 རགས་པ་ཅམ་ལྡོག་པ་(༥༥ན)དེ་རྗེས་སེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱན་དང་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་
 སོ་སོར་བསྒྲན་ཚུལ། དེ་རྗེས་རྒྱད་སྟོན་པ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་
 ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། མཐར་བསྒྲན་པར་བྱ་བའི་བདག་མེད་གྱི་
 མཚན་ཉིད་གང་སྒྲམ་ན། རོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལན་དུ་བསྒྲན། ཐ་སྙད་གྱི་གནས་

ཚུལ་གཉིས་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་ཤེས་མིན། ཞེས་
སྟགས་ཏེ། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་གཉིས། ལུ་ལ་ཅན་གྱི་ངོས་
ནས་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ལུ་ལ་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ།
ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་མ་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་དོགས་པ་གང་
སྟུང་ན། སྒྲིལ་ན་འཆིའི་སྟུག་བསྟུལ་འགོག་པའི་བདུད་རྩི་འདི། ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་
གིས་ཆེ་འདིར་འགྲུབ་ཅིང་། རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་གཞན་དུ་འགྲུབ་པོ། །
ཞེས་སྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་མགོན་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སྟགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྒྲིལ་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྒྲོབ་
དཔོན་ལེགས་ལྟར་གྱིས་ཀྱང་སྟར་བཤད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས།
སྒྲིབ་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལྷ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་བདག་མེད་སྒྲིལ་ཚུལ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟན་ཚུལ་སྟགས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བདག་ནི་གང་དག་དང་། ཆོས་ནི་མུང་པོ་སྟེ།
དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པས་(༥༥)བདག་དང་ཆོས་
བརྟག་པའོ། །འདིར་སྒྲིལ་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་རི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་
ལས་དང་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་། །དེ་ཡང་ངར་འཛིན་ལས་བྱུང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
བདག་དང་བདག་གི་མེད་པར་སྒྲིལ་བ་གཅིས། །ཞེས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་
དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྩ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བརྩ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 དེ་དུས་གསུམ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྒྲེས་ནས་
 འགགས་པ་ལ་འདས་པ་དང་། རང་བཞིན་དེ་སྒྲེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་།
 དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་མ་རྟོག་པ་ལ་མ་འོངས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟམ་ན། འདི་
 དགག་པ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྒྱུར་དགག། རང་གཞན་གྱི་
 རྟེན་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་
 གྱི་དུས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་ལྟག་མ་གཞན་ལ་སྒྱུར་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པའི་ལྟོས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། མི་ལྟོས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། ཞེས་
 སོགས་སྟོ་ག་གཉིས་ཏེ། འདས་པ་ལ་ངོ་བོས་ལྟོས་ན་ལུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདུས་པ་
 ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་གཉིས་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས། དེ་
 ལྟར་ན་གཞན་གཉིས་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའོ། །ཐ་སྟད་དུ་དུས་གཞན་
 གཉིས་སྒྱུར་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་། འདས་པའི་དུས་དེ་གཉིས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ལྟོས་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་དགག་སྟེ། འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར།
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་དུས་གཞན་གཉིས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་གསུམ་
 ཚན་གཞན་(༥༧ན)ལ་སྒྱུར་བ་གཉིས། རིམ་པ་ལྟར། རིམ་པའི་རྒྱལ་ནི། ཞེས་སོགས་
 དང་། མཚོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་གཞན་རྟེན་འདོད་པའི་དུས་

དགག་། རང་ལྟེ་དངོས་སྤྱོད་བས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་གནས་
 དུས་ནི་འཛིན་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཚད་དོན་གཞན་དང་
 ལྡན་པའི་དུས་དོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ནི་
 དངོས་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་རང་མཚན་པ་འགོག་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི། དུས་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟག་མ་གཉིས་གཉིས་
 ཀྱང་དོ་བོས་མ་གྲུབ། རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟག་མ་གཉིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་
 པ་དུས་གསུམ་སྒྱིར་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་སོགས་ཀྱི་ཚད་
 དོན་གཞན་དང་ལྡན་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
 ལ་སོགས་ལ་དུས་དེ་དོ་བོ་ཐ་སྐད་དུ་འང་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་གཞན་ལྟེ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་གདགས་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ།
 གདགས་གཞི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རང་ལྟེ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། དོ་བོས་ལྟོས་ནས་ཡན་ཚུན་
 དུས་མཉམ་ཞིང་། ལྟོས་མེད་ཐ་སྐད་དུ་འང་མ་མཆིས་ལ། རྟག་པའི་དུས་ནི་ནམ་ཡང་
 མི་དམིགས་པས། དུས་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། ཞེས་རབ་བྱེད་པ་བཅུ་
 དགུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱ་བྱེད་པ།

(༥༩བ)ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཏུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 འབྲས་ཁུ་འབྲུང་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ས་བོན་རྩ་ལུང་ཚོགས་ནས་
 ཏུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཉེན་སྒྲུ་ཁིང་མི་ཉེན་མི་སྒྲུ་བ་དང་། བར་ཏུ་ཡང་། ཚོགས་ཤིང་ཏུས་
 ལ་བབ་པ་ན། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་མ་ན་འདི་དགག་པ་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་འདི་
 ཏུས་བརྟག་པ་ལས་འཕྲོས་ཀྱང་། རབ་བྱེད་དང་པོར་བཤད་པའི་སྒྲུ་བ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། རབ་བྱེད་དེར་འབྲས་ཁུ་ལ་སྒྲུ་བ་དང་། སྒྲུད་
 བྱེད་ལ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་བཀག་ནས། འདིར་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་འབྲས་ཁུ་བསྐྱེད་རྩལ་ལ་
 བརྟགས་ནས་འགོག་གོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་ཁུ་སྒྲུ་
 བ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་ལས་འབྲས་ཁུ་སྒྲུ་བ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད།
 ཚོགས་པས་འབྲས་ཁུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །ཚོགས་
 པ་ལས་སྒྲུ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་སྒྲུ་མ་ལས་སྒྲུ་བ་དགག། ཏུས་མཉམ་པ་
 ལས་སྒྲུ་བ་དགག། བྱི་མ་ལས་སྒྲུ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྒྲུ་བ་དགག།
 བརྒྱད་ནས་སྒྲུ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པའི་རིགས་
 པས་དངོས་སུ་སྒྲུ་བ་དགག། ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཏུས་ལ་བབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་འབྲས་ཁུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ན། ཚོགས་པ་དེ་ལས་
 འབྲས་ཁུ་ཡོད་པ་སྒྲུ་འཇུག། མེད་པ་ཞིག་སྒྲུ། དང་པོ་ལྟར་ན། (༥༠ན)གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི།

ལྷ་མ་ཐ་སྐད་དུ་འགོག་ཅིང་། བྱི་མ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལ་འབྲས་
ལུ་ཡོད་པ་ཐ་སྐད་དུ་འགོག་ཅིང་། མེད་པ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པས་འབྲས་ལུ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱི། འབྲས་
ལུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་འབྲས་ལུ་ལ་བྱིན་ནས་འབྲས་ལུ་ལྷ་ར་
འགགས་པས། ཆོགས་པ་ལ་འབྲས་ལུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ་ཞེན། འོན།
རྒྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འབྲས་ལུ་ལ་གང་བྱིན་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། དུས་དེར་གང་ཞིག་
འགགས་པའི་རྒྱའི་པདག་ཉིད་རྣམས་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འཇུག་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲས་ལུ་དངོས་རྒྱ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེར་ཞིང་། རང་ཉིད་སྒྲེར་འགགས་པར་དོ་བོས་
གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་འབྲས་ལུ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུན་དེ་
སྒྲོང་བར་འདོད་ནས། རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་ལ་བྱེད་རྒྱའི་ཆ་མ་བྱིན་པར་འབྲས་ལུ་
སྒྲེར་འགག་གོ་ཞེན། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་
འཕེན་པའོ། །འདིར་རང་ལུགས་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པས་འབྲས་ལུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
ཅིང་འབྲས་ལུ་སྒྲེར་རྒྱ་འགགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་བ་དེ་ཤོགས་པར་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དུས་མཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྒྲུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ། ཞེས་
སོགས་ཏེ་གོ་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཉིད་ལས་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་
འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྒྱལ་དགག། རྒྱ་ལས་དོན་(མ་ལ)གཞན་པའི་
འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་རྒྱལ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་ལུ་
ནི། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། རྒྱ་འགགས་པ་དང་གནས་པས་བསྐྱེད་

པ་དགག། རྒྱལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བར་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་དགག། རྒྱལ་ཕྱད་པ་
 དང་མ་ཕྱད་པར་བསྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་ལུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་
 དགག། འབྲས་ལུ་སྟོང་མི་སྟོང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དགག། རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱལ་
 འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་དགག།
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འགགས་པ་རྒྱལ་པར་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལུགས་ནི།
 རྒྱལ་འགགས་པས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ནི་མཐོང་དང་ཞེས་སོགས་
 ཏེ། རང་ལུགས་ནི། མ་མཐོང་བར་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འབྲས་ལུ་འདས་པ་རྒྱ་
 འདས་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཕྱད་པ་ནི། ལྷར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་བཤད་པར་
 ཕྱད་ལྷོས་བརྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས།
 ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པའི་ཕྱད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྷར་ན་རང་ལུགས་ལ། ལྷར་འདས་ཟིན་པའི་
 འབྲས་ལུ་ནི། ལྷར་འདས་ཟིན་པའི་རྒྱ་དང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ད་ལྷར་བ་གསུམ་
 དང་ཐ་སྟོད་དུ་འདྲ་ཕྱད་པའི་ཆོགས་པ་མེད་ལ། འབྲས་ལུ་ད་ལྷར་བ་ནི། རྒྱལ་འོངས་པ་
 དང་ལྷར་འདས་ཟིན་པའི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་ཕྱད་པ་ཐ་སྟོད་དུ་འདི་མེད་
 ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ད་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པར་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་ལུ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་ད་ལྷར་བ་དང་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཅིང་། འདས་ཟིན་དང་མ་འོངས་(ལྟ་ན)པའི་རྒྱ་གཉིས་དང་ཐ་སྟོད་དུ་ཆོགས་
 པའི་ཕྱད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྷར་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ག་ཆེན་དུ། དགག་བྱ་གྱུར་བ་དང་མ་
 གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་པལ་ཆེར་ལ་དགག་
 བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་ན་ཡང་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་ལུ་

སྒྲོང་པའི་རྒྱལ། ཞེས་སྟགས་དེ། རང་ལྷགས་འབྲས་ལུ་སྒྲོང་པའི་རྒྱལ་འབྲས་ལུ་ཐ་སྒྲོང་ལུ་
བསྐྱེད་དོ། །ལ་པ་ནི། འབྲས་ལུ་མི་སྒྲོང་སྒྲེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟགས་དེ། རང་ལྷགས་ནི།
འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཉིད་དུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་གཞན་གང་དུའང་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདུན་
 པ་ནི། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལུགས་ནི། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་མེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་གྱིས་འགོག་དགོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་
 བྱི་སྒར་དངོས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ལུགས་གྱིས་རྟོགས་ཤུས་པས་མ་སྦྱོས་
 སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་བཀག་ཀྱང་། རྒྱ་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །སྙམ་ན། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱས་པར་བཤད་ནས་གསུམ་པ་འབྲུག་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་མཐམས་དང་ནི་རྒྱེན་དག་གི། ཞེས་
 སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རིགས་པ་སྒར་པ་ཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
 པའི་རིགས་པའི་ཅུ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པར་
 ཐུལ། ཚོགས་པ་(མ་ལ)འབྲས་ལུ་དང་སྒྲ་བས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད། ཕྱི་བས་
 ཀྱང་མི་བསྐྱེད། དུས་མཉམ་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྟགས་དང་པོ་
 གྲུབ་ཤི། ཚོགས་པ་སྒྲ་མས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་སུ་ཡང་མི་བསྐྱེད། བརྒྱད་
 བས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཤི། ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་ཡོད་པ་
 ཡང་མི་སྦྱེ། མེད་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་དེ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཅུ་བ་གཉིས།

དེའི་འབྲོས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
 རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཉིད་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་
 པའི་སྒྲོལ་ནས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད། རྒྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་འབྲས་སུ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩ་བ་དང་། རྟགས་དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། འབྲས་སུ་མི་སྐྱེ་
 རྒྱ་འགག་པ་དང་གནས་པ་གང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི། རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་སྟེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་འདི་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་དག ། འདུས་བྱས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལྟུལ་གཞིའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་འདིའི་མགོ་མཐུག་ཀྱན་ཏུ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་
 རིགས་པའི་རྣམ་གངས་འདིར་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །མི་སྒྲོལ་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས་
 གོ། །འདིར་སྒྲུབ་པ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་འཇམ་རྒྱ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས། བྱམ་པ་དུ་མར་དབྱེད་
 ཆེ་མ་སྐྱེ་ན། འབྲས་སུ་འདི་དག་གཤོད་ནས་སྐྱེ་བ་ཞེས། འཛིན་པ་གྱིས་པའི་རང་ཚུལ་
 མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་(༡༡ན)ཉི་ཤུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཟོད་པའོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 དེ། འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགུན་གྱི་དུས་ལྟ་སུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གུ་འཇིག་ཅིང་། དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལྟ་སུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྐྱམ་ན་ཞེས་པ་ནི་འབྲོས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རབ་བྱེད་བདུན་པར་སྐྱེ་

འབྲུང་བ་དང་ནི། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ། འབྲུང་འཛིག་རང་དང་རིགས་མཐུན་མི་
 མཐུན་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་དངོས་པོ་རང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
 པོ་དངོས་ལས་མི་སྒྲེ་སྒྲེ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདག་ལས། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲེ་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་རྟག་ཆད་དུ་འབྱུང་
 ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་དང་། སྒྲིན་སྒྲིང་
 དགག་པ། དོན་བསྐྱབ་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
 པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འབྲུང་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་དང་ལྷ་ཕྱི་གང་དུ་འང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཟད་པ་དང་མ་ཟད་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲུང་
 འཛིག་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་ཐལ། འབྲུང་འཛིག་གི་རྟེན་དངོས་པོ་དེ་
 ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་བ་དང་
 མི་སྒྲིང་བ་གང་ལ་ཡང་འབྲུང་འཛིག་རང་བཞིན་མེད་(ལ་མན)པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་སྒྲེ་འཛིག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་
 ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་ཕུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྐབ་
 བྱེད་འགོག་པ་ནི། འབྲུང་འཛིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཐོང་བག་ཉི་མུག་གིས་བསྐྱད་
 པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་ནི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་འབྲུང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་འཛིག་
 པ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོས་མི་སྒྲེ། འཛིག་པ་ཡང་ད་ལྟར་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེར་ཐལ།
 དངོས་པོ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུང་འཛིག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འཕུལ་མཚམས་སྟར་བཞིན་
 ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རྣམ་འགར་དབྱེད་ཆོ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་སྒྲོས། །

གར་ལ་སྒྲེ་དང་འཛིག་པ་མ་དམིགས་ཕྱིར། །ཞེས་སྤྱོད་རྟག་ཆད་ལྟ་བ་སྤང་འདོད་ན། །
དངོས་པོ་གཏོད་ནས་སྒྲེ་འཛིག་བྲལ་བར་སོམས། །ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉེར་གཅིག་པའི་
དོན་ལ་ཆད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པ་ལ། །ཁོ་ན་རེ། རབ་བྱེད་སྣ་མར།
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གྲིད་པའི་རྒྱན། །ཞེས་གྲིད་རྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
གྲིད་པ་དུ་མ་བརྒྱད་པ་ལས་བྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་སྒྲུ་ན། འདི་ལ་བཞི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །དེ་
ལ་ལོག་ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བརྟན། །ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས།
རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། །ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་(ཡ་མེད)དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
ཡང་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཡོད་དགག། །སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྤང་མེན་ཞེས་སོགས་ཏེ། །རྣམ་
དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟའི་སྒོ་ནས་འཚོལ་བའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྤང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། །དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤང་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤང་པོ་ལ་བརྟགས་

པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགལ་པར་བསྟན། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་བརྟེན་
ནས། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་གནིས་མི་འགལ་པའི་ལན་དགག། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་
མིན་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དངོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན།
རང་བཞིན་དང་ནི་ཞེས་པས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །

གནིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མ་བརྟེན་པར། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་སྤང་པའི་སྒྲ་ལོ་ལྟ་ལེན་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས། སྤང་པོ་སྤང་བྱུང་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་ནས། །རྣམ་པ་ལྟས་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཇུག་བསྟུས་
ཏེ། བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་
ཏོ། །གནིས་པ་སྤང་བྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཏེ་བར་སྤང་པ་
དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་ཏེ་སྤང་ཏེ་ལེན་པོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་
ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བྱུང་བཀག་པའི་སྤུང་མོང་གི་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །གནིས་པ་ལོག་
ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་ངོ་ཞེས་ཀྱང་(༥༤ན)མི་བརྗོད་དེ། ཞེས་
སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྤྱོས་འདས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་དང་།
བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན།
རབ་བྱེད་འདིར་བཞད་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་
པོ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཞན་ལ་བརྟེན་
པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་

དུ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་རང་བཞིན་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ལེན་པ་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤང་བོ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེ་སྤང་བོ་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བོ་སྤང་བྱར་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤང་བོའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལོ། །འདིར་སྦྱས་པ། བདེན་པ་
གསུང་མཛད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་། །སྤང་བོ་མ་གཏོགས་འདི་ན་མ་དམིགས་ཕྱིར། །
བརྟན་པ་ཉིད་ཅེས་གསལ་བར་གང་བསྟན་པ། འདི་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཅེས་མ་
ཡིན། ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉེར་གཉིས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཞུང་བལོ། །

ཉེར་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་གསུམ་པ་ཕྱིན་(༥༤)ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཡང་། སྤྱིད་རྒྱན་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་
དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་
བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་བོ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྟེན་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། །
དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལོ། །དང་བོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་དགཉི་མུག་
རྣམས། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། །

མེས་ཤེན་རྒྱ་མེད་པ་རྟགས་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་
 ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་ལུས་ལྟ་བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་།
 གསུམ་པ་ནི། སྤྱད་དང་མི་སྤྱད་ཅེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གཞུགས་སྒྲུ་རོ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་།
 གཏི་སྤྱད་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མའི་སྤྱེས་སྤྱ་ལྟ་
 སྤྱ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཞི། བྱིན་ཅི་ལྷག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་གི་ལྷལ་
 ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་། དེ་ལྟར་འགོག་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། རྟག་འཛིན་བྱིན་ཅི་ལྷག་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པ་བྱིན་ཅི་ལྷག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། འཛིན་(ལྔ་པ)པ་ཙམ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་གོ་ཞེས།
 ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་འཛིན་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྡན་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པས་ལྡན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་གི་
 རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། བྱིན་ཅི་ལྷག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེས་པ་དགག་པ་
 རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷག་པ་འཕམ་ཡང་དག་ཉིད་རྒྱ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱིན་
 ཅི་ལྷག་རྒྱ་གྲུབ་པ་ལ། ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། བྱིན་ཅི་ལྷག་རྣམས་མ་སྤྱེས་ན་ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ལྷལ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་དོན་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལྷག་འགགས་པས།
 ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་བ་གཞན་ལས། གཉིས་པ་སྤྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཁོ་

ན་མེ། མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་
བྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ། དེས་ན་སྤོང་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ
ན། གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེ། རྟེན་རྒྱུ་རང་བྱེད་འདིར་བཤད་
པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཆགས་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དེ། རང་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། ཡང་བདག་གི་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། རྟེན་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་
ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། (ལྔ་བ)རྟེན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཉོན་
མོངས་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་གང་རུང་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་རྟེན་རང་
བཞིན་མེད་པའི་རིགས་པ་འོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་གྱི་
རྒྱ་རྒྱུ་པ་དང་མི་རྒྱུ་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཆགས་སྐྱེས་གྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་སྒྲ་
སྐྱེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་རྩ་བའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཆགས་སྤང་གཉིས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཉི་རྒྱུ་གི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ལུང་པོ་རྟོག་འཛིན་དང་མི་རྟོག་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་མ་ལོག་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དང་ལུན་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུལ་གཙང་བདེ་སྐྱེས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲས་པ། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྱུང་གིས། །མཚན་མའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་ན། །མཚན་མར་

འཛིན་པའི་ཆགས་སྟགས་ཉེན་མོངས་རྣམས། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པར་བྱས། །
ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉེར་གསུམ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགལ་
བའི་རྩྭ་བ་དང་། དེ་མི་འགལ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་ཡན་
ཆད་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། སྒྱིར་ཀུན་བྱང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་རྩྭ་བ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་
(ཡུན་ན། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྒྲིས་པ་རྟོན་
འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་བར་བརྟན་པ། རང་གི་བཞེད་པ་སྟོང་བའི་དོན་
རྟོན་འབྱུང་དུ་བརྟན་པ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་
བརྟན་པ། རྟོན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
གྱིས་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་སྟགས་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་རྩྭ་བ་ཡིན་པས། སྒྱིན་དེ་རང་
ལ་མི་འཇུག་ཚུལ་བརྟན་ནས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་བྱེད་དང་
བཞིས་འགོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྱིན་དེ་འཇུག་པར་བརྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་སྟགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་
ན། ཞེས་སྟགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་ཞེས་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཏེ།
གོ་སྟོའོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་པ་ནི་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་པོར་མངོན་

སྟེ། ལྷ་འདས་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་དགག། །དེ་ལྷ་ར་དགག་པ་
 ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ལྷ་འདས་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་དགག། །དེ་ཐུགས་སྤྱུ་རྩུད་པ་པོ་མཐའ་
 བཞིར་གྱུ་བ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་མངོན་བྱེད། ཅེས་པ་ཡན་
 རྒྱུ་ལྷ་འདས་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་
 པའི་མཐར་གྱུ་བ་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད་ཅིང་། ལམས་བ་ལྷ་རྩུད་འདས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་ལྷ་སྤྱུང་འདས་(ལ་ལ་ན)
 དང་ཐུགས་སྤྱུ་རྩུད་པ་པོ་གཉིས་ལ་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་གྱུ་བ་དོན། སྤྱི་ཞི་མཉམ་
 ཉིད་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་དགག་པ་གཉིས་གྱུ་བ་པ་སྟོན་རྟོ། །གསུམ་པ་ལུང་
 འགལ་སྤང་བ་ནི། ལྷ་འདས་དང་། དེ་ཐོབ་མཐའ་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པ་ནི། ལུང་
 ལས་ལྷ་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་
 དམ་པར་སྤྱ་ལ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་དེ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྷ་ར་ན་རབ་བྱེད་འདི་དང་སྤྱ་མ་གཉིས་སྤྱ་མར་
 གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་རྩྱུད་པ་སྤྱངས་
 ཉི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་སོང་ངམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་
 པའི་བྱིར། རྩྱུད་ལན་བཀོད་པ་ལས། སྤྱ་མས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀུན་བྱུང་གི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འཐད་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་མས་བྱུང་པར་དུ་ཐོབ་བྱ་ལྷ་འདས་འཐད་རྒྱུ་སྟོན་
 ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པར་ཡང་ལྷ་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
 ཅིང་། འདིར་ཡང་ལྷ་འདས་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས། བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་

སྤྱུ་བ་བ་ནང་། ལལ་ཆེར་གྱིས་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐོང་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྒྲོ་མི་འཇུག་།
 གཞན་དག་གིས་རྗེས་སྒྲོས་གྱི་ཆོག་སྒྲོར་མང་པོས་སྒྲོ་སྒྲོར་གྱི་གཞི་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་
 ཞིབ་ཏུ་སྒྲུ་བར་མ་རུས་གྱི། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་འཆད་པ་པོ་དག་གིས། སྒྲོང་པས་སྒྲོང་བ་
 ལ་ངེས་པ་འདྲན་རྒྱུ་ལ་(མ་ན)ལམ། མེད་མཐའ་སེལ་རྒྱུ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན།
 སྤྱུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་མི་རིགས་པས། རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལ་དེའི་དོན་དུ་བྱེད་
 པ་ནི། མཐའ་ཆོད་པར་མ་མངོན་ཏེ། སྤྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ས་
 བོན་ལས་སྒྲེ་དགོས་པ་འཐད་ཀྱང་། སྤྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་ཞིང་།
 བླ་མ་མཁའ་ལས་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྒྲོང་བྱེགས་ནས་ལན་
 འདེབས་མི་དགོས་པར། སྒྲོང་བྱེགས་ནས་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོ་བཅིག་ཁྱེར་ཤེས་དགོས་
 པ་ལས། དེ་མེད་པར། ཁ་ཅིག་གིས་ཨ་ན་རྒྱགས་སུ་གོ་ཞིང་། ལན་མི་འདེབས། སྒྲེའི་
 མཐུ་ཆེ་བར་སྒྲོམ་པས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་བདགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་ཞེས་ཆོད་
 འཇོག་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྒྲོང་མི་
 རུས་དགོས་པ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉེན་པོ་སྒྲོང་རུས་སོ། །ཞེས་
 པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲོང་གཉེན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉེན་
 པོས་སྒྲོང་བྱ་སྒྲོང་རུས་ཤིང་། གཉེན་པོ་རང་ཉིད་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལྟར་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོང་བྱེགས་ནས་ལན་ཐེབས་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། མདོར་ན། སྤྱུ་
 བ་དང་དུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནས། སྤྱུ་བ་ནག་པོ་དང་།
 དུང་དཀར་པོར་ཅིས་ཀྱང་རིགས་སོ། །ཞེས་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཅིག་ལ་སྒྲོང་བྱེགས་སྒྲོང་རེས་
 པ་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། སྒྲོང་བྱེགས་ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་འདྲན་

ཡིན་ཀྱི། གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པ་མིན་པས། སྟོར་བ་
 སྟོར་གཅིག་གི་ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ངེས་འཛིན་ཚུལ་
 འིན་ཏུ་བྱུང་ཆེ་བས། ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པ་ཕྱ་མོ་སྤྱ་མའི་མན་ངག་
 གིས་བརྒྱན་པ་ལུགས་པར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལྟ་སྟེ་ལ་ཐམ་རྒྱལ་གིས་
 འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། རྗེ་སྤྱ་མ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་
 བར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁུངས་ལས་ཐོས་སོ། །

ཉེར་དུག་པ་སྤིང་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་དུག་པ་སྤིང་པའི་ཡན་ལག་བརྟག་པ་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤར་གང་
 ཐག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ཅིང་། ཐ་སྟོང་དུ་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་རྩོད་
 པ་སྤངས་ནས། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་
 འདི་ལ་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་སྟེ་ཡོད་སྟུམ་ན། གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་གོམས་བར་
 བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཐུང་འདས་ཐོབ་ཚུལ་
 དང་། གནས་སྒྲུབས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ལྟ་ངན་གྱི་གཡང་སར་མི་ལྟང་ངོ་། །ཞེས་རྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ལ་རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གི་གནས་ལུགས་
 མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་
 ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མ་རིག་བསྐྱེབས་པས་ཡང་སྤིང་བྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཚོར་བ་ཀུན་ཏུ་

འབྲུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་ཚོར་བའི་རྒྱུ་
 གྱིས་སྤྱིད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འགྲུབ་(ཡེ་བ)བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏོ། །ལམ་
 བའི་རྩ་བ་འདྲ་བྱེད་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདྲ་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་གྱི་ཆོག་དོན་
 རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་ཞིང་། ལྷགས་འདི་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཕེན་འགྲུབ་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྟར་ཚུལ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྟར་ཚུལ། ཚེ་དུ་ལ་རྩོགས་ཚུལ།
 ཡན་ལག་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་ལྡན་དུ་བསྒྲེལ་བའི་དགོས་
 བ། བདེན་བཞིན་གྲུང་དོར་ལ་འཇུག་ཚུལ་སོགས་རགས་རིམས་རྣམས་མདོན་པ་གོང་
 འོག་ལྟར་བྱུང་མ་ཞེན། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་
 མདོན་པ་ལ་གཞི་བརྟེན་ཏོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། མ་རིག་པ་མཐར་ཐུག་པ་བདེན་
 འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་འཛིན་པ་དང་། ལས་ཀྱང་སེམས་པར་འཛིན། །བསམ་པའི་ལས་འགའ་
 ཞིག་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་དང་། སྟེང་པ་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་གཉིས་
 དང་། ཡན་པ་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་འཛིན་དགོས་སོ། །ཐུད་པར་དུ་ས་མཚུངས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བརྩི་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ས་མཚུངས་དཔྱོད་ན་
 ཡང་མ་རིག་པ་ཕྱ་མོ་དང་སྟེང་ཡན་ཕྱ་མོ་རྣམས་གྱི་སྟེང་ནས་དཔྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྟུས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལུས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་
 དང་དོ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་བཞག་དཀའ་ཞིང་། ས་མཚུངས་མི་འཛིན་ན། གང་དུ་གཏོགས་
 བརྩི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་བས་འདིར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྟེ་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྟེང་བའི་སྟེང་པ་འཕམ་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ། ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་སས་བསྟུས་པ་འཛིན་ན། དེ་འདྲའི་
 འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་

དུ་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་ན་(༡༠ན)བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འོག་མ་ལ་གོང་མས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཚུལ་ཡང་དམིགས་བསལ་སྒྲོར་དགོས་པས་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་མང་དུ་འོང་ངོ་། །

ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བུ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བུ་བརྟག་པ་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་
བསམ་འཁོར་བ་སྤྱི་ལས་གྲོལ་བར་མ་བྱེད། གནས་སྐབས་སུ་རྟེན་གྱི་གཡང་ས་ལས་གྱང་
གྲོལ་ཞེས་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུ་བརྟག་པོས་བཟུང་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་
བསམ་དེ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་། ཞེས་སྟགས་
དང་། མ་འོངས་དུས་གཞན། ཞེས་སྟགས་སྟོ་ག་གཉིས་ཏེ། རྩ་མས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལས་
བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས། ཕྱི་མས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས་
བརྟེན་ཏེ། དེ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་གྱི་ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་དབང་
དུ་བྱས་པས། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱི་མ་འབྱུང་འགྱུར་
གྱི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་
པར་གྱུར་པ་འདོད་ལ་རིག། ཁྱེད་པ་ཡན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་མི་གནས་ཚུལ་
དང་། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག། ཁྱེད་སྟགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ལྟ་བུ་དེ་
དག་ལ་མི་གནས་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་
ཚན་དང་པོ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་བཀག་ནས། དེས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་དང་པོ་འདྲ་

ཞེས་པར་བསྟན་པ་ནི། མ་འོངས་དུས་གཞན་ཅས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ལྷ་དེ་མི་དེ་ན།
 ཞེས་སྐད་སྐད་(༥༠བ)གྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་བཀག་ནས།
 གལ་ཏེ་འདི་ག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། ཞེས་སྐད་སྐད་གྱིས་བྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་
 གཉིས་པ་དགག་པར་མཛད་དོ། །

འདིར་ལྷ་ངན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐོགས་གཞན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་
 ཞེས་གྲགས་པ་ནི། དབྱེ་བསྟར་ཅམ་དུ་མཛོན་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་བདག་འདས་པའི་
 དུས་སྤྱི་བྱུང་མ་བྱུང་སྐབས་བཞི་ཚན་དང་པོ་འདི། བཅུ་བཞིའི་ནང་གི་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་གྲོངས་མན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སྐབས་བཞིར་ལྷ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱས་དྲངས་པར་སྦྱང་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་སྟོག་རྒྱས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ལྷ་བ་ཅེས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས་
 གྲང་འདིར་བསྟན་པའི་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཅིག་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལྷ་བ་ངེས་པར་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་བྱའི་མདོ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གྲངས་
 མང་ལུང་དུ་གསུངས་ཏེ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱུན་པ་དག་གིས། གཡོ་བ་ལ་སྐོགས་ཞེས་བྱ་དང་།
 ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་ལུས་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ངན་བཅུ་བཞི་དང་། འདིར་ས་ལུ་ལུང་
 པའི་མདོ་ལ་སྐོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་མཛོན་ནོ། །

ལྷ་བ་འདི་དག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། རྟོགས་བྱེད་ལ་སྐོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་
 སྟོན་པ་ལ་ཞུ་དུས་རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་ལ་ལན་མ་གནང་བས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཡི།
 རང་གྱེ་བྱེ་སྒྲུའི་ནང་ཚན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་ལྷ་བ་འདི་དག་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་
 ལྷ་ར་ན་སྤར་གཏན་ལ་མཐ་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱིས་དང་ལྷ་ངན་འདི་དག་ལས་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་དུ་བརྒྱུད་པར་བྱལོ། །གསུམ་པ་ནི། (༥༡ན)དེ་ལྷ་ལུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་

བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་གཞན་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་
 ཡང་། རྟོན་པ་སྤྲོད་མེད་པ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ནོ་སྟེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་
 འཆལ་བ་ནི། གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན།
 གང་ཞིག་བདག་གིས་བཤད་པར་རྟོན་དུ་དམ་བཅས་པ་དག་ལས། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་
 ལ་ཉེ་བར་མཐོ་ཞིང་། ལྟ་བའི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་དང་། གཞུང་འདིའི་རིགས་པ་
 རྣམས་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ། ལས་
 དང་པོ་བས་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྒྲོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་བའི་དམ་
 བཅའ་སྒྲུབ་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་འཆམས་ཀྱིས། རིགས་པའི་འཕུལ་
 འདེད་རི་ལྟ་བུ་དོགས་པ་རྣམས་རྩི་མའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་སྐལ་བ་དང་
 ལྡན་ཞིང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་མི་དམན་པ་དག་ཡིད་རང་བར་བྱོས་ཤིག །འདིར་སྒྲུལ་པ། གྲུ་
 གྲུབ་གཞུང་བརྒྱའི་ཚུལ་དུ་གནས་བཅས་ཤིང་། དྲི་མེད་རིགས་པའི་འཆམས་སྦྱར་སོ་ཉ་
 ཡིས། རྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གོགས་སུ་སྦྱར་མཁས་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་དབྱུ་མ་པ་
 ཞེས་བྱ། །(༡༧)མགོ་ལ་དམ་པའི་ཞབས་རྒྱལ་ལན་མང་བཤོད། །རྩ་བའི་སྒྲོ་ལ་ཐོས་པའི་
 ལམ་བུང་ཞིང་། རྟོང་ནི་མན་ངག་བདུད་ཅིས་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཐ་ནས་འདིར་ཡང་
 ཚིག་འདི་འགྲུ། །ཆོས་འདི་དང་ནི་འདི་རྟོན་སྤྲོད་པ་དང་། །ལུགས་འདི་གང་ལས་བརྒྱད་
 པའི་རྩི་བཅུན་ལ། རྟོང་ནས་གྲུས་ཤིང་རིང་ནས་གསོལ་བཅུ་པ་པས། །བདག་གི་ཡིད་
 ལ་སྐལ་བཟང་འདི་སྦྱོར་ཏོ། །སྤྲུང་ཡང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷ། །རྩི་བཅུན་
 གཉིས་དང་སྒྲོ་བཟང་དགོ་བའི་བཤེས། །མདོར་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱན། །དེ་
 དག་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དབྱུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་

ལྟ་བའི་འབྲིད་ཡིག་བསྐྱུས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་བཞུགས་སོ། །

མཐའ་བུལ་དབྱ་མའི་ལྟ་བའི་བྲིད་ཡིག་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ། བཙམ་
ལྟན་འདས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུར་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
འཇམ་དབྱངས་མཐུན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །དགའ་མགུར་བྱེད་པའི་འདབ་བརྒྱ་བ། །
སྒོ་གྲོལ་རྩ་མཆོ་ལས་འཐོན་ཏེ། །སྐལ་བཟང་སྤང་བའི་ཉེར་མཆོར་གྱུར། །ཉམ་དཔྱོད་སྒོ་
ལྟན་མགྱིན་བཞི། །སྤྱ་དབྱངས་(ཨ)དད་པའི་སྒྲོལ་གར་དང། །ལྟན་ཅིག་མི་དམན་
བཙུན་བཞིས། །ལེགས་བཤད་སྤང་ཅིའི་བཙུན་འདི་ལོངས། །

འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། རྗེ་སྤྱ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ནས།
མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྒྱད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བྲིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱུས་
ཅམ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་(ཨ)ནི། རྗེ་
བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ལྟ་དང་སྤྱ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ལ་གསོལ་བ་སྤྲུགས་དྲག་འདེབས་
བ་དང། བསགས་སྤང་སྟོབས་ཆེ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ལ་འབད་བ། དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་
ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་ཞིབ་དུ་དཔྱོད་བ་སྟེ། ལུ་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་དང།
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་བ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྗེ་ཉིད་
ལ་གདམས་བ་ལྟར། རང་ཅག་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབ་པ་གནད་
དུ་ཆེ་བས། ཐོག་མར་རྒྱ་ཆོགས་དང་པོ་གཉིས་ཐོན་འགྲོར་བྱས་ནས། སྤྱ་མའི་རྩལ་
འབྱེར་བྱན་མོང་མིན་བ་བྱིན་རྒྱབས་ཉེ་བརྒྱད་ལྟར་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གང་ཟག་(ཨ)གི་བདག་མེད་དང། ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འང་མཉམ་གཞིའི་ནམ་མཁའ་ལྷ་པོའི་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་
 དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་པོའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་དང་། དེ་རི་ལྷ་རྒྱུང་རྒྱུ་ལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རྒྱུང་པོའི་རྒྱ
 རྒྱུ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་མེད་གཞུང་ནས་བཤད་པོའི་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་སྟེ།
 འདི་ལ་སྦྱིར་རིགས་པོའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་གྱུར། རང་རེའི་ལམ་
 རིམ་ཆེ་རྒྱུང་རྣམས་སུ་གོ་སྒྲ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་
 ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་དེ་(༡༧)ལྷ་རྒྱུང་ན། གནད་བཞི་ཚང་བས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པོའི་ལྷ་པོ་དང་པོར་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་ཞིན། དང་པོར་དགག་
 བྱེད་སྒྲིལ་པོའི་གནད། དེ་རྗེས་བྲལ་པ་དེས་པོའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པོའི་གཅིག་
 བྲལ་དེས་པོའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པོའི་དུ་བྲལ་དེས་པོའི་གནད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 སྦྱིར་ལྷ་པོའི་གོ་ལ་སར་མི་ལྷུང་བ་ལ། རིགས་པས་དགག་བྱ་བྱ་མོ་དངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ།
 དེ་དངོས་མ་ཟིན་པར་བཀག་པས་རྟག་ཆད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐོག་མར་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྷ་རྒྱུང་དེ། རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྦྱེ་བ་
 འདིའི་བར་དུ་གྲིད་ཅི་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་གྱི་སྦྱེ་གནས་རྣམས་སུ་རང་དབང་མེད་
 བར་སྦྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ། མཉམས་རྣམ་པར་གཤམ་པ་བྱེད་ཅུང་པ་འདི་
 སྒྲོ་བུར་པོའི་ལུས་རེ་དང་ལྷ་རྒྱུང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ནས་འབྱུངས་དགོས་(༢༣)པོའི་རྩ་བ་མཐར་
 ཐུག་པ་ནི་དམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པོའི་སྒྲོ་ལྷ་རྒྱུས་འདི་ལ་ཐུག་པས་འདིས་བདག་ཏུ་བརྒྱུད་
 རྒྱུ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་དངོས་ཟིན་པ་ཅིག་བྱ་དགོས་སྐྱུ་མ་པོའི་དུན་པ་མ་ཡེངས་པོའི་
 རང་ནས། རེ་སྐྱུ་མ་པོའི་སྒྲོ་འདིས་ང་ཞེས་པ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུད་འདུག་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་
 རྟོགས་ལ་དལ་བུས་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཆོན་གནས་རང་གི་ལུང་པོའི་རྟོགས་པ་འདིའི་

སྒྲིང་ཁོ་ནར་ང་ཞེས་པ་མིང་དུ་ཕར་བདག་ས་ཙམ་མིན་པར་མིང་གང་ལ་བདག་ས་པའི་
དོན་གྱི་ང་རང་ངོས་པ་ཅིག་ལུ་སྒྲིང་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་ལྟན་སྒྲིས་འདིས་དམ་
སྒྲིང་ངེ་པའི་ཚུལ་དུ་བཟུང་བ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །

གནད་གཉིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་རང་ངོས་པ་དེ་
ཉིད་ལུང་པོ་འདིའི་སྒྲིང་ན་དོན་ལ་ཡོད་ན། ལུང་པོ་འདི་དང་གཅིག་(༤བ)ཏུ་ཡོད་དམ།
ཐ་དད་དུ་ཡོད། གང་ཅུང་ཞིག་ལས་མི་འདའ་སྒྲུལ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གནད་གསུམ་པ་ནི། ང་རང་ངོས་པ་དེ་ལུང་པོ་འདི་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་
ལུང་པོ་ལྟ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ལུང་པོ་གསུམ་དུ་འདོར་
ལེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་གསུམ་དུ་འདོར་ལེན་བྱེད་དགོས་པས། སྒྲིབ་ལྟ་བུ་མ་བརྒྱད་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ན། ལུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་འོངས་མི་འདུག་སྒྲུལ་
དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གནད་བཞི་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ། ལུང་པོ་འདི་དང་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་ན། ལུང་པོ་ལ་གཏན་ནས་མི་ལྟོས་པའི་ལོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ལུང་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་བསལ་བའི་གྲུལ་དུ། ང་དེ་ཉིད་དུང་ཚུགས་སོ་ཡོད་དགོས་
པར་འགྱུར་ན། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་འདུག་སྒྲུལ་དུ་ངེས་པར་ན། སྒྲར་གྱི་གནད་
སྒྲུལ་གསུམ་མ་བཟེད་པའི་ངང་ནས། (༥ན)ངའམ་གང་ཟག་ལུང་པོ་འདིའི་སྒྲིང་ན་དོན་
སྒྲིང་ནས་གྲུབ་ཆུ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་སྒྲུལ་དུ་ལྟང་ངེ་ངེས་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། ལས་དང་པོ་པ་
ལ་ང་རིལ་པོ་འདི་མི་འདུག་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུག་པ་སྒྲིས་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་དང་
པོར་བྱང་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲིང་ཚུལ་ནི། བྱིར་དུ་མའི་ལྟ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་

ལ། སྐབས་སྟོབས་གྱིས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ལས་དང་པོ་བས་ངེས་ཤེས་
 གི་རྒྱན་སྟོང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོང་བ་འདོན་པའི་སྟོང་
 རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། ཐོག་མར་གནད་བཞི་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོན་
 པའི་གོ་བའམ་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་མི་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ། ངེས་ཤེས་གི་འཛིན་
 སྟངས་(༥༧)ལྟ་མ་མ་ཉམས་པར་རྒྱན་འཁུད་པའི་ཐབས་ཤིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྟར་གྱི་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། སྟང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་ངའམ་གང་
 ཟག་རང་ངོས་ནས་རྒྱལ་ས་སྟབ་རྒྱབ་པ་མི་འདུག་སྟམ་དུ་དང་པོར་ངེས་པ་ལྟར་སྟེས་
 བ་དེ་ཉིད་མ་ཡལ་ཙམ་གྱི་དུས་སུ། སྟར་ཡང་སྟོའི་ཟུར་ཞིག་གིས་སྟར་གྱི་གནད་བཞི་
 རྒྱང་ཟད་དུན་ཙམ་རེ་བྱས་པས། ངེས་ཤེས་སྟུ་མའི་འཛིན་སྟངས་མ་བརྟེན་ཙམ་གྱི་ངང་
 བས་སྟར་ཡང་འཛིན་སྟངས་གྱི་ཤུགས་ཆེར་སོང་སྟེ་ལྟང་ལྟང་ངེས་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། འདི་
 ཡང་དཔེར་མཆོད་ན། རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་ངང་ནས་ཉུ་རྒྱང་ལར་འགྱུ་རྒྱར་འགྱུ་བྱེད་པ་མི་
 འགལ་བ་ལྟར། སྟོ་སྟུ་མའི་ངེས་ཤེས་གྱི་ཤུགས་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས་སྟོ་བྱི་མའི་ཟུར་
 གཅིག་གིས་རྒྱང་ཟད་དུའོད་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་ཤེས་སྟུ་མའི་མཚམས་བཅད་ནས་སྟོ་བྱི་མས་
 བསྐྱངས་ན་ཡང་ངེས་ཤེས་གྱི་རྒྱན་བསྐྱངས་(༥༨)པར་མི་འགྲོའོ། །

སྟོང་རྒྱུ་འདི་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ནི། བམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོགས་རེག་དང་བྱལ་བ་ཙམ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། སྟང་པོའི་
 སྟེང་ནས་ངའམ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་བྱལ་བ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་དང་
 འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་བརྩུང་བས་ན། བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྟུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྒྱུ་ནི། སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གནད་བཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས། ངའམ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་བྱལ་བ་སྟང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་གཏན་ནས་

མི་འདུག་སྐྱམ་པ་མ་བརྟེན་པའི་ངང་ནས། ད་དུང་ངའམ་གང་ཟག་གི་སྤང་བ་བསྟོན་
མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་མཛོན་སྐྱམ་དུ་གྱུ་བ་པ་ན་སྐྱམ་པའི་
སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་བརྟེན་(༥བ)པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱམ་མ་མཁན་རང་
ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་ཤིང་བུའི་སྤང་དུ། ཏྲ་གྲུང་གཏན་ནས་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་གང་། གཞི་
དེར་ཏྲ་གྲུང་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་ཅིག་འོང་བ་དང་འདྲ་བར། སྤང་
བའི་སྤང་ནས་ངའམ་གང་ཟག་རང་ངེས་ནས་དོན་ལ་གྱུ་བ་པ་མི་འདུག་པར་ངེས་བཞིན་
དུ། ངའམ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་ཅམ་དང་། སྤང་བ་ཅམ་ཞིག་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བར་
སྤང་བས་གྱུ་བ་པ་ན། ད་ལྟའི་ང་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་
ལྟ་བུའི་སྐྱམ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་བོ་
ལྟ་བོ་ཆོགས་ཅམ་ལ་ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། ངའམ་གང་
ཟག་རང་ངེས་ནས་ཚུར་གྱུ་བ་པ་མི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་འདི་
རྣམས་རང་ངེས་ནས་གྱུ་བ་(༥ན)བམ་སྐྱམ་ན། འདི་ལ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སེམས་གཉིས་
སྤྱད་བྱུང་ན་གོ་སྤྱོད་བས། རང་གི་སྤྱོད་བོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་བར་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་ཆང་གི་
ལུས་འདི་ཡང་། མིང་གིས་ཐར་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། རང་ངེས་ནས་གྱུ་བ་པ་
ཡོད་ན། ཡན་ལག་ལྟ་བོ་རྣམས་དང་རང་ངེས་ནས་གྱུ་བ་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཐ་དད་
དུ་ཡོད། དང་བོ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལུས་ཆད་མ་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། མགོ་དང་རྒྱང་
པ་ལྟ་བུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་བྱལ་དུ་ད་དུང་ལུས་རིལ་བོ་
གཅིག་ཡོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ལུས་ཡན་ལག་ལྟ་

ཚང་འདི་ཡན་ལག་ལྷ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་སྒྲིང་དུ་མིང་གིས་ལར་བདགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས།
 རང་ངོས་(ལྔ)ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་ཅད་གྱིས་བཅད་དོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན། འདི་ཡང་སྐར་
 གྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་བས་དབྱད་དེ། ལག་པ་ལྷ་ལྷ་འདི་དཔུང་པ་ནས་སོར་མོའི་
 བར་ལ་མིང་གིས་ལར་བདགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆ་གས་དེ་རྣམས་གྱི་སྒྲིང་དུ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཆ་དེ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བདག་ཅིང་། དེའི་
 རྗེས་ལག་མགོ་ལྷ་ལྷའི་ཆ་གཅིག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན། གདགས་གཞི་སོར་
 མོ་ལྷ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བདག་བར་བྱ་སྟེ། མཐར་
 ཉུལ་བྱན་བྱ་མོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་སྐྱར་ནས་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཆ་ཅན་
 གང་ཡིན་པ་དེ། རང་གི་ཆ་གས་རྣམས་གྱི་སྒྲིང་དུ་མིང་གི་ཐ་སྟོད་གྱིས་ལར་བདགས་པ་
 ཙམ་མ་གཏོགས་(ལྔ)མིང་གང་ལ་བདགས་པའི་དོན་རང་ངོས་པ་གཅིག་ཚུར་གྲུབ་ན།
 ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་ལེགས་
 བར་དབྱད་པས། ཆ་བཅས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་ངེས་རྒྱུ། འོན་
 གུང་ཆ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆོས་གི་གཡོད་དམ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་
 བས་མཐའ་མ་ཆོད་གྱི་བར་དུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །

ཡང་རང་གི་ལུང་པོའི་ནང་ནས། ལུས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་མོད། རང་
 གི་སེམས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ལ་དབར་ན། དེ་རིང་གི་སེམས་
 ཞེས་བ་ད་ནང་ལྷ་རྩྱུ་ནས་ཉི་མ་རྒྱུ་ཁ་ཚུན་ཆད་གྱི་སེམས་ལ་འཛོག་ལ། དེ་རིང་ཉིན་གང་
 གི་སེམས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ལྷ་རྩྱུ་ཉིན་གུང་ཕྱི་རྩྱའི་དུས་གྱི་སེམས་གསུམ་
 དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་(ལྔ)གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱོད་བར་བྱེད་ལ། དེ་

བཞིན་དུ་སེམས་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཞུག་ཙམ་གཅིག་ལའང་སྒྲེ་བའི་ཆ་གནས་པའི་ཆ། འགག་
པའི་ཆ་གསུམ་དུ་དབྱད་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆ་དེ་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱད་པས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱོད་པས་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་ཆོད་
མོད། འདུས་མ་བྱས་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བམ་སྒྲུམ་ན། འདི་ལ་ཡང་
ལུལ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྤྱིང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་ན། ལུལ་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་
གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་དབྱོད་ཅིང་། ལུལ་པའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དབྱོད་ན་ཡང་།
སྤྱོད་དེ་ཉིད་གྱི་ཆ་སོ་སོར་དབྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རྣམ་མཁའ་ཞེས་པ་ཐོགས་
རེག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་(༧༩)གྱིས་གྲུབ་ན་གང་ལའང་
བརྟེན་པའམ་ལྟོས་པ་མིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་མེད་
པར་རྟོགས་སྒྲུའོ། །

དེ་ནས་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་དང་།
ལུང་པོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་མོད། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ང་དང་ལུང་
པོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་སྒྲུམ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། ང་མང་པོར་
འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་སྤར་དང་འབྲུ་ཞིང་། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་
སྐྱེས་དགོས་ཏེ། ལུང་པོ་གཅིག་གཞི་དང་། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཙམ་དེ་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ང་དང་
ལུང་པོ་གཉིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ནའང་།
(༨༠)མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་རང་ངོས་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་

ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྱུ་བ་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པས། ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

མདོར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་བར་གྱི་བཅུད་དང་། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་སྐུ་གཞི་ནས། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སྟོན་གྱི་སྒྲུང་བ་གང་ཤར་ཡང་། རི་ལྷར་སྒྲུང་བ་ལྷར་གྱི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཅིང་། དེ་ཉིད་མ་བཟེད་པའི་ངང་ནས་མ་བཏགས་མ་དཔུད་པའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ངང་(༡༠ན)ནས་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲུ་མེད་ལྟ་བུའི་ལྟའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་སྒྲེབ་ན། ཐོག་མར་ཤུ་བྱ་དུ་ལྟ་བུའི་ཤུགས་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ཤུགས་ཅན་དུ་བསྒྲིལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་མ་བྱུང་ན་ཞལ་ལྷག་སྐགས་རྣམ་པ་འཆར་འཆར་འདྲ་བ་བསྒྲུམས་ཀྱང་། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་གཏན་ནས་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྒྲུངས་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས། སྒྲུ་མདོག་ཞལ་ལྷག་སྐགས་གྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་དང་སྒྲུང་ངོར་ལྟའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་གཉིས་ཆོགས་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་དང་དྲང་དོན་གྱི་ལྟའི་གོ་བ་ཆགས་པ་ཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དགོས་པ་རྟོགས་སྤྲི་ཞིང་། དེ་ལྟ་མིན་ནའང་རང་ཉིད་ལྟ་དེ་དང་དེ་(༡༠བ)ཡིན་ནོ་སྒྲུ་མ་དུ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་ཆོ། ད་ལྟའི་སྟོན་ལམ་རྒྱུན་པའི་སྒྲུབས་གྱི་ངོ་སྒྲུ་མ་པའི་དམ་སྦྱིང་ངེ་བ་བཟུང་བ་འདྲ་བའི་ཉམས་དེ་དུས་དེར་གཏན་མེད་པ་ཅིག་དགོས་དེ། འདི་རྣམས་ལྟ་བུའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། རི་སྒྲུ་མ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྒྱལ། ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མར་

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུ་ལ། མན་ངག་གི་གནད་མ་འཕྲུགས་པ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་སྒོ་བ་མ་ཡི་ལ་
 རྟོགས་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་དག་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུ་ལ་བའི་ངོར། བཙུན་པ་འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་ནད་གསོ་བའི་དོན་དུ་སྒྲན་བསྟེན་བར་བྱ་བ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ཤིན་དུ་དབེན་པའི་རི་སུལ་ཞིག་དུ་རང་གི་ཉམས་
 ལ་དཔགས་ཏེ་འདི་བྲིས་སོ། ། ། བཟྱ་ཤིས།

ལྷ་བའི་བྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་
དགའ་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་བའི་བྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
ཞལས་ཀྱི་པད་མོར་གྱུས་པས་བྱུག་འཛུལ་སོ། །སློ་བཟང་མཁས་པ་གུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོགས་
པ། །གྲགས་པའི་བྲེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མགུལ་པར་བཅིངས། །དཔལ་ལྷན་འཕྲིན་ལས་
བཟང་པོ་བྲོད་ཀྱི་གསུང་། །ནམ་ཡང་མི་རྩལ་རིང་དུ་གནས་གུར་ཅིག །མཁྱེན་པ་ཤར་
རིའི་ཕྱེ་ལས་(༡༣)འོངས། །གདུལ་བྱའི་ཁིང་ལ་འོས་པར་འབབ། །འཕྲོས་པས་མི་
ཤེས་སུན་པ་སེལ། །བྲོད་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བཞིན། །དེ་སྤྱད་བདག་སློ་བད་ཆལ་དུ། །
ཐུགས་བརྟན་སྤང་ཅིའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །སྐལ་ལྷན་རྒྱུ་དུག་ལྷན་པ་རྣམས། །ཆོམ་
བར་བྱ་ཡིས་གྲུ་འདི་ལོངས། །དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སླ་མ་བཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་
ལྷགས་སློལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་(༡༤)དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། འཕགས་མཆོག་གྲུ་
རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ། དཔལ་ལྷན་སློ་བ་གྲགས་པས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལྟར་གྱི་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་
གསུམ་ལས། གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྤྱངས་པའི་རིགས་པ་སྤྱོད་མེས་འབྱེད་ལུས་
པ་རྣམས་ལ། ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་རྒྱས་པར་ལྷགས་སུ་བྱི་བར་བྱ་ཁིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་
ཆོག་དོན་ལ་སློ་མ་སྤྱངས་པའི་སྤྱན་པོ་ཉམས་ལེན་ཐན་སྤྱན་བྱེད་འདོད་པ་དག་ལ་སློ་ཆོད་
དང་བསྟན་པའི་གོ་བ་རགས་པ་ཅམ་སྤྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྤར་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཅིང་།
འཆད་པ་པོས་འབྲལ་དུ་(༡༥)དག་ལས་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་

འདིར་བྱི་བར་མི་བྱ་ལ། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་མར་ཆོད་དང་དབྱུང་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཅུང་ཟད་
སྦྱངས་ཤིང་། སྒྲོའི་རིགས་དང་འཇུག་སྒྲོག་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་འབྱིང་གི་
གདུལ་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གསལ་ཆེ་བར་སྦྱང་བས་དེ་དག་གི་དོར་བྱས་ཏེ། ཉམས་སྤྱུ་ལེན་
བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྩོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ། རྩོ་བཙུན་ལ་ལྟ་བའི་དོགས་དཔྱོད་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན། ཆེས་ཕྱ་
བའི་གནས་འགའ་ཞིག་ཅུང་ཟད་དགོངས་དཀའ་བར་བྱུང་བ་(༡༧)ལས། རྩོ་བཙུན་གྱི་
གསུང་ནས། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དང་སྒྲུ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱིས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་པ།
བསགས་སྦྱང་སྒྲོ་བས་ཆེ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ལ་འབད་བ་འདོན་པ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སྟེ། སྒྲུ་མ་སྒྲིལ་དུ་གྱིས་ལ་ཉམས་སྤྱུ་
ལོངས་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བ་སྒྲེ་བ་ཞིག་ལོང་ཞེས་གདམས་
པར་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་རྩོས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་
དགོས་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་མ་པའི་ཕྱག་ལེན་དུ་ལུགས་འདིའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྩོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེའི་
རིམ་པ་ནི། ནངས་པར་ཐོ་རངས་ལྟ་བུའི་དུས་སྟེ། སྒྲུ་བས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྩི་ཙམ་(༢༩)
རྒྱས་པ་རྩོན་དུ་བཏང་ནས། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་སང་གོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བདེག་པའི་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁྱིའི་སྟེང་དུ། བད་མ་ཉི་མ་རྩེ་བ་གསུམ་བརྟེན་གས་ཀྱི་དབུས་སྟེ། རོ་བོ་རང་གི་རྩ་
བའི་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྩོ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུ་མ་དོག་དམར་སེར་ལི་ཁྱིའི་
ཕྱང་པོ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞི་ཞིང་འཇུམ་པའི་ཉམས་ཅན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
ཕྱགས་ཀར་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་གཡས་པས་ལྟུང་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེང་

ན་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་པས་དེའི་སྟེང་ན་སྒོགས་པས་བསྐྱམས་པ། དབུ་སྒྲ་རལ་པའི་རྩར་
ཐུང་ལྔ་དང་ལྔ་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སྒོགས་པས་བརྒྱན་པ། ལྷའི་དར་གྱི་སྟོང་གཡོགས་
དང་སྟོང་གཡོགས་ཅན། ཞབས་སྒྱེལ་གྱུར་གིས་(༧༥)བཞུགས་པ། དེའི་སྒྱི་པོར་མོ།
མ་གྱིན་པར་ཨུམ་ ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་མི་རྩྱེ་ གང་རུང་བཀོད་པའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། རྒྱལ་བ་གྲུ་ཐུབ་པ་འཕགས་པ་ཁྲུ་ཐུབ་པ་ལྷས། སྒྲུ་མ་དཔུ་མ་པ། རྩེ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ལ་སྒོགས་པའི་བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་རྩྱམས་སྒྱུན་དངས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲུ་
མ་དང་ཡི་དམ་དཔེར་མེད་པར་སོང་སྐྱམ་དུ་མོས་ནས། དེའི་དུང་དུ། ཐུག་འཆལ་མཆོད་
འབུལ་སྒྲིག་བཞགས་སྒོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བསགས་སྒྱུར་གི་
རིམ་པའོ། །

དེ་ནས་འདོད་དོན་ལ་གསལ་བ་གདབ་བ་ནི་མོས་བྱས་གདུང་བྱས་སྤྱག་པོས་
ཡིད་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ཏེ། མཆིན་པས་བྲིད་པའི་འཆིང་བ་མཐར་མཛད་ཅིང་། ཞེས་
སྟགས་བྱིན་རྒྱལ་མཉེ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ལ་(༥༣)རྒྱན་
རིང་དུ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་འཕྱར་བ་ཐོན་གྱི་བར་མ་སྤྱངས་པར། ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་
ཆོར་བརྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཡེ་མི་ཆོག་པས་བྱིན་རྒྱལ་མཉེ་བརྒྱད་ཀྱིས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསལ་བ་བཏང་བའི་མཐའ། རྟོ་རྟེ་བ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་རང་གི་སྤྱི་
བོར་ལྟན་དངས་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་རྟེ་བ་ལྟན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཁྱེད་ལ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བཅུ་བའི་ཐུགས་རྟེ་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བ་ལགས་པས་
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་སློ་ཆོས་ལྟ་འགྲོ་བར་ཕྱིན་གྱིས་སློབས་ཤིག །ཆོས་ལམ་
དུ་འགྲོ་བར་ལུལ་པའི་སློ་ལྟ་འགག་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློ་ལྟ་རྒྱད་ལ་སླེ་བར་
བྱམས་སྤྱིང་རྟེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་(༥བ)བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱད་ལ་སླེ་བར་བྱང་བར་དུ་

ཟབ་མོ་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག། །ཅེས་གསལ་
བ་བདེ་བ་པས། ཐུགས་དགུས་པའི་རྣམ་པས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ་ས་ནས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པར་སྒྱུར་སྒྲུམ་དུ་ཡིད་སྒྲོ་སིང་རེ་བའི་རང་ལ་རྩེད་ཟད་གཞག་གོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ལ་གསལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསགས་སྒྱུར་ལ་
འབད་བ་གཉིས་ནི་ཐོན་འགོའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། དཔུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་
ཞིབ་རྒྱུད་ཕྱོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་
ནམ་མཁའ་ལྷ་ལུང་ལྷ་བ་(༥ན)ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྷ་ལུང་ལྷ་བ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།
ཐེབས་ནས་རི་ལྟར་སྒྲུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་རིགས་
ལ་མ་ལྟོས་པར་ངེས་དཀའ་སྒྲུ་གཞག་རྒྱ་མི་རུང་ཞིང་། དཔུ་མའི་གཞུང་ནས་ཡལ་ཆེར་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབ་ནས་དེ་རྗེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་མཛད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་ཆེན་། ཐོག་མར་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་པ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་
འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་
(༥བ)ཀུན་ཤིས། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་
པའི་རང་འགྲེལ་དུ་འང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོ་མ་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔུ་མའི་
གཞུང་རྣམས་ལས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་

ཐོག་མར་འབྲིད་པ་ལ་གོ་སྐྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་བས་དཔྱད་
ལུགས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལས་བྱུག་ལོན་ལ་བཀོད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
གནད་བཞི་ཚང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ཐོར་རྟེན་པར་འགྱུར་
ཏེ། དགག་བྱ་ངེས་ཟིན་པའི་གནད། དེ་རྗེས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པའི་
གཅིག་བྱལ་ངེས་པའི་གནད། (ཨ་)དེ་རྗེས་བདེན་པའི་དུ་བྱལ་ངེས་པའི་གནད་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པའི་སྒྱུ་མཚན། ཐུགས་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་ལ་དྭགས་མགོ་
གཉིས་ཡོད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་དྭགས་མགོ་གཅིག་ལས་མེད་
ན་གནད་གསུམ་ཚང་བས་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནི། ཚད་མ་པ་རྣམས་ལ་ལྷོག་བྱ་བ་ངེས་པའི་ཚུན་དུ་དགག་
 ཚེས་དང་སྒྲུབ་ཚེས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཚུན་དུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་
 པ་དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཚུན་དུ་འགོ་
 དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། རྟགས་དེ་དགག་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་
 ཚྭ་དང་པར་ངེས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཚེས་དེའི་དོན་སྒྲི་སྟོ་ལ་ལགས་པར་གར་དགོས་པའི་
 བྱིར་(མང)ཏེ། དཔེར་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྲི་སྟོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་ན་དེ་གཉིས་
 དངོས་འགལ་དུ་ངེས་མི་རུས་པ་དང་། རྟག་པའི་དོན་སྒྲི་སྟོ་ལ་གར་པར་མ་བྱས་ན། བྱས་
 པ་རྟག་པས་ཚྭ་དང་པར་ངེས་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གནད་གསུམ་དང་བཞི་ལ་
 མོགས་པ་ཇི་ཅམ་བཤིས་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་ལྷག་པ་གཏན་མི་
 དགོས་སོ། །

འདིར་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་
དེར་བྱམ་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མེད་རྒྱུའི་བྱམ་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་

གོ་སྐྱམ་དུ་སྒོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་ན་ཕྱགས་འདི་ན་བུམ་པ་མི་འདུག་གོ་སྐྱམ་དུ་ཐག་གཅོད་མི་
རུས་པ་ལྟར། བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱའི་བདག་དེ་ཡོད་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྐྱམ་
དུ་སྒོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་ན་བདག་དེ་(༡༣)འདྲ་བ་མུང་བོའི་སྤང་ན་མི་འདུག་གོ་སྐྱམ་དུ་
ཐག་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགག་བྱའི་ཆད་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟེན་པར་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། ཤས་ཆེར་ཡོད་ཅུམ་དང་། ཡིན་ཅུམ་
ཐམས་ཅད་བཀག་ན་ཆད་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་ན་རགས་པའི་དགག་བྱ་ཅུམ་བཀག་
ན་སྤྱོད་མི་ལེགས་པས། རྟག་ལྟ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ལྟ་སྤྱོད་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་དེའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ཅི་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་
ན་དགག་བྱ་སྤྱོད་ཆད་ཟེན་རུས་པས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་འཇུག་དེ་
ཉིད་དུ་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་སྒོག་གིས་བསྐྱར་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་འདིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་
(༡༤)བའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པ་བརྟགས་དགོས་སྐྱམ་དུ་འཕེན་པ་དུར་རེ་བའི་ངར་
ནས་ངོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་དེ། དེས་ངའམ་བདག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དུ་
བཟུང་འདུག་ཁད་ཀྱིས་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་བྱུང་གིས་སྤྱོད་ནས་
མ་ཡལ་བའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ། སྤར་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྒོའི་ཟུར་གྱིས་ཅུང་ཟད་གྱིམས་
པར་བྱས་ལ་བརྟག་དགོས་ཞིང་། མཚམས་འདིར་རྟོག་པ་སྤྱུང་བོས་སྤྱི་རིམ་ལེགས་པར་
བྱེད་གོས་ཏེ། ངའམ་བདག་དེ་གང་ན་འདུག་དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་རྣམ་པ་ཇི་འདྲར་
འདུག་སྐྱམ་དུ་སྤྱན་བོའི་སེམས་འཆོལ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ན་མིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་སྐྱམ་
དུ་དམ་སྤྱིང་རེ་བར་འཛིན་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་འདིས་མུང་བོ་འདིའི་སྤང་དུང་དེ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་དུ་བཟུང་འདུག་སྐྱམ་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལུགས་(༡༥)བརྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་

ཞིབ་ཏུ་སྒྲུབ་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་ནི་ངར་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དག་བཙམ་
 དང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ངར་འཛིན་མ་ཡིན་གྱི་ད་
 ལྟ་རང་རེ་རྣམས་སྒྲོ་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་གཉིད་འབྲུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བར་མ་
 ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྦྱོད་ལམ་རང་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངའོ་སྙམ་དུ་
 སྦྱོང་གི་དཀྱིལ་ན་དམ་སྦྱིང་རེ་བའི་རྣམ་པར་ལྟན་སྦྱེས་ལ་ཡོད་པ་འདིའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་
 ཞིབ་ཏུ་ལྟོལ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ན། ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་འཛིན་རྒྱུ་འདི་གི་དང་ལའང་།
 རགས་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་རྒྱུ་གཅིག་དང་། ལྷ་པོ་རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་པ་འཛིན་རྒྱུ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ནས་ཐོག་མར་རགས་པའི་རོས་འཛིན་རོ་སྦྱོད།
 དེ་རྣམས་ལྷ་པོའི་(འབ)རོས་འཛིན་གྱི་རོ་སྦྱོད་རིམ་པ་བཞིན་མཛད་པའི་ཕྱག་ལེན། ཆོས་
 རྗེ་ཤེར་སངས་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་འདུག་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་བཞེད་པ་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད་
 པ་འགའ་རེ་ནའང་སྣང་མོད། སྦྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟ་རགས་པ་འདི་ལ་ལྟན་སྦྱེས་ཡོད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་པོའི་འཛིན་
 རྒྱུ་རོས་ཟིན་ན་ལེགས་པར་ལེགས་པ་ན་རགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་འགྱུར་བས། མཁས་
 གྲུབ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ། རགས་པའི་དགག་བྱ་རོས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་མི་
 མཛད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་འཆར་རྒྱུ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ནི་དྲང་རོས་རྣམས་འབྱེད་
 ལས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་ཕྱད་གཉིས་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་བཤད་
 དེ། དེ་ཡང་(༡༠ན)ངམ་བདག་ཅེས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་ཕར་རག་མ་ལས་པའི་དབང་སྦྱར་
 བ་པོ་དང་། ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་བདག་དེ་ལ་རྒྱར་རག་ལས་པའི་དབང་བསྦྱར་བྱ་ལྟ་བུའི་
 འཛིན་རྒྱུ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དགག་བྱ་ལྷ་པོའི་འཛིན་རྒྱུ་གྱི་སྡེ་དུ་སྦྱར་བཞུགས་པ་འདི་

ལྷ་བྱ་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་ཕྱ་མོའི་འཛིན་རྒྱལ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤར་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཏུ་
ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། ངར་འཛིན་གྱི་སློབ་འདིས་མུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ངའམ་བདག་
ཅེས་པ་མིང་གིས་ཨར་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མིང་གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་
ངར་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་པ་གཅིག་ཡོད་དོ་སྟེ། སྟེ་སྟེ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུན་མུང་
དུ་ལག་པ་བརྒྱུངས་པས། ཀ་བ་དང་ཅིགས་པ་སོགས་ལ་ཐུག་པ་ན། ལག་པ་མ་བརྒྱུངས་
པའི་སྤྱོད་ལ་(༡༠བ)ནས་གཞི་དེར་ཀ་བ་དང་ཅིག་པ་སོགས་རྒྱགས་སེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཅིག་
ལ་བྱིས་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུངས་པས་དེ་ལ་ཐུག་སྟེ་མ་བ་མ་གཏོགས། དང་པོ་ནས་ཐུག་
པ་དེ་རྒྱམས་གཞི་དེར་མེད་པ་ལ་ལག་པས་ཐུག་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟུང་བ་གར་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
པ་སྤྱོད་ལ་འང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་སློབ་འདིས་ཀྱང་འཇོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟུང་གོང་
ནས་མུང་པོའི་སྟེང་ན། གཞོད་འཛིན་རྒྱུའི་ང་རྒྱགས་སེ་བར་ཡོད་ཡོད་པ་ལ་རང་གི་སློབ་འདིས་
འཇོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟུང་བ་ལྷ་བྱའི་འཛིན་རྒྱལ་འདི་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་མུང་པོའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་བརྟགས་ནས་ཨར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
ངར་ངོས་ནས་རྒྱུ་བ་པའི་བདག་གམ་ང་ནི། དགག་བྱའི་བདག་ཕྱ་མོའོ། །

གནད་གཉིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ངར་ངོས་པ་དེ་འདྲ་
ཞིག་མུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན། མུང་པོ་(༡༡ན)འདི་རྒྱམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
རུང་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་རྒྱལ་མི་འཐད་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བཟུང་གཅིང་
པར་བྱའོ། །

འདི་ཡང་སློབ་འདི་ནས་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་དོན་ལ་མ་ཚོད་པ་དང་། དོན་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
ཀྱང་སློབ་འདི་ནས་མ་ཚོད་པ་ལྷ་བྱ་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ཐུགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཁ་ཚོན་

ཚོད་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་རྩེ་ཚོས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོ་ལ་འཆར་བའི་ཆེ། ཡང་ན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་
པར་གཅིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དང་། ཡང་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སོ་སོའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་
གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ཞིང་དོན་ལ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་
པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

གནད་གསུམ་པ་ནི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་ལམ་བདག་དེ་ཡང་པོ་འདི་རྣམས་
དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་(༡༡བ)གཅིག་ལ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་བདག་མི་འདྲ་
བ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་པོ་ལྷ་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
ཉེས་པ་འདུག་པས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་སྟུང་ཐག་གཅོད་དོ། །

གནད་བཞི་པ་ནི། ལྷ་པོ་གསུམ་དཔྱད་བཞིན་པའི་རང་ནས། དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་
ཡང་པོ་རྣམས་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་སོང་ནས་འབྲེལ་
མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་རྩེ་ན་བདག་ཡང་གཉིས་པུན་ཚུན་ལྟོས་མེད་དུ་སོང་བས། ཡང་
པོ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྟོས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ད་དུང་བདག་དེ་ལོགས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་
ལས་དེ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ཡང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་
གྲུབ་པ་ཡང་མི་འདུག་སྟུང་ཐག་གཅོད་པའི་མཐར། དེས་ན་རང་ལམ་བདག་རང་ངོས་
ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡང་པོའི་སྟངས་ན་གང་ན་(༡༥ན)མི་འདུག་སྟུང་ལྷ་རྩེ་གིས་ངེས་
པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་པོར་ངེས་བཤམ། ལྷ་པོ་ཐོག་མར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
མཚམས་འདིར་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་བས་བདག་མ་རྟེན་པའི་མཐར་དེ་ལྷ་རྩེ་
འཆོལ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་རང་ཉིད་དོན་སྟངས་ནས་མི་འདུག་པ་ཡང་སྟུང་སྟོ་ལ་མ་
གོང་བར་འཛིགས་ཡེ་རེ་བའི་སྒྲིག་སྒྲིང་གི་བཅིག་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།
སྟངས་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པ་སྟེ་ཚུལ་རྣལ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འཚོལ་མ་ཁན་རང་ཉིད་ལ་ཡེ་མ་རེག་པར་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གང་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལས་མ་བྱུང་ན། དང་པོར་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པའམ། དང་པོར་ངོས་ཟིན་གྱང་ཕྱིས་གནད་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་(༡༡བ)སྐབས་སུ་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་གང་རུང་ཡིན་པས། གནད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལྟ་མ་བྱུང་བཞིན་པའི་རང་ནས་དབྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་རི་ལྟར་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སྒྲིའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་བཞི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲིང་ཚུལ། དེ་རྗེས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲིང་ཚུལ། དེ་རྗེས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྟག་མཐོང་གི་རྒྱུན་སྒྲིང་ཚུལ། རྣམ་འབྱེད་བྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྒྲིང་སྤྱིར་བའི་རྒྱུན་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ། །

དེ་རྣམས་ལས་འདིར་ལྟ་མ་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲིང་ཚུལ། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲིང་བ་འདོན་ཚུལ། ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྒྲིང་ཚུལ་རྣམས་དོན་གཅིག་སྟེ། མདོར་(༡༡ན)ན་གནད་བཞིའི་བྱེད་པས་དང་པོར་བདག་མེད་ལྟང་གིས་ངེས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྣམས་དབྱེད་ཤེས་སམ་ངེས་ཤེས་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་རྒྱུན་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཐོག་མར་སྒྲིང་ལ། འདི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། གོ་མས་པ་ཉ་ཅང་བརྟན་དུགས་པས་ལན་གཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་གྱང་། ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་འཛིན་པས་མ་ཚོར་བར་ལྟར་གྱིས་སྒྲིབ་འོང་བས་ངེས་ཤེས་སྤྱི་མའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་གིན་ཏུ་འབད་དགོས་

པའི་ཕྱིར། དེས་ན་(༡༡བ)འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་རྗེས་རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཅིག་ལུང་པོའི་སྟངས་འདིར་ཡོད་ན་ལུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དང་
གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱལ་བསམ། དེ་རྗེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐག་
བཅད། དེ་རྗེས་ཐ་དང་རུ་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་གཞན་གང་ཡང་
བར་རུ་མ་བརྒྱད་པར། ལུང་པོ་འདིའི་སྟངས་ན་ངའམ་གང་ཟག་དོན་སྟངས་ནས་གྲུབ་པ་
ཅིག་མི་འདུག་སྟམ་རུ་ལྟང་གིས་ངེས་པའི་ངང་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པར་སྒྲར་ཡང་
སྟའི་ཟུར་ཅུང་ཟད་གཅིག་གིས་སྒར་གྱི་གནད་བཞི་དྲན་པར་ཅམ་བྱས་པས་ངེས་ཤེས་
ཀྱི་ཤུགས་སྒྲ་མ་གསོས་བཏབ་པ་བཞིན་རུ་སོང་ནས་ལྟང་ལྟང་ངེས་པ་རེ་འོང་ལ། ཡང་
སྒར་བཞིན་འཛིན་སྟངས་སྒྲ་མ་མ་ཡལ་ཅམ་གྱི་རུས་(༡༢ན)སྒྲ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟངས་
པས་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་འབྲུད་ཐུབ་པ་ཅིག་འོང་ངོ་། ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཁོ་
ན་གསུང་སྟེ་སྟོང་རྒྱལ་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །

སྐབས་འདིར་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་། ཇེས་ཤེས་སྒྲ་མའི་ཤུགས་མ་ཡལ་ཅམ་གྱི་ངང་ནས་
སྒྲར་ཡང་གནད་བཞི་མི་བསམ་པར་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དྲན་ཅམ་དྲན་ཅམ་རེ་བྱེད་
ལ། དེ་ཡང་ང་རང་ངོས་ནས་མེད་མེད་སྟམ་རུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
སྟེ། འདི་ལ་སྟོ་ཁ་ནང་རུ་ཤུགས་ཏེ་ཞིབ་རུ་བསམས་ན་སྟོ་སྒྲ་ཕྱིའི་བར་རུ་འཛིན་སྟངས་
ཉམས་པ་རེ་ཡལ་ཆེར་འོང་བར་སྒྲང་བས་ངེས་ཤེས་རྒྱན་འབྲུད་པར་མ་སོང་བར་འདུའོ། །
འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་རྒྱལ་ཆ་འདྲ་ཅམ་ནི་འོང་ངོ་། །

(༡༣བ)ཡང་ཁ་ཅིག་། མཚམས་འདིར་སྒར་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་འདྲ་ཞེ་ཤུགས་
ལ་བཞག་ནས་མེད་མེད་སྟམ་རུ་སྟོ་མ་པའི་སྟོང་རྒྱལ་ཡང་མཛད་དེ། རྒྱ་མཚན་མ་བསམས་
བར་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཤོར་ནས་དམིགས་

བའི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ཉིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེས་ཤེས་སྒྲ་མའི་ཤུགས་སྒྲིད་པ་
ལ་མི་ཕན་པ་འདྲོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །མཚམས་འདིར་དང་པོར་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་
རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷང་གིས་དེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་གནད་
དེ་མ་གཡངས་པར་ལྷན་ནེ་སྒྲོད་པ་ཉིད་སྒྲོང་རྩལ་རྣམ་དག་ཏུ་མཛད་དེ། འདི་ལ་ནི་སྒྲོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ལས་དང་པོ་པས་འདི་ལྷར་
བྱས་ན་གནད་(༡༥ན)བཞི་དྲན་པའི་སྒྲོབས་མ་ཡལ་ཅམ་གྱི་དུས་ཐོག་མ་དེར་ང་རང་དོས་
ནས་མ་གྲུབ་པར་དེས་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་རྒྱན་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཁ་ཡར་སོང་
བ་ན་སྒྲོང་ཉིད་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་ཏུ་འགྲོ་བས་
སྒྲོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་རྩལ་མི་འོང་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཁལ་གདམས་ལས་
འབྱུང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བས་དེ་འདྲས་འཛིན་སྒྲུངས་ཤོར་མཚམས་ཆེས་རིག་པར་དཀའོ་ཞེས་
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

སྒྲོང་རྩལ་ཕྱི་མ་འདི། ཇེ་འི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་
བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་བབ་ནས་ལྷང་གིས་དེས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་སྒྲོང་བའི་
རང་དུས་ཡིན་པ་མ་དགོངས་པར་ཕྱིས་སྒྲོ་གཞན་ཞིག་གིས་(༡༥བ)དེའི་ཐོག་ཏུ་ལྷན་ནེ་
འཛིན་པའི་ལུགས་སྒྲ་མཛད་ནས་འདུག་པ་འདི་ལ་ནི། དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་པ་དང་།
ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོགས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་ཕན་
པས། པོད་སྒྲན་སྒྲོམ་དང་རྩང་ཟད་འདྲེས་པ་འདྲོ། །

དེ་ལྷར་ལས་དང་པོ་བའི་སྒྲོང་རྩལ་ལ་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཆེས་རྣམ་
པར་དག་ཀྱང་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྩང་ཟད་མ་རྟེན་པ་དག་གིས་དེས་

ཤེས་སྒྲིལ་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རང་ནས་སྤྱི་ལུ་གྱིས་གནད་བཞི་དྲན་ཚུལ་གིན་
 ཏུ་དགའ་བས་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལུ་མི་རྣམས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། སྤྱི་ལུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་
 བས་ཀྱང་ཅི་རྣམས་སྤྱི་ལུ་བར་བྱའོ། །

སྤྱི་ལུ་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བམ་
 མཁའ་(༡༥ན)དེ་སྐོག་ས་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་ལུ་ཐོའི་སྤྱི་ལུ་གང་ཟག་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྤྱི་ལུ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལུ་ནི་གཉིས་དེ། མཉམ་གཞག་གི་སྤྱི་ལུ་
 གྱིས་སྤྱི་ལུ་ལྟ་བུར་རང་ལྷག་ས་གྱིས་འཆར་ཚུལ་དང་། ཆེད་དུ་བཅོས་ནས་འཆར་དུ་འཇུག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་དང་གང་ཟག་
 དོན་སྤྱི་ལུ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པར་ཐག་བཅད། དེའི་ལྷག་དུ་ལུས་པ་ཅི་འདུག་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་བལྟས་པ་ན། ད་དུང་དང་གང་ཟག་ལ་སྐོག་ས་པའི་སྤྱི་ལུ་བ་ཅམ་ཞིག་བསྟོན་
 མེད་དུ་འཆར་བ་འདི་མི་ཞིག་ས་པར་མངོན་སུམ་(༡༥བ)གྱིས་གྲུབ་པ་ན་སྤྱི་ལུ་
 འཆར་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ལུ་མཁའ་རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་ལུ་གཞིའི་སྤྱི་ལུ་དྲ་གྲང་རང་ངོས་
 བས་སྤྱི་ལུ་ཡང་དྲ་གྲང་གི་སྤྱི་ལུ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་འདྲའོ། །

འདི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ལུ་སྤྱི་ལུ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་ལྷག་ས་གྱིས་
 ཤར་བ་ཡིན་ལ། འཆར་ཚུལ་དེ་ལ་སྤྱི་ལུ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་པོ་སྤྱི་ལུ་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

འཆར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་སྤྱི་ལུ་ཐོའི་དང་གང་ཟག་སྐོག་ས་གྱི་སྤྱི་ལུ་བ་མངོན་སུམ་
 ཏུ་འཆར་དུ་བཅུག་ལ། དེ་རྣམས་རི་ལྟར་སྤྱི་ལུ་བ་ལྟར་ལུས་སྤྱི་ལུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྤྱི་
 གྱི་རིག་ས་པས་ཐག་བཅད་པ་ན་སྤྱི་ལུ་སྤྱི་ལུ་ཆོག་ས་པ་སྤྱི་ལུ་འཆར་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

བཅོས་མའོ། །

སྒྲིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་(༡༥ན)པ་ནི། དེར་སྒྲུང་དང་དེས་སྒྲུང་
 ཆོག་ས་པ་ཅམ་གྱིས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དོན་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གིས། སྒྲོ་
 ལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་འཆར་བ་ཅིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ལ་འཆར་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་གིས་ཁོན་ལ་འཆར་དགོས་ཏེ། ཡིད་གིས་རྟོག་པ་འདི་ལ་དཔེ་དོ་དང་
 སྒྲུང་དོ་གཉིས་ལས། དཔེ་དོར་ལུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དཔེ་བཞིན་དུ། སྒྲུང་
 དོར་ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གར་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་ཆོག་ས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 སྒྲོམ་ཚུལ་སོགས་གིས་དགོས་ཏེ། བྱུགས་ཅམ་སྒྲོས་ན། སྒྲུང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། (༡༥བ)སྒྲུང་
 པའི་དང་ལས་གཞུལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་འདི་དང་འདིའི་སྒྲུར་གྱུར། ཅེས་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། ཐོག་
 མར་སྒྲུང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྱུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། སྒྲུང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་གཟུང་རྣམ་དེ་
 ཉིད་གཞུལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་འདི་རྣམ་པར་འཆར་དུ་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲོ་
 གཅིག་གི་དཔེ་དོར་སྒྲུང་ཉིད་དཔེ་བ་དང་། སྒྲུང་དོར་གཞུལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་སོགས་སྒྲུང་
 བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་ས་པ་འོང་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་བྱའོ། །

དེས་ན་ལྟ་བ་ལྟ་རགས་གང་དུང་རེ་དཔེ་བཞིན་པའི་དང་ནས། རྩི་རྩེ་འཆར་དང་རྣམ་
 སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་དོག་ཞུག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མ་ལུང་ན། རྒྱུད་ཐེ་ནས་བཤད་
 པའི་ལྟ་འདི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཡེ་མི་འགོ་(༡༥ན)ཞེ། དེ་ཅམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་

ལྷ་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་རྗེས་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཁ་སྐྱོམ་ཏེ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་
 ཟག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱུང་གོས་
 ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྟར་འདས་ནས་སེམས་ཅན་དབྱུང་པའི་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་སུ་འེ་
 སྤང་བ་གང་ཤར་བ་ན་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དོན་སྤྲོད་ནས་གྲུབ་པ་མེད་སྟེ་ལྷ་པ་དུ་བྱན་པར་
 བྱས་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུ་ལ་དེ་རྒྱུས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མང་པོ་ཡང་འབྲུལ་དུ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཉམས་(༡༥བ) སུ་ལེན་རྩལ་གོ་སྒྲ་བར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་རྩལ་འདི་ལ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ལ་དབྱུང་ན་སྤང་བོ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་
 བསྐྱེད་བཅས་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ལུན་མེན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ་དུ་འདུ་ལ།
 དེམས་པའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་འདི་ཉིད་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ།
 ལྷ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ། ངའམ་གང་ཟག་ཅས་པ་སྤང་བོ་འདི་འེ་
 སྤྲོད་དུ་མིང་གིས་ཕར་གཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་རྩེར་གྲུབ་པ་
 མི་འདུག་སྟེ་ལྷ་པ་དུ་ཐག་བཅད་པ་ན། གདགས་གཞི་སྤང་བོ་འདི་དག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ཅིག་ཡོད་དམ་སྟེ་ན། རང་རེའི་གཟུགས་སྤང་ཡན་ལག་(༡༧ན)ལྟ་ཆང་གི་ལུས་ཁྱོ་
 རེ་བ་སྤྱི་ཙམ་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ལུས་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ཉིད། མགོ་དང་། ལག་
 པ་གཉིས། རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྟ་བོ་འདི་རྒྱུས་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 དུ་གྲུབ། ལྷ་པ་བཞིན་དབྱུང་ན་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་དུ་ལུས་ཆང་མ་ཞིག་ཕར་བདགས་པ་
 ཙམ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གདན་མི་འདུག་སྟེ་ལྷ་པ་དུ་ཐག་བཅད། འོ་ན་
 ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པམ་སྟེ་ན། དེ་ཡང་ལག་པ་ལྟ་བུ་

གཅིག་ཀྱང་དཔུང་བ་ནས་སོར་རྩེའི་བར་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་དབྱད། ཡང་
 ལག་མགོ་ལྟ་བུ་ཡང་སོར་མོ་ལྟ་དང་རང་ངོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱད།
 དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་(༡༩བ)དག་ཀྱང་རང་གི་ཚིགས་གསུམ་ལ་དབྱད། ཚིགས་གཅིག་
 ཀྱང་རང་གི་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་དུག་ལ་དབྱད། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་
 ཡང་རང་གི་ཕྱོགས་དུག་ལ་དབྱད་པའི་མཐར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡེ་མེད་པའི་དུལ་ཕྱོ་གཅིག་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཅན་དེ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 དུ་གྲུབ་དབྱད་དགོས་ཀྱི་སྒྲིར་ཆ་ཅན་དེ་དང་ཆ་ཤས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་
 གྲུབ་ཅེས་དབྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རང་རེའི་གཟུགས་ལུང་ཡོངས་ཚྭ་གས་འདི་དང་། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བ་སྐྱའི་བྱ་
 ག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ཐག་གཅོད་དོ། །རིགས་
 པ་དེ་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་རི་ར་བ་(༡༠ན)ལང་བྱིམ་རྩི་ཤིང་ནགས་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་རེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུབ་རི་འཕ་མ་དུན་རི་
 ལྟ་བུ་འདི། ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ན་ཁོ་རང་གི་ཆ་ཤས་ས་དོ་རྣམས་འདུས་
 པའི་སྟེང་དུ་ཕར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅིམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཚུགས་སེ་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་བཟུང་བ་ནི། དགག་བྱའི་ཆད་འཆར་ཚུལ་
 ཡིན་པས་དབྱད་པ་བྱེད་པའི་ཆོན། སྒྲི་ཆ་ཅན་གྱི་རི་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་ས་དོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་
 དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲར་དགག་བྱར་བཟུང་པའི་
 རི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་ན། ས་དོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་
 གང་དུ་(༡༠བ)གྲུབ་དབྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲར་བཞིན་དབྱད་པའི་མཐར་ཡང་རི་ཅིམ་
 ཞིག་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ས་དོ་ཡས་པ་དེའི་སྟེང་ན་རི་རང་ངོས་ནས་ཚུར་

གྲུབ་པ་ཅིག་མི་འདུག་སྐྱམ་དུ་ལྷ་དགེ་ས་ཤེས་རྒྱས་ཤིང་། ད་དུང་སངས་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ས་རང་
ངོས་ནས་ཚུགས་སེལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་ན། སྤྱི་ཡོད་དེ་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་དབྱེད་ན། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་ལ་དེ་རིང་ཉིན་གང་གི་ཤེས་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་ཏོ་ཉིན་གྱི་ཕྱི་
དྲེ་ཆ་གསུམ་དང་། རྒྱ་ཏོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཕྱི་བར་གསུམ་དང་། ད་ལྟར་
ཀྱི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཁྱུར་ཙམ་འདི་ག་ལ་ཡང་། རྒྱ་གནས་འཛིག་པ་འདི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་
ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟག་པར་(༡༡ན)བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཙན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
རྒྱ་ཕྱི་དེ་རྒྱམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་རྒྱར་བཞིན་བརྟག་པ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་འདི་མཐར་ཤེས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཅིག་རྒྱ་ཕྱིའི་ཆ་
ལ་མིང་གིས་ལར་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་
ཅིག་མེད་པར་ཐག་གཅོད་དོ། །

དེར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གཅིག་གསལ་འི་གེ་
སྤང་བའི་ཆ་ལ་ཤེས་པ་འོ་ཞེས་འཛིག་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གང་ཡང་མི་སྤང་ན་ཤེས་པར་མི་
འཛིག་སྟེ། ཡུལ་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་འཛིག་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར་ན། ཤེས་པ་རང་
ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་གཅོད་(༡༡ན)པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱེད་ན། རྒྱར་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ལྷན་མིན་འདུ་
བྱེད་ཡིན་མོད། དེར་མ་ཟད་དེ་རིང་དང་སངས་ཉིན་གྱི་དུས་ཚོད་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེད་ན། བསྐྱལ་
པ་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་བ་རྒྱམས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལོ་གྲངས་དུ་མ་རྒྱུན་འབྱེད་པ་དང་། ལོ་རྒྱ་
བ་དང་རྒྱ་བ་ཞག་གྲངས་དང་ཞག་ཚུ་ཚོད་ཐུན་ཚོད་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆ་ལ་དབྱེད་
པར་བྱ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བ་ལྟ་བུའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱམས་ཀྱང་། གང་སྤྱི་

ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། འཇིག་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་སྒྲིབ་དེའི་འཇིག་པ་ཞེས་
མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་འདུས་བྱས་རྒྱམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས།
གཉིས་པ་འདུས་མ་(༡༩ན)བྱས་རྒྱམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པམ་སྒྲམ་ན། རམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་ན། རང་གི་ཁང་པའི་ནང་གི་རམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཁང་
པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རམ་མཁའ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དབྱད། ལུས་ནང་གི་རམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ནི། དེའི་སྒྲིབ་འོག་གི་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྱིར་རམ་མཁའ་ཞེས་པ་
ཐོགས་རེག་གི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་པ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྒྲར་དགག་བྱའི་ཆ་དང་
ཟིན་ཅིང་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ཆེས་ཉོགས་པར་སྒྲུའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྒྱམས་རང་གི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། རྩལ་རྒྱས་བརྒྱད་(༡༩བ)ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་དུ་དབྱད། ཤེས་པ་
རྒྱམས་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱད། ལུས་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱམས་སོ་སོའི་གདགས་གཞི་
དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱམས་ལྟོག་པ་མི་འདྲ་བའི་
ཆ་ལ་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཆ་ཡེ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པས། གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་
བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་། ཆ་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱུང་།
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཉོག་པས་ལར་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི་མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། མཉམ་
གཞག་རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་རྩལ་སྒྲར་ལྟར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
ཏུ་འདྲ་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆ་རང་ཉིད་(༡༩ན)ཀྱི་གཟུགས་ལུང་འདི་དང་། རི་ར་བཀའ་

ཁྱིམ་སྒྲིག་གི་སྒྲིང་བ་བསྟོན་མེད་འདི་ནམས་ལ། སྒྲིང་བ་དེ་དང་དེ་ཤར་བ་ན་རི་ལྟར་
སྒྲིང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་བ་དང་། སྒྲིང་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་
སྒྲིང་ཆོག་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་
གནས་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་
པ་འབྱུལ་བ་ལ་སྒྲིང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལུས་སྤྱིང་ནས་ཚུར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་རང་
ཅག་སོ་སོ་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་བ་
གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་(༡༩བ)རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་
འབྱུལ་བ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲིང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་ལུས་སྤྱིང་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་
མེད་པ་མི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་གོ་སྒྲིང་བ་ཡང་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

མི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལུན་སྒྲིང་ཆོག་སྒྲིང་བ་དེས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ལེགས་
པར་ཆོམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉིན་པར་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལུན་སྒྲིང་ཆོག་སྒྲིང་བ་ལས་ཀྱང་། ཉིན་
པར་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་ལེགས་པར་ཆོམ་པ་ཡིན་པས། རི་ཙམ་དབྱུད་
ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པར་གོའོ། །འདི་དག་ལས་བརྒྱམས་པའི་དོགས་པ་ཕྱ་མོ་གཅིད་
དགོས་པ་ནི། ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བཀོད་པས་དེར་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྗེ་བརྩན་སྤྱོད་མའི་ཐུགས་བརྩན་ཆོས་ཕྱ་བ། །རྗེས་འབྲངས་བདག་ལྟས་(༡༩ན)
ཤེས་པར་འགྱུར་སྒྲིང་ནས། །རྗེ་བརྩན་གཉིས་ལ་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ། །རྗེས་
འབྲུག་གཞན་ཡང་རྩལ་འདིར་འབད་པར་རིགས། །དེ་ཅང་བསྐྱས་ན་སྤྱོད་ཆོས་བརྩན་པ་
བྱེད། །རྩང་བྱང་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་ལུག་ཡལ་བར་འདོར། །རི་ཙམ་འཆོམ་པ་ད་གོ་གང་ནས་
བཅུལ། །འོན་ཀྱང་བདག་གིས་འདིར་ནི་རན་པར་བྱིས། །སྤྱོད་ཆོམ་པའི་འབྲངས་ལས་སྤྱིང་དུ་

བཀའ་འདོད་དང་། །ཡབ་ཇེ་དམ་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མོས་པ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་
སུ་བཟུང་བ་རྣམས། །དེ་ཉིད་ལྷ་པའི་མིག་འདིས་གསལ་བར་བགྱིས། །

ཞེས་ལྷ་པའི་འཁྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། ཇེ་བཙོང་ཁ་པའི་ལམ་སྒོལ།
ཇེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། གོལ་ས་གཙོད་པའི་གནད་(༡༧)རྣམས་
མ་འཕྲུགས་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི། ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གདམས་པ་རྫོགས་པར་
མངའ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བཙུན་པས་རྒྱད་མ་
ཚོས་པར་བྱས་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་རྒྱས་པ་ལོགས་སུ་བྱི་བར་འདོད་ནས་འབྲལ་ཉམས་སུ་
སྤང་བ་དེ་བ་ཞིག་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་བྱེད་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་སུ་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལོ། །

ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གཏམ་ ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་རྗེ་སྤྱ་མ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བྱག་འཇལ་
ལོ། །དམར་སེར་མཛེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་འོད་ཟེར་སྒྲོང་གི་འཇུམ་ལྡན་ཞིང་། །རབ་
མཐོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཛེགས་པ་ཡིན་ཏེ་ལའི་ཐོར་ཅོག་ཅན། །བདག་(ཨ)སྒྲོའི་
བསྐྱོ་གསལ་བར་ཁ་འབྱེད་མི་ཤེས་ཐུན་པ་བྱུངས་འབྱེན་པ། །ཉི་གཞིན་དང་མཚུངས་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་དེས་ལྷག་པར་བརྟེ་བའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །སྒྲོ་བཟང་མཁས་པ་ཀྱན་
གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །གྲགས་པའི་འབྲེང་བ་བྱོགས་གྱི་མགུལ་པར་བཙུངས། །དཔལ་ལྡན་
འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཁྱོད་གྱི་གསུང་། །རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་དགུས་བཞིན་(ཨ)གནང་
བར་མཛོད། །ཁྱོད་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་དེར། །སྤྱར་ཡང་འཇུག་
འདོད་མོས་པ་མི་དམན་ཞིང་། །ཁྱོད་གསུང་མདོ་དང་རྒྱུད་མེད་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཆེས་
ཆེར་སྤྱངས་པ་སྤྲལ་བ་མཉམ་པའི་གྲོགས། །དེད་གནམ་མས་ལ་བདག་གིས་ཟབ་མོའི་གཏམ། །
ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་གནས་རྣམས་འདི་འདྲ་ཞེས། །འབེལ་བའི་བཀའ་མཆིད་བརྗོད་པ་འདི་
སྒྲིང་གིས། །མགོན་ཁྱོད་གནས་འདི་རྩང་ཟད་གསན་པའི་རིགས། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤྱ་མ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྒྲོལ། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། ཟབ་མོ་དུ་(ཨ)མའི་ལྷ་བ་སྤྱ་མོ་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་འདོད་པ། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་ཆོད་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། འབྲིང་དང་

ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་འབྲིང་ཡིག་འབྲིང་དང་མདོར་
བསྡུས་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཀོད་པ་ནི། འབྲུལ་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་
བྱས་ལ། འདིར་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཁྱིལ་ཏུ་སྦྱངས་ཤིང་། རྗེ་བླ་མའི་ལུགས་
སྒྲོལ་ལ་ཆེས་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ། ལྟ་བའི་མཐའ་དབྱེད་ཚུལ་གྱི་
གནད་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། སྤྱིང་གཏམ་དུ་བྱ་བ་འདི་སྤྱིང་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་གང་དག་(༡༧)རྗེ་དུགས་པོ་ལྷོ་པོ་ཆེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་
རིགས་པས་དབྱེད་པས་མི་རྟོགས་ཀྱི། །མ་དབྱེད་པར་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་འབའ་ཞིག་གི་
མཐུས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཆར་གྱི་ནང་ནས་ཤར་བ་ཅིག་དགོས་
པར་བཞེད་པ། ད་ལྟ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ཡང་བདེ་བར་གསེགས་
པའི་སྤྱིང་པོ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མས་དག་ཅིང་། རྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ། རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་མ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་དུ་འཛོག་རྒྱས་
པའི་དོན་དམ་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལྟོ་ནང་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་།
ཡང་བ་ཆབ་ལོ་རྩ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བཅའ་ན་མི་རྟོད་པས་
ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་འབྲུལ་ངོ་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་མེད་པའང་མིན་(༢༩)ནོ་
ཞེས་འདོད་པའི་བཤད་སྒྲོལ་ཆེན་པོ། ད་ལྟ་ཐང་སག་བ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་དག་གི་ལྟ་
བའི་འདོད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དགག་པ་བཞིན་པ་དང་།
དོགས་པའི་གནས་འགོད་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱའོ། རེ་ཤིག་དེ་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་
བྱས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་རྗེ་བླ་མའི་ལུགས་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལྟ་བ་ཕྱ་མོ་མཐའ་ཆོད་པར་གོ་བ་ད་ལྟ་སྤྱིང་མཐའ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་
འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བའི་བྱིར་དུ་བདག་ཅག་སྐལ་བ་མཉམ་པ་རྣམས་པན་ཚུན་

བཀའ་བགྲོ་བའི་ཚུལ་དུ། འོགས་པའི་གནས་ཆེས་ཕྱ་བ་རྣམས་བཞོད་དེ། ལན་གདབ་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་སྤྱིང་བ་ལ་སོ་སོར་བསྒྲོར་ནས་(༤༧)གྲོང་བར་
 ཕྱ་ཡིས། དཔུ་ཚད་དང་ཡར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིད་རིགས་པར་ཆགས་པའི་དཀའ་
 བཅུ་རབ་འབྲུམས་ཡན་ཆད་རྣམས་ལེགས་པར་དགོངས་ཤིག །

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒྲུབས་ལ་འོགས་པ་གཅོད། འགོག་
 ཕྱིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་འོགས་པ་གཅོད། དེ་བཀའ་པའི་བདག་མེད་སྤྱིང་ཚུལ་ལ་འོགས་
 པ་གཅོད། ཐ་སྙད་འཛིན་ཚུལ་ལ་འོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རེའི་གསུང་
 འགོས་རྣམས་སུ་ལས་དང་པོ་བས་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཐོག་མར་འཆོལ་བ་ལ། གཅིག་དུ་བྲལ་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་སྒྲོག་གང་ནས་དབྱེད་ཀྱང་། ཐོག་མར་
 དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་གནད་འདི་སྒྲོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། འོགས་
 པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་འདི་ཚུལ་(༥ན)གསུམ་གྱི་དབྱེད་པའི་ནང་དུ་
 འདུས་སམ་མ་འདུས། འདུས་ན། རྩབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་གནད་གཉིས་ལས་ལོགས་
 སུ་སྒྲོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། མ་འདུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་མི་ཆོག་
 པར། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞེས་པ་བཞི་པ་ལས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྒྱུ་མ་
 ན། བདེན་ཏེ། དགག་རྟགས་དང་སྐབ་རྟགས་གང་ཡིན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་པའི་ཐབས་
 ཚུལ་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་མི་དགོས་བས། འདི་ནི་ཕྱོགས་པ་གཉིས་ངོས་པའི་ནང་དུ་འདུས་
 ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་ངོས་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་ཆད་མ་གསུམ་འགོ་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངོས་པའི་
 ཆད་མ་འདི་སྒྲེབ་ལ། སྒྲོ་ངོར་(༥༧)དགག་ཆོས་དང་བསྐྱབ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྲི་སོ་
 སོར་འཆར་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་

པའི་ཚད་མ་སྒྲེ་བ་ལའང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྒྲི་སྒྲོ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་གནད་
གྱིས་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་སྒྲིལ་སྒྲེ་གནད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྒྲོས་པ་ནི། དགོས་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མ་པ་སྒྲེ་མས་དགག་བྱའི་བདག་དང་། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་
ཁས་བླངས་པས་གཏན་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར།
ཡོད་ཅམ་དང་ཡིན་ཅམ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་འགོག་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་པ་འདིར་དེ་
ལྟ་བུ་མིན་པར། དང་པོ་ནས་དགག་བྱའི་བདག་ལགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་ཅིག་དགོས་
སྒྲིལ་བྱ་བར་དགོངས་ནས། གནད་ལོགས་པར་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། (ཁ)སྒྱིར་བྱས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྒྲི་རྟག་སྒྲོང་དུ་ངོས་པ་ལའང་། སྒྲོན་དུ་དགག་བྱ་སྒྲི་རྟག་པའི་དོན་སྒྲི་སྒྲོ་ལ་
གར་བ་དགོས་པར་རང་རེའི་བླ་མ་བཞེད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དབྱད་དེ། རང་རེའི་ལྷགས་ལ་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་
དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་འབྲིད་པའི་སྒྲིལ་སྒྲེ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཕྱ་རགས་གཉིས་
ཀྱི་འཆར་རྒྱལ་སྒྲིལ་རྒྱུ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ཡོད་
ཀྱི་འཛིན་རྒྱལ་ལྟན་སྒྲིལ་ལ་ཡོད་པ་འདིའི་འཆར་རྒྱལ་དང་། དེ་རྗེས་གང་ཟག་རང་ངོས་
ནས་བྱུང་བར་འཛིན་པའི་ལྟན་སྒྲིལ་ཀྱི་འཛིན་རྒྱལ་ཕྱ་མོ་ངོ་སྤྱད་ནས། བྱིས་འགོག་པའི་ཆོ་
ན་གཅིག་དུ་བྱལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས། བྱིས་གཅིག་ཏུ་(ཁ)དགག་པའི་ཕྱག་ལེན་
མཛད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ཕྱ་མོའི་ངོས་འཛིན་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པའི་འཆར་རྒྱལ་
ངོ་སྤྱད་མི་མཛད་པའི་བྱིས་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ་མན་རག་གི་གནད་མ་ཆང་བའི་སྒྲོན་
དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྒྲིལ་ན། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་གཤེད་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་
ཆབ་ཆོན་པོའི་གསུང་དག་ཟིན་བྱིས་སུ་བཞོད་པ་འགའ་ཞིག་ན། དགག་བྱའི་འཆར་རྒྱལ་

རིམ་པ་གཉིས་མཛད་སྤང་ནའང་། སྤྱིར་དེ་འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་ཡོད་
པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་
བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་མ་ལྷ་བ་ལ་འབྲིད་(ཡན)པའི་སྐབས་སུ་དེ་
ལྷར་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་དེ། ལྷ་མོ་ངོས་བཟུང་ནས་ལེགས་པར་ལེགས་ན། རགས་པ་
ཞར་ལ་ལེགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་མ་ལས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་བའི་འབྲིད་འཕོགས་པ་ནམས་ལ་
རགས་པའི་འཆར་ཚུལ་ངོ་སྤྱོད་པར་མི་མཛད་པ་ནི་ཆེགས་ཚུང་བར་གོའོ། །

འོ་ན་རགས་པའི་འཆར་ཚུལ་དེ་གང་སྟམ་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་དེ་ཉིད་
གཞིར་བཟུང་ནས་སྤང་བོ་འདི་ལ་ཡར་རག་མ་ལས་པའི་དབང་སྦྱར་བ་པོ་ལྷ་བྱ་དང་།
སྤང་བོ་དེ་ཉིད་ང་འདི་ལ་ཚུར་རག་ལས་པའི་དབང་བསྦྱར་བྱ་ལྷ་བྱར་འཛིན་པ་ནི། ལྷན་
སྦྲེས་ཀྱིས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྗེ་ཉིད་གསུང་ལས་
རྗེ་ཁོལ་ལྷར་འཛིན་པ་ཞེས་(ཡང)གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་
དེའི་འཛིན་ཚུལ་གང་སྟམ་ན། འདི་ནི་ལྷ་མ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་
མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའམ་དོན་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའི་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །

འདི་གཉིས་འདྲ་མོ་ཡོད་པས་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པར། བལ་ཆེར་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་འདི་ལ་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལྷན་སྦྲེས་མི་འདོད་སྟམ་པ་
ནི། རྗེ་ཉིད་གསུང་བཀོས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། འཇུག་དྲི་ག་ཏུ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་

ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
གང་ཟག་ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་(༥ན)པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་
གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་
འབྲེལ་ཡོད་ས་སུ་བྱད། ཅིས་པའི་ཐད་ཀྱི་དྲི་ཀ་ཆེན་དུ། ས་བཞི་པའི་རོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་
བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་ལྟ་རགས་པ་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དང་ངེས་ལྷན་འབྱེད་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་
ཐུའི་གྲུབ་མཐས་སྒྲུབ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན། གང་ཟག་ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཅུང་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་འཛིན་རྒྱལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་
པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ལུང་པོའི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་ལུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་བ་ལྟ་བུར་འཛིན་
ཏེ། དའི་གཟུགས་དའི་ཚོར་བ་ཞེས་སྟགས་(༥བ)སུ་འཛིན་པས་ལུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་དབང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་སྤང་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་
རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིན་རྒྱལ་གཉིས་གཅིག་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་
ཉིད་ལྟན་སྒྲིམ་ཁོན་འི་འཛིན་རྒྱལ་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་
བརྟགས་ཁོན་ར་འདོད་པའི་ལྷགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱང་ཡོད་ཅིང་། ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས།
དེ་ཅུང་གྱི་ཞེན་ལུལ་ཁེགས་པས་བདག་(༥ན)འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་
པར་གསུངས་ཏེ། རང་བྱིམ་ཅིག་ལུག་སྒྲུལ་གནས། ཞེས་སྟགས་དང་། རྟག་བདག་སྤྱོད་

ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁེས་མོགས་གྱིས་རང་སྡེ་འགོག་ཚུལ་འདི་རྣམས་གྲུང་བསྒྲིགས་ན་
གེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་འཇུག་པ་ལ་མོ་ཆེས་འདི་དག་མ་ཕྱེད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེས་ན་རང་ལུགས་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་འཆར་ཚུལ་ནི། སློ་ཁ་ནང་དུ་བྱོགས་ཏེ་ཞིབ་
རྒྱ་བསམས་པའི་ཆོ་མུང་པོ་འདིའི་སྡེ་དང་མིང་གིས་པར་བདགས་ཅམ་མིན་པར། མིང་
གང་ལ་བདགས་པའི་དོན་གྱི་ང་ཚུགས་སེ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་སྟམ་དུ་སྡེང་ཁའི་ཐད་
ནས་དམ་སྡེང་ངེ་པར་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་འདིས་ལུས་གྱི་ཁོག་པའི་
ནང་ཁོ་ན་ལམ་ཕྱི་ཁོ་ནར་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། གང་དུ་(ལབ་)བཟུང་བའི་གཞི་ནི་མུང་
པོ་ཆོགས་ཅམ་གྱི་སྒྲི་ཅམ་འདིའི་སྡེ་དང་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིར་ངོ་སྟམ་པ་ཅམ་ངར་འཛིན་སྒྲུངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་
ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ངོ་སྟམ་པའི་སློ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
ངོ་སྟམ་པ་དང་། མིང་གིས་བདགས་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་
གྲུང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ངོ་སྟམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངར་འཛིན་དང་ཕྱི་མ་
གཉིས་ང་འཛིག་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མའོ། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་སློ་དེ་གསུམ་གང་འདུག་ནའང་སློ་དོན་འདྲེས་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་སྟམ་པའི་སློ་ནི་རྟོག་པ་
ཡེ་མིན་པས། ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་སྟམ་པ་འདི་འདྲ་སངས་རྒྱས་ལ་ག་
(༡༠ན)ལ་མངའ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་དུ། སློ་འདི་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱོད་སྟོབས་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་ངོས་
འཛིན་ལས་བརྒྱམས་པའི་དོགས་པའི་གནས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་དབྱེད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྲིར་མུང་

པོ་འདིའི་སྤྱི་དུ་ངའམ་གང་ཟག་ཅིས་ཐ་སྐྱད་བསྟོན་མེད་དུ་བདགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་
 ཆོམས་པར། ཐ་སྐྱད་བདགས་པའི་ངའམ་བདག་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅིས་སྐྱར་དཔྱོད་པ་ཙམ་
 བས། མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱོད་པར་སོང་བས། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ལ་དཔྱད་
 པའི་ཆེ་ནའང་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པར་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། ཐ་སྐྱད་བདགས་ཙམ་
 གྱིས་མ་ཆོམས་པར་དེ་(༡༠བ)ཡན་ཆད་དུ་སྐྱར་ཡང་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
 ཕྱོགས་ཁྱབ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་མི་
 དགོས་དེ། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་ན། བདག་ལས་སྐྱེའམ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དཔྱོད་
 པའི་ཆེན། དེའི་ཁྱབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་སྒོ་རྣམས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 ཤེས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷ་གུ་དང་གང་ཟག་སོགས་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་
 མ་གང་རུང་དུ་མ་གྱུ་བ་པར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ། བདེན་མེད་གྱི་
 དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཕྱིས་གྱི་སྒྲ་མ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་
 དང་། བདག་ཅག་གི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་ཕྱོགས་
 ཁྱབ་འཇལ་བའི་དུས་སུ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོན་ཟེན་པས། རྟགས་དེ་ཐ་སྐྱད་འབའ་(༡༡ན)
 ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་བཞེད་ལ། དེའི་ལྟར་ན་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་སྒོ་ཡང་མཐར་
 ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རྩང་ཟད་དཔྱད་ན། གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞི་གང་
 ལའང་མ་སྐྱར་བར། རང་གར་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་དུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ད་ལྟ་འགོད་པ་ན་ཐ་སྐྱད་ཟོར་ཡང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ལོ་
 བ་སྟེར་བའི་ཕྱལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་ལ། གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ནི། རང་རང་གི་
 གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་དེའི་སྤྱི་དུ་དཔྱད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གང་ཟག་ལྟ་སྟེ་རང་

གི་ཕུང་པོའི་སྒྲིང་དུ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་སྟེ། བདག་དང་གིང་རྟའི་
དཔེ་དོན་སྦྱར་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་རུས་སོ། །

དེ་(༡༡བ)ལྷ་ར་བྱས་ན་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་ན་བདག་ཕུང་
ཐ་སྦྱད་དུ་གཞན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དོན་དམ་བདེན་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ནི་རྩ་འབྲས་རང་བཞིན་གཞན་མིན་པ་འང་དོན་དམ་བདེན་པར་
འགྱུར་པས། གཞན་སྟེ་ཁྱེགས་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཁྱེགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་བྱིར་ན།
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
བསྟོན་མི་རུས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བདག་
ནི་དོགས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཁྱེགས་པ་ཅམ་བདེན་གྲུབ་ཁྱེགས་པའི་དོན་དུ་མ་སྤང་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་ཁྱེགས་པ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཁྱེགས་པའི་(༡༡ན)དོན་དུ་
མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་སྟེ། ད་དུང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་བྲུབ་པ་ངེས་རྒྱུ་ལ་འདི་ལྷ་ར་དོགས་ཏེ། རྟགས་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་བྲུབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
རྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་འདྲ། རྗེས་བྲུབ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རེའི་ལུགས་ལ་མི་
བཞེད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་
པ་ལས་མ་འདས་སོ་སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་བྲུབ་པ་ངེས་རྒྱུ་
དུ་གསུང་བསྟོན་དང་རང་རེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་རི་ལྷ་ར་ཡིན་དབྱེད་དགོས་ཏེ།
རྟག་པར་གྲུབ་ན་མ་བྱས་པར་གྲུབ་དགོས་སྟམ་དུ་ངེས་པ་ཅམ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་པའི་ཚུལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། རང་(༡༩བ)འཇམ་པ་
སྐུ་མཁས་ཀྱིས་རྟག་པ་བྱས་ཤིང་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ངེས་བྱུང་དང་ལྷོག་བྱུང་ངེས་པའི་
དོན་མ་ཡིན་པར་འབད་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་ངེས་པའི་ལྷོག་པ་རྟོགས་པའོ། །

དེས་ན་དེ་ཙམ་ཆད་མེད་པའི་བསྐྱེད་ཅེས་གྲགས་པ་ནི། ཆད་མའི་སྒྲོལ་གྱི་རིགས་
བས་དེ་ཙམ་མའི་ལྷ་བ་ལྷ་མོ་དཔྱོད་པ་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདི་ཡང་བསམ་པར་
བྱ་བའི་གནས་སོ། །

གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་དབྱུང་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ཕྱང་གཉིས་སྒྱིར་
ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་མི་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་
ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། འདི་ནི་སྐབས་
མང་པོ་ཞིག་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་བཤད་ན། སྒྱིར་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་
ནས་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་ཐ་(༡༩ན)དད་ཅེས་
ཐར་བདག་སྐུ་མཁས་བཞག་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་མི་
དགོས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་ནི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ན། ཐ་དད་དུ་འཇོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལ་
ལྷོས་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་དགོས་པར་སོང་བས། རང་ངོས་ནས་གྱུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མ་
སོང་བའི་བྱིར། ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བདག་ཕྱང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པའི་ཐ་དད་
ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་རྣམས་ཟེམ་གྱིས་བསལ་པའི་ལྷ་དུ་བདག་ལོགས་སུ་དམིགས་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ
གལ་ཆེ་བ་ནི། (༡༣བ)དང་པོའི་དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པ་མ་བཟུང་དཔེ་དང་དང་ནས་དབྱེད་
པ་གིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། དེ་བཟུང་ན་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱེད་པར་མི་འགྲོའི། ཐ་སྙད་ཅམ་ལ་
དབྱེད་པར་འགྲོ་བས་དགག་བྱ་མི་ཞེགས་པའོ། ཞེགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྟོང་
ཉིད་བདེན་གྱལ་གྱི་འཆར་རྒྱལ་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྤང་པོ་འདིའི་
སྟོང་དུ་ངའམ་བདག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་
འཆོལ་བ་པོའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པའི་ཉམས་
ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་ལས་མ་བྱུང་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་གྱི་འཆར་རྒྱལ་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བཟོ། །

དེས་ན་ཆོས་གང་ལའང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདགས་ཅམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོམས་
ནས་(༡༤ན)དེ་རྩལ་ཆད་དུ་དབྱེད་ན་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་
ཟག་ལྟས་བྱིན་བྱིས་ནང་ན་འདུག་གང་བྱི་རོལ་ན་འདུག་ཅེས་ཅེས་དབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ཐ་སྙད་བདགས་པ་དེས་མ་ཆོམ་པར་ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་ཏེ། དེ་ཡན་
ཆད་དུ་དབྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའམ་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་
ན་ལྟས་བྱིན་བྱིས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་གོ་ཞེས་བཟོད་པ་ན། སྤྱར་ཡང་ཅིག་པའི་ཆ་གས་
ངོའི་ནང་ན་འདུག་གམ། སའི་ནང་ན་འདུག་གམ། ཀ་པའི་ནང་ན་འདུག་ཅེས་སོགས་
དབྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་ཅིག་མ་དབྱེད་པ་དང་། རྩང་བྱེད་དབྱེད་པ་དང་། གིན་ཏུ་
དབྱེད་པ་གསལ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རྫོངས་པ་ངོ་མཆར་སྟེད་པའོ། །རིགས་པའི་དབྱེད་པ་
བྱེད་རྒྱལ་ལ་དོགས་པ་(༡༥བ)དབྱེད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་
མར་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་ཆེན་མོ། གནད་བཞིའི་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་དེའི་མཐུས། གཞི་ལུང་པོ་
འདིའི་སྟེང་ན་ངའམ་བདག་ཅེས་པ་རང་ངོས་ནས་བྱུ་བ་པ་ཅིག་མི་འདུག་སྟམ་དུ་འཛིགས་
ཡེ་རེ་བའི་ངང་ནས། ལྟང་གིས་ངེས་པ་ཅིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་
པར་གནད་བཞི་ངོས་ཟིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། སྒྲུབ་ཡང་དེ་ངའམ་བདག་རང་
ངོས་ནས་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཆེད་དུ་བཅོས་པའམ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ང་རང་ངོས་པ་མེད་
དོ་སྟམ་དུ་ནན་གྱིས་བཅོས་ནས་མོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་རྟེན་ཚུལ་ཅུང་མིན་
ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་ཤུགས་
ཀྱིས་སྒྲེ་དགོས་པ་ལས། བར་དུ་བློ་གཉིས་པ་གཞན་བརྒྱད་དེ་ནན་གྱིས་(༡༥ན)བསྒྲིབ་
དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལེགས་པར་རྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་ཆགས་འབུག་པོ་སང་པའི་དབང་
རྩལ་ལ་ཅིག་ལ། ཐོག་མར་ལྟང་གིས་ངེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བོར་བའི་
དངོས་པོ་དང་གསར་དུ་ཐུད་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པ་དང་།
ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཅིག་འོང་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སོ་སོའི་སྒྲེ་
བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་ཚུལ་ཏེ།
སྟོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་འབུག་པོ་བཞག་པ་སང་པའོ། །ཡང་གཉིས་པ་ནི།
ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་རང་རེ་ནམས་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ལུས་སྟེང་ནས་བྱུ་བ་པའི་
ང་ཅིག་ལུང་པོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་ལྟན་སྒྲེས་ལ་གོ་མས་དཔགས་པས་གནད་བཞིའི་དབྱུང་
(༡༥བ)པ་རྟོགས་མ་ཐག་ཏུ། སྟོན་འདྲིས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་ལྟག་པར་གཅེས་
པ་ཅིག་གསར་དུ་སྟོར་བའི་ཉམས་ལྟ་བུ་ངེད་རང་རིལ་པོ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་སྟམ་དུ།

མིད་མ་ཆེས་པར་འཛིགས་ཡེ་རེ་བའི་ངང་ནས་ལྷ་དང་གིས་ངེས་པ་ཅིག་འོང་དགོས་ཏེ། འདི་
ནི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་སྒྲུག་པ་སྒྲེལ་གསལ་ནས་མ་ཡིན་པས། ཏུས་དེ་ཉིད་ཏུ་དགག་བྱ་བྲམ་མོ་ལགས་
པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར། གནད་བཞིས་བཙལ་བས་སྒྲིང་པོའི་སྒྲིང་ཏུ་ང་
རང་ངོས་པ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཆོ། རང་འགར་འདི་འདྲ་བ་མི་འདུག་གོ་སྒྲུམ་པ་
ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ན། དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པ་བར་སྒྲུབས་ནས་བརྟེན་བའོ། ཡང་ན་དང་
པོ་ནས་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟེན་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སྒྲོབ་མ་ལྷ་བ་ལ་ཐོག་མར་
འབྲིད་བ་རྒྱམས་ལ་ལལ་ཆེར་འདི་ཙམ་གསལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །

སྒྲིང་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་(༡༥ན)སྒྲིང་རྒྱལ་ལ། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་སྒྲུམ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྒྲུབས་ཀྱི་སྒྲིང་རྒྱལ་ལ། ལས་དང་པོ་བས་
ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་ཀྱི་སྒྲིང་བ་འདོད་པའི་རྒྱལ་དང་། སྒྲིང་
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིང་རྒྱལ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་
བྲམ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་བདེ་སྒྲིང་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིང་རྒྱལ་བཞི་སོ་སྒྲེའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྒྲིང་རྒྱལ་
ཏུ་ངེས་པར་འདུག་པས། སྒྲིང་རྒྱལ་དང་པོ་འདི་སྒྲུབས་སུ་བབ་པས་བཤད་ངོ། །

ཐོག་མར་སྒྲུས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཉམས་པའི་སྒྲིང་ཅིག་གཉིས་
པ་ལན་ཆད་ངེས་ཤེས་སུ་འཛོག་པས་ན། བར་ཏུ་འཛིན་སྐྱངས་མི་མཐུན་པའི་བློ་གཞན་
ཀྱི་མ་ཆོད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་(༡༥བ)རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་
མཚན་ཏུ་མས་བསམས་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མམས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཏུ་བྱུར་
བྱུར་འགོ་དགོས་ཀྱི། གནས་ཆའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་ཤུགས་སུ་དེ་ལྷར་འགོ་མི་རུས་པས།
རྒྱལ་བཙས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་འདོན་རྒྱལ་དང་། ཐོས་བསམ་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་འདོན་རྒྱལ་ཞེས་པ་

ནམས་ནམ་གངས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོལ་བ་མང་པོ་ལ་མི་ལྟས་པར།
གནས་ཆའི་སྒྲོབས་གྱིས་སེམས་དམིགས་པ་དེའི་ངང་དུ་ཁྱུར་ཁྱུར་དུ་འགོ་ནུས་ན། རྩོལ་
མེད་གྱི་སྒྲོང་བའམ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོང་བ་འདོན་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་རྟེན་མ་ཐག་ཡིན་པས། རྟེན་ཟེན་དེ་ཉིད་མི་བརྟེན་
པར་བརྟན་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲོང་ཚུལ་དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ངའམ་
གང་ཟག་དོན་རྟེན་ནས་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པ་སྟམ་དུ། ལྟ་གིས་ངེས་པའི་འཛིན་(༡༥ན)
སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས། ལྟར་གྱི་གནད་བཞི་ལུན་མི་རིང་བར་རྩང་
ཟད་དུན་ཙམ་ཞིག་སྒྲོའི་རྩུར་གྱིས་དབྱད་པ་བྱས་པས་ངེས་ཤིང་སྟམ་མའི་འཛིན་སྟངས་
ཡལ་ལ་ཁད་བདེ། ལྟར་ཡང་གསོས་བཟབ་པ་བཞིན་དུ་སྟངས་ཤུགས་ལྟར་དེ་བཞིག་
སྒྲུ་ཞིང་། ཡང་རྩང་ཟད་ཉམས་སུ་དོགས་པ་ན་སྟམ་བཞིན་དབྱད་པ་རྩུར་ཙམ་རེ་བྱས་
པས། ངེས་ཤིང་ཤུགས་ཙན་སྒྲུ་བ་དང་གནས་ལུན་སྟམ་ལས་རེ་རིང་རེ་རིང་དུ་འགྱུར་བས།
ངེས་ཤིང་གྱི་རྩུན་སྟངས་ཅིག་ཁ་ཡར་བར་མ་ཆད་དུ་རྩུན་འབྱུང་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེས་ཤིང་སྟམ་མའི་ངང་ནས་སྟམ་གྱི་གནད་ནམས་དུན་པའི་བར་དེར་སྒྲོ་རིག་གཞན་
གྱིས་བར་མ་བཅད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཡན་ཡོན་ནི། ལྟ་བ་
ངེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་དང་སྒྲོ་ཁ་ནམ་སྒྲོགས་དུས་སུ་ཆར་ཆར་(༡༥བ)དུན་ནུས་པས།
བྱིས་སྟངས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་དུས་སུ་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟངས་ཉིད་མི་བརྟེན་
པའི་དགོས་པ་དང་། སྟམ་གྱི་བདེ་སྟངས་སྒྲོར་དུས་སུ་བདེ་བ་དངོས་སམ་ཉམས་གྱི་མོས་
པ་ཙམ་གང་བྱས་གྱང་། དུས་དེར་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་ཡེ་མི་བྱེད་པས། སྟངས་ཉིད་དུན་པ་ཙམ་
གྱིས་ངེས་ཤིང་ཤུགས་ཙན་སྒྲུ་བ་སོགས་དགོས་པ་མང་ངོ་། །

འདི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་གདམས་ཡིན་པས། རྗེ་ཉིད་གྱི་བཞེད་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་

ཞིང་། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེའི་གསུང་གི་ཟིན་བྱིས་ན་ཡང་དེ་ཀ་རི་ལྷ་པོ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་
ཐོན་འདུག་གོ།

རྗེའི་རྗེས་འབྲངས་འགའ་ཞིག་། ཐོག་མར་གནད་བཞི་བསམ་པས་ལྷ་པོ་གིས་ངེས་
པའི་རྗེས་སུ་སྐར་ཡང་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་སྟུང་དུ་ལྷ་པོ་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་
དགག་བྱའི་ང་ཞེས་གསུངས་སུ་བཞག་ནས་མེད་མེད་སྟུང་དུ་ཕྱད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཐོག་མར་
སྦྱོང་ཚུལ་(༡༥)དུ་མཛད་པ་ནི། ལྷ་པོ་སྦྱོང་ཚུལ་སྐར་མ་རི་ལྷ་པོ་བཞིན་འཆར་མི་རུས་པ་
དག་གིས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་ཁྱིས་རྒྱ་མཚན་མ་བསམས་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་སེམས་
ཡང་ཡང་བཞག་པའི་ལུགས་སུ་འདུག་པས་སྒོ་སྐྱེའི་བར་དུ་འདྲིན་སྟངས་ཤོར་ཉེན་
ཆེ་བས། ངེས་ཤེས་བྱི་མའི་ཤུགས་སྒྲིབ་མི་རུས་པ་དང་། སྐར་མའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྦྱོང་
མི་རུས་སམ་སྟུང་མོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་། དང་པོ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལྷ་པོའི་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བདག་གམ་
ང་ཞིག་མ་རྟེན་པ་ན། དེ་ཁའི་ངང་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་ལྷ་ན་གྱིས་བཞག་ནས་སེམས་གཞན་དུ་
མ་གཤོས་པར་བྱེད་ཅིས་གསུངས་པ་ནི། ཚོག་ལ་མཛེས་ཀྱང་ཐོག་མའི་ལྷ་པོ་སྦྱོང་ལུགས་
རྣམ་དག་དུ་ཡེ་མི་འཇུག་ཏེ། འདི་ལྷ་པོ་སྦྱོང་ཚུལ་ངེས་ཤེས་སྐར་མའི་རྒྱན་འབྱེད་པ་ལ་འང་
མི་ཡན། སྦྱོང་ཉིད་(༡༥)ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་མི་ཡན། ལྷ་ག་མཐོང་
སྒྲུབ་པ་ལ་འང་མི་ཡན་པའི་བྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི་རིམ་བཤམ་། ངེས་ཤེས་བྱི་རྒྱན་འབྱེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱི་མའི་རྒྱ་ཚོགས་
བརྟན་དགོས་པ་མ་བརྟན་པའི་བྱིར་དང་། ཞིག་ནས་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་དམིགས་
པ་ལས་གཞན་དུ་མ་འཕྲོས་པ་རྒྱུད་པས་མི་ཚོགས་གི་། དམིགས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་
ཡིད་ཅོར་གསལ་པའི་སྒོ་ནས་བྱིང་པ་ཕྱ་མོ་གཅོད་དགོས་པས། སེམས་ལྷན་ནི་བཞག་

པ་ཅམ་གྱིས་བྱིང་བ་གཙོད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གནས་ཆ་
མ་འཕྲུགས་པའི་ངང་ནས་དབྱུང་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲོང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་དེ་ལྟར་ནས་ལྷ་བ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཡིན་ན་ཅུང་
དྲག་གི་ཁྱོག་མར་སྒྲོང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་ལྷ་ན་ནི་བཞག་པའི་རིགས་རྒྱན་བྱི་
མ་རྒྱལ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་(༡༩ན)ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཤོར་བ་དོས་མ་ཟེན་པར། སྒྲོང་ཉིད་དམིགས་
པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱང་ཆད་དུ་འཛོར་བར་གཤོན་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་རང་རེའི་ལག་པའི་སོར་མོས་ཤིན་ཏུ་གིམས་པའི་དངོས་པོ་གནན་པར་
དཀའ་བ་ཅིག། རྒྱགས་བསྐྱེད་དེ་ལེགས་པར་གནན་པ་ལས་ཇི་ཞིག་ན་ལག་པ་གཞན་
དུ་མ་གཡོས་པར་བཞག་ཀྱང་། གིམས་པའི་རྩ་བ་ངམ་ངམ་རྒྱགས་གིས་སྒྲོད་པ་ན།
ལག་པ་ལྟར་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་དེ་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་ཤོར་བ་མི་ཆོར་བ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རིག་པར་དཀའ་བའི་སྒྲོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཆོས་སྒྲུ་དང་འདུན་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་།
གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་ཆོས་སྒྲུ་དང་འདུན་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་རྒྱམས་
ཀྱང་ལྷ་བ་ངེས་པའི་རྒྱགས་ཏ་(༡༩བ)ཅང་ཆེན་པོ་སྒྲོད་མི་རྒྱས་པས་སྒྲོབས་རྒྱང་བ་ཡིན་
ལ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་གིས་ནི། ལྷ་མོ་ནས་ལྷ་བ་སྒྲོང་བ་ལ་གོམས་པ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ནི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲོང་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་ཉིད་ལ་འབད་
པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་རྒྱམས་ལྷ་བ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཡེ་མ་རྟེན་བ་རྒྱམས་
གིས་ནི། ངེས་ཤེས་ལྷ་མའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་གནད་བཞིའི་དབྱེད་
བ་སྒྲོའི་ཐུར་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཀ་རང་རྒྱང་ཟད་དཀའ་བར་འོང་བས། མི་རྒྱས་ན་

སྒྲོང་ཚུལ་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱར་ཕྱར་རྒྱུ་། །

ཞིག་ནས་དང་ལྷན་མཐོང་གི་སྒྲོང་རྒྱལ་གསུང་བཤོས་སྤྱད་པར་བྱ་ལ་བདེ་སྒྲོང་
སྒྲོར་རྒྱལ་རྒྱུང་ཟད་བཤད་ན། ད་ལྟ་རྒྱུང་དཔུ་མར་རྒྱུང་ཟད་ཐེམ་པར་རྒྱས་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས། ལྷན་རྟོག་རགས་པ་ལོག་པའི་བདེ་བ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་འདྲོན་རྒྱས་པས། (༡༠ན)
དེའི་ཆོ་སྤྱར་ལྟ་བུ་ལོགས་པར་བསྐྱེད་སུམ་པ་བྱུང་བས། སྤྱར་སྒྲོང་ཉིད་དེས་རྒྱས་ཀྱི་འཛིན་
སྤྱངས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། དེ་ལྟ་སྤྱི་མིན་པར་ད་ལྟ་རང་ཅག་ལྟ་སྤྱད་པའི་སྒྲོང་མོས་
པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་སུམ་དགོས་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ལྟ་སྤྱད་པ་མཉམ་པར་སྒྲོར་བའི་
དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པས། ཡིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་མོས་པ་ཙམ་བྱེད་
ཅིང་། བདེ་བའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྱས་ནས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྒྱ་སྤྱར་ལོགས་པར་བྱུང་བའི་ལྟ་
བ་འདྲོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཅིག་ཐོག་མར་བདེ་བའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྱས་ནས་སྤྱར་
བདེ་བ་དེའི་ངོ་བོ་རང་ངོས་ནས་མེད་སྒྲུལ་རྒྱ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དེ་ཙམ་རྒྱ་ལོགས་
པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

[illegible]

ཞིང་། མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པའི་ཕྱི་ཡལ་བ་ལ་ནི། བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་སྒྲེས་པའམ་
མ་སྒྲེས་ཀྱང་ལྟ་བ་བརྟེན་ན། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་
སྤོན་དུ་མ་སོང་གི་ས་བདུན་(༡༡ན)པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

སོ་སྒྲེའི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི། མཉམ་
བཞག་ཅི་ཅམ་སྟོབས་ཆེ་ཡང་ངེས་ངོར་སྤང་ཉིད་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འབའ་
ཞིག་ངེས་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤང་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་མི་སྤྱིད་
དོ། །འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤང་བ་ཡང་འཆར་ཞིང་། དེ་མི་འཆར་ཡང་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ངེས་པར་སྤང་བས། དོན་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ངེས་ངོར་སྤྱང་རྩལ་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའི་སྤྱང་རྩལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་སྤྱང་
ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་བརྟེན་པའི་ངང་ནས། སྤྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྤང་བ་(༡༡བ)
འཆར་འཇུག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། ངེས་ངོར་དེ་ལས་ལངས་ཞིང་ངེས་ངོར་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །
དེ་ཡང་དཔེར་ན། ངའམ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པའི་ངང་ནས། ང་དང་
གང་ཟག་གི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བཅུག་སྟེ། འཆར་རྩལ་དེ་ལ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་ངོ་
སྤྱད་བ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་མར་དབང་གེས་
དང་ཡིད་གེས་ཐམས་ཅད་ལ་ལུང་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་འདི་འཆར་དུ་བཅུག་
ནས། དེ་ཁའི་ངང་ལས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྤང་གྱི་རིགས་
པས་དུན་པར་བྱེད་དེ། འདི་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྩལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་སུ་འད་ཡིད་གེས་ཉིད་ལ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཆར་དགོས་ཀྱི། རང་

རེ་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་ལ་འཆར་བ་གཏན་མིན་ཏེ། རང་རེ་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་ལ་ཕུང་
སྒྲིགས་རང་བཞིན་(༡༡༣)གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུང་བའང་མི་སྲིད་དེ་ལྷ་ར་དུ་ངེས་པའང་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དབང་གིས་ལ་ཕུང་སྒྲིགས་སྒྲུང་བ་ན། ཡིད་གིས་གྱིས་སྒྲུང་རྒྱུ་དེ་ལྷ་ར་
དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་དུན་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཕུང་འཆར་རྒྱུ་ལེགས་པར་
འོང་ངོ་། །

རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེའི་གསུང་བཀྲོས་མང་པོར། མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྷ་བ་ཤུགས་ཅན་
བསྐྱུངས་པས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལུས་བཏབ་ཀྱང་ཡལ་འགོ་བ་ལྷ་
ཕུང་ཉམས་འཕུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕུང་བ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྒྱམས་སྒྲ། སེམས་གནས་
འབའ་ཞིག་གོམས་པའི་མཐུས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐོགས་དུགས་དང་སྒྲ་མཐས་གྱི་སྒྲུང་བ་མེད་
པར་ཐུན་ལོང་གིས་འཆར་བ་ཅམ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྷ་ཕུང་འཆར་རྒྱུ་མིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་
པ་འདི་གཉིས་མ་(༡༡༤)འདྲེས་དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་ནི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་
ཤུགས་གྱིས་སྒྲོ་ངོར་རྒྱགས་མ་ཕུབ་པའི་ཉམས་ཤར་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ནང་དུ་
གནས་ཆ་ལ་ཟུག་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡལ་ལ་ཆེར་འདུག་མ་ཕུབ་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་
ཐུན་ལོང་བ་ཅམ་ལས་འཆར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོང་རྒྱལ་དངོས་ནི་འཕྲིད་ཡིག་ལྷ་ཕྱིར་
བཀོད་ཟིན་ཏོ། །ལྷ་བ་སྒྲོང་རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དོགས་པ་བཅད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་བ་ཐ་སྙད་འཛིག་རྒྱལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ལུགས་འདིའི་ལྷ་པོའི་གོ་དཀའ་
ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་རང་ཡིན་པས་རྒྱང་ཟད་བཤད་ན། དོགས་པའི་གནས་བཀོད། དེ་ལ་
ལན་རིམ་ལྷ་ར་གདབ་རྒྱལ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་རྒྱམས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འཕྱར་བའི་
ལུགས་རང་རེའི་རྗེ་སྤྱོད་མས་བཀྲལ་བ་འདི་ལ། གཟུགས་ནས་རྒྱམ་མཐུན་གྱི་བར་འདི་

རྣམས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་(༡༣ན)པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་
པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པར་བཞེད་པའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལུགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་
གྱིས་ཕར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་མེད་
ལ། མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ལུགས་དེ་གང་སྟམ་ན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྐུལ་དུ་བཏགས་པ་
དང་འབྲུ་བར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
ཉིད་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲགས་ཆེད། །

དེ་ལྟ་ནའང་དོགས་པའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྐུལ་དང། སྤང་པོ་ལ་གང་
ཐག་གཉིས་ཕར་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དང། བཏགས་པའི་དོན་རང་
ངོས་པ་མེད་པར་མཆུངས་ན། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན་
སྟམ་དུ་དོགས་(༡༤བ)ཏེ། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་
སྙད་ནི་ཆོད་མ་པ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་སྐྱོ་གཉིས་ལ་ཟེར་བས། སྐྱའི་ཐ་སྙད་མིང་གི་བད་
དང། སྐྱའི་ཐ་སྙད་ནི་མིང་དང་བད་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ངོ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །

དེས་ན་ཐག་ཁྲ་སྐུལ་ལོ་སྟམ་པ་དང། འདི་རི་བོང་རུལ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་
ཀ་ཐ་སྙད་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་ངོ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ན་
གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དང་རི་བོང་རུགཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མཆུངས་ཤིང། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །

དེས་ན་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། སྐྱོ་ངོར་ཡོད། འབྲུལ་ངོར་ཡོད།
བརྗོད་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་དང། རིགས་པས་དབྱེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་
(༡༥ན)ཅམ་ལ་དབྱེད་པ་དང། དེས་མ་ཆོམ་པར་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་

བམི་བྱེད་པར། དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། ཐ་སྟད་
པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་དང་། ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ལ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གནོད་པ་དང་། དེས་མ་
བསྟན་ཀྱང་ཕྱགས་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྟན་པ་སྟགས་གྱི་དབྱེད་པ་འབྱེད་མི་ཤེས་པར། འབྲུལ་
རྒྱུ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་འབྱེད། ཅེས་སྟགས་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པའི་གནད་གྱིས། དྲིགས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལན་རྒྱུ་རྒྱུ་གདབ་ཚུལ་ནི། རང་ཅག་རྗེའི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པ་
རྣམས་གྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་གསུང་ཚུལ་བཞོད་ན། ཁ་ཅིག །རྩ་བའི་དྲིགས་པ་གཉིས་མ་མཚུངས་
ཏེ། ལུང་པོའི་(༡༧བ)སྟེང་དུ་གང་ཟག་འགྲོ་འོང་སྟགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་སྟེ་ཡོད། ཐག་
ཁྲའི་སྒྲུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ད་དུང་དབྱེད་
གཞི་སྟེ། ལུང་པོའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་འགྲོ་འོང་སྟགས་གྱི་བྱ་བ་རང་དོས་ནས་བྱེད་
བཤམ། བྱ་བ་བྱེད་པ་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཅམ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ལྷས་
འདུག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐག་ཁྲའི་སྒྲུལ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཐག་ཁྲ་རྒྱུ་གིས་བསྒྲུལ་
བསྒྲོད་སྟགས་བྱས་པའི་ཆེ། སྒྲུལ་དེ་ཉིད་གཡོ་འགྲུལ་སྟགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུང་
པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མ་ན། བཞད་གད་དེ། ཐག་ཁྲའི་སྒྲུལ་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་སྒྲོ་ལ་བསྟོན་མེད་
དུ་སྒྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་སྒྲུང་བར་མདོན་སྟེ་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ལ་བསྟོན་
མེད་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཟེར་(༡༧ན)རོ། །དེས་ན། ཚུལ་དེས་ཀྱང་ལན་མ་ཐེབས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུང་པོ་ཚྲོགས་ཅམ་གང་ཟག་གི་གདགས་

གཞི་ཡིན། ཐག་ཁྲ་རྒྱལ་གྱི་གདགས་གཞི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདགས་
གཞི་རང་ལ་སྤེལ་བྱས་ཏེ་གསུང་ཕྱིར་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་
ཅི་མ་གྱིས་འཛོག་གས། དེ་མིན་པར་སྤང་པོ་རང་གི་དོན་སྤྲེང་ནས་གང་ཟག་གི་གདགས་
གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐག་ཁྲ་ཡང་རྒྱལ་གྱི་གདགས་གཞིར་འབྱུང་
ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་ཁྲ་རྒྱལ་རང་དུ་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཞིག་
བྱུང་ན། རྒྱལ་གྱི་གདགས་གཞིར་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བ་ལོས་ཡོད། ད་དུང་མཚུངས་སོ། །ཕྱི་མ་
ལྟར་ན། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཞེ་བྱགས་སུ་འཆངས་པ་མ་ཆོར་འདུག་གོ། །འདིས་(༡༥བ)
ཀྱང་ལན་མ་ཐེབས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱར་གྱི་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤང་པོའི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་
སྤྲེད་བྱས་པ་ལ་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད། ཐག་ཁྲའི་སྤྲེང་དུ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྤྲེད་བྱས་པ་
པ་ལྟར། རྒྱལ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན་ལན་གདབ་
ཚུལ་འདི་ཉིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་གསུང་བཀོས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་དུ་བཞོད་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པས། ད་ནི་འདིའི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

ཐག་ཁྲ་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྤྲེད་བྱས་པ་ལྟར་རྒྱལ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཆད་མ་ཅི་
འདྲ་ཞིག་གིས་གཞོད། ཕྱིས་ནི་མ་ཤར་ནས་ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་མི་མིག་དག་པས་བལྟས་
དུས་རྒྱལ་ནི་མི་འདུག་གི། འདི་ནི་ཐག་པའོ་སྟམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན། འོན་
ཕྱིས་ཀྱི་སྤྱང་ཚུལ་དང་འཇལ་ཚུལ་དེ་ལ་འང་ཆད་མས་གཞོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱར་ཡང་
མུན་(༡༦ན)རུབ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་སུ་གང་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་དེར་ཕྱིན་པ་ན་འདི་ནི་ཐག་པ་
རུ་མི་སྤྱང་གི་འདི་ནི་རྒྱལ་ལོ་སྟམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། ལན་ཅི་གདབ།

མི་མཚུངས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲིམ་ཆད་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ལོག་གེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན་

ད་དུང་ཚད་མ་དང་ལོག་གཤམ་ཡིན་ཚུལ་སྒྲིག་སྟེ་སྒྲུ་ན་ཅི་ཟེར། འདི་ནི་ལྷ་ཚུགས་ཡིན་ནོ་
སྒྲུ་མ་ན། ཐ་སྙད་འཛིག་མཚམས་གསལ་པོ་ཞིག་མ་གསལ་པས། ལན་གདལ་ཚུལ་སྒྲུར་ཡང་
རྩ་བར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དཔུང་བ་དེ་ཙམ་ལྷ་ཚུགས་སྒྲུ་མི་འགྲོ་ལོ། །

མདོར་ན་སྒྲུར་གྱི་གཞི་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་དང་སྒྲུལ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་
ལ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་འདི་ཀ་རང་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་ཙམ་གྱིས་འཛིག་ན།
གཉིས་ཀ་སྒྲུང་བས་མཚུངས། རང་ངོས་ནས་(༡༩བ)དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་བཟུན་སྒྲུ་ནི་མི་
འདུག་སྒྲུ་མ་པའོ། །

གཞན་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་རྒྱམས་ལ་ལྷོན་གྱིང་དུ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ལ།
འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་མཐུན་
བ་འགའ་ཞིག་ན། ཁང་ཁྱིམ་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་པོ་ནས་འདོད་ཚུལ་དུ་བརྟེན་འཛིག་
བ་ཅིག་སྟོན་པས། དེ་འདྲའི་ཀན་པོ་བརྟེན་བྱུང་ཞིག་གིས་རང་རེ་ལ་ལྷོན་གྱིང་དུ་གྲགས་
པའི་དངོས་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ཁང་ཁྱིམ་མེད་ལྷོན་གྱིང་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་ཁོའི་ཚད་
མས་གཞོད་དམ་མི་གཞོད་མི་གཞོད་ན། ཐག་ཁྲའི་དངོས་པོར་གྲགས་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་
སྒྲུལ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ། རང་རེ་རྒྱམས་ཀྱི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་སྒྲོས་
གིག། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེའི་ཚད་མས་གཞོད་དོ་སྒྲུ་ན། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལྷོན་
གྱིང་དུ་བཞག་པ་ལ་(༡༩ན)འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཚད་མས་གཞོད་ཅིང་། རང་རེ་རྒྱམས་ཀྱི་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྒྱམ་བཞག་འདི་ལ་ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ་དེ་ཅི་འདྲ་འོང་ན། གལ་ཏེ་
དེའི་ཆེ་ཆ་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར། འགྲོ་བ་འདི་འདྲ་བའི་ཚད་མས་ཁང་ཁྱིམ་དུ་གཞལ་
བར་བྱ་བ་དང་། རང་རེའི་ཚད་མས་ལྷོན་གྱིང་དུ་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་ཆ་གསལ་
གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་ཆ་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་

ལྷོན་གིང་ཡིན་མིན་སོ་སོར་གཞལ་བ་མིན་པས། རྒྱ་འབབ་གྲུང་གི་བཤད་པ་དང་འདྲའོ་
སྒྲུལ་ན་མ་གོ་བར་ཐག་ཆོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འགོ་བ་གཞན་དེ་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་སྤོང་པོ་
ཅུ་བ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་མི་སྤྲང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་
གཞིར་བཞག་ལ་ཁང་བྱིམ་དང་ལྷོན་གིང་གི་(༡༧)ཐ་སྤྲད་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱང་
བའི་བྱིར་རོ། །

སྤྲངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁང་བྱིམ་ཡང་ཡིན་ལྷོན་གིང་ཡང་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་
སྒྲུལ་ན། ཀ་བ་ཡང་ཡིན་བུམ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
བས་ཐ་སྤྲད་འཛིག་རྒྱལ་ད་དུང་མ་བྱུང་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག། །དེ་འདྲའི་ཆོན་ཁང་བྱིམ་ཞེས་པ་དང་ལྷོན་གིང་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྲད་གཉིས་
པོ་གང་གིས་གྲུང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་
ཐ་སྤྲད་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ལ་སྤྲང་བ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་པར་མཚུངས་པས། སྒྲོན་
མེད་དེ། དཔེར་ན་མི་འདྲ་བའི་དུད་འགོ་མང་པོས་ལྷོན་གིང་སོགས་གྱི་ཐ་སྤྲད་མི་འདོགས་
བར། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཅན་གྱི་གཟུགས་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་མིག་ཤེས་ཆད་མས་འཇལ་
བ་དང་འདྲའོ་སྒྲུལ་ན། སྤྱིར་དེ་འདྲ་བའི་འཇལ་རྒྱལ་(༡༥)ལོས་ཡོད། ཐ་སྤྲད་དེ་དང་
དེར་བྱས་པ་ལ། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ནི། ལྷར་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་དུ་
ཇེ་ཉིད་གྱིས་མཇད་པས་དེ་ཉིད་དང་། མིང་གི་ཐ་སྤྲད་གྱིས་བདགས་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་
ཐ་སྤྲད་འཛིག་རྒྱལ་གཞན་མེད་པར་བཞེད་པ་ལ་དོགས་པའི་གནས་དེ་རྣམས་གཅོད་
དགོས་པར་སྤྲང་བ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་ཇེ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་འདྲ་བ་
དང་། འགོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སོགས་གྱིས། དོན་ཅིག་ལ་ཐ་སྤྲད་འགལ་བར་བདགས་
བ་སོགས་གྲུང་ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་སྒྲེ་རྒྱལ་དེ་དག་

བརྗོད་པ་སྟེ། ད་དུང་མཐའ་ཚད་པར་མི་སྤང་རོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་པར་བཟའ་བཏུང་
 རོགས་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། དེས་ཚེས་པར་(༡༥)བུས་པ་འདི་རང་རེའི་སྒོ་འདི་ལ་བཟའ་
 བཏུང་རོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་ཚེས་མོ་སྤྲོམ་པའི་སྤང་
 བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། སྒོ་ལ་དེ་དག་སྤང་བ་ཤར་བ་རྒྱང་བ་ཙམ་མིན་པར། དོན་རང་
 གི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྟོང་རྒྱ་ཞིག་དང་ཚེས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན།
 དགག་བྱ་ཐ་མོད་དུང་མ་ལེགས་པར་སོང་ལ། རྒྱགས་དང་པོ་ལྟར་ན། མི་ལམ་དུ་བཟའ་
 བཏུང་ལ་ལོངས་སྟོང་བ་དང་། དེས་ལེགས་པར་ཚེས་པའི་སྤང་བ་འཆར་བས། དེ་དག་
 ཀྱང་བཟའ་བཏུང་མཚན་ཉིད་པར་ཅིའི་བྱིར་མི་འགྲོ། །མི་མཚུངས་ཏེ་མི་ལམ་དུ་གཉིད་
 ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས། བཟའ་བཏུང་རོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
 དེས་མ་བསྐྱད་པར་ལུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ་སྤྲོམ་ན་ཡང་།
 མཚུངས་ཏེ། ཉིན་པར་ཡང་(༡༥)རང་རེ་རྣམས་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས།
 བཟའ་བཏུང་རོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་བསྐྱད་པར་ལུལ་གྱི་རང་
 ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ཉིད་ལེགས་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མདོར།
 བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལ། སྤྱི་རེའི་བྱས།
 འོ་ན་མི་ལམ་དུ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་
 པ་ལ། རབ་འབྱུར་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། སྤྱི་རེའི་བྱས་འོ་ན། མི་ལམ་དུ་དགོ་
 སྟོང་ཞིག་གིས་མི་གསོད་པར་རྗེས་པས་ལམ་པ་འབྱུང་དམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རབ་
 འབྱུར་གྱིས་མི་ལམ་དུ་མི་གསོད་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ལ་རོལ་བའི་རྒྱག་དབང་

མ་འགག་པའི་རྒྱ་(༡༧བ)མཚན་གྱིས་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ལན་གདབ་དགོས་
རྒྱ་འདུག་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བཏབ་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མི་ལམ་དུ་བཅས་པ་མ་
མཛད་པའི་ཕྱིར། བམ་པ་མི་འབྱུང་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་དང་། ཉིན་པར་
གཉིས་ལ་མི་གསོད་པར་སྒོ་ལ་ནི་སྤང་བར་མཚུངས་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་དོན་སྤང་ནས་མི་ཤི་བ་དང་། མ་ཤི་བའི་བྱད་པར་གཏན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས། མི་ལམ་དུ་དོན་ལ་སྒྲིག་དབང་མ་འགགས། ཉིན་པར་དོན་
ལ་སྒྲིག་དབང་འགགས་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་པས། བཅས་པ་མཛད་མ་མཛད་
གྱི་ལན་གདབ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱུད་གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། མདོར་ན་རྗེ་ཡབ་སྐུ་སྐྱམས་གྱིས། སྤང་བོ་དང་
གང་ཟག་ཤིང་(༡༠ན)རྟ་སོགས་གྱི་ཆོས་རགས་པར་སྤང་བ་འདི་དག་ལ། དང་པོ་སྒོ་ལ་
འཆར་དུས་ཆ་ཅན་ལིང་སེའུར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྤང་བ་འདི། སྤར་གྱི་གཅིག་དུ་བྱལ་
གྱི་རྟགས་གྱིས་དབྱུད་པའི་མཐུས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདུག་སྟུང་དུ་
ངེས་པ་ཙམ་གོ་དཀའ་བ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་
འཆོལ་བར་འཛོག་ཤེས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱ་མའི་
ལྷ་བའི་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ལུགས་ཙམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། ཐ་སྤྱད་འཛོག་རྒྱལ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྤར་གྱི་དབྱུད་པ་དེ་རྣམས་མཐར་གཏུགས་ན། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་
གཞན་པའི་འཛོག་(༡༠བ)རྒྱལ་མ་ཤེས་ལ། སྤང་བ་ཙམ་ལ་ཡོད་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་གཉིས་
འབྱེད་པ་ཡང་སྒོ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་དགོས་པར་གོ་སྟེ། ཐ་སྤྱད་འཛོག་ལུགས་ལ་

དབྱེད་པ་ཇི་ཙམ་བྱས་པའི་མཐའ་རང་དེ། སྒྲིང་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བྱག་པ་ཅིག་དགོས་
པར་སྒྲིང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྒྲིང་བས་སྒྲིང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དང་། སྒྲིང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་
ཚུལ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་བས། ཐོག་མར་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྒྲིང་
བས་སྒྲིང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཚོད་པའི་རྟགས་སུ་
འོང་བ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྒྲིང་གི་རྒྱམ་བཞག་
ཆེས་འཐད་པར་གོ་རྒྱས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དཔེར་ན། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་
འཐད་སྒྲམ་དུ། སྒྲིང་བྱོགས་ངོས་ཟེན་པ་(༡༡ན)དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། སྒྲིང་
བྱོགས་ལ་ངེས་ཤིང་ལྷ་གུ་པར་འདྲོངས་པ་ཅིག་དགོས་པར་འདུག་སྟེ། ད་ལྟ་རང་ཅག་
རྒྱམས་ལྟ་བུ་ལ་ནི་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་བྱོགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པ་ན། སྒྲིང་བྱོགས་ཡིད་ལ་
བསམས་པའི་ཆོ། སལ་ཆེར་དའི་རྟེན་གྱིས་སྒྲིང་བྱོགས་ལ་ངེས་ཤིང་བྱོགས་རྒྱུད་དུ་འགོ་
བར་སྒྲིང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཐག་བཅད་པའི་ཆོ། ས་བོན་ལས་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་། ཡིད་ངོར་རྩེད་ཟད་གཞོད་ལ་ཁད་པ་འགོ་བར་སྒྲིང་བས་གྲུབ་པ་འདི་
བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བའི་བྱུང་ཆོས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲིང་པ་གཏན་མེད་གྱི་དོན་དུ་མི་འགོ་བར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བྱུང་པ་དང་།
སྒྲིང་བས་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིང་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་(༡༡བ)ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་
ཆད་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པ་གཏན་མེད་དུ་གོ་ཞིང་། རང་བཞིན་སྒྲིང་བས་སྒྲིང་པ་

འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ལྷགས་ཅམ་ངེས་པའི་འོག་
 ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་འདོར་བ་འདི་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དབལ་དབྱངས་གྱིས་སྒྲུང་བ་དང་སྟོང་བ་ལ་ཉེ་རིང་མི་བྱེད། ལྷག་པར་སྒྲུང་བ་ལ་
 ཅིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གདམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་གོ་བ་དང་པོར་འཛོལ་བའི་ཆོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་
 བའི་སྒྲུང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཕྱོགས་ངེས་དགོས་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་ལྷ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཚད་པའི་རྟགས་སུ་སྟོང་པས་སྒྲུང་བ་ལ་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་ཅུས་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ནན་གྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། (༢༩ན)
 འཁོར་འདས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བ་འདི་སྤང་བྱ་དང་།
 ཐར་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འདི་སྤང་བྱར་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་སྤྱབ་པ་ཅིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤང་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 འདུག་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་དང་རྗེ་སྤྲུལ་དབྱེར་
 མེད་དུ་བྱས་པ་ལ་མན་ངག་བཞིན་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ། དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ངོམ་སྟམ་པའི་དམ་སྤྱིང་ངེ་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདིའི་འཛིན་རྒྱལ་ལ་བརྟགས་ཏེ། དགག་
 བྱ་ངོས་ཟེན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་འདྲ་ལུང་པོ་འདིའི་
 སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་ལུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པར་ཐག་བཅད།
 (༢༩བ)དེ་རྗེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བསམས་ཏེ། སྒོ་
 གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་བའམ་གང་ཟག་ལུང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་གཏན་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ལྟང་གིས་ངེས་པའི་ངང་ནས་ཐུར་གྱི་དབྱེད་བ་དྲན་ཅམ་བྱས་

དེ། དེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱེད་ལ་རྒྱན་འབྱུང་། དེ་མ་བརྗེད་པའི་རང་ནས་ལུང་པོ་འདིའི་
 རྟེན་ན་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅི་འདུག་བལྟས་པས། ར་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་
 རྟེན་ཙམ་བསྟོན་མེད་དུ་ད་དུང་མ་ཁེགས་པར་ཡོད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་མ་ལ་ལུང་དེས་ཤེས་
 དངས་ནས། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དཔྱུལ་པའི་
 བར་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལ་ལུང་ཡིད་ལ་བྱ། དེ་རྗེས་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ནང་དང་བྱིའི་རི་
 ར་བ་ཁང་བྱིམ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཚལ་སོགས་ལ་རྩལ་དེ་(༡༣༥)བཞེན་དུ་རྒྱར་དེ་བསྒྲུལ།
 མདོར་ན་རྣམ་ཐྱིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་ཡར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་
 ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་དང་སྒོ་ལ་རྣམ་བཙམ་དུ་ཟད་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད། སྒོ་ལ་རྣམ་བ་
 ཙམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ལའང་ཐ་རྟེན་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་ཅུས་བ་དང་མི་ཅུས་
 པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ཐ་རྟེན་པའི་སྒོས་ཡར་
 བཞག་པ་ལ་ཐུག་པའི་རྩལ་ལ་དེས་པ་མཐའ་ཚོད་པ་ཅིག་དངས་དེ། ཐོག་མར་རྩལ་བཅས་
 ཀྱི་མྱོང་བ་འདོན་པ་ལ་འབད་ནས། དེ་རྗེས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྩེད་ཆེད་ནས་རྩལ་
 མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་བདེ་སྒྲག་དུ་སྒྲུལ་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་འབྲུལ་པའི་གཞི་
 ཅུ་དེ་ཉིད། ད་ལམ་གྱི་ཆེ་འདི་ལ་བྱད་ཀྱིས་ཆོད་པ་ཅིག་(༡༣༦)མཛོད་ཅིག་ཅས་བདག་
 དང་གཞན་ལ་སྟོང་གཏམ་དུ་བགྱིས་སོ། །

འདིའི་སྒྲོར་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རང་ནི། རྟོན་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་གཅིག་རང་ལ་འགོ་
 བ་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་དུས་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་
 ཅིག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། ཁྱིལ་པར་དག་གིས་
 བཀྲོལ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་རྒྱས་པ། རིང་ནས་གོམས་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་འདིས། ཁྱིལ་མ་ལ་

ལུང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་འབྱུང་། །སློའམ་ཆེའི་འཁོར་ལོར་ལས་ཀྱི་རྣམ་ཤུགས་ཅན། །འདི་
ལྟའི་རྩ་བ་གང་ན་འདུག་པ་ལྟོས། །གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས་དང་རིག་པ་གཉིས། །
ཟུང་དུ་འདུག་པ་ནམ་ཡང་རྒྱན་ཆད་མེད། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་སློ་ལུང་སེམས་ཀྱིས་
བདག་ས། །འདི་ལྟའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟོས། །(༡༤ན)ནམ་བུ་མཐོ་རིས་
པ་དང་དཔལ་བའི་གྲོང་། །རྟོག་པས་རི་མོར་བགྱིས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། །འཁོར་འདས་འདི་ཡི་
རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད། །འདི་ལྟའི་རྩ་བ་ལ་བསམས་ཆེ་གྱི་མ་མཚར། །འབྱུང་བའི་
བག་ཆགས་ཉ་ཅད་གོམས་པ་ཆེ། །ཁྲིད་པའི་སྤྲུག་བཟུལ་དུས་རིང་ཐོག་མ་མེད། །ཡིད་
ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཅོལ་རྒྱུང་འབྱིད་པར་སྒྲ། །གྲོགས་དག་དེ་ཉིད་སེམས་པ་མི་ལེགས་སམ། །ཐུབ་
པའི་གསུང་གི་བར་མཛོད་མ་ཉམས་པ། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པོ་ཡིས། །
ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་བགྱི་བའི་དུས་སྟོན་འདི། །བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྒྲང་
བར་རིགས། །གིན་རྩ་རྩལ་བའི་གནས་ནམས་འདི་ལྟ་ཞེས། །རང་དང་སྒྲལ་བ་མཉམ་
པའི་གྲོགས་ནམས་ལ། །ཡན་པར་འདོད་པའི་བསམ་བསྟན་པོར་སྒྲུས། །དེ་བས་
(༡༤བ)འདི་ནི་མཁས་པའི་སྟིང་གཏམ་ཡིན། །

ཞེས་ལྟ་བའི་མཐའ་དཔྱད་མཁས་པའི་སྟིང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ། །རྩེ་སྒྲ་མ་བཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལས་བཙུམས་ཏེ། །དོགས་པའི་གནད་ཐུ་མོ་ནམས་ཞིབ་རྩ་དཔྱད་
དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། །བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས། །རང་ཉིད་ཀྱི་
སློས་ཇི་ཅམ་དཔྱད་རུས་པ་ཅམ་དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གནས་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་
སྟེ། །འདིས་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ལྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་
རུས་པར་སྤྱར་ཅིག། །

འདིར་སྒྲས་པ། །ཁྲིད་ཀྱི་སློ་གྲོས་བདག་ལ་ཡོད་སྟུར་ན། །དགའ་བ་ལ་ཞེས་འཇམ་

ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་
 གྱི་ལམ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སེང་གོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
 གདམས་པ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བཞེད་དང་རྩྭ་པར་དམ་བཅའ།

རྒྱལ་བ་མ་ཐམ་པ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་
 འཛལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཤར་བས་ལྟ་ངན་སྟན་པའི་ཚོགས། །རིང་གནས་བཏང་སྟེ་འབྲོས་
 བར་ལྟར་ལེན་པ། །སྒོ་བཟང་སྒྲ་བའི་ཉི་མ་ས་གསུམ་ན། །གྲགས་པའི་འོད་སྟོང་འབྱེད་
 གང་རྟག་པར་རྒྱལ། །ལུང་རིགས་འདཔ་གཤོག་རྒྱས་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། །དཔལ་ལྡན་ངང་
 པའི་རྒྱལ་པོ་དར་མ་ཞེས། །ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྣམ་ལ། །སྟོང་གྱི་རྣམ་
 དཀར་མཛོད་པས་བདག་ཡིད་སྟོངས། །བྱབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་། །
 སྒོ་གྲོལ་མི་ཟད་འབར་བའི་སྤར་ཁྲིམ་འཆང་། །མཁས་གྲུབ་སྒྲ་བའི་སེང་གོ་དགོ་ལེགས་
 དཔལ། །ཞོ་ལ་ངན་གཉིས་འབྱུང་ཕྱིས་པའི་ཀླད་པ་འགེམས། །རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མ་གསུམ་གྱི་
 གདམས་པའི་བཙུད། །འོམས་པ་མེད་པར་འབྱུངས་(༡༣)པའི་ལུས་སྟོབས་ཅན། །འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོལ་ཁོ་བོ་ཡི། །ཡིད་ལ་མི་འཆར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་། །རྟོན་
 བཀྲར་འདོད་པའི་ཆང་གིས་ཡིད་རབ་སྒྲིམ། །བག་མེད་ཐོ་ཅོའི་སྟོང་པས་བརྟལ་ཞུགས་
 ཉམས། །ངག་གིས་མུ་ཅོར་སྒྲ་བ་ལྟར་ལེན་པ། །འདི་དག་མཁས་པའི་མདུན་སར་

གཞོམ་པར་བྱ། ཆོས་དང་དོན་ལྡན་སྤྱོད་པའི་འབེལ་གདམ་གྱིས། འཇིགས་ལམ་ལུ་མོ་
འབྱེད་པའི་མཁས་པ་དག གཏོལ་མེད་བྱུང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དང་། ལྟན་ཅིག
བརྒྱལ་ལན་བགྱིད་པར་མི་སྤྱོད་མོད། གྲི་བྱལ་མཁའ་ལ་ཤར་བའི་འོད་སྤྲོད་ཅན། ཉི་
ཟེར་སྤྱང་མའི་གསོག་པས་སྤྱི་བ་སྤྱུང་བའི། འཕྱོག་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་བྱ་ངན་སེལ་བའི་སྤྱད།
ཁོ་བོས་དག་གི་མཆོད་སྤྱོད་འདི་བཅུ་མ་མོ། །

དེ་ཡང་འདི་སྤྱད་ཅས་ཐོས་ཏེ། ལྷུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་འདིར། རྩོན་རབས་
སྤྱོད་(ཤུ)འོད་པའི་སྤྱོད་ཆེན་དག་གིས། དང་པོར་བྱུང་བའི་བརྒྱལ་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་
མཐོས་ཏེ། ལྷོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤྱོད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་པ་གཉིས་
ཀྱི་བྱ་བས་རྒྱལ་བའི་བརྒྱན་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ལས།
མཛོགས་པ་དང་ལོག་པར་ཛོགས་པ་དང་ཐོམ་གྱི་དྲི་མ་བསམ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བརྒྱན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་བྱི་དོར་བགྱིད་པའི་ཐབས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་པར་གཞག་པ་རྒྱ་
ཆེར་བགྱིད་པའི་མཛོན་པར་བཙོན་པ་ལྟོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གྲག་གོ། །

རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུའི་གདམ་དུ་བྱ་བ་རྣམས་པར་ལྷུང་བས་འགྲམ་རྒྱུ་ལྷུང་བའི་བྱིས་ཀྱི་བྱིས་
པའི་སྤྱོད་པོ་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱི་ཤ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་གྱུར། བྱིས་པ་རྒྱུང་
རྒྱུན་པོའི་རྩིས་སྤྱོད་པ་ལྟར། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་གཞན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་
པའི་བརྒྱལ་ལན་གྱི་གདམ་དབུས་གཅིང་གི་སའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འདིར་ཡི་གེ་བྱིས་པ་དུ་མ་ཅིག་
སྤྱང་བ་ལས། རྩི་བཙོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅིང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཆོངས་
པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའི་རྣམས་དཀར་གྱི་འོད་ཟེར་བྲག་དོག་གི་མིག་
གིས་བརྟ་བར་མ་བཟོད་དེ། ཆོག་ངན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཁུང་ཁུང་སྤྱོད་སྤྱོད་འཆའ་བ་ལྷུང་བྱེད་
པའི་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པོ་འབྱུང་བའི་བྱ་དང་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་

གྱི་དགོངས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བསའི་ལྷ་ར་བཀྲལ་
 བའི་ཐལ་འགྱུར་(༡༣)གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲོན་ཆད་བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་བཤད་
 སྒྲོལ་འཛིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མ་རྟུན་གིང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
 གྱི་བག་ཆགས་གཏིང་རྒྱགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་གི་པ་དག་གིས་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ཡིད་ལ་སྒྱུག་པ་སྒྲུད་པར་བྱེད་པའི་གནད་ལྟ་མོ་ལག་འཁྱིལ། །རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ཆེན་
 བོ་རྣམས་སུ་བཤོད་པའི་ཡི་གེ་རགས་པ་ཅམ་མིག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཐའ་མ་ཆོད་
 བའི་བདེ་ཆད་ཀྱི་གཏམ་ཐར་ཐོར་ཅམ་རྣ་བར་ལྷུང་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས། ཐོག་མ་མེད་པ་
 བས་རང་ཉིད་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་བག་ཆགས་འབྲུག་པོ་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་སང་དེ།
 རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་དང་སྒྱུན་བདག་སོགས་ཀྱི་ངོར། རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུས་
 རང་ཉིད་མངོན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྷུང་བྱངས་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྲམ་སྟེ་ལྷག་པར་འཕྲོབ་
 བོ་སྒྲམ་དུ་ཡིད་ལ་བརྟགས་པས། རྗེ་སྒྲུ་མའི་དམ་བཅའ་དེ་དག་སུན་འབྱེན་པའི་ངལ་བ་
 ལ་ཞུགས་ཏེ། ཆོག་སྒྲུར་གྱི་ཡི་གེ་ཆེས་མང་དུ་བརྩམས་གདའ་བ་ལས། རེ་རེ་ནས་མཐའ་
 དག་པར་བཀྲལ་གས་ཏེ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པར་བརྟལ་ཁིང་
 བརྟག་པར་བྱས་ན། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཡང་མི་སྤང་ན། སུན་འབྱེན་
 ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་བསྒྲོན་གཏམ་གྱི་ཅལ་ཅལ་གཤམ་ག་
 ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་རྟུན་པར་ཆེས་སྒྲ་མོད། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་
 ཁིང་ཐོས་པའི་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་རྗེ་སྒྲུ་མའི་ལུགས་འཛིན་པ་མཐའ་
 དག་གིས་ཀྱང་། སྒྲོད་(༡༤)རྒྱལ་གོག་གི་ནང་ནས་འོར་བུ་སུག་པ་ལས་ག་ལ་ལོང་ཞེས་
 འདི་ལྟ་བུའི་བསྒྲོན་གཏམ་ལ་སྒྱུག་བྱོ་བའི་གནས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལན་ལྔ་ལྔ་བའི་ངལ་བ་མ་
 བྱས་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཇི་བཅུན་སྒྲ་མའི་ལྷགས་ལ་ཆེས་དད་པའི་ལས་དང་པོ་བཤགས་ཞིག །
 སེལ་དཀར་པོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་གཙང་བའི་རག་པ་རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་གོས་པར་གྱུར་ན་
 མི་རུང་ངོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འདིའི་ལན་རྩུང་ཟད་བགྱིད་དགོས་ཞེས་
 རྒྱུ་རེད་པོ་ནས་བསྒྲུལ་བས། དེ་དག་གི་ངོ་མ་བསྒྲིག་སྟེ་ཏུ་ཙང་རགས་པའི་གནས་འགའ་
 ཞིག་ལ་རིགས་ལམ་དབང་དུ་བཞག་སྟེ་ལན་བཟོད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། དེ་ལ་སྟན་
 འབྱེན་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། རང་ལྷགས་བཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། དོན་
 བསྟུས་ཏེ་སྒྲར་བག་ཡོད་པར་གདམས་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཡིག་ཆ་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱིས་
 ཚུད་པའི་བཀའ་ཐོ་དང་ལན་གྱི་བཀའ་ཐོ་རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཐོག་མར་བཟོད་པ་ན། དོལ་པོ་བ་དང་ཇི་ཚོང་ཁ་པ་གཉིས་
 ལས། ཐོག་མར་དོལ་པོ་བའི་བཞེད་པ་བཞོད་པ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་དོགས་རྩུང་བས་རེ་ཞིག་
 བཞག་ལ། ཇི་ཚོང་ཁ་བའི་ལྷགས་བཞོད་པ་ན། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་།
 ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས།
 དང་པོའི་སྒྲུབས་སུ། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ཇིའི་གསུང་གི་ཆོག་ཟེན་སོར་བཞག་མིན་
 པས། ཁྱོད་རང་གིས་དགོངས་པ་གོ་ནས་བསྒྱུར་བའི་ལྷགས་སུ་སྒྲུང་ནའང་། བད་ལ་མ་
 བྱང་པའི་རྣམ་འགྱུར་(༤ན)ཐོག་མར་བསྟན་པ་སྟེ། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་གི་

བད་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དེ་གང་དུ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད། དེ་ལྟ་མ་ནི་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་
ལྷགས་འདོད་ལ། དེའི་དགག་བྱ་བ་དེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་སྐྱེས་ན།
བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་དག། བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དགག་བྱར་འོང་
མོད། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་གྱི་དགག་བྱར། རྗེས་མི་ལམ་དུ་ཡང་ག་
ལ་བཞེད། གཞན་དུ་ན་ཙོང་ཁ་པས་སྐྱེད་ཀྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་སྐྱེ་མི་རྟོག་པའི་དགག་བྱར་
ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་རང་གནས་པའི་ཡུལ་རྒྱུད་དེར་སྒྲོག་ཏུ་བསྐྱོན་གཏམ་
མང་དུ་སྒྲོས་ཤིག། །དེ་ལ་སྒྱུར་དགག་བྱ་ཞེས་པ་ལ། མཐས་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་སངས་ཤེས་
གསུངས་པ་བཞེན། རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ལམ་སྒྲོའི་དགག་བྱ་
ཞེས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་
རྟོགས་གྱི་དགག་བྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྟོགས་གྱི་བསྐྱེད་བྱའི་རྟོག་ཐོགས་དེ་ལ་དེའི་དགག་
བྱར་བྱས་པ་ལོ། །

ལམ་གྱི་ལམ་སྒྲོའི་དགག་བྱ་ནི། སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དེ་དེ་ལྟར་དུ་ཁྱོད་
རང་གི་སྒྲོ་མ་ཀྱན་རིག་པ་ལམ་དེས་ཀྱང་བཞེད་པར་ཐར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུར་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་རྟོགས་གྱི་དགག་བྱ་ནི། དེད་གྱི་ལྷགས་ལ་ཐ་
སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པས། བདེན་འཛིན་དེར་འོང་དོན་ག་ལ་ཡོད། དེ་བས་ན་
ཁྱོད་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། ཚིག་གི་བརྗོད་རྒྱལ་ཐོག་མར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མའི་ལྷགས་
གྱི་དོན་དམ་ལ་(༧)དབྱེད་པའི་རྟོགས་གྱི་དགག་བྱ་བྱ་མོ་ནི། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྒྱུར་
ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལོ། །

དེའི་མཇུག་ཏུ་བདེན་པའི་ཚད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྲོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་

རང་གི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་ན། ཞེས་བྲིས་སྤང་བ་འདི་ལ། རྗེའི་
བཞེད་པ་བསྐྱར་བའི་ལུགས་སུ་སྤང་ན་འདི་ཚོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཉ་ཅད་ལྟོད་པས། བྱོད་
རང་གི་ཚོག་འདི་ཉན་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེའི་བཞེད་པའི་གནད་རིམ་ལྷན་པ་ཐོག་མར་
གོ་མི་རུས་ཤིང་། དེ་མ་གོ་ན་བྱོད་རང་གིས་སུན་འབྲིན་འཕངས་པ་རྣམས་གང་དུ་སྤང་
ཡང་རྟོགས་མི་རུས་པས། ཐོག་མར་རིམ་ལྷན་ཞུས་བཞེས་པའི་ཚུལ་ཁོ་བོས་དམིགས་
ཐུང་པར་བརྗོད་གྱི། འདོད་ན་རྩ་བ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པར་གྱིས་ཤིག །

དེ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་སུ། བདེན་པར་མེད། རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་མེད། དེ་ཁོ་ནར་མེད། ཅེས་སྒྲགས་དགག་བྱ་སྤྱོད་འགོག་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡང་ཡང་འབྱུང་མོད། རི་ཙམ་ལ་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛོག་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚད་གསལ་
པོར་བརྒྱུད་བ་ཆེས་ཤིན་དུ་ཆུང་ཞིང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པའི་
འགྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པས་གོ་རུས་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་།
ད་དུང་དེ་ལ་ཞིབ་ཆའི་འཆར་ཚུལ་ཆུང་བཅད་དགོས་པ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མེད་ངོས་འཛིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་
གང་དུ་འང་གསལ་པོར་ཐོན་པ་མ་བྱུང་པས། དཔུམ་སྤང་བར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྒྱན་པའི་རོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་
ཁོ་ནའོ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པས། རེ་ཞིག་དེའི་འགལ་སྒྲ་དོན་དམ་དུ་
གྲུབ་ཚད་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྤྱོད་བཞེད་དོ་ཞེས། རྗེ་ཉིད་གྱིས་དང་པོར་དཔུམ་སྤང་བའི་ཚོག་
ལ་(ཤན)འབྱུང་བསྟན། དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་དང་ལེགས་
པར་གྱུང་བརྒྱགས་པ་ན། དང་པོར་འོལ་སྤྱི་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཆོ། སྤོལ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་གཞག་པ་མིན་པར་ལུས་རང་གི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། བྱིས་སྒྲོ་དེ་ཡང་གང་སྐྱམ་ན། སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་བྱའི། སྒྲོ་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱ་
བར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོ་གཞོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པས་
དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོས་འདོད་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མ་
འབྲུལ་བའི་དོན་ཡང་། དོན་དེའི་རང་ངོས་ཀྱི་སྔོན་ལུགས་ལྟར་སྒྲོ་དེ་འཇམ་རྒྱས་པ་ལ་
འདོད་བར་སྒྲུང་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་པའི་གོ་དོན། བུམ་
པའི་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ལྟར་འཇམ་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ལ་
སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞེད་པས། བུམ་པ་སྒྲོ་དེས་པར་མ་བཞག་གོང་ནས་ད་
གཞོད་སྒྲོ་དེས་འཇམ་རྒྱའི་བུམ་པ་རང་ངོས་ཀྱི་སྔོན་ལུགས་ཤིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡོད་
པར་བཞེད་པས། བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་བཞེད་པའི་གནད་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་འབྲུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བུམ་པ་སྒྲོ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
ལོས་འཛིག་སྟེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དབང་ཙམ་གྱི་བུམ་པ་འཛིག་རྒྱས་པར་བཞེད་
པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་ལུགས་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་
གཞོད་མེད་ཁོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིག་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྔོན་ལུགས་ལ་འབྲུལ་
པའི་སྒྲོས་ཀྱང་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིག་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གནད་(༥༧)ཀྱིས་རང་རྒྱད་པས་རྩུར་མཐོང་གི་བུམ་འཛིན་ཚད་མ་ལྟ་
བུ་ནི་རང་གི་གཞལ་བུ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཐལ་འབྲུར་
པས་ནི་རྩུར་མཐོང་གི་བུམ་འཛིན་ཚད་མ་བུམ་པ་ལ་མ་འབྲུལ་པ་གཏན་མི་རྟོད་པས།

ཁྱོད་རྒྱུ་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ལུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ། ཅེས་དམ་བཅའ་
བར་སྟངས་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་གཞུག་བྱ་མཐའ་དག་རང་འཇལ་
བྱེད་གྱི་ཚད་མས་ངེས་པར་འཛོག་དགོས་པར་ལོས་འདོད། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་དེ་ཉིད་
ལུལ་དེའི་སྟོད་ལུགས་ལ་འབྲུལ་བཞིན་དུ་ལུལ་དེ་འཇལ་རྒྱས་པ། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་
གཏོགས་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཛོག་མི་ཤེས་པས། རི་ཙམ་ལ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་
བའི་འཛོག་མཚམས་ཡེ་མི་འདྲ་བས། ཆོས་ཙན་མཐུན་སྟངས་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱང་གནས་ཕྱོགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་གཏད་དོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་གསལ་པོར་སྒྱུར་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པས་སྒྲུབ་
པ་ལྟ་བུའི་སྟོད་དུ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་སྟངས་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ལུལ་རང་གི་
སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་བྱུང་ན་སྒྲུབ་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད། ཅེས་པ་ལྟ་
བུའི་གོ་བ་དམིགས་ཕྱེ་བའི་གསལ་མིང་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲུས་ན། ཉན་པ་པོས་ཀྱང་རྗེ་
ཙོང་ཁ་བའི་བཞེད་རྒྱལ་གསལ་པོར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་རྒྱས་པས། ཁྱོད་རང་གི་སྟུན་འབྲེན་
རྣམས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ་རི་ལྟར་འགོ་རྒྱལ་སོགས་གསལ་པོར་གོ་བར་འགྱུར་ལ། སྒྲོ་
ལ་མ་སྟོས་པར་ལུལ་རང་གི་ཞེས་སོགས་ཏ་ལེ་ཏ་ལེའི་བཞེད་རྒྱལ་ཕྱིར་པོས་ཁྱོད་རང་
རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མ་འཇུག་ཅིག །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་(༧ན)བའི་དགག་
བྱར་བྱེད་པ་ནི་དགག་བྱ་རགས་པ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ནི་བདགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་རྟེད་
པ་ཅིག་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་པས། ཞེས་བྲིས་སྟངས་བ་འདི་ཡང་། ཁྱོད་
རང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ཏ་ཙང་ཕྱིར་པོ་གོ་བ་རྩལ་རྩལ་གཅིག་ཤར་བ་དེ་ཉིད་རྗེའི་བཞེད་པར་

འདུག་སྐྱམ་དུ་ཐོམ་རྒྱག་གིས་བརྗོད་པར་སྒྲུང་བས། རྗེ་བཞེད་མི་བཞེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་
བལྟ་བར་བྱའི། རྣམ་དབྱེད་གྱི་འདུག་པ་དེ་བས་རྒྱང་ཟད་ཕྱ་ཙམ་དུ་གྱིས་ལ་ཉོན་ཅིག །

དེ་ལ་དབྱུང་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཐམས་
ཅད་ཐ་སྟད་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཐ་སྟད་ལ། མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་བསྟོན་མེད་དུ་
གྱུབ་པ་དང་། ཐ་སྟད་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་གཏན་
མེད་རྟེན་པར་བཞེད་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོན། །ཀྱན་རྫོབ་གཞན་
ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། རྟོད་རང་གིས་ཀྱང་འོག་དུ། མ་བཏགས་གཅིག་
ལུར་ཉམས་དགའ་བ། །ཞེས་བྲིས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཇི་ཙམ་ཐ་སྟད་བཏགས་པར་འཛོག་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ནས་བཏགས་
དོན་བཅའ་བར་འཛོག་པའི་འཛོག་མཆོམས་ཡེ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་བས་ནི་ལུམ་
པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཆོགས་ཙམ་ལ་ལུམ་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྟད་བསྟོན་མེད་དང་། རྟོག་
བས་དེ་ལྟར་བཏགས་ཙམ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལུམ་པ་ཐ་སྟད་དུ་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་གྱུབ་
བཞེས་བྱུ་ཞིང་། རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ལ་ལུམ་པ་ཞེས་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར། བཏགས་
པའི་དོན་གྱི་ལུམ་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅས་དབྱེད་པ་ནས། བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་
ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་ལུམ་པ་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་གྱུབ་ཅས་པའི་དོན། བཤད་
མ་ཐག་པ་(༥༦)ལྟར་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ལུམ་པ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ལ་མ་
འབྲུལ་པའི་སྟོ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་ལུམ་པ་བཞག་པ་ནི། ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་
དོན་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཆོམ་པར་ད་དུང་ལུམ་པ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
ཇི་ལྟར་གྱུབ་དབྱེད་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བས། ཐལ་འབྱུར་བས་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་འཆོལ་ལྷགས་དེ་ལྟར་བཅའ་བའི་ཆེ་ལུམ་པ་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་

དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བྱོད་རང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀ་དཔུ་མའི་ལྟ་བར་འདོད་ན།
 བྱོད་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཡོད་མེད་སྟོགས་གྱི་མཐའ་བཞི་པོ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་ཐལ།
 མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་
 མཐའ་བཞི་པོ་ཚུས་ཅན། བྱོད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་མ་
 བྱུང་བའི་བྱིར། རྟགས་གསལ་ལས་སྤངས། ལན་མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་
 མི་བྱེད་པ་བྱོད། སྒྲ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས། རོ་ཆ་བའི་གནས་
 ལ་ཡང་བ་མེད་པར་བྱོད་རང་གི་འཁོར་རེ་བ་འཆའ་བ་དེ་རྣམས་གྱི་དཔུ་མ་སྒྲོགས་
 སྤྱིག། ཁ་ནས་ཐོན་ཚད་དང་ཡིད་ལ་དུན་ཚད་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་
 པ་བྱོད་ལ་འདི་འདྲ་བའི་མཐའ་གཉིས་སྒྲ་ལྟར་བ་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་དུ། བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་
 དགག་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་བྱིས་
 པ་ནི། རྗེའི་གསུང་གི་དོན་ལ་སྒྲིན་མི་འདུག་པར་མཐོང་ཡང་། བྱོད་རང་བྱང་མཐའ་གྱི་
 སྒྲིན་བདག་དང་འཁོར་དེ་རྣམས་གྱི་མདུན་སར་ཁྱོམ་ཤོགས་གྱི་རྟ་རྟ་ལ་བ་ན་(ཡབ)
 ཅིས་ཁར་འགོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲིས་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མངོན་
 ཞེན་དེས། ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་རྗེ་སྤྲུལ་སྟོང་ལ་སྒྲོག་གཏམ་དུ་གསུངས་
 ན་མ་གཏོགས་གསུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། བདེན་པར་མེད་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་
 སྒྲོ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་འདྲ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་ག་ལ་ཟེར། སྒྲོས་ལུལ་འཛིན་པ་དང་རྟོགས་པ་ཙམ་མངོན་སྟུམ་རྟོག་བྲལ་རྣམས་
 ལ་ཡོད་མོད་གྱི། ལུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ག་ལ་ཡིན། བྱོད་རང་ཚད་གི་ ཞེན་བྱེད་
 རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅིས་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་དམ། ཅི་སྟེ་དེར་འཛིན་པ་དང་དེར་ཞེན་

པ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་དུ་དུང་ནན་སྒྲིབ་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐོག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དེས་
 ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་བྱིར། རྟགས་སྤུང་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ཁྱོད་
 རང་གིས་ཁས་སྤྲངས། འདོད་ན་མཐོང་ལམ་དེ་དང་ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་བྱིར། ཁྱེད་ལྟར་
 བ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་འཛིན་སྤངས་མེད་པས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་མེད་པར་
 ཡང་ཁས་ལོང་ལ། གསུང་རབ་ལ་གྲགས་པའི་བདེ་དང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
 རིངས་པར་བྱུང་ཅིག །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བའི་རྣམ་གཞག་ཅེས། རྗེའི་ལྷགས་ཕྱོགས་སུ་མར་
 བརྫོད་པའི་སྒྲུབས་སུ། འདི་ནི་ལྷ་ས་བྱིན་ནོ་འདི་ནི་ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་རྣ་བའོ། ཁེས་མོགས་ཐ་
 སྤྱད་བདགས་པའི་ཆོ་ན། ཐ་སྤྱད་དེའི་དབང་གི་ལྷ་ས་བྱིན་དང་མཆོད་བྱིན་གྱི་རྣ་བ་སོགས་
 ཡོད་པར་འཛིན་གི། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་བྱེད་མེད་པ་ནི། (༡༣)ཐ་སྤྱད་དུ་
 ཡོད་པའི་དོན་ནོ། ཁེས་བྲིས་པ་ནི། འོག་དུ་ཁྱོད་རང་གིས་འདི་ལ་དགག་པ་བརྫོད་པ་
 བ། གང་ཟག་སོགས་ཐ་སྤྱད་དུ་འཛིན་ཅེས་པའི་ཐ་སྤྱད་དེ་ཡིན་ན། མིང་གི་ཐ་སྤྱད་ཁོ་
 བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པར་གོ་འདུག་པས། འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སློ་བེན་དུ་ཕྱིར་བ་ཁོ་ནས་
 རོངས་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་སྤྱིར་ཐ་སྤྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྤྱད་ནི། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་
 དང་ནང་གི་སློ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། ད་ལྟ་ཆད་མ་པ་དག་ལ་སྒྲུ་སྤྱིའི་ཐ་སྤྱད་ཅེས་སྤྱང་
 ལྟར་གྲགས་པ་དང་འདྲའོ། །

དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། ཐང་སག་པའི་དུ་མའི་བཤད་སྒྲོལ་སྒྲུ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས། ཐུམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་སློ་ལྷུལ་བའི་ངོར་ཡང་ཡོད། ལྷ་ས་བརྫོད་པའི་

ངོར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོ་ལ་བྱུང་བ་དེ་དང་རྫོང་
བྱེད་གི་སྒྲ་གཉིས་པོ་ལ་ཐ་སྟད་ཅེས་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། རི་བོང་
རུ་དང་ནམ་མཁའི་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐ་སྟད་དེ་གཉིས་གི་ངོར་ཡོད་པས། ཀ་ལུ་མ་
དང་རི་བོང་རུ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་
པས། བྱེད་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་བྱེད་ཅེས་སོགས་དམ་བཅའ་བ་
དུས་ཤིས་གི་བར་དུ་ཡང་མ་ཉམས་པར་སྒྲུང་ལ། བྱེད་འབྲུ་བའི་ཐང་སྐྱ་པའི་རྗེས་འབྲང་
སྒྲུང་རྒྱས་ཤིས་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའོ། །

དེས་ན་ལྷགས་དེ་རྣམས་གི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་
མི་ཆོད་པར་འདོད་ལ། རྗེ་བླ་མས་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་། ཐ་
སྟད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཤིན་དུ་ཡང་ཆོད་པར་བཞེད་པས། དེ་བ་རྣམས་གིས་ཐ་
སྟད་འཛིན་མ་ཤེས་པས་ཆད་མཐའ་ལྡང་ཞིང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཐ་(འབྲུ)སྟད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པ་ལས་འབྲས་སོགས་གི་རྣམ་གཞག་ཆད་གྲུབ་དུ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ཆད་མཐའ་
ལས་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་གངས་ཅན་གི་ལྡངས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ་ལ། བྱེད་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གི་བར་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆད་མཐའ་དང་
བྱུང་བ་དང་། རྗེ་ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ལེགས་
པར་འཛིན་ཤེས་ནས། ལུ་མ་པ་དང་རི་བོང་གི་རུ་གཉིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་གཏན་མི་
མཆུངས་པ་བཞེད་པ་ལ། ཆད་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བོས་བྱེད་པའི་བསྟོན་གཏམ་
ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི། ལྷགས་དེར་བྲིམས་ཡོད་ན་ཆད་པས་གཅད་པའི་རིགས་སོ། །

དེས་ན་རྗེའི་ལྷགས་ལ་ལུ་མ་པ་དང་སྟམ་བྱ་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྟད་གིས་ཡར་གཞག་
ཙམ་མ་གཏོགས་ལྷགས་རང་ངོས་ནས་འཛིན་བྱེད་གཞན་མེད་པས། ཐ་སྟད་གིས་ཡར་

བདག་ས་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཛོག་ཚུལ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། འཛོག་བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་སྟེ་ཐ་སྙད་མེད་པར་བཞེད་པ་
 ག་ལ་ཡིན། དེ་བས་ན། ད་དུང་ཁྱོད་ཚོ་གས་སྒྲ་མའི་ནམ་མ་ལངས་པར་འདུག་པས། རེ་
 ཞིག་དགག་པའི་ཉི་མ་འཆད་པར་མ་ཚུམ་ཞིག་གོ།

འོ་ན་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པའི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་པར་
 བདག་ས་ཙམ་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་བུམ་པ་ཐ་སྙད་
 ཡོད་པར་འཛོག་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རི་བོང་ར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་
 པའི་བྱེད་པར། ལུལ་དེ་ཀ་གཉིས་གྱི་རང་ངོས་ནས་འབྱེད་པར་གཏན་མི་རྒྱས་ཤིང་། འཛོག་
 བྱེད་སྒྲ་སྟེ་ཐ་སྙད་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་(ཁ་ན)པའི་སྟོ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་
 པར་བྱེ་བའི་སྟོ་ནས་འཛོག་མཚམས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་ཤེས་དགོས་ལ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལྟ་བའི་གོ་དཀར་ས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་མཐའ་ཞིབ་ཏུ་ཆོད་
 པ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་གོ་བ་ད་ལྟ་མྱོད་
 མཐའ་ཙམ་དུ་སང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་རྗེས་ལང་ལང་ག་སྤང་ངོ་། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དོགས་
 པ་ཕྱ་མོ་འདི་ནི། རྗེ་འཛོག་འབྲང་ཐལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་འཕྱིག་མ་ཚུད་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སྟོ་
 གོས་ཕྱིང་བོས་གོ་བ་ག་ལ་མྱིད། འོན་ཀྱང་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་བོ་ཞིག་ལ་ལྟ་
 པ་ཕྱ་མོའི་བག་ཆགས་འཛོག་རྒྱས་པས། ཁ་ཆེམས་རྒྱུང་བསྐྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱུར་ཙམ་བད་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་སྒྲག་པ་སྟེ་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཞེས་རྗེ་འཛོག་པ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སྟ།
 ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འཇུག་འབྲེལ་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཉོན་

མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་པའི་ཆེད་ལྟ་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཟོལ་ཐབས་གྱིས། བ་རྩལ་པའི་བསམ་དོན་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཟུར་གཅིག་བསྐྱར་
 བས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་འབྱེད་བཟོད་པའི་ལག་ལེན་བོད་ཀྱི་བསྐྱས་པ་བ་རྣམས་ལ་འདུག་
 པ་ལྟར་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། བ་རྩལ་པའི་བསམ་དོན་གནས་སྒྱུར་འདོད་ན། འདི་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། རྗེའི་གསུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁུག་ཙམ་དུ། ཉོན་མོངས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
 ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཆ་གནིས་བྱེད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་
 མོངས་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་(༡༧)ཆགས་ཕྱ་མོ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱུན་དང་
 ཐུང་གྲང་བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་བསྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་། གནིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཙམ་
 སྐྱེད་རུས་པ་དེ་ཉིད་དོ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྒྱུར་མའི་བསམ་
 དོན་མ་རྫོགས་པའོ། །

ཡང་དེའི་འཇུག་ཏུ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་
 དུག་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སེམས་པར་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་བྲིས་
 སྒྲུང་བ་འདི་ལའང་། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་
 དུག་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་ཡང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་དང་། ཕྱ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བརྩ་དུག་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོ་སྒྲེ་ལ་མེད་
 པའི་བྱད་པར་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡང་བྱོད་གྱིན་བར་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་འདི་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་འདོད་གྲང་སྒྱུར་ལུགས་
 མ་ཤེས་པ་དང་། བ་རྩལ་པའི་བསམ་དོན་མ་གོ་བ་དང་། བསྐྱོན་གཏམ་གྱི་ཉོང་བྱས་
 པའི་ཚུལ་རྣམས་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། གཞུང་ལུགས་ལྟ་ལ་ཞིབ་དུ་མ་སྒྲུངས་པར། རྒྱན་པའི་གྲང་ཆོག་

སྒྲ་བ་ལྟར་སྒྲངས་པས། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཟོད་པའམ་མི་ཤེས་པར། །དགག་སྒྲུབ་
གྲལ་ལ་རིངས་པར་འཇུག་པ་མཚར། །བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སྤྱབ་ཅད་པའོ། །

དེ་ལ་སྒྲན་འབྲིན་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྒྲན་པ་ལས་
རེད་མདའ་བ་སྒྲན་འབྲིན་པ་མི་མཁས་པ་བསྒྲན་པ།

ཀླ་ཡེ་ལེགས་པར་ལྟོས་ཤིག་ཤེས་ལྡན་དག །རང་ཆོག་སྤྱི་ལྷེ་འགལ་བའི་ལྷག་
ཆོད་ཀྱིས། །གཞན་ལྷགས་འགོག་པའི་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པ། །སྤྱང་སྤྱོད་རང་གི་དབྱུག་
པས་བྲབ་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྒྲན་འབྲིན་བཟོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྒྲན་པ་ལ་གཉིས། །རེད་
མདའ་བ་སྒྲན་འབྲིན་པ་མི་འཐད་པར་བསྒྲན་པ་དང་། །རྗེ་ཙོང་བ་སྒྲན་(༡༠ན)འབྲིན་པ་
མི་འཐད་པར་བསྒྲན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དོལ་པོ་བ་ལ་རེད་མདའ་བས་
དགག་པ་བཟོད་ཚུལ་རྣམས་བྱིས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་ཕྱོགས་སྤྱི་མ་རྣམས་
ལ་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། བར་སྒྲུབས་སྤྱི་ །རྗེ་བཙུན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་
རིག་གི་ཞལ་སྤྱི་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་སྟགས་དང་། མཐར་གད་པ་ལ་བྱུག་ཀྱང་ལོག་མི་ཤེས་
པའོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས། །དོལ་པོ་བ་དང་རེད་མདའ་བ་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀའ་གཟུབ་དང་བའི་ལྷགས་སྤྱི་སྤྱང་བ་སྤྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་རང་ཐོག་ཏུ་
མ་བབ་པའི་གནས་ལ། མ་བཅོལ་བའི་ལྷགས་འབྲིན་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་འཛོམ་པ་ཡིན་
ཀྱང་། །ད་ལན་འཛིག་རྟེན་ནམ་འབྲུག་སྤྱི་ན་སྤྱི་མ་མཚམས་པ་ཡང་ཆོག་དགོད་འཚོར།
ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར། །ཉ་ཅང་མི་འཚམས་ལ། །རྩང་བད་བད་གོ་བ་ཅམ་ཞིག་བསྒྲན་པར་

བྱའི། ཁྱོད་ཅག་དབྲུག་གཙང་གི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་དཔང་དུ་བཞུགས་སྟེ།

དེ་ལ་དོལ་པོ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀྱང་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་མཐའ་
དག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་
ཁས་སྐྱངས་པར་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་བཀོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། དབྲུག་གཙང་གི་མཚན་
ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོལ་པོ་བས་ཤེས་
པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡང་བྱིས་བཞིན་
པ་འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དག་པོ་གང་དུ་འབྱུང་བའི་འབྱུང་ཁུང་གྲུ་གསུམ་པ་ཅིག་ལེགས་པར་
བཅོས་ནས། ད་ནི་ལས་ལ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་རང་བགོ་གྲོང་ཤེས་པ་རྣམས་གཟིགས་
མཛོད་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་
སྐྱངས་པར་ཐལ་(༡༠བ)འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟགས་ཁས་སྐྱངས། འདོད་ན། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་
སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤརྱ་ལྟར་ཡ་རྩྱུ་ཡེ་ཅིག །

ཡང་དོལ་པོ་བ་སེམས་ཅམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཀྱང་རིག་གམ་
དེའི་ཡང་ལུང་ཁུངས་སྐྱདས་པ་འདི་ཁོ་ཡིན་ནོ། །དོལ་པོ་བ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་
དབང་བདེན་གྲུབ་རྟུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་དངོས། ལྟར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དབྲུག་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་ན། གཞན་དབང་
བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་བྱེད་ལྟར་ཡ་རྩྱུ་ཡེ་ཅིག །གོ་བོ་རྩོན་
པ་ལྟ་མེད་པར་བསད་པའི་རོ་འདི་ལ་ལྟོས་སྟེ།

གཞན་ཡང་རིང་སྟོན་ཤུ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གྲགས་པ། ཤེས་རབ་གྱི་མ་རྩལ་རྒྱ་
ཕྱོན་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་རལ་བ་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། ཁོ་པོ་ཅག་
གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་མོད་དེ་ཕན་གྱི་སྒྲ་མ་རྒྱན་རིག་གམ་དེ་ལ་ཡང་དེ་རྒྱད་སྟོས་
ཤིག །

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་བ་དབུ་མ་པར་སྟོ་སྟོང་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་སྟགས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟོང་སྟོང་འདྲ་པའི་གཏམ་ཞིག་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ལ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་མ་
རྒྱན་རིག་གཉིས་ཀ་ན་བགཏོད་ཅིག། འོ་ལ་པོ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལེགས་
པར་གོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དངོས་སྤྲུལ་སྒྲ་མ་ལྟར། ཁྱུང་པ་ནི། སྟགས་ཚས་ངེས་པའི་དུས་སྟ་
བདེན་མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟེས་སྟ་ཟེན་ཀྱང་ཞེས་སྒྲ་མ་རྒྱན་རིག་
གིས་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། (༡༡ན)བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་བཞོད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཁོ་པོས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ་རི་བྱིད་གནས་གྱི་བར་དུ་དམ་བཅའ་འོ། །
འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་མ་གོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སྤྲུལ་པའི་
རྟོག་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟགས་རེ་ཞིག་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དངོས་འགལ། སེམས་ཙམ་བ་ཡིན་ན་དངོས་སྤྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་
ལྟར། འགལ་འདུའི་ལུང་པོ་ཆེས་ལྟེ་བ་འདི་ཙམ་ཁྱོད་གཅིག་ལུས་མི་ཐེག་པས། སྒྲ་མ་
རྒྱན་རིག་ལ་འང་བར་བར་དུ་ཁོ་ལ་མ་གྲོགས་པར་འགྲིམས་ཤིག །

མི་ཁོ་པོའི་རྣམ་དཔྱོད་འབར་བ་འདིས། །བདུད་རྒྱལ་བ་ངན་པའི་སྡིང་ལ་གཟིར། །
མ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབུ་འཕང་བསྟོད། །སྐབས་འདིར་ཡང་ཐལ་སྐད་ལན་གསུམ་
སྟོག །ཅིས་དབྱངས་སྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་། རོལ་པོ་པ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཀས་མཉམ་གཞག་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་
དང་། རེས་ཐོབ་ཤོན་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དུ་བྱམ་མོང་དུ་ལས་བྱངས་ནས།
མགོ་ཚུལ་ཚུལ་སྒྲུ་ཅོད་ཀྱིན་འདུག་པ། རིགས་ལམ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་མཁས་པས་
བད་མ་སྦྱར་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་ཡེ་མ་གྲགས་པར། འཛིག་རྟེན་སྐྱགས་པ་
འགའ་ཞིག་སྒྲི་མི་རུས་བཞིན་དུ་ཁ་རྒྱས་སྒྲགས་ཏེ་འབག་འཁུག་ལ་བ་བ་ལྟར། ག་མིན་
གོ་མིན་གྱི་ཐ་སྟད་མཉམ་གཞག་ལ་ཡོང་བ་ཞེས་སྐོག་གི་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱག་
བྱོ་བའི་གནས་ཡིན་པས་བྱད་ཅ་རེ་སོང་ཞིག །ཞེས་ཐལ་མའི་སྒྲ་བྱའོ། །

དེའི་རེས་སྒྲ་ཁྱོད་ཀྱིས། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གལ་ཏེ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དཔུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་ཁྱོད་(༡༡བ)དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་མི་འདོད་དོ། །
འོ་ན་ཁྱོད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀུན་རྫོབ་དུ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
དེ། ཀུན་རྫོབ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་དཔུ་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསུང་ངག།
ས་རི་ལྟ་བུ་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རོར་བྱངས་འདུག་པ། འདི་
ནི་ལེགས་པར་སྒྲས་པ་སྟེ། །རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་ངག་འདི་བས་ལྟག་པའི་ལྟ་བ་
རྣམ་པར་དག་པ། རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་
གསུང་འདི་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས། དེད་རང་གཉིས་འདི་ཁ་དབང་དུ་གཞག་སྟེ་
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤོན་འབྱེད་པར་བྱའོ། །

དཀྱིག་དོད་འཛོམ་བྱས་ན་མི་རུང་རྣམས་དུ་ཁྱོད་རོལ་འབྱོལ་བར་རེ་ཞིག་སྟོད་ཅིག །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ཡོད་མཐར་ལྷང་བར་བསྟན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ཡོད་མཐར་
 ལྷང་བར་མི་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

འོ་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། མེད་པར་མི་
 འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་མཐར་ལྷང་བའི་སྟོན་མེད་པར་
 བསྟན་རྟོ། །འོ་ན་ཁྱོད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་
 ལྟར་འདོད་དེ། ཞེས་པ་འདིས། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་ཚལ་བར་གསལ་པར་བྱེད་དེ།
 ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་གསུངས་
 པས། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་(༡༩ན)གཉིས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་
 པ་ལྟར། སྒྲ་མས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་པ་དང་
 མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཅིང་། ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟོན་དུ་མེད་པས། ད་ཁྱོད་
 ལྟར་ན་རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གྱིས་མཐའ་བཞི་ཁས་སྤངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་
 དངོས་མེད་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁུབ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་འདོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ། རྗེ་ག་ལོ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་
 ས་སྤྱུ་པ་ཁུད་བོན་དང་མར་པ་དང་མི་ལ་དང་ཐང་སྐག་པ་སྤྱུ་མ་རྣམས་དང་། སྟོན་པ་ཁྱོད་
 ཡན་ཆད་གྱིས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་མཐའ་བྲལ་ལམ་ཞིག་ཁོང་དུ་རྒྱད་ཅེས་ཀྱ་ཙེ་
 ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མ་བཏོན་ནམ། སྟོན་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མཐའ་ཡིན།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་མཐའ་ཡིན། གཅིག་དང་ཐ་དད་མཐའ་ཡིན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
 པ་མཐའ་ཡིན། ཞེས་ཐང་སྐག་སྤྱུ་མའི་ཆོག་སྟོས་ཟུར་མ་ཉམས་པར་ཁས་སྤངས་ནས།

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱན་ཚོབ་རྩ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་
 ལྟར་རྩ་ཁོ་བོ་ཅག་པ་སྟོན་མེད་རྩ་ལས་ལེན། དེ་མ་སྤངས་ན་ཆད་མཐའ་ལས་མི་གྲོལ་ཞེས་
 པའི་གསུང་དག་ཁྱུངས་སུ་འདྲེན་པ་ནི། སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་གཤེད་མ་རལ་གྱི་
 གདེངས་པའི་མདུན་རྩ་ཕྱག་པ་ལུང་དེ། མགོ་བོ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་དང་ཁྱེད་པར་ཅི་
 འདུག །ས་སྐྱ་པས་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ཅམ་ཡོད་ན་ད་ལྟོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་གྲོན་པ་ཁྱོད་གྱིས་དོལ་པོ་པ་ལ། ཇི་བཅུན་གཤམ་རྒྱལ་གྱིས་ནལ་
 འབྱོར་སྒྱུད་པ་རྣམས་(༡༡བ)ཀྱང་དཔུ་མ་པར་འདོད་དེ། ཞེས་སྟགས་གྱི་གསུང་དག་དེ་
 ཉིད་བདེག་ནས་མགོ་བོའི་སྟེང་རྩ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྐད་ཅིག་སྐྱ་ལོགས་དེ་ཉིད་
 རྩ་བྱིས་པ་སོར་མོ་ནང་རྩ་ཁྱག་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཀྱན་ཚོབ་རྩ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་
 འདོད་དེ། ཞེས་པ་འདི་ཁྱོད་རང་གིས་བྲིས་ཆར་འདུག་པ། མི་ཞིག་ལ་འདེགས་པའི་
 གྲོགས་ཆོལ་ལ། སྟག་མགོ་དེའི་སྟེང་རྩ་ཞོག་ཅིག །དེ་བས་ན་གྲོན་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་
 པ་ག་སྟག་གིས། སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྩ་ས་སྐྱ་པའི་དྲི་ཅམ་ཡང་མི་བྱོ་བཞིན་རྩ། རང་
 ཉིད་གྱི་ལྟ་སྒྱུད་དན་པས་རྒྱུ་མ་ཐུབ་དོགས་དེ། ས་སྐྱ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་བཅུན་གོང་མ་
 རྣམས་ཁྱི་གན་རྒྱ་པོ་མན་ཆད་གྱི་རྒྱབ་རྩ་གདན་དངས་པས། དཔུ་མ་གཙང་གི་ཕྱོགས་
 འདིར་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལུང་པའི་གནས་ལ་སྐྱར་པ་འདི། འཛིག་རྟེན་ན་འབྱུང་པོ་
 འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་གཞན་དང་གཞན་རྩ་བརྩ་བར་གཤམ་པ་ལྟར། ས་སྐྱ་པ་མ་
 ཡིན་བཞིན་རྩ་ས་སྐྱ་པར་བརྩས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་པས། ད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྟགས་
 དང་ཕྱག་རྒྱས་དགུག་པར་བྱ་སྟེ། ས་སྐྱ་པ་མ་ཡིན་བཞིན་རྩ་ས་སྐྱ་པར་བརྩ་བར་བྱེད་པའི་
 འབྱུང་པོ་ཁྱོད་གྱི་རང་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་པར་སྟོན་ཅིག །ཡོ་སྟོ་རྩ་ནི་སྟོ་རྩ་རྩ་
 ཞེས་སྟགས་དུག་རྩ་བཞིན་པས། རང་གཟུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བསྟན་དེ་སྟག་ཅིང་རིང་

བའི་བན་གཟུགས་ཤིག་འདི་སྒྲད། བདག་ནི་ས་མིན་དགའ་མིན། རྩི་མིན་ལྷག་མིན་གྱི།
གོ་བོ་སྦྱོན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་པོར་སྦྱས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། ང་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་རིགས་
པ་མི་བཟད་ཅིང་འབར་བའི་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་རྩི་རྩེས། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྩལ་ཐུན་ཅམ་ཡང་
མ་ལུས་པར་བཅོམ་པར་འགྱུར་བས། (༡༩ན)གནས་འདིར་མ་འདུག་པར་བྱ་མཆོ་ཆེན་
པོའི་ཡ་རོལ་རྩ་བུད་ཅིག །སང་བེམ་གཟུ། རེད་མདའ་བ་སྦྱོན་མི་འཐད་པར་བསྦྱོན་
ཟེན་དོ། །

རྩི་ཅོང་ཁ་པ་སྦྱོན་འབྱེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྦྱོན་པ།

གཉིས་པ་རྩི་ཅོང་ཁ་པ་སྦྱོན་འབྱེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྦྱོན་པ་ནི། རྩོད་རང་གིས་
སྦྱོན་འབྱེན་པ་རྩི་བ་རྒྱམས། རིམ་པ་བཞིན་རྒྱག་དུ་སོང་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱའི། །
མིག་ལྡེ་ལ་ལྟོས་ཤིག །དེ་ལ་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། རྩོད་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
དགག་བྱ་མིན་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ལས་འདས་དེ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི།
རྩི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ཁས་ལེན་མེད་པར་བཤད་ཟེན་པས། ཅམ་
མཁའ་རྩོད་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཕེན་རིགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། གང་
ལ་སེམས་ཀྱི་རྩུབ་པ་ཡང་མེད་ན། ཞེས་པའི་མདོ་ནི་རྩོད་མ་སྦྱོས་པའི་སྒྲ་རོལ་ནས་ཐང་
སག་པ་སྒྲ་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱངས་པ་ལ། རྩ་འཇུག་གི་རྒྱུ་ཆེན་གཉིས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་
གཉིས་བྱང་ངེས་རྒྱུ་འབྱེད་སོགས་འདི་ཅམ་ཞིག་རྩ་འདི་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བསྦྱོན་པ་རྩོད་

གྱིས་མཐོང་ཡང་། ཁམས་པའི་ལྷ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཆེ། འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་དུ་མདོ་
འདི་དབས་ནས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། སེམས་གྱི་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་
རྟོག་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཅིང་གྱི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་
བ་མེད་ཅིས་གཏན་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་གཉིས་སྒྲུང་
ལྷ་མོ་ཡང་རྒྱབ་པས་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པར། སེམས་འགགས་
པ་དེ་སྒྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅིས་པའི་སེམས་(༡ རབ)འགགས་པའི་དོན་ཡང་
འདི་དང་འདྲ་བར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ཀྱི་ཁྱེས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག །དེ་ལས་གཞན་
དུ་སེམས་མི་རྒྱ་བ་དང་སྒྲོའི་སྒྲོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་བསམ་བཞེད་མེད་པ་སོགས་
གྱི་མདོ་བརྟན་བཅོས་གྱི་ཆོག་ཟིན་དེ་ཉིད་ལ། བོད་སྒྲོམ་སྒྲུན་པོ་སྒྱབས་འཆར་བ་བཞིན་
དུ། སྒྲོད་ཀྱང་ཆོག་ཟིན་དེ་ཉིད་ལ་འབྲིན། སྒྲུགས་དེའི་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་
དཔང་དུ་བཞུགས་ཤིག །

ཡོད་མེད་དངོས་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཀྱན་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གང་མ་གཟིགས། །
ཞེས་ད་ལྟ་བྱིས་པ་འདི་ཀ་ལ། ཡོད་མེད་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེ་
ལྟར་ཆོག་ཟིན་དེ་ཉིད་ལ་གནས་འདུག་པའི་བྱིར། རྒྱབ་པ་སོང་། འདོད་ན། ཀྱན་མཁྱེན་
གྱིས་དངོས་པོ་མི་མཁྱེན་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་
གསལ་ཁས།

ཡང་མཆོམས་འདི་ཀར་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ལུལ་
ལས་འདས་པ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་ཅིང་།
ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ལ། དོན་དམ་
བདེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱིས་ནས། དེ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་སོ་ན་ཡིན་

ཁས་བྱངས། དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་གཞི་གྲུབ་ལ་མེད་དགག་མི་ཟེར་ན། མེད་དགག་ངོ་
མི་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ཟེད་དོ། །

ད་ནི་བོད་སྒྲོམ་སྒྲུབ་པོ་འགའ་ཞིག་དང་། རྩོན་གྱི་དབྱ་མའི་བཤད་སྒྲོལ་བ་འབའ་
ཞིག་དང་། རྩོན་པ་བྱོད་ཡན་ཆད་ལ། དོན་དུ་འགྱུར་(༡༧བ)ན་བརྟེ་བས་འདོམས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་སྒྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
གྱིས། ཐོག་མར་གཞིའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གཅིག་ཁྱིམ་གཏན་ལ་
ཐབ། དེ་རྗེས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་
འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་ན། ཆོས་སྒྲིའི་དང་ནས་གཞུགས་སྒྲིའི་སྒྲུང་བ་ཐེ་ལྟར་
འཛམ་པ་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྒྲིའི་ཆིངས་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཐོས་པས་མ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ནི། གཙོ་བོར་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་དང་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
ལྟ་བུ་སོ་སོ་སྒྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རྩོན་དུ་ངེས་པར་འགོ་དགོས་གྱི། ལམ་མཐོན་པོ་
ཞིག་དུ་མ་སྒྲིབ་པར་དུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པར། མཐོང་
ལམ་ལྟ་བུ་ལམ་མཐོན་པོར་སྒྲིབ་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་པས་མ་གྱིས་
གསར་དུ་གཏན་འབེབ་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་དུ་མཐའ་བྲལ་ཐོས་
པས་མ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཅིག་ལ་ནི། དང་པོར་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་ཟེར་བས།
དངོས་སུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་སོ་སོ་སྒྱེ་བའི་ཆོགས་སྒྱུར་
གཉིས་ཀར་ཡང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། བྱེད་ཚུལ་ཡང་།
ཆོགས་སྒྱུར་ན་ནི་ཤས་ཆེར་མཐའ་བྲལ་རྟགས་པའི་ངེས་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་བསྒྲོམ་བྱུང་དུ་མ་

སོང་བ་མང་ལ། ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལྷགས་མཐའ་ཐུག་པ་
 ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསྒྲུབ་བྱུང་གི་སྒྲོས་ལུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་(༡༥ན)
 བས་སྒྲུབ་རྒྱས་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ལྟ་
 བུའི་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་མ་རྒྱབ་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་མི་བྱུང་། །དེ་ནས་སྒྱུར་
 བཞིའི་རིམ་པས་ཡུལ་སྒྲོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྒྱང་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་
 གཉིས་སྒྲུང་རེ་ཕྱ་རེ་ཕྱར་སོང་ནས། མཐའ་ནས་མ་ཁའ་ལ་སྒྲིན་རང་དངས་སྒྲུལ་ལ་བ་
 ལྟར། གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་རྒྱབ་པ་ན། མཐའ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱུང་། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པོ་
 སྒྲུམ་དུ་བོད་སྒྲུབ་ལུན་པོ་དང་ལག་སྒྲེལ་མ་བྱེད་ཅིག །ཀལ་ཏེ་ཆོགས་སྒྱུར་ལྟ་སྟ་སྟ་
 སྒྱེ་བའི་གནས་སྒྲུབས་སྒྲུ་རྟོགས་པ་ནི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་ན་ཡིན་གྱི། སྒྲོང་ཉིད་
 མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། འདི་ནི་ཁྱོད་གཅིག་ཤར་མ་ཟད་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་དང་
 མི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་དགོངས་ཅེ་གཏད་ལྷགས་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུང་ཡང་། གཏན་
 མིན་ཏེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྒྲུ་བའི་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་
 རེས་དབག་ཅེས་གྲགས་པ་དང་། རེས་དབག་དའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་ལྟ་བ་སྒྲོང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 སྒྲུང་རོ་དང་རེས་རོ་གཉིས་སྒྲུ་འབྱེད་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སྒྲུ་
 འབྱེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་རོར་ཤར་བ་དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་མཐའ་
 བྲལ་གྱི་དོན་སྒྲིལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རེས་རོར་ཤར་བ་ནི་དོན་དམ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དངོས་སྒྲུ་རྟོགས་པའི་རེས་དབག་གི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲུ་མི་
 རྟག་པའི་དོན་སྒྲིལ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྒྲུངས་གྱི་(༡༥བ)ཡུལ་དུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་

དངོས་དེ་ངེས་པར་འཛོག་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་ལུལ་གང་ཡང་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་མི་རུས་མི་
 ཟེར། རྟོག་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ལུལ་ནི་གཏན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་
 ཆེན་ཆོག་ལམ་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་
 ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་རུས་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་མི་རུས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། གཞི་གྲུབ་ན་
 སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་མ་རྟོགས་པ་བྱད། གཞི་གྲུབ་ན་རང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་
 ཅིག་མེད་པ་བྱད། ཅིས་དམ་བཅའ་བའི་གནད་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐའ་
 གྲུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱི་ནས་སྒྲོ་འདྲེགས་བཅད་པས་མི་ཆོད། །སྒྲུབ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ལུགས་པས་ནང་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞོལ་དུ་འཆར་བ་ཅིག་འོང་ཞེས་སྒྲུབ་
 བོ། སྒྱིར་རྟོགས་པ་ནང་ནས་རྒྱར་འཆར་བ་མ་གཏོགས། རྟོགས་པ་ཤ་བའི་གདོང་འདྲ་
 བ་ཞིག །བྲང་ཁ་ཕྱེན་ས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་ཕར་འཕྱུག་པ་ག་ལ་ཡིན། ནང་ནས་རྒྱར་འཆར་
 བ་ལ་སྒྲོན་དུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྱི་སྒྲུང་དོར་ཤར་བ་བརྒྱད་ནས་ངེས་དོར་གནས་
 ལུགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་ལེགས་པར་གོ་མས་པས། མཐའ་དོན་སྒྱིས་ཡེ་མི་སྒྱིབ་པར།
 སྒྲུང་དོ་དང་ངེས་དོ་གཉིས་ཀར་མཐའ་གྲུལ་འབའ་ཞིག་འཆར་བ་ཅིག་ངེས་པར་འོང་
 བས། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས་གྲུང་གོང་དུ། རྟོགས་པ་ནང་ནས་བཞོལ་བ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་
 རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ལྟེ་སྒྲོམ་ཤེས་རབ་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དང་། མཐའ་གྲུལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་རྟོག་པས་རྟོགས་མི་རུས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསམ་དོན་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ན། (༡༥ན)ཐོས་བསམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བསྒྲོམ་བྱུང་དང་། །བསྒྲོམ་བྱུང་སྒྲོན་

དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་རེ་བ་འཆའ་བར་ཟད་དོ། །

ཚུལ་དེ་ལྟར་ཞིབ་དུ་བཤད་པ་ནི། བོད་སྒྲུབ་སློབ་པོ་ཚོས་གི་ཐ་སྙད་སློབ་སྦྱ་རིས་
 བླ་མོ་འབྲེད་མ་ཤེས་པར། རྒྱ་སྦྱགས་ཀྱི་སློབ་གཏམ་མིག་འཕྲར་བཟུང་དེ་སྦྱ་བ་དག་ལ་
 བཤད་ཀྱང་གོ་མི་རུས་པས། རང་ཉིད་ལ་ངལ་བར་ཟད་ལ། ཁྱོད་བདེ་ཆད་ཐར་ཐོར་ཐོས་
 ཤིང་སློབ་དཔྱད་པ་ཡང་རུང་ཟད་འཇུག་པའི་ལུགས་སྦྱ་སྒྲུང་བས། དེ་རྒྱམས་ལེགས་པར་
 གོ་བྱུང་ན་ཆོས་འབྲེལ་དུ་བཟུང་ལ་ཕྱིན་ཆད་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
 གུ་བ་བཀག་པའི་སྟངས་ཉིད་མེད་དགག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འཛིག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློབ་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རང་
 ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ཉོན་ཅིག །བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་
 མེད་དགག་ཆོས་ཅན། གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློབ་
 ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་བསྟོན་དུ་ཅི་ཞིག་འདུག །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཉིད་དུ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། སྟངས་མི་སྟངས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་
 དུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གང་དུན་དུན་བྲིས་པ་སྟེ།
 བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟངས་ཉིད་མེད་དགག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 སློབ་ལུ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་འཛིན་པའི་སློབ་སྦྱང་ལུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན་བཟང་དོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་
 ལུགས་དེ་མཐའ་བཞིར་འཛིན་པའི་སློབ་ལུ་ཡང་ཡིན། གནས་ལུགས་(༡༦)བ་རྟོགས་
 པའི་སློབ་ལུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་སྐྱངས། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། ཞེས་དྲངས་
 པ་ནས། དེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྷན་གསུང་། ཞེས་པའི་བར་ལུང་རིགས་གང་དྲངས་

པ་ཐམས་ཅད་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཆར་བབ་པ་ལྟར་བྱོས་ཤིག། ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ། བསྟན་
 པའི་སྟོང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ཚིག་། སྒྲོ་བློས་དང་བསོད་ནམས་རྒྱུང་
 བ་རྣམས་སྒྱུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་ངན་སྒྲུས་གྱི་
 ཚིག་བརྗོད་པ་འདི། བདེན་མེད་བདེན་གྱུ་བ་བཟུང་བ་དགག་བྱར་གསུངས་གྱི། བདེན་
 མེད་བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་བཟུང་བ་ནི་དགག་བྱ་མིན་ནོ། ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ་ཁྱོད་དེ་རྒྱུད་
 ཟེར་ན། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་
 བྱས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་
 སྟོང་པོ་བདེན་མེད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁུན་གྱིས་མ་
 གཞལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་བས་ན་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྒྲོས་བྲལ་ལུང་ལ་
 གཏོང་བར་བྱེད་པའི་བདུད་རིགས་གྱི་སྒྲུས་ལ། བསོད་ནམས་དང་སྒྲོ་བློས་རྒྱུང་བའི་སྟོན་
 བདག་དང་འཁོར་རྣམས་སྒྱུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་འདོན་པ་བསྒྲུར་ལ། ཕྱིན་ཆད་དུན་པས་
 རྒྱུང་བཅད་དེ་བྱུངས་ཞིག །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་ལྟ་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱོན་ཞེས་དང་། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤང་ཚིག་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་བརྟག་
 པར་བྱ་སྟེ། མཐར་(༡༥ན)འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་དོན་ནམ། སྤྱིར་ལྟ་བུ་གང་
 ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་སྟོན་པ་གང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་བྱ་མིན་ཟེར་མཁན་དེ་སུ་ཡིན། ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་སྟོན་ནོ་སྟམ་
 ཅུ། འདི་ནི་སྟོང་གཏམ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་ཡང་སྤང་བྱར་ཐལ། ལྟ་བུ་
 གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་སྤང་བྱར་བྱས་ནས་ཁྱོད་

ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྤང་བར་བྱ། ད་སྒྲོས་ཤིག །

ལང་དེའི་མཇུག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་
ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི། ཟློད་ལ་བརྟེན་ཅམ་ཆགས་ཡོད་ན་གྲོང་བར་བྱ་སྟེ། མིང་སོགས་
བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བརྟུག་ཅིག་ལ། །ཞེས་པའི་དོན། མིང་སོགས་
བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས། ཅ་ལྷུང་བསྐྱེད་འོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅ་ལྷུང་
དུ་འགྱུར་རམ། དེ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་ད་དུང་སྟེ་རྣལ་གཞན་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་ལྷུང་
ན། རྟགས་སྒྲོམ་མ་ཉམས་པར་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་བརྟུང་ཅམ་གྱིས་དེའི་རིགས་ལ་
ཅ་ལྷུང་བརྟུག་ཅིག་པ་སྐྱེད་པའི་བྱིར། དྲི་བ་བྱི་མ་ལྟར་ན། ད་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཅ་ལྷུང་
བརྟུག་ཅིག་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟེ་གསེར་གྱི་འཁྲུང་བའི་འབྲེལ་ཅི་ཡོད། ལར་དུ་ཟློད་དང་
ཟློད་ཀྱི་སྒྲ་མ་མཆན་བརྟེན་པ་དག་འཕེར་མིང་སྒྲོས་མ་སྤྱབ་པ་ཅིག་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
འདི་རྣམས་གྱིས། གསང་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་འམ་དེ་ལ་ཆ་མེད་པའི་རྒྱས་གཏམ་མང་པོ་
བྲིས་ཡོད་འདུག་པ་(༡༥)ལྟལ་སྟེ་གསེར་དེར་བོད་མི་ཟད་ཀྱི་ཐ་མ་མོན་ཐོར་ཅོག་ཅན་
ལ་སྤྱག་པས་ལན་ནོ། །

ད་ནི་ཟློད་ཀྱི་མཆམས་འདིར། རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བགོ་གྲོང་སྟེ་སྟེ་གཉིས་
འཕངས་འདུག་པ་འདི་ལ། རྟགས་བསལ་དང་བྱུང་བའི་འགོ་མཆམས་གང་ཡིན་དལ་
སུས་དཔྱོད་ཀྱི། རང་རེ་དཔུས་གཙང་གི་མཆན་ཉིད་པ་རྣམས་རྒྱུང་ཟད་གསན་པའི་རིགས་
སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་མཆན་ཉིད་པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་
ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཡིན་ལ། རྟེན་མཐུན་པ་ནི་སོ་སྟེ་འགྲུབས་སུ་མཐར་སྤྱག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་རྟོགས་རྣམས་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་སུམ་པ་ལྟ་སྟུག་རྫོག་ཏུ་མེད་

པ་ཡིན་ན། རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྤྲུལ་པ་
ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྤངས། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ།
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་པ། རྗེའི་ལུགས་
འཛིན་བསྟུན་གྲལ་དུ་ཞུགས་པའི་གསར་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ཡིན་ནོ། །

ད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་གང་དུ་སོང་དུན་པས་བྱངས་ཤིག །སྤྱོད་པོ་ཁྱོད་ཉོན་དང་། རྗེའི་
ལུགས་ལ་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་ཐག་ཆོད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཀུན་
ཚྲོལ་རྒྱ་ཡོད་ན་དེའི་ངོར་སྤྲུལ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་ཡོད་པ་རྗེ་ལམ་དུ་ཡང་ག་ལ་
བཞེད། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྲུལ་པ་གཏན་མེད་པར་བཞེད་པས། དེའི་ངོར་ཀུན་ཚྲོལ་རྒྱ་
ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་མ། ཁྱོད་ལ་བསྟུན་ར་མ་ཆགས་འདུག་པ། ཡང་
དེའི་མཐུག་རྒྱ་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ར་བརྒྱ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་གྲུབ། །
ཅེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་བཞི་(༡༥)པོ་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་
བདེན་པ་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལྟ་བུར་གཉིས་སྣང་
གི་རྣམ་ཤེས་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་མཐའ་བཞི་འགོག་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཆོ་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་འབྲེལ་
ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པ། སྤྱོད་པོ་ཁྱོད་ཅི་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན། གཉིས་སྣང་
གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་ནས་འདུས་བྱས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཆོ་
གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། འདུས་མ་
བྱས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དངོས་མེད་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་འགོག་པས་འབྲེལ་

དེ་ལྟ་ཞིག་འདུག་གོ། དེ་ལྟ་མིན་པར་གཉིས་སྟངས་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཅན།
 བདེན་པར་མེད་དེ་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་བཞོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་དགག་གཞིར་བྱས་པའི་
 སྟངས་ཏུ་མཐའ་བཞི་སོ་སོར་བཀག་པར་ག་ལ་འགྱུ་ ཁྱོད་ཉ་ཅང་རང་མགོ་ལོར་བར་
 སྟངས་ཤིག་ཆ་བའི་མི་ཡོད་ན་དེ་ཉི་མུད་རན་འདུག་གོ།

ཡང་དེའི་མཐུག་ཉིད་ཏུ། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་གཉིས་སྟངས་གི་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་ཏུ་
 ཡོད་པ་མིན། ཀྱན་ཚྭ་བྱ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྟམ་ན།
 གཉིས་སྟངས་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་ཚྭ་བྱ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་གསལ་འབྱུ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་
 དངོས་འགལ། ཟུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ཡིན་པས་(༡༥)དངོས་འགལ་
 ཡིན་པས། གངས་འི་ཁྱོད་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་འཆོགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་ལན་
 ཇི་ལྟར་འདེབས་གོས་ཤིག། ཅིས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཉམས་འཆར་རང་ཞིག་བྱིས་འདུག་པ།
 དགེ་སྟོང་གཞན་རྣམས་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་ཆེས་མང་བ་དག་གིས་གཡེངས་འདུག་པས།
 ད་ལན་དགེ་སྟོང་ཁོ་བོས་ལན་གདབ་པར་བྱའི། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པ་དྲགས་མ་གྱུ་བ།
 འབྱུ་སྟོན་ཐོག་ཏུ་སྟངས་སྟམ་ན། དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་ཚྭ་བྱ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་མིན་ཞེས་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་པ་འདྲ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་
 ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་འབྱུ་སྟོན་ལ་གང་ཐག་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྒྲིམ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
 དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་ཚྭ་བྱ་མེད་པའི་འབྱུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སོ་སྟམ་ན།
 འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲུ་མ་ཀྱན་རིག་གིས་ཤེར་སྟངས་གི་ཁྱི་ཀར། ཐོབ་པ་མེད་པ་མ་ཐོབ་པ་མེད་
 པའང་མེད་དོ། ཞེས་པ་ལ། དོན་དམ་ཏུ་ཐོབ་པའང་མེད། ཀྱན་ཚྭ་བྱ་མ་ཐོབ་པའང་

མེད་ཅེས་འབྲུ་བསྐྱེན་པ། ད་ལྟ་ཡི་གེ་བར་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཀ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཡང་
མཐའ་བཞི་འགོག་དགོས་པར་དེ་རང་ཐམས་ཅད་འདོད་ཚུན། འོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་
དང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གསལ་འབྲུ་སྒྲོན་གྱི་ཐོག་རྩ་བྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལ་སོང་། ཟུབ་པ་མེད་ན་བྱོད་དེ་
མིན་པ་མིན་ན། དེ་མིན་པ་ལུད། ད་དུང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འབྲུ་སྒྲོན་ཡང་། བྱོད་རང་
དཔོན་སྒྲོབ་གྲིས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་མ་ཐོབ་པ་
གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་བྱོད་གྱི་ཨར་བ་
རྒྱུ་མས་ཆང་འཆོང་མ་ཅིག་གི་གོ་སར་འཆོགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་(༡༩ན)
འདེབས་གྲོས་གྲིས་ཤིག །བྱོད་ནི་དགེ་སྦྱོང་མིན་པར་བྱོད་རང་གིས་དོན་གྲིས་ཁས་
སྲུངས་འདུག་པས་འདི་ནི་སྒྲོ་ཆད་པ་ཅིག་གོ །

དེ་ལྟར་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྲིས་ལེགས་པར་ཆར་བཅད་ནས། ད་
ནི་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྱིར་མཐའ་ཞེས་པ་སྒྲོ་ལ་གར་ཆད་དང་།
ཆོག་རྩ་བརྗོད་ཆད་ལ་ག་ལ་ཟེར། ཞིབ་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཐར་འཇོག་མི་འཇོག་གི་རྣམ་
དབྱེ་གསུང་སྒྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་བཀོད་པ་རྣམས། བྱོད་གྲིས་པལ་ཆེར་མཐོང་
ལས་ཆེ། འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ན། ཡོད་པ་མིན་མེད་པའང་མིན་ཡོད་
མེད་གང་ཡང་མིན། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
གྱི་ཆོག་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྲུང་བ་རྣམས། འབྲུ་སྒྲོན་ནི། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པའང་མིན།
གཏན་མེད་པའང་མིན། དེ་གཉིས་ཀ་འི་གཞི་མཐུན་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའང་མིན།
དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་ཡང་རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་། སྟོང་
ཞེས་བྱང་མི་བརྗོད། མ་སྟོང་ཞེས་བྱང་མི་བརྗོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་པས་སྟོང་པར་

ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། བདེན་པས་མི་སྟོང་པར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ།
ཅེས་དང་། ཡང་དངོས་པོ་ཡང་མིན། དངོས་མེད་ཀྱང་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དངོས་པོར་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། དངོས་མེད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ཅེས་དང་།
གཅིག་ཀྱང་མིན་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བྱོན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དགག་
བྱ་སྒྲུར་ནས་འབྲུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྗེའི་བཞེད་པས་དབུ་མའི་སྐབས་སུ། མདོ་དང་བསྟན་
བཅོས་ཁུངས་ཐུབ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཁོན་ཡིན་ལ། མེས་མཚམ་པའི་(༡༥བ)
སྐབས་སུ་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདོན་པ་བསྒྲུར་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་རེ་རེ་ཙམ་དངས་པས་
ཚིག་པ་ལ། ཁྱོད་རང་གི་སྒྲས་མགོན་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ཐམས་ཅད་འདིར་ལུང་འདྲེན་དུ་
བྲིས་འདུག་པ། འབྲུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དྲོག་པ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། ལུང་འདི་ཙམ་གྱི་ག་
དངས་འདུག་པ། གཅིག་གིས་མི་གཞོད་ཀྱང་འགའ་རེས་གཞོད་པ་ཡིན་འོང་སྟམ་དུ། ཁྱོད་
རང་གི་འདོད་དོན་ལྟན་ཚེགས་འགྲུབ་དུ་རེ་ན་མ་གཏོགས། ལྷག་ཤོག་གྲོན་ཆེའོ། །

ཁོ་བོས་ནི་རྗེ་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ། འབྲུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་བསྟན་པས། རས་པ་མ་ཁི་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་གྱི་ལུང་འདྲེན་མང་པོ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནུལ་
མ་མི་གོ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སུན་སྒྲུང་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དངས་འདུག་པ། འདི་
ནི་གིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་འགའ་འབུད་མི་གེས་ཟེར་བའི་བརྟུ་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྲུར། ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མིན་ནམ། ལར་མི་ཁྱོད་ལ་ལབ་མ་ལབ་ལ་ཁྱད་

མི་འདུག་པ་མ་གཏོགས། འདི་ཙམ་དུ་སྒྲེབས་ནས་ཉེས་པ་ངོས་ལེན་བྱེད་རན་ནོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར། ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། རྒྱ་ནག་དུ་ཤང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟག་དབྱེད་མ་
 བྱས་པའི་ཚེག་རང་དགའ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འཕངས་པ་ནི། བརྟན་པའི་སྒྲིང་
 པོ་སྒྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདུད་རིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་(༡༠ན)བརྒྱབས་པ་
 རྟེ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རོ་མཚར་ཆེ་རྟེ། དེ་ལྟ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་དུ། ཁྱོད་དང་ཐང་
 སག་པ་སྟོན་མ་རྒྱམས་གྱིས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྱིར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། རིགས་
 ཤེས་གྱི་ངོར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཏེ། རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་ཁྱོད་གྱིས་ཐང་སག་པ་རྒྱམས་བཞག་ནས། ཁྱོད་རང་
 གཅིག་ལུས་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་ལྟ་བུ་ཅིག་རྟེན་
 བྱུང་བ། ཐང་སག་པ་ལྟ་མ་རྒྱམས་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་འདི་སྒྲོར་ལ་ཁྱོད་མཁས་
 པར་སྒྲུང་ངོ་། རོ་ཆ་རྒྱུ་ཨེ་འདུག །ཨ་ཁུ་ཁམས་པ། ད་རྒྱ་ནག་དུ་ཤང་དང་ཁྱོད་པར་བྱེ་
 ཞིག །དུ་ཤང་གིས་ནི་བརྟག་དབྱེད་མི་བྱེད་པར། རྟོག་པ་རང་དགར་བཀག་ནས་ཅི་
 ཡང་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་
 ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྒྱམས་གྱིས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མཐར་
 འཛིན་རྒྱམས་གྱི་ཞེན་ལུལ་རེ་རེ་ནས་སུན་བྱུང་རྟེ། མཐར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་
 པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ཙམ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་འཛིག་པ་ཡིན།
 ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། རྟོན་ཅིག །དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྒྱམས་གྱིས་
 དབྱེད་ཀྱང་དབྱེད་པའི་མཐར་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་
 གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ལས་ལྟག་པོ་མེད་ན། དུ་ཤང་གིས་བརྟག་དབྱེད་མ་བྱས་

པར་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། ཁྱོད་གྱིས་བརྟག་དབྱུད་བྱས་ནས་གང་དུ་འང་མི་
འཛིན་པ་གཉིས་ལ་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་དབུ་མའི་ལྷ་བར་འཛོག་པ་ལ་བྱད་
པར་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་རང་གིས་བརྟག་(༡༠བ)དབྱུད་བྱས་པ་སྒྲུ་གྱོང་དུ་སྔོང་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་དེ། མཐར་སྒྲིའི་འཛོག་ལུགས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྗེའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྒྱམས་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ངེས་ནས་
བྱུང་ན། བརྟག་དབྱུད་མང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པ་དང་། མ་བྱས་པར་ངེས་པ་གཉིས་དབུ་
མའི་ལྷ་བར་མཚུངས་པར་ཁོ་བོས་ཐག་ཅད་གྱིས་ཆོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱམས་གྱིས་
གོ་བ་བཞིན་སྒྲུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། རྟོག་པ་བཀག་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
ཙམ་ལྷ་བ་མཐར་བྱག་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པས་དབྱུད་པའི་མཐར་རྟོག་པ་བཀག་ནས་
ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལྷ་བ་མཐར་བྱག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་དངོས་
འགལ།

སྔོན་གྱི་རྟུ་ཤང་འཛིན་པ་བཀག་ །ད་ལྟའི་ངོ་བོ་མཐའ་བྲལ་སྒྲུ། །བརྟག་དབྱུད་
བྱས་དང་མ་བྱས་པའི། །མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། །དོན་ལ་བྱད་པར་ཅི་
ཡང་མེད། །ཆོས་ལུགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཛོམས། །
རྒྱལ་པོ་བྲི་སྔོང་ལྷེ་བཙན་ལ། །ལུང་བསྟན་རི་བཞིན་ཐོག་དུ་བབ། །ཅེས་སྐྱར་བར་
བྱོལ། །དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་བརྗོད་ཟེན་དོ། །

ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེར། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་ལན་བྱིན་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་མདོ་དང་། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པར་བྱངས་པའི་མདོ་དང་། སྟོང་
ཉིད་བདུན་རྩ་པ་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་། འཐུག་པར་དེ་སྟོ་ལ་ལྟོས་ཞེས་

དང་། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན། ཞེས་དང་། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིག་དུ་ལ་སོགས་
བའི། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་དང་ས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྟད་འཛོག་(༡༡ན)ཕྱེད་གྱི་ཐ་
སྟད་དེ་ཡིན་ན་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུང་། ཅེས་པ་རྗེས་བཞེད་པར་གོ་ནས།
སྟོའི་ཐ་སྟད་གྱིས་ཀྱང་འཛོག་པའི་ཁྱད་སྒྲུ་དེ་རྣམས་འདྲེན་པར་སྟངས་པས། འཕེན་མེད་
པའི་གནམ་མདའ་ཡིན་པར་གོ་དུ་བཞེད་ཟིན་ནོ། །

དེའི་མཇུག་ཏུ་ཁྱོད་གྱིས་ཐ་སྟད་བདག་ས་དོན་བཅུ་པའི་ཆོ་མི་རྟེན་པའི་སྒྲིའི་ཅམ་
ཡང་ཡང་སྒྲུས་ཀྱང་། དོན་ལ་བཅུ་ལ་ནས་རྟེན་པ་བྱས་འདུག་སྟེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་
བའི་རྩལ་ལ་བདག་ས་ཤིང་དབྱེད་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་
སྲུངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ཕུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐར་ཕྱེད་པ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཞིག་པས་འབྲས་
སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཁས་ལེན་ནམ། ཐ་སྟད་དུ་ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན་
དོན་གོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྟད་དུ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན། ཐ་སྟད་དུ་སྟར་
ཀྱི་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ཤིང་སྟོང་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྱིས་
པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཞན་དུ་ཁས་
ལེན་པ་དང་། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། མེ་དང་དུ་བ་གཞན་དུ་ཁས་
ལེན་པར་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་ཆེན་པས་ཐོས་རྒྱ་མ་རྒྱུད་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞན་དང་། གཞན་ཅམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཁྱོད་དུང་མགོ་བོ་ལ་ཁོར་འདུག་གོ། །

མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ནི་ཞིག་པ་ཡར་ཞོག་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྟར་འདས་ཀྱང་ངེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་

པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་(༡༧)ངོར་དབྱུང་གཞིའམ་དོན་དམ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པར་ཐག་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་བ་བྱེད་ལྷགས་རིགས་འཆལ་ནས་ལོ་མང་སོང་འདུག་གོ།

རང་སྡེ་དངོས་སྒྲུབ་དག་གིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ། རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་དང་
ཞེས་སོགས་ནས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་
ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི། རྒྱུན་པོ་གོ་བ་དམིགས་མ་བྱེད་པ་སྟེ། རེམས་ཙམ་བས་ཀུན་གཞི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་དང་
མཚུངས་ཏེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ལ་བགོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
ཞེས་བྱ་བ། ཐོབ་པ་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་སོགས་ནི། ཁས་ལེན་
མ་ཁན་དེ་ཀ་ཆོས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་འབྱེན་པའམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱི་རྒྱན་རྒྱུ་བོ་གཉིས་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་འབྱེན་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་
ནོ། རྣམ་དབྱེ་འདི་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་གཞན་ལྷགས་མཉམ་པོ་སྒྲུར་བའི་རལ་བ་
བྱེད་པ་ནི་སྒྲོ་སྒྲོན་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཀྱི་མ་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཁས་
ལེན་པ་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ལམ་པོར་གསུམ་བསྒྲོན་དུ་མེད་པར་
འོང་སྟེ། རྒྱར་རེད་མདའ་བ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཙན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཆོས་འདི་པའི་ནང་ནས་རང་སྡེ་བྱེད་བྱག་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་
ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདར་ཐལ། དེས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་ཁས་(༡༩ན)ལེན་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་མཛོན་པའི་བདེ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོས་པར་སྒྲུང་ངོ། །གཞན་སྒྲོ་སྒྲོན་གཙོ་བོར་
ལྷགས་པ་ཁྱོད་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་གྲུ་སྒྲུབ་དང་ལྷ་གྲགས་གྱིས་

མ་བཤད་པར། རྩེ་བླ་མས་གྲུབ་མཐའ་གསར་དུ་མཁས་ཁྱད་བྱས་ནས་བཞག་སྒྲུལ་དུ་
སྤང་ཞུགས་བྱེད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་བ། དུན་པ་ནས་དུ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ཤིག། ཟླ་ཤེས། ལྷ་
ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་མེད་དེ་གང་ལ་ཟེར། འབྲུ་བསྐྱོན་རྒྱ་
ཞིག་དགོས་སོ། །

ཡང་། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གསལ་དུ། ཞིག་འཛིག་གཉིས་རྒྱས་
སྒྲིད་དགོས་མི་དགོས་འགོ་མཚུངས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཛི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་
སུ་ཉི་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་དྲངས་ཏེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་
པ་དང་། ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། རྒྱ་བྱེད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་
དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། འཛིག་
ཉེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་དུ་མས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པར།
ལ་ལར་ལས་འགགས་ལུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་སུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིགས་
བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཐོབ་པ་དང་ཅུད་མི་བྱེད་ཀྱན་གཞི་སྒྲིགས་
མེད་ཀྱང་ལས་སྒྲུ་མ་འགགས་པས་འབྲས་སུ་སྒྲིད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད། རྩེ་
ཉིད་ཀྱི་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་དྲངས་ནས། གསུང་སྒྲོས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
འདི་རྣམས། རྩོད་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་ཐར་ཐོར་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ངམ། མ་བྱུང་ན་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་གསུངས་པ་ལ་ཚིག་ངན་གྱི་སྒྱུར་(༡༩བ)འདེབས་མི་འོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཅུང་
བྱེད་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་སྒོ་ནས་དོགས་པ་ཡན་ཆད་ཞུགས་ན། ཐོག་མར་རྩོད་ཀྱིས་
འཕགས་མཚོག་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་ལ་ཚོས་འདི་ལས་ཕྱི་
རོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་སྒྲོགས་ལ། །ངན་མོང་གི་སྒོ་འབྱེད་པ་ལ་ཞུགས་

མེག ༡

ཡང་ཁྱོད་གིས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀྱན་གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རེ་བ་དེ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟས་ཕྱིར། །ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་ངོས་བྱུང་བྱས་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་བྲམ་ཀྱན་རིག་གིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་། །བཀག་པར་རང་ཉིད་གིས་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་དེ་ནས་གསོང་བོར་སྒྲིས་ལ། ཁྱོད་གིས་ནི་དེ་སྔ་པན་ཆད་དུ་ཀྱ་སྐབ་དང་རྒྱ་བྲགས་ལ་དངོས་སུ་མི་ཆོལ་བའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོག་གིས་ཀྱ་སྐབ་ཡབ་སྒྲས་འགོག་པ་ལ་ད་ནི་ལྷགས་སྒྱུར་བ།

གང་ཞིག་འཇུག་ཀྱི་ཀ་འགོག་པའི་ཚོལ་སྒྱུར་གིས། །ཀྱ་སྐབ་ཡབ་སྒྲས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲན་འབྱིན་པ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་སྒྱུར་བའི་བསམ་པ་ཅན། །བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འབྱུང་བའི་ཕོ་ཉ་མཆོར། །ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱུངོ། །

ཡང་དེའི་འཇུག་ཏུ། རྒྱ་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན་ཞེས་པ་ནས། དངོས་འཛིན་ལྷག་པོ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་ནི། སྒྱིར་འདི་དག་གི་ན་ཏུ་དཀའ་བའི་འཛིན་མཆོམས་ཡིན་པས། སྒྲོན་གི་མཐས་པ་རྣམས་གིས་ཀྱང་དབྱུང་ལ། ཁྱོད་པར་རྗེ་སྒྲ་མས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་འདིའི་གསལ་ཁ་བཏོད། གསུང་སྒྲོས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་བཀོད་པའི་གནད་ནི། ཆོས་མངོན་(༡༩ན)པར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བསམ་གིས་མི་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གི་ལུས་མཐུ་བསམ་གིས་མི་བྱུང་། ཅས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། མངོན་པ་དང་ས་སྟེ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོད་བཅུད་

གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། རང་གི་སྒོ་ཡུལ་ན་འཆར་བ་དེ་
 བ་ཞིག་མ་གཏོགས། གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྐྱེད་ཡིན། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན།
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིས་པའི། གཞོགས་བྱེད་གཡང་བསྐྱར་མཛད་མ་རུས་པར། ཆ་ཅན་
 གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་མ་སོ་སོར་གནས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་གྱི་
 འབྲས་སུ་ལ་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཚད་གྲུབ་ཅིག་འཛོགས་པ་ཤེས་
 བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་ཐུ་མོ་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པར་འདུག་
 ལྷམ་དུ་དགོངས་ནས། ཆ་ཅན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་གི་གོ་ས་ན། ཆ་ཤས་གྱི་
 དངོས་པོ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་། བདུད་ཅི་དང་རྣལ་ལྷན་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་རུས་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་མྱིང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་སྒྲ་མ་ཀུན་རིག་གིས་
 གྲང་། ཆེས་ཐུབ་པའི་གནས་དེ་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་བར། གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་
 གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱི་རོལ་པས་ཡུལ་དང་དབང་
 པོའི་བར་དུ་ལུས་གཟུགས་སྒྲེས་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དགག་
 བ་དུ་མ་གཅིག་བཤེས་སྤྱིང་གི་ཁྱིམ་ཀར་བཛྲོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་གྱི་
 རྒྱལ་པོས། སྤྱོད་བྱུང་སྐྱེལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་ལན་མཛད་པ་སོགས། ད་ལྟ་དཔུས་
 གཙང་གི་(༡༡བ)དགོ་བཤེས་དཔུ་ཚད་མཛོན་པ་ཡར་བྱིན་སོགས་ལ་སྒོ་བ་བྱོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་རྣ་བའི་སྤྱ་གར་རྒྱན་དུ་སྒྲོགས་པ་འདི་ཀ་ཡིན་མོད། བཀལ་ལན་དེ་རྣམས་སུ་མ་
 འདུས་པའི་ཁྱོད་ལ་དོགས་པའི་གནས་ཅི་འདུག་ །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་བྱི་ཆན་པས་ཟུག་
 པ་ན་བྱི་གས་ཀྱང་ཟུག་ཅིས་སྒྲུས་པ་ལྟར། དེ་རྣམས་གྱི་ལད་མོ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་འདོད་པར་
 ཟད་དེ། ད་དུང་ཡང་ནན་གྱིས་ཁྱོད་རང་གི་སྐལ་བའི་ལབ་ལོབ་ཅུང་ཟད་གཅིག་མ་བུས་
 བར་ཡིད་མི་ཆོམ་ན། ཉོན་ཅིག་ །ཁྱོད་གྱིས་ད་ལྟ་འདིར། བརྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ལ་འགྲོ་

པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། གོ་བོ་སྒྲོན་པའི་གཟུགས་ལ་མི་མཛེས་པའི་ཆ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོ་བོས་ཁོང་ཁོ་རྒྱན་ལྟ་བུ་བསྒྲུབས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
འབྲས་ཕུ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་འདྲས་བྱུང་།

འདིར་སྒྲུས་པ། ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་ཀུན་རིག་དང་། གོ་བ་མེད་པའི་གོ་བོ་གཞིས། །
ལས་འབྲས་བཀག་པའི་ལས་ངན་གྱིས། ཐལ་འབྱུར་གཅིག་གིས་ཐལ་བར་བྱས། །
བར་སྒྲབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ད་ནི་བཅུ་བས་རྗེས་སུ་གདམས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་ལུལ་
ན་འགོ་བ་དུག་གི་མཐོང་རྩལ་མི་འདྲ་བ་དུག་བྱུང་བའི་ཚེ། མིག་ཤེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མ་རིག་པ་བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ལུལ་དུ་སྒྲུང་བར་མཛུངས་པས། སྤྱིར་
འབྲུལ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་
པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པས། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་(༡༧བ)བསྐྱད་ན་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་
ལུལ་གཞིས་ཀ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟས་པའི་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། ཡང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་ནས་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གཞིས་ཀ་ཡང་འཛིག་
རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟས་པའི་ལོག་བའམ་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་སྟེ། འདུག་པར། མཐོང་
བ་བརྒྱན་པའང་རྣམ་བཤག་ཞིས་འདོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་མ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉིད་
ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། ཅིས་གསུངས་པའི་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པས་འབྲུལ་ཡང་། མཐོང་རྒྱང་དུག་ཀ་འབྲུལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་བསྒྲོན་མེད་ཡིན་ན། ཆ་ཅན་བརྒན་གཤེར་ཕོར་གང་གི་སྟེང་
ན་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་དུག་རེས་པར་ཡོད་སྟེད་དེ། རིགས་དུག་སོ་སོའི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དཔྱལ་བའི་མེ་དང་། ཡི་དུགས་འགའ་ཞིག་

གིས་ཁ་ཟས་མགིན་པར་མིད་པས་ཁོག་པར་སླེབ་པ་ན་ཟངས་ཁྱེན་རབ་རྒྱ་འབར་བར་
 ལྷུང་པ་སོགས་བཞིན། ཡང་མཐོང་སྤང་དེ་དག་མ་ལྷུང་། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་
 པའི་དབང་གིས་མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ན། སྤང་བ་ལྷུང་གྱི་ལྷས་ཆ་དེ་
 དག་ཆད་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ད་དུང་རྩོས་པས་མིག་ཤེས་ལ་དུང་སེར་
 བོར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་སྤགས་གྱིས་བཏབ་
 པའི་ལག་པས་རེག་པའི་ཆོ། ཆ་བའི་རེག་བྱ་མི་ཆོར་བར་གང་བའི་རེག་བྱ་བསྟོན་མེད་
 དུ་ཆོར་བ་ཅིག་སྤྱིད་པས། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྤྱང་ན་ཡང་གང་རེག་གི་
 དངོས་པོ་ཞིག་ཆད་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 མཐུས་རང་རེའི་མདུན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ནང་གི་གོ་སར་(༡༥ན)སྤྱོད་བཅུད་གྱི་འོངས་སྤྱོད་
 དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་སྒྲུལ་པའི་ཆོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་འབྲུལ་གྱི་
 འབྲུལ་རྒྱས་ཡེ་མ་བསྐྱད་པས་སྤང་བ་དེ་དག་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཏེ། ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱིན་སྒྲུལ་པ་ལྷ་སྤོ། །མདོར་ན་དེ་དག་ལས་བཅུམས་
 ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཡང་། གོ་དགའ་ཞིང་སྒྱེ་བོ་དམན་པའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་
 བས་མ་གྱིས་ལ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཆོས་མདོན་པར། ལས་གྱི་རྣམ་པར་
 སྤྱིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། སྤན་དང་སྤགས་གྱི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། རྣལ་
 འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་
 དོན། རྗེ་བླ་མས་བཀའ་བ་ལྷུང་རྒྱུང་ཟད་བཀོད་པའོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་པས་ཀྱང་ད་དུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྒྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་སྟོགས་ཙམ་བཤད་ན་ཡང་། དམན་པ་བྱོད་ལྷ་སྤྱར་རྣམས་

གན་རྒྱལ་དུ་སྤྲད་གིས་འབྲེལ་པའི་གནས་ཡོད་དེ། འདིར་ག་ལ་བྲི། དེ་བས་ན་རྩི་བྲ་
མས་སྤར་གྱི་མཐོང་སྤར་འབྲེལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་དུག་སྒྲིམ་པའི་ཆོ། རྩ་མི་
འདྲ་བ་དུག་བསྐྱོན་མེད་དུ་ཡོད་སྤྲོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། རིགས་དུག་སྐྱོ་སྤྲོ་
ལས་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཁྱོད་དང་བྲ་མ་ཀུན་རིག་
གཉིས་གྱིས་ནི་ལས་འབྲས་ལ་གནོད་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ཅམ་མོ། །ཀུན་རྫོབ་སྤར་
པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྒལ་པའི་ལན་བརྩོད་ཟིན་ཏོ། །

གོ་བོ་རང་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་འགལ་པའི་སྒྲོན་ཁོན་བརྩོད་པ།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འཕྲོས་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་དུ་དབྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱ་མ་
གཞན་གྱིས་ཤེས་སྤྱི་བརྟུལ་སྤངས་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྱི་བརྟུལ་(༡༥)འདོད་
པ་ནི། གྲུ་སྐྱབ་གྱི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་
སྤྱི་བ་ཡིན་པ་ནི་གྲུ་སྐྱབ་དང་བྱམས་མགོན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
བར་མང་དུ་བྲིས་སྤར་བ་ལ། རེ་རེ་ནས་བརྩོད་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཉ་ཅང་ཡི་གེ་མང་
བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། གཞུང་གི་འབྲུ་སྒྲོན་རྒྱལ་རེ་རེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུ་རྒྱུ་རང་རྒྱུད་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་གོ་མས་པས་འབྲུལ་འདུག་
པ་ལ། གནོད་བྱེད་མདོར་བསྐྱས་པ་ཅམ་བརྩོད་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར།
དེ་ལ་བདག་ཅས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་
བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་
གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། འདིར་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལ་ཐུ་
 རགས་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཡང་ཐུ་རགས་མི་འདོད་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཡང་ཐུ་རགས་མེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་
 སྦྱིབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་སྦྱིབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་
 བསྟུན་སྤང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྦྱིབ་ཏུ་ཐལ། ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེས་སྤྱང་
 ཡིན་པ་ཡང་ངེས་པར་མི་དགོས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྤང་པོའི་སྤྱང་དུ་བདག་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་(༡༥ན)སྒྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པས་ལེགས་པར་བསྟུབ་ཅུས་སོ། །

གལ་ཏེ་རིག་པ་འདྲ་བས་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པར་འགྲུབ་ཀྱང་། མ་རིག་
 པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། དོགས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་གཅིག་སྤང་མ་ཟད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་
 པར་སྟོམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་འང་འདུག་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་
 ཏུ། མ་རིག་གིས་བསྟན་བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་དང་། དཔུས་མཐར། ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་མ་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མེས་སྤྱང་ཅམ་གྱི་གཞུང་ནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཐུ་མོ་ལ་མ་རིག་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་མ་རིག་པ་མཆོན་ཉིད་པར་
 གཏན་མི་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔུ་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་མཆོན་ཉིད་པར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །གནས་ལུགས་ཐུ་མོ་
 རྟོགས་པ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བདགས་ནས་བརྗོད་པའོ། །

ཁྱེད་པར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་
པ་ནི། དམིགས་ཀྱི་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཏན་མི་འདོད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ཞེས་པ་རྒྱུད་སྒྲ་ཅ་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་མི་འདོད་པས། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། དེ་མ་རིག་པ་
མཚན་ཉིད་པར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །

དེ་ན་ལུགས་འདིས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་
ཉིད་ཟེའི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། ཞེས་དང་། དེ་ལས་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། (༡༥བ)ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་བཞིན་མིན། ཡིད་
ལ་བྱེད་ལ་རྟག་རྟ་གནས། ཞེས་སྐགས་བྱངས་པ་ནི་འབྲེལ་ཡེ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་
རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་སྒྲོས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེའི་རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་འགལ་
དགོས་ན། ཉོན་མོངས་དང་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱང་གཞུང་གིས་སོ་སོར་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁྱབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་རྟ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ནི། ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་ཆགས་
སྐགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་དབར་ན་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སྐགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལྟ་ཆོགས་གསོག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་པ་
དེ་འདྲ་བ་རྣམས། བདག་རྟ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་འབྱུང་། ཞེས་

འགག་ཐོམ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷ་སྒྲུབ་དང་
བྱམས་མགོན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
རན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ནས་གྲུབ་མཐའ་གང་བཤད་པ་དེ་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་བཟུང་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །མདོན་རྟགས་རྒྱན་ལས་བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱམས་མགོན་གྱི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན།
དེ་བཞིན་དུ་མདོན་རྟགས་རྒྱན་དང་འབྲེད་གཉིས་ནས། གཞུང་འཛིན་རྫེས་གཞན་དུ་འཛིན་
པའི་རྟག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཀྱང་བྱམས་མགོན་གྱི་རྩ་(༡༧བ)པའི་དགོངས་པ་ག་
ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཐོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་རི་བྱིད་དུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་
མ་སྒྲིས་བར་དུ་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒྲིས་ནས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལུལ་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ན་གཞུང་རྟག་དང་། ལུལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
གྱི་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་སྒྲིས་ཕྱིན་ཆད་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་གཞུང་རྟག་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་བྲིས་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མཚར་བ་ཞིག་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀས་པ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་གཞུང་རྟག་དང་། རྟག་
འཛིན་རྟག་པ་གནས་གྱུར་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་བ། འདི་དག་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲ་མ་གྱུར་རིག་
གི་བྱིད་ཡིག་ཏུ། ལར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་ཀས་བས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟར་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་
སྟགས་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གཏམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་རྟག་གཉིས་དང་འཛིན་རྟག་གཉིས་ལ་བདེན་འཛིན་མིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཀྱང་འཛིག་མི་མཁྱེན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། ལུལ་
དོན་མཐུན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལ་འཛིག་པ་མ་གཏོགས། ཞེན་ལུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་བདེན་

འཛིན་ལ་འཛིག་པ་ནི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་འཕགས་
དབྱེ་བས། །ཞེས་པའི་ཅི་འཁྲི་སྒྲུང་བ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་གོ་བ་བྱེན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞེས་སྒྲུས་
པའི་གཏམ་དུ་སྒྲུང་སྟེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་རྣམ་པ་ཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་དུ་ལྷོས་ཤིག །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད་པ་(༢༤ན)
ཡིན་གྱི། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱིས་སྒྲུང་བ། ཡི་གེ་མ་དག་པ་
ཡིན་ནམ། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོང་དོན་ག་ལ་ཡོད། ངར་
འཛིན་ལྷན་སྒྲུས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་དང་། བདག་ཅེས་པ་དང་
གང་ཟག་ཅེས་པའི་མཚན་གཞིར་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད།
ཅེས་རྗེའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ནི། དཔེར་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་
ཏེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མ་ཤེས་པར། ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་ཅེས་འཛིག་པར་སྒྲུང་བས།
དེའི་ཆོ་སྒྲུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གང་ཟག་མི་རྟོག་པས་སྒྲུང་པོ་ཉིད་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་
ཡང་མཐར་གཏུགས་པའི་ཆོ། གཟུགས་སྒྲུང་ནི་སྒྲུབ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འོང་བའི་ངེས་
པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྒྲུབ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྟོར་དུས་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཉག་གཅིག་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཐུག་པར། ཁ་
ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྒྲུང་པོ་ནི། །ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །
ཅེས་གསུངས། ངར་འཛིན་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གཅིག་སྤུ་འཛིག་ལྟའི་
དམིགས་པ་ཡིན་ན། སེམས་གཅིག་སྤུ་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཚུགས་སྤུ་

སྒྲོ་པ་པོ་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་སྒྲུ་ཡིན། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཀྱན་གཞི་འདོད་པའི་སེམས་
ཅམ་པ་གནིས་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་མ་ན། དེ་གནིས་ཀྱིས་སེམས་(༡༥)ཤུའི་ཕ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་
པར་ཐལ། སེམས་ཉིད་བདག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ཡང་དཔལ་ལྡན་སྒྲོ་པའི་གཞུང་སྒྲུན་འབྱེད་པའི་ཚོལ་སྒྲུར་རོ། །དེར་མ་
ཟད་ཁྱེད་རང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་འབྲི་བའི་ལུགས་སྒྲུ་
སྒྲུང་པ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ཁྱེད་རང་གིས་དྲངས་པ་འདི་ཉིད་ཏུ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་ཡང་མྱོད་པར་སྒྲེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཟིན་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པར་ལེགས་ལྡན་
འབྱེད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲུ་དངོས་སྒྲུ་འདོགས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུབས་དོན་གྱི་གནད་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གང་
ཟག་བདགས་ཡོད་ཏུ་བཞེད་དེ། རང་སྡེ་ལ། བཞེད་ཏུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་མཁན་
གནས་མ་ཕུ་འདི་མ་གཏོགས། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད་པ་སྒྲུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་གནད་ཀྱིས་འཇུག་པར། བདག་ནི་རྣམས་སྒྲུ་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་
ཕྱང་པོ་རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལས་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲོན་བཞེད་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བདགས་པར་འདོད་པ་བཞེན་
ཏུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་ལེན་
པས། ལེགས་ལྡན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྒྲུ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། དཔལ་
ལྡན་སྒྲོ་བས་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲོན་བཞེད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྗེ་འི་རྗེས་འབྲང་འཛོག་མཚམས་མི་ཟེན་པ་(༡༧ན)མང་པོ་དང་། ཁྱོད་ལྟ་
 སུའི་ཕྱིར་རྟོག་དུ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་སྒྲིན་མེད་
 ཅིག་རྟུན་ན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་དང་རྗེ་སྒྲུབ་མས་ཕྱོགས་སྒྲུབ་ལོན་པར་
 བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་ནི་སྐབས་དོན་ཐལ་ངག་དུ་དྲིལ་བར་བྱའི། རྗེ་འི་ལུགས་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཅུ་མས་
 དང་། ཁྱོད་ལྟ་སུའི་ལོག་པར་རྟོག་མཁན་རྣམས། ཉིན་ལན་བདུན་མཚན་ལན་བདུན་
 དུ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་རྟུ་འདོད་པར་ཐལ། །སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཕུ་བདག་རྟུ་འདོད་མཁན་གྱི་རང་སྡེ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པར་
 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ལུང་པོ་ནི། །ལྡ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅིག་འདོད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད།
 ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། ད་ལོ་ན་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས། གལ་ཏེ་
 ལུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ལུང་དེས་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ལུང་པོ་རེ་རེ་
 བ་དེ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་པས་ཚོག་གོ། །

ཁྱོད་ཀྱིས། ཡང་དེའི་མཇུག་རྟུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དབྱེད་
 པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་(༡༧བ)ཀྱི་ལྟ་སྟོང་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྤྱར་བ་བདེ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བར་སྐབས་ཤིག་རྟུ་འདིའི་

འགལ་སྔོང་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཅིས་དང། ཡང་བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བཞད་གད་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་དང། མཐར་ཐེར་སྤུལ་གྱིས་དབྱ་གདུམས་
 ཅས་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་སྤང་བ་རྣམས་ལ། ཅུང་
 ཟད་གལ་ཆེ་བའི་ལན་འགའ་ཞིག་བཞིན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བོད་
 འདིར་བྱུང་བ་ལས། རྒྱ་རབས་མང་པོ་ཞིག་གིས། ཐེག་དམན་ལ་སྔོང་ཉིད་ཐུ་མོ་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ཡེ་མེད་པ་དང། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། བལ་ཆེར་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ལ། ཡང་མཐས་པ་དང་མི་མཐས་པའི་བོད་སྒྲོམ་
 མང་པོ་ཞིག་གིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་སྤྲགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། མཚན་
 ཉིད་ཐེག་པའི་ལྟ་བ་མཐར་སྤྲུག་དེ་ལས་ཀྱང། སྤྲགས་སྤྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒྲོམ་པར་
 བྱ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཐུ་བ་དང་ཆེས་ལྷག་པས། སྤྲགས་དང་མར་བྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་
 ལ་ཡང་ལྟ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲོག་ཅིང། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངལ་བ་མང་དུ་བྱེད་པ་དག་བྱུང་ངོ། །

འོན་ཀྱང་རྗེ་ས་པའ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་མི་
 འབྱེད་པར། ཐབས་མཐས་དང་སྦྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་མཛད་དེ། ཐགས་
 ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལལ་ཆེར་མཐུན། རྒྱན་གྱི་དབྱེ་བས་བཟང་ངན་འབྱུང། །དེ་བཞིན་སྔོང་ཉིད་
 (༡༠ན)ལལ་ཆེར་མཐུན། །འབྲས་བུའི་བཟང་ངན་ཐབས་གྱིས་འབྱེད། །སྔོང་ཉིད་ལྟ་བས་
 ཐུང་ན་འདེལ། ཐབས་ལ་མཐས་ན་རྟོགས་སངས་རྒྱས། །དབྱ་བཙམ་པ་དང་རང་སངས་
 རྒྱས། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གསུམ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཆུངས་ནས་ཡང། །
 བཟང་ངན་ཐབས་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང། སྔོང་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་

བསྒྲིལ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ཐོབ། །ཅེས། ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཐེག་དམན་
འབགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྒྲུབ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་
པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གང་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་མཚུངས་པར་
བཞེད་དོ། །

ཞུང་ཅག་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ཚོགས་ལམ་ནས་དགྲ་བཅོམ་
པའི་བར་གྱི་ལམ་ཞུགས་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞེས་གྲགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་།
མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ཞུང་པར་ཡེ་མི་ཤེས་པར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཞུངས་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་འབགས་པས་སྟོང་
ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེན་པར་སྒྲུབ་པས། འཛིག་རྟེན་ན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
འཛོམ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་སོང་འདུག་གོ། །

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཞུང་གིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་
པའི་ཞུངས་ཞུང་གིས་ཚུར་བྱངས་པ་ནི། ཞུང་རང་གི་མགོ་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཚན་
མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་གསུངས་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་མཚན་
མེད་རྟོགས་པར་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །རིན་ཅེན་འབྲེང་བ་དང་འཇུག་འགེལ་
བྱངས་པ་རྣམས་(༡༠བ)ལ། རྩེ་ཡབ་སྲས་གྱིས་འབྲུ་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ཞུང་གིས་མ་མཐོང་
ངས། འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལེགས་པར་སྦད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས། འདིའི་འགལ་སྟོང་རི་ལྟར་བྱེད། ཅེས་བྲིས་པ་ནི། ཞུང་གི་རིག་པ་ཐམས་
ཅད་འདི་འདྲ་གསུག་ཏུ་མངོན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་སྦད་པའི་

རྟགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་གཉིས་ཅོར་འདུག་པ། འདི་ནི་ཅོར་
བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ནི། སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་ཏུ་སྒྲིང་རྩེ་
དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགོ་ལ་ཡང་དག་བརྩོན་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་
སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་
སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྟགས་རྟགས་སུ་བཤད་གྱི། སྒྲོང་ཉིད་
གྱི་གཏམ་ཐོས་པས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་སྟགས། ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ག་ལ་ཡིན། ཁྱོད་ལྟར་ན། འཁོར་བའི་ཉེས་དཔྱད་མེད་པས་མཁས་
པས་ཡིད་ལྱུང་ནས། མིག་ནས་མཆི་མ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུ་ལྟང་བ་སྟགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་སུ་བས་ལོང་ཞིག །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས། སྒྲོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་
པས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་བའི་རྒྱས་པ་ཆེན། སྒྲུང་བྱ་བདེན་འཛིན་ཞིག་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆེ་གསུམ་
ལ་སྒྲོང་རྒྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་པས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཉིས་དགོས་པ་འདི་ལ་འཛིག་
རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཞད་གད་གྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་། དབང་པོ་རྣེ་ཏུ་ལྱི་ཁྱོད་པར་
གོ་ལོག་གོ །ཞེས་སྟགས་བྲིས་པ་ནི། མགོ་བ་ཡུས་ཆེ་སྟེ། ཁྱོད་དང་སྒྲུ་མ་ཀུན་རིག་
(༢༡ན)གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ཉན་ཐོས་
བརྩོན་འགྲུས་སྒྲུར་བས་ཆེ་གསུམ་སྒྲོང་རྒྱས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
གཅིག་གི་བར་ཏུ་སྒྲོང་མི་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་བའི་རྒྱས་པ་
བྱང་སེམས་ལས་ཉན་ཐོས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

འདི་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཞད་གད་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་སྒྲུང་
བྱ་སྒྲོང་བའི་རྒྱས་པ་བྱང་སེམས་ཆེན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་

བོར་བྱས་ནས་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་བས་སྦྱར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞར་བྱང་
 ཅམ་རྩ་སྤོང་བ་མ་གཏོགས། འབད་པས་ཆེད་རྩ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བས་བུལ་བ་ཡིན་
 བོ་སྦྱམ་ན། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྦྱས་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་བྱང་སེམས་གིན་
 ཏུ་ཆེན་ཡང་། །ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུས་སྦྱར་བས་ཆེ་གསུམ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པ་གྲངས་མེད་གཉིས་དགོས་པའི་བྱང་པར་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་
 འཛིན་སྤོང་བའི་གཙོ་བོར་བབྱང་ནས་ཆེད་རྩ་འབད་པས་མི་སྤོང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་
 འབད་པས་སྤོང་བའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་བྱངས་སོ། །

འདི་ལ་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞད་གད་བྱ་བར་རིགས་སོ། །
 དབང་བོ་རྣེ་རྩལ་གོ་ལོག་པའི་སྦྱོན་ཡང་ག་ལ་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་མ་རྣམས་པར་བྱོགས་གཅིག་ཅམ་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་
 པས་རྟོགས་རྣམས་པར་ཁས་བྱངས་ཀྱི། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དེས་པར་རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་མཐའ་ཡས་(༡༡བ)པ་དགོས་པར་ཁས་མ་བྱངས་པའི་བྱིར། ད་ལྟ་བྱེད་ཅག་འཆད་
 པ་བོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གྲར། གྲུ་པ་གཅིག་གི་སྒོ་ལ་སྦྱོར་བ་སྒྲོར་གཅིག་ལས་
 འཆར་མི་བྱུང་ཅིང་། གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྒྲན་གཅིག་ལ་ཡང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 མང་རྩ་འཆར་རྣམས་པ་གཉིས་དབང་བོ་སྒྲོ་བྱེད་རང་མཛོ་བསམ་ལེགས་པར་བོང་ཞིག །

ཡང་བྱེད་ཀྱིས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ལས་ཉོན་
 ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ལས་ངར་འཛིན་འབྱུང་དེས་
 ལས་བསགས་པ་ལས་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་ཆར་ཁས་བྱངས་པས་སོམས་
 གིག །ཅིས་བྱིས་པ་ནི། ཅི་ཡང་བསམ་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་སྟེན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་

སྒྲུབ་མ་ལྟར་བར་ཡོད་པ་དེ་མྱོད་དུ། དེ་ལས་གསོག་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
ཡོད་ཅེས་གྱིས་ལས་གསོག་པར་ཉལ་བའི་མི་ལམ་དུ་ཡང་དམ་མ་བཅས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་
ལྟར་སྤང་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་སྡེ་ཆེན་ཅིག་པའི་སྒྲོ་རྩིང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་མ་སྒྲེས་པའི་
གོང་ནས་རྗེ་སྤྱི་མ་ལ་འཕངས་སྤང་སྟེ། ཞེན་ལུལ་སྒྲུབ་མ་ལྟར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
ཞེས་པའི་གསུང་། ཡིག་འབྲེང་གི་མཐུག་ན་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་གྱིས་མ་གོ་བའོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་གྱིས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བ་མི་མྱོད་ན། ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྤང་བྱ་གང་སྟོང་བ་
ཡིན་ཞེས་ཞུས་ན་པེར་བྱལ་གྱིས་དབུ་གཏུམས་ནས་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་བྲིས་པ་ཉམས་དགའ་སྟེ། ཁྱོད་དང་སྤྱི་མ་ལུན་རིག་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ། ཆོགས་སྒྱུར་གཉིས་སུ་བསྐྱལ་བ་གངས་
མེད་པ་(༡༩ན)གཅིག་བཞུགས་དགོས་པས། དེའི་བར་སྤང་བྱ་གང་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་
ན་བྱལ་གོག་གིས་མགོ་གཏུམས་ནས་ཁ་ཆད་དྲི་བད་དེ་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་ནི་སྤངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ས་དང་
པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྟོང་བས། དེའི་བར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྟོབ་པ་གཙོ་
བོར་བྱེད་པས། སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྟོང་ངོ། །ཞེན་བདེན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ཉན་སྒྲིབ་ནི་སྤང་ནས་སྤངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་
ནི་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྟོང་བས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་གཙོ་བོར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྟོང་ངོ། །
ཞེས་པེར་བྱལ་གྱི་ནང་ནས་པཏ་ལྷ་རྒྱུད་པེ་བཏེག་སྟེ་བཀའ་རྩལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེས་དང་པོ་ནས་ཐོག་

མར་འཇུག་གོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་གིན་ཏུ་ཐུར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྡེ་
མས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དང་ཕྱི་མས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་
ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོན་འདོགས་པའི་ཐ་སྟད་དུ་སྒྲུང་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་
འབྲེང་ཆགས་སུ་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །

སྐབས་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ།

སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཁྱེད་རང་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྟོན་ཁོན་བརྟོན་
པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་སྐབས་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དང་། ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཤེད་(༡༡བ)མཆུངས་ཤིག་ངེས་པར་དགོས་
ཀྱི། དེ་ལྟ་ཡིན་པར་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཤེད་མི་མཆུངས་
ན། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་གཟུགས་
སྐྱེག་ཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་མཆོང་བས་སྒྱིར་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེག་ཉིས་ཀྱི་ལག་རྩེས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་བྱིར་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བྱུང་ཆུབ་སེམས་དབང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
མཉམ་གཤག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རྩེས་ཐོབ་
ཏུ་རྫོགས་སྒྲིན་སྐྱེད་གསུམ་གྱི་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱབ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྟེལ་མར་
སྟོབ་པའི་ཆོ། གྲོགས་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རུས་པ་ནི་ཅམ་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིང་བྱ་སྒྲིང་བའི་རྒྱུ་པ་བྱུང་ཞུགས་པར་འགྲོ་བས། དམན་ལམ་སྒྲིང་བྱ་མ་སོང་བས་ནི། རྟོགས་སྒྲིང་གཉིས་སུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་ལ་བསྐྱབས་པས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲིང་བྱའི་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་མི་སྒྲིང་ཡང་ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་སྒྲིང་རྒྱུ་པ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་ལ་བསྐྱབས་པས། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྒྲིང་བྱའི་གཙོ་བོར་མ་བྱས་ཀྱང་། ཞར་བྱང་ཅམ་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིང་བའི་རྒྱུ་པ་ཐོབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པར་སྒྲིབ་པ་ན་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྒྲིངས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིང་བའི་འགོ་རྩམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདི་ལ། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་དངོས་སམ་དེའི་དོད་ཐུབ་གང་ཡང་རུང་བ་(༡༡ན)གྲོགས་སུ་མེད་ན། གཉིན་པོ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་རུང་བྱང་ཅམ་ཡང་གཞོད་པར་མི་རྒྱུ་པའི་གནད་ཀྱིས། ལམ་འོག་མ་ལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲིང་མི་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལྟར་ཆེད་དུ་འབད་པས་སྒྲིང་བ་གཏན་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲིང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་དང་འདྲོ། རྟོགས་སྒྲིང་གཉིས་སུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་བསགས་པ་ཡང་། མཐོང་ལམ་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འབད་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་གསོག་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། ས་དང་བོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲིང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སྒྲིང་བས། ལྷུར་ན་ཆེ་

གསུམ་ཙམ་དུ་ཚོགས་ཇོགས་པར་བྱས་ནས་འགྲུབ་པ་ནི། ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འགྲུབ་པ་ལ། ཉམ་ཚུང་བྱེད་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་ཞིག་གིས་ཁོར་ལོ་
བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཉིན་མཚན་ཆིག་དྲིལ་བྱས་པས་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། རྗེ་དཔོན་སྟོབས་
ལྡན་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྒྱབ་ས་ཆེ་བའི་བྱ་བ་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པས་བྱ་བ་པལ་བ་ཅིག་ལྟར་
རིང་པོའི་བར་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འབྲེལ། །

མདོར་ན་གཟུགས་སྤྱུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བཅོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་པལ་ཆེར་མ་ཇོགས་
པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པས། དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱུ་
མེད་གྱི་སྐབས་སུ། སྟོབ་པའི་རུང་འཇུག་ཅས་པའི་དག་པའི་སྤྱུ་(༡༢)ལུས་དོ་རྗེའི་སྤྱུ་
མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་མི་རྣམ་པ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་ལམ་
སྟོལ་ལ་ཡང་། རྗེས་དྲན་སྟོང་གཟུགས་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྤྱུ་དེ་ཉིད་མ་ཐོབ་བར་
དུ་སྒྲིབ་གཉིས་གང་གི་འང་ས་བོན་སྟོང་མི་རྣམ་པ་དང་། འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་
སྐབས་སུ་རིམ་པ་གསུམ་པའམ་མ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་བར་ཉིན་སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་
སྟོང་མི་རྣམ་པ་སོགས་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཇོགས་སྒྲིབ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚོགས་
ཇོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་
སྐགས་དང་བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྤྱུ་
མོ་འབྱེན་རྣམ་གྱིས་མ་བྱུང་བར་དུ་མཐའ་ཆོད་པར་གོ་མི་རྣམ་པ། ཁྱེད་གཅིག་སྤར་མ་
ཐད། རྗེ་ཉིད་གྱི་རྗེས་འཇུག་པལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་གནས་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་དེ། འགའ་
ཞིག་གིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཐོག་མར་སྟོང་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་དེ་འདྲ་བ་དེས་ས་
དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་མཐོང་ལམ་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་དེ།

ཞེས་ཆོད་འཛིག་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱེད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེ་གཉིས་ལས་ལུགས་དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱིས། ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྟོང་དགོས་པས་ལག་འགགས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་རྒྱ་
མ་བྱུང་བར་ལམ་འོག་མས་ཉོན་སྒྲིབ་སྟངས་ཟེན་པས་བྱེད་རྒྱ་གཞན་ནི་མེད། ཤེས་སྒྲིབ་
ལོས་སྟོང་སྟམ་དུ་སྒྲུབ་དབྱེད་བྱས་པར་སྒྲུང་ལ།

ལུགས་ཀྱི་མས་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གང་ཡང་མིན་པ་ས་དང་པོའི་ཡོན་
ཏན་བརྒྱ་ཐུག་སྟགས་འཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་རེ་ཡོད་(༡༩ན)པས་དེ་
རྣམས་མ་སྟངས་ན་ནི་ས་དང་པོ་སྟགས་སུ་འཕོ་མི་རུས། ས་སོང་མར་འཕོ་བ་ལ་དེ་དག་ཐོབ་
པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་
གང་ཡང་མི་སྟོང་ཡང་། སྒྲིབ་ལམ་འོག་མ་དེ་འདྲས་ཀྱང་སྟངས་བྱའི་ས་བོན་ཞིག་ངེས་པར་
སྟོང་རྒྱ་འདུག་སྟམ་དུ་སྒྲུབ་དབྱེད་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པའི་སྟམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་
ཉིད་སྒྲིབ་པ་མཚན་ཉིད་པར་འཛིག་མི་འཛིག་ཐེ་ཆོམ་ཟེའོ། །སྒྲིབ་ལམ་ནས་ས་དང་པོར་
འཕོ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཅིག་ཡོད་མོད་དེ་ཅུམ་ལ་སྟངས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འཛིག་ན།
ཉན་ཐོས་དག་པ་ཅུམ་སྟོན་སོང་གི་གང་ཟག་དེས་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་
འཕོ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་དང་། བྱིས་ཆོགས་ལམ་ནས་སྒྲིབ་ལམ་དུ་
འཕོ་བ་ལ་ཡང་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་རེ་རེ་སྟོང་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་
ལམ་ནས་ས་དང་པོར་འཕོ་བ་ལ་དེ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་ངེས་པར་
སྟོང་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སྒྲིབ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་
ལ་ཡང་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་ངེས་པར་སྟོང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་རེ་ལོས་ཡོད། དེ་ཙམ་ལ་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པར་མི་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་རང་གོགས་མཆོད་ནམས་ཀྱིས་དེ་རིང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ལྷག་རྩོད་ཀྱིས་འཕྱར་རྒྱས་པ་དེ། དེད་རང་གིས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། ལྷག་རྩོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་འཕྱར་རྒྱས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱས་(༡༧)པས་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བའི་འགལ་སྐྱེན་བསམ་ཁིང་མཐུན་སྐྱེན་ནི་ཚོགས་བསགས་པས་ས་གོང་མ་དེ་དག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་པས། སྦྱར་ལམ་ཏུ་བསགས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལྷགས་པར་རྫོགས་ནས་ས་དང་པོར་འཕོ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྷགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལམ་འོག་མ་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་འོག་མའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཀྱང་གཏན་ཅིར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བ་ཞོན་ལམ་གོང་འོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་འཛོག་དགོས་ན། རྗེའི་ལྷགས་འཛོན་ནམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏུ་ལྷགས་པ་དེས་བདེན་འཛོན་མ་ལྷས་པར་སྤངས། སྦྱང་ཉིད་སྤྱོད་མི་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྫོགས་ཟིན་པས་ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱར་ལམ་ཏུ་འཕོས་པའི་མཚམས་དང་། སྦྱར་ལམ་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྤང་བར་སྐྱེས་ཀྱང་གཞན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་ཆོས་སྤང་ལ་གོམས་པ་ཤིས་ཆེ་བས་སྒོ་ལྷལ་ཏུ་འཆར་རུང་མི་བདེ་བའི་འཛོག་མཚམས་ཏུ་མ་ཅིག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདི་ཙམ་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིང་བགོད་རྒྱས། ཞེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆད་རེ་མ་སྒྲིབ་པར་ཏུ་

གོང་མར་མི་འཕོ་ཞིང་། བཅས་སྒྲིབ་པ་ན་རིམ་གྱིས་འཕོ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤར་རི་སྒྲིབ་བསྐྱད་
པ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་འཛིན་རྣམས་དང་། ཁར་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་གྲོལ་
བ་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་ནས། ཁོ་བོས་བཟུང་བུལ་གྱི་ནང་
ནས་མགྱིན་པ་བཏེག་སྟེ་སྒྲུལ་པའོ། །

གནས་འདི་དག་ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཁོ་བོས་ལྷག་པའི་ལྟ་དང་བླ་མ་ཡབ་སྐུ་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། རྒྱས་པར་སྒྲུལ་ན་ཡོངས་སྒྲིབ་(༢༧)ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་
སྒྲིབས་པ་མི་ཟད་ཅིང་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་མོད། ཟབ་མའི་གནས་འདི་རྣམས་ལ་
དད་པར་སྒྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཅུད་མི་རུས་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་ལྷགས་པ་
དག་གིས་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་གྱིས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ས་དགུ་དང་སྒྲིམ་སྤང་གེས་
སྒྲིབ་དགུ་སྤང་གཉིབ་དུ་སྒྱུར་བ་འདི་ཁས་མི་ཡིན་ན། དེ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཁས་མི་ཡིན་
པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིབས་དེ་ཉིད་དང་དོན་ཡིན་
ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རིལ་པོ་དང་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བར་དབང་ལྷན་སྒྲིབ་
པ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གཤེད་བྱིན་གྱི་སྒྲིབ་དོན་འགྲེལ་པའི་བསྟན་
བཅོས་འཇམ་གླིང་གི་རྒྱན་འདི་དང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ནས། བག་ཟོན་མཛོད་ཅིག་
ཅེས་པའི་བར་བྱིས་འདུག་པ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྤར་ཁྱོད་གྱིས་དང་དོན་དང་
ངས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱི་བྱས་ཏུ་ཡང་དང་དོན་ལ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་
གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པ་འདི་རྣམས་ཡེ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་སྤང་སྟེ། དེ་ལ་
ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་གིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྩལ་རེ་ཞིག་
ཞོག། བེག་ཆེན་པ་ལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པས་ནི། སྤར་བཞིན་དུ་ཁས་

སྤང་དུ་རུང་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་དང་། དངོས་བསྟན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་
 རུང་བ་རྣམས་དང་དོན་དུ་མཛད་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་ཅུས་སོ། །དེས་
 མ་པས་ནི་དེ་ཅམ་ལ་དངས་ངེས་སུ་མི་འཛིག་གི། དྲང་བའི་དོན་ནི་གཤིས་ལྷགས་དང་
 གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་མིན་པར་ད་དུང་དེ་ལས་གོང་དུ་(༡༥བ)དྲང་དགོས་པ་དང་།
 གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་ནས་དེ་ལས་གོང་དུ་དགོས་པ་ནི་ངེས་པའི་
 དོན་དུ་འཛིག་པས། དྲང་དོན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ལ་འཛིག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བཟྃད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་
 མདོར་འཛིག་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་
 པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་དང་། དངོས་ཟེན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་རྒྱལ་དུ་བཟྃད་པ་ཅིག་དགོས་
 པར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་ཞིབ་འཆོལ་བ་སྤྲས་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་ལྷན་སྤྲ་བས་
 བྱི། དོན་དམ་བདེན་པ་བཟྃད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་
 མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པར་འཛིག་ཅུས་པར་བཞེད་པས། སྤྱིར་དྲང་ངེས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དྲང་དོན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དགོངས་
 པ་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་
 དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཟེན་སྐྱ་ཇི་
 བཞིན་དུ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་ཁྱེད་ལ་འདི་ཅམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་མ་ཆགས་བཞིན་དུ་དགོས་པ་ནན་གྱིས་

འཛང་བ་རང་ཉིད་ངལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྟན་པཅས་མངོན་རྟགས་
 རྒྱན་སྒྲིམ་འདིས། མདོའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་གྱི། དངོས་
 བསྟན་སྒྲིམ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་མི་འབྲེལ་པར་ཁས་(༢༤ན)ལེན་ནུས་ན། བསྟན་
 བཅས་འདི་ཡང་དྲང་དོན་དུ་དབྱེ་མ་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཁྱོད་རང་བག་ཟེན་གྱི་
 དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །

ཁྱོད་པར་ས་དགུ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་རིམ་པ་ལྟར་སྤང་གཉིན་དུ་སྤྱར་བའི་མངོན་
 རྟགས་རྒྱན་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་དྲང་དོན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཅན་
 དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པས་གསལ་བར་དབང་ལྷན་སྦྱོད་པ་ཡིན་ལུགས་
 རི་ལྟར་ཡིན། ཁྱོད་ལ་སྒྲིམ་གྱི་ཞིག་ཨེ་ཡོད། གཞན་ཡང་མི་ཁྱོད་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཁས་ཨེ་ལེན། ལེན་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་དབྱེད་པ་སོགས། རི་བོང་རུའི་གཉེར་མ་བགྲང་བ་དང་ཁྱོད་ཅི་ཡོད།
 མི་ལེན་ན་དྲང་དོན་ཡིན་པའམ་སྒྲིམ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐབས་དེ་
 ཉིད་དྲང་དོན་ཡིན་ནམ། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་རིམ་པོ་དྲང་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན། གསལ་བར་དབང་ལྷན་སྦྱོད་པ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་འཇམ་
 ཐུག་གི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོར་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་ཤིར་བྱིན་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་
 པ་འདི་ལ་ཡང་འཇིགས་ཤིང་ཡང་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས། རྟག་དཔྱོད་ལྡན་པ་རྣམས་
 བག་ཟེན་མཛོད་ཅིག །ཁས་ལེན་སྒྲིམ་གྱི་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་ཤ་སྟག་མ་སོང་ངམ།
 སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་བསྟན་པཅས་རྣམས་བཟང་ངན་
 གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དོན་སྒྲིམ་གྱི་ཤིག་ཤར་འདུག་པ། དྲང་དོན་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་

པ་མང་བ་ཡོད་པ་བུམས་མགོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་(༡༥བ)ལ་ལོས་འོང་། ལྷན་པོ་ཁྱོད་
 གྱི་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དྲང་དོན་མིན་ཟེར་རམ། གཞན་ཡང་
 ལྷན་པ་ཉམ་པ་ཅན་ཁྱོད་གྱི་རིགས་ལ། ཁོ་བོས་ཅི་དྲི་བར་བྱའི་བསྐྱེམས་ལ་ལན་ཐོབ་
 ཅིག །མདོར་ཉོགས་རྒྱན་ལས་བྱང་མེས་གྱིས་ལྷག་མ་དགྲ་དང་སྒྲིམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་དགྲ་
 སྤང་གཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་དངོས་ཟེན་ལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ག་ན་འདུག་ཤོད་ཅིག །ས་དགྲ་
 ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། ཞེས་སོགས་སོསྟམ་ན། ཡི་གེའི་བྱི་མོ་
 ཡང་མིག་གིས་མཐོང་བར་གཞུང་དོན་འཆད་པ་ལ་ཉམ་པ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་པར། འདོད་
 པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་དག་སྟེ། ས་
 དགྲ་ལ་ཞེས་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲ་དང་སྦྱར་གྱི། ས་གཉིས་པ་སོགས་དགྲ་དང་ག་ན་སྦྱར་
 འདུག །ཡང་ན། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །
 ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན་ནོ་སྟམ་ན། དེའི་འགྲེལ་པར། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པར་
 ས་དགྲ་དག་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་འབྲུ་བསྟན་པ་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་
 ན་ཡང་དེ་ཀ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ། ཁྱོད་གྱིས་མཐུབ་ཁྱིད་ལྷག་ཆད་མེད་པ་ཅིག་གྱུང་
 གཏོང་མ་ཁྱོད་རམ། ལར་ཁྱོད་དང་། ཁྱོད་འདྲ་བའི་དེང་སང་གི་ཡར་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་
 ཁོ་བོས་འདི་ཙམ་ཞིག་དྲིས་ན་ཡང་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ལན་གདབ་པར་རྟུག་པ་སུ་ཡོད།
 ལེགས་པར་སོམས་ལ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་ཁས་ལེང་ཞིག །

ད་དྲང་སྦྱར་ཡང་འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ཉོགས་རྒྱན་ཅ་བར། ས་གཉིས་པ་ནས་
 བརྩ་བའི་བར་དགྲ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་དགྲ་སྤང་གཞིན་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའི་གཞུང་གསལ་
 ཁ་ཅན་ག་ན་ཡོད། ཁྱོད་རང་གི་ཉེ་སྒྲོར་ན་ཡོད་པའི་ཡར་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་གྲོགས་ཆེ་
 ལ་སྟོས་ཤིག །ལྷན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་(༡༥ན)བུས་བསྟོན་ཉམ་གྱིས། རྗེ་བླ་མ་ལ་འདི་ཙམ་གྱི་

བརྗོད་པ་རན་པ་སྒྲུལ་པ་ནུམ་སྒྲིམ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེད་བརྗོད་ཡེ་ལྷུང་། འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟེན་རྒྱན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ལ། ཞེས་སོགས་རྗེ་ལ་བཀའ་བཀྲོན་དང་བཅས་པ་བྲིས་འདུག་པ། ལྷར་གཞན་ལྷགས་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་ལ་རྩ་བ་ཡོད་པར་གྱིས་བྱས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག །མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་རིགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་རང་ཉིད་གྱི་བཞེད་པའི་སྤྲ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་པ་ལས། ལྷག་བདེན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་སྤྲ་བ་སྤལ་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་དེ་ཙམ་དུ་འབྱེད་པར་མ་མངོན་ལ། ལྷག་མ་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་འཁོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྲ་རགས་བྱུང་བའི་གནད་གྱི་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷར་བྱས་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་སོ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་སོ་སྟེས་གཉིས་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་གོམས་པས་གསལ་སྤྲང་འབྱུང་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་ལམ་དུ་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལྷགས་

ཕ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་
པར་འཛོག་པ་གང་ཞིག །སྟག་བདེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་
མེད་ཅམ་སྟག་བདེན་གྱི་གནས་ལུགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཕ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན། བདེན་
པ་མངོན་རྟོགས་གསར་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་པ་ལྟར། དེས་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོས་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་སྟ་ཞིག་གིས་ཁས་སྐྱེས། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགོག་པ་དེ་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་པ་ལྟར། ལམས་གསུམ་གྱི་
ཉོན་མོངས་མངོན་གྱར་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
མངོན་འགྱུར་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛོན་ལ་ཉོན་སྟེ་བྱ་བུས་པ་ནི་མངོན་འགྱུར་ཅམ་ཡང་
ལམ་དེས་སྟོང་རུས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་འདྲུག་འགེལ་དུ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་
སྟོད་པའི་ཕ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་
དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆོད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
མངོན་འགྱུར་པ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་སྟོང་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཕ་
རགས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རགས་པའི་མི་(༡༥)རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་འདིས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཕ་མོ་མངོན་སུམ་ཁ་ཁམས་གསུམ་
གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོང་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་
གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པས། དེ་ལ་སྦྱིར་རྗེ་བླ་མས་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་སུ་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་དང་ལུགས་འདིས་འདོད་པའི་ཕ་བ་རེར་འབྱེད་

པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྟ་བུས་གནད་
འདི་ནམས་ད་དུང་གོ་ཅུས་པར་མི་སྤང་ངོ་། །

དེས་ན་སོ་སོའི་སྒྲུབ་བཤེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འགོག་བཤེན་ཐོབ་
པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཞལ་གྱི་བཞེས་སོ་ཞེས། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་
བར་དུ་མ་སྒྲུབ་ཞིག །སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་
མིད། །ཅིས་སྟོང་འཇུག་མཁན་པོས་གཞུང་བཅུམས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས། སྟེང་འདི་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་ཡང་། །ཞེས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་ལུང་འདྲེན་པ་ལ་ཞུགས་འཇུག་
པ། ཞི་བ་ལྟ་དང་ཆགས་སྤང་ཡོད་པ་མིན་མཆི། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་
པར་བཤད་པ་ནི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན་ཏེ། ས་རོལ་བོས། མ་རིག་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་མིང་འདོགས་བྱེད་པ་ལྟར། སྟེང་པ་ལ་ཡང་དབྱེད་གོས་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་པར། རྗེ་སྤྱོད་མའི་མནལ་ལམ་
དུ་ཡང་ག་ལ་བཞེད། ཁྱོད་རང་གིས་ཞིབ་ཏུ་མ་བལྟས་སམ། ཡང་ན་སྒྲིབ་ཆ་མ་དག་པ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་གི་སྒྲིབ་བྱུང་སྤང་ངོ་། །

དེ་ལ་སྒྲིབ་རྗེ་སྤྱོད་མས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་བ་ནམས་ལ་མངོན་
པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་རེ་དང་། ལུགས་འདིས་འདོད་པའི་སྤྱབ་རེར་འབྱེད་པ་
ནི་བཤེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྟོང་འཇུག་གི་ཡང་
དགོངས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་ལུང་དེ་དག་དངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱུན་གཞི་རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་། བྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་དབྱེད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་

གྱིས་མེད་ན་མེད་པར་འདོད། ཅེས་པ་ནི། འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ།
 འདི་ཙམ་གྱི་སྒྱུར་པ་བཟུང་དགོས་པ་ཞིག་འགྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་ལྟར་ན།
 དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་འཛོག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས། ལྷ་ར་བཤད་པ་རྣམས་གྱིས་ལན་བཟུང་
 ཟེན་མོད། ད་དུང་ཁྱོད་ཡིད་མི་ཆིམ་ན། དཔུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱེད་ཆོག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཁ་ཅན། འཇུག་
 པར། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མར།
 འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་བཟོད་པའི་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་
 དང་ཁྱོག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ལ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་པ་
 སོགས་སུ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཞིབ་རྒྱ་ལྟོས་ལ། མཐོ་བསམ་
 ལེགས་པར་ཐོང་ཞིག །འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་(༡༤ན)གྲུབ་རྣམས་ལ། དངོས་པོ་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་པས་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགོ་
 བཅི་བྱེད་རྒྱ་ལ་མཆོན་ཏེ། དངོས་སྒྲི་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཞིན་དང་། རྟོགས་
 གྲང་ལབ་སྒྲིས་དང་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པ་བརྟེན་པ་སོགས་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། གཞན་དབང་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་ནས། སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་མང་དུ་བརྩམས་
 པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དྲང་བོར་སྒྲིས་ན་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགོ་བས། དངོས་སྒྲི་བས་དངོས་
 པོ་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་ལ་སྒྲིས་སོ། །ཞེས་སྒྱུར་འདེབས་པས་ཀྱང་ཆེས་སྒྱུར་འདེབས་གྱི་ལས་
 ཁྱོད་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག །

ཁྱེད་ལྟར་ན་འཇུག་པར། འདི་ནི་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་མི་
འགྱུར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས། དབྱིག་གཉེན་དང་རྩྱགས་སྤང་དང་
གནས་བརྟན་ཆོས་རྒྱུད་ལ་སོགས་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལྷ་མོ་མཛོགས་པར་ཐག་
བཅད་ཀྱིས་བཅད་པ་འདི་ཡང་། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དེ་རྣམས་སྤྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སྒྲུང་གི་ང་རོགས་པ་མཐོན་པོས་རྩྱགས་ཤིག་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་མི་
འདོད་པའི་ཁྱེད་རང་ཆང་གི་གཞུང་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི།
པདགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་འདོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཀྲལ་
ཟིན་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཆོགས་
དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པོ་མིན་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་(༡༩བ)
མང་པོ་ཞིག་དྲངས་ནས་གསུངས་པས། ཁྱེད་མཐོང་རྒྱ་ཆེན་ད་དུང་ལྟོས་ཤིག །ཡང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ལ་བྱེད་དམ། རང་སྤྱིའི་ལ་
གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དམ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོག་བྱེད་ལ་བྱེད། ཐལ་
རང་གི་དགག་བྱ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་པར་བཤད་ཟིན་མོད།
ཁྱེད་ཐེ་ཆོས་ཟུན་སྤྱར་ཡང་བཤད་པར་བྱ་ཞྭ། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་རང་གིས་འདོད་པའི་རིགས་
པས་དཔྱད་བཅོད་ནི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་གཏན་མི་འདོད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
བར་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་
གྱི་ཆད་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན། སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
དེ། དཔེར་ན་ཁྱེད་གོ་བོའི་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་ཆོགས་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ། གོ་བོ་ཞེས་མིང་དང་རྟོག་

པས་ཡར་བཞག་ཅམ་མིན་པར་མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་གོ་བོར་རང་ངོས་པ་
ཞིག་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའོ། །རང་སྤྱིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རང་མཚན་ཚད་མ་པ་ལ་
གྲགས་པའི་རང་མཚན་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་ངེས་ནམ་འབྱེད་དུ་དབྱུང་བེན་ནོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས། རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་རྒྱལ་
ཡང་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་པའི་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་འདོད་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་བ་དང་།
དབྱུང་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ཏེ། དངོས་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་
དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཏན་ཆོགས་མང་དུ་བཀོད་པས། གཏན་ཆོགས་དེ་དག་
གི་(༤༠ན)ཆོས་ཅན་སྤྱི་དང་། ཆོས་དངོས་མེད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་རྣམས་བསྒྲུབ་
བྱ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་ཅེས་སྒྲ་རྒྱ་མེད་དོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི།
འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་གོ་བ་ནི་རུང་ཟད་བདེན་ཏེ། རྗེའི་དགོངས་པ་
རི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དམ་བཅའ། ཞེས་པ་ནི། རྩ་ཆོལ་རང་
ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་ཅམ་མིན་གྱི། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་
ལྷོག་དེ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡར་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆིམ་པར། ལུལ་རང་གི་
སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་རྣམས་ལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོག་
མེན་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་མ་སྒྱུར་ཡང་། རྩ་ཆོལ་མདོ་སྟེ་པ་ལྟ་བུས་ཆོས་

ཅན་ལུ་པའི་དོན་གྱི་དང་ཆོས་དངོས་མེད་དང་རྟགས་དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་ལྟ་བུ་རྟམས་
 མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱིས་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། ལུ་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུ་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྷན་པར་བཞག་
 ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གཏན་འཛིག་མི་ཤེས་པས། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་རང་
 མཚན་ལ་ཐུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེན་པ། རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་
 པོའི། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། །དངོས་ལས་གཞན་དུ་བྱིད་པའི་ཕྱིར། །
 བདག་ས་བདག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་(༤༠བ)ཀྱང་། ཚུལ་གསུམ་ལུ་ལ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་མ་བྱུང་ན། རྟགས་དང་སྒྲུབ་པ་གཏུ་མི་འཛིག་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་མདོ་སྔེ་པ་རང་ཉིད་གྱིས། གྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
 རྟོག་བདག་ས་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་ཅ་གཏད་ལུགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་འདོད་
 པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལེགས་པར་ཆང་བ་ཅིག་མ་བྱུང་ན། རྟགས་
 དང་དམ་བཅའ་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་པས། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན། ལུ་ལ་རང་
 གི་སྟོང་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཤིག་བྱུང་
 བ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་།
 དེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ཞེས་པ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 རུལ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པ་རྗེ་སྒྲུ་མས་བཀྲལ་

བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་འབྲུ་བསྟོན་ཁྱེད་གིས་
བྱས་པ་འདི་ནི་གིན་རྩ་ལ་མཚན་ཏེ། བདག་སྟེ་མེད་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མ་སྤངས་ན།
གེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གོ་བོ་སྟོན་པས། བདག་སྟེ་ཡོད་མེད་གི་དྲི་བ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མི་
སྟོ་བའི་བརྟུལ་ལྷགས་གནས་པར་ཐལ། བདག་སྟེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་ལྷགས། བདག་
སྟེ་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་མེད་པ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༤༡)ན།སྐབས་
འདིར་ཁྱེད་གིས་རྗེ་སྤྱ་མ་ལ་དགག་པ་མ་བཟོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཁྱེད་གིས་ཅི་
ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟོན་ལ།
རང་གི་རྟོགས་ཁས་མ་སྤངས། ཞེས་པ་འདི་ངོ་ཚ་མ་བོར་བར། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་
གསུམ་དུ་ཆད་མས་བྱ་བ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ངོ་ཚ་བོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོག་པ་ཁྱེད་ནི། ཁས་
ལེན་མེད་པའི་ཁས་ལེན་དང་། །དམ་བཅའ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། །ངོ་ཚ་མེད་པའི་ངོ་
ཚའི་གཏམ། །གོ་བཅོད་པའི་གོ་བོས་སྟོས། །ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྟོགས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟོན། ཁྱེད་གི་སྤྱ་མ་ཀུན་རིག་གིས་
སྟོས་པ་ལ། ཁྱེད་གིས་དགག་པ་བཟོད་པ་ནི། ལས་སུ་བྱ་བ་དམ་པ་སྟེ། དང་ཐོང་རྒྱས་
བ་དང་ནི་ཙོ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ལམ་སོ་སོར་སོང་བ་བཞིན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྟོགས་ལ་
ནི། སྟོན་བ་དང་སྟོབ་མ་ལམ་སོ་སོར་སོང་བ་མེད་དེ། རྗེ་སྤྱ་མ་གང་དུ་གཤེགས་པའི་
ལམ་དེར། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་འདྲེང་བས་སོ། །དཔེར་ན་སྤྱུ་ཁྱི་གཙོ་བོ་དང་སྤྱ་ཟིའི་
སྤྱ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱེད་གི་ལུགས་གི་གཞན་གྲགས་གི་གཏན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན་སངས་
རྒྱས་པས་བྱངས་ཅན་པའི་ངོར། འཛིམ་གོང་གི་སྟོང་གི་སྟམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱར་ཡང་སྟེ་
བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདུན་ན་ཡོད་པའི་མངོན་

གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་དྭགས་ཀྱི་པ་ཐམས་
 ཅད། བྱིར་རྟོལ་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་རྟོལ་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟོལ་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་ན་དོ་ཆ་གཏོང་
 བའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་(༤༡བ)བྲིས་པ་འདི་དོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། རྩ་རྟོལ་སངས་རྒྱུས་པའི་སྟོ་
 སྟེ་བོ་ཞིག་གིས། བྱིར་རྟོལ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཅན་སྐབས་བབ་ཅིག་ལ། གཟུགས་
 ལུང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་
 བཞིན། ཞེས་གཞན་གྲགས་བཞོད་པ་ན། རྩ་རྟོལ་རང་གི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མ་རུས་པ་ཡིན་ནམ། ཆད་མས་མ་གྲུབ་ནས་ཁས་མ་སྤངས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་རྟེན་ན་དེའི་ཆེ་རྩ་རྟོལ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་འདུག་པ་གང་ཞིག། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དམ་བཅའ་པ་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལྟར་ན་བྱི་རྟོལ་གྱིས་ཆད་མས་
 ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་བོ་སྟམ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆེ་རྩ་རྟོལ་དེ་བས་བྱི་རྟོལ་
 དེ་ཆེས་ལྷག་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་རྩ་རྟོལ་དེས་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་
 ཀྱང་ལེན་མ་རུས་པ་གང་ཞིག། བྱི་རྟོལ་དེས་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་
 ལེན་རུས་པའི་བྱིར་དོ། དྭགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་སྟེ། དེའི་ཆེ་བྱི་རྟོལ་དེས་
 ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འོ་ན་གེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུས་པ་ཞིག་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་དོར་གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན།
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཞོད་
 པ་ནའང་དེ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དྭགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་པོ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སྟུར་གྱི་བྱི་རྟོལ་ལ་བཞོད་པ་ན་གཞན་གྲགས་

ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚོ་ལ་བ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་
(༤༩ན)མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཚོ་ལ་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པར་འདུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དབྱེད་བ་འདི་ལ་བྱོད་དང་ཐང་སྐག་ལྷ་མ་རྣམས་གྱིས་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་
སོམས་དང་མིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཁོ་བོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན་ལྷ་ཚོ་ལ་གྱིས་ཕྱི་ཚོ་ལ་ལ་སྐབ་བྱེད་འགོད་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྷན་
ཡིན་ན། ལྷ་ཚོ་ལ་རང་གིས་ངེས་བཤམ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ཚོ་ལ་ཡང་འགོད་པའི་ལྷགས་
ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཐོག་མར་རང་གིས་ངེས་ནས་དེ་ཉིད་གཞན་
གྱིས་བྱང་ངེས་སུ་འདུག་པ་ཞིག་རིགས་པ་ཡིན་ན། བྱོད་ནི་ལྷ་ཚོ་ལ་གྱིས་གང་ཡང་མ་
ངེས་ཤིང་ཁས་མ་སྒྲུངས་པར་ཕྱི་ཚོ་ལ་གཞན་ལ་གོ་བ་གསར་པ་སྐྱེ་རེ་བས་གཞན་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་ཞིག་གོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས། རང་གིས་
ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཕྱོགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་
བྱ་དག་། །བཛྲོད་པ་ལས་གཞན་སྒྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པར་གྱིས་
ཤིག་། །རྣམ་འབྲེལ་དུ། །མེ་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད་བཞིན། །ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད།
ཅེས་པ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཡོད་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བཞོད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། །བྱོད་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། །སྐར་སྐྱེ་
བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འགོད་རིགས་སོ། །

དེས་ན་ཚིག་གསལ་དུ་རྟོགས་ཚེས་དོན་གསུམ་ངོས་བརྒྱུད་བའི་དོན་ནི། གྲངས་
ཅན་པས། །རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་
བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་ལྷ་གྲུ་ཅམ་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་སྐྱེ་(༤༩བ)བར་
གྲངས་ཅན་འདོད་པས། །ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། །སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། །ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པས་གཞན་གྲགས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས་བདག་སྒྲེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་
 རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་རུང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་སྟུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པའམ་སྒྲུབ་ཆོས་
 བདག་སྒྲེ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའམ་ཞེས་སྟགས་མར་དུ་གྱིས་སྤྲང་
 པ་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་
 སུ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཁྱོད་ལ་བྱུང་ན་ཟེར་མཁན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོས་
 བྱིག་ ། ་རྗེས་དེ་ལྟར་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་སོ་སྟུ་མ་ན། འོ་ན་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཅིག ། རང་རྒྱུད་གྱི་
 རྟགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་སྒྲུབ་ཨེ་དགོས་ཁྱོད་རང་
 ལ་བྱི་བར་བྱོ། ། དེ་ཉིད་དགོས་སོ་སྟུ་མ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལའང་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་གྱིས་བདག་སྒྲེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་
 ཆོས་ཅན་སྟུ་གུ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པམ་སྒྲུབ་ཆོས་བདག་སྒྲེ་མེད་པ་བདེན་མེད་
 དུ་སྒྲུབ་པའམ་ཞེས་སྟགས་གྱི་བརྟག་པ་བྱས་ན་ལན་ཅི་འདེབས་སོམས་བྱིག་ ། གལ་ཏེ་
 དོན་ལ་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་བྱའི་
 ཆོས་སུ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་དགོས་མ་བྱས་སོ་སྟུ་མ་ན། འོ་ན་རྗེས་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སོང་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་
 ཞིག་དེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་པར་རང་རྒྱུད་འདོད་མཁན་དེ་ཀ་ཆོས་འདོད་གསུངས་པ་ཡིན་
 གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དེས་པར་བརྒྱུད་དགོས་ཞེས་གསུངས་
 བ་གལ་(༤༡ན)ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྗེས་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་སྒྲུར་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་
 བྱའི་ཆོས་སུ་གཞུང་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པར་གསལ་ཡོ། ། བློག་མཐའ་

བར་གསུམ་དུ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་བསྟོན་གདམ་འབའ་ཞིག་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་གཞན་
ལྷགས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཁྱོད་ནི་ན་མེད་ལ་མུད་པ་ཞིག་གོ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་
དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་
བའི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
བྱས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཉམས་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་
ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟན་འདུག་པ་མ་ཡངས་པ་ཉོན་ཅིག། །ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་མིག་
སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བདག་སྟེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་
ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་
ཅན་མིག་སོགས་ཉམས་གིང་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་དེ་གཉིས་
ཀ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །གོང་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་
གྲུབ་པའི་གདམ་ཆོགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་
གིང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཀ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དང་
འདྲ་བའི་སྟུན་པོ་རང་ཁ་བས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་གང་
ཡང་མེད་པར་ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་འབྲུ་བསྟོན་གྱི་
ཆོས་དུ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོག་དུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དེའི་མཇུག་དུ་དང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ཤོག་ཁུ་(༤༩བ)ཞེ་ལྟ་པ་དང་ཞེ་དུག་
པའི་ནང་དུ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཚུལ་ངོ་མཆར་
བྱས་འདུག་པ་དེས་ཉེ་བར་དབགས་ན་བཤད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྒྲག་པ་སྟེ་བའི་
གནས་སུ་སྣང་ངོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ད་ལན་ཁྱོད་བདེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྟོན་ཆད་སྟེ་

བོ་ཡལ་མོ་ཆེས་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་དངོས་བོའི་རྣམ་པ་ཉ་ཅང་བཟང་བོ་འགའ་ཞིག་
གིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོན་ཆད་དམན་པ་ཡལ་མོ་ཆེས་ཐོས་མ་མྱོང་བའི་གཏམ་
གྱི་བྱད་པར་ཟབ་མོ་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་ཐོས་པ་ན་རང་ཉིད་སྒྱེ་བའི་ཡལ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་
དུ་མགོ་སྒྱུ་བོར་སོང་གི་བར་དུ་ཞིང་ལས་འབའ་ཞིག་བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཉམ་རྒྱུད་
འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ཡལ་དུ་མ་ཤོང་བར་འདི་མི་ལམ་མ་ཡིན་ནམ་མཛོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་
སྒྲག་པ་སྒྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཆེས་ཐུ་བ་རིགས་
པའི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ན་ཆུན་བོའི་ཡུགས་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཐའ་ཉ་
ཅང་ཅིང་བོ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲན་བོ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡལ་དུ་མི་ཤོང་
བར་སྒྲག་པ་སྒྱེ་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡལ་དུ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་བ་རབ་རྒྱ་མང་བོ་དག་གིས་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་བོའི་ལྟ་བ་རབ་རྒྱ་ཟབ་པ་དང་སྒྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་
སྒོ་ཡལ་དུ་མ་ཤོང་བར་དངངས་སྒྲག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་རིང་དུ་སྤངས་པ་ན་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པ་དང་དཔལ་མགོན་གྱི་
རྒྱལ་ལབ་བྲས་ལ་སོགས་པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱབ་པའི་ངལ་བ་མང་དུ་མཛད་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་བཙོན་སྒྲ་མའི་ཡུགས་སྒོལ་བཟང་བོ་རིང་དུ་
སྤངས་པ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱབ་པའི་རྩལ་དུ་བྱང་ཟད་ཞིབ་ཏུ་
(༤༤ན)སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཚིག་གསལ་དུ་རང་རྒྱུད་བཀག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱི་
མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱོན་སྒྲོང་མ་མཛད་པར་སྤང་ངོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱལ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
གཉིས་རང་འགྲེལ་མག་ཟིགས་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བའི་ཐ་

སྟེ་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་
 ཅན་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འབྱུང་བར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་ནི་མིན་དེ། གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་
 ལ་ཡང་སློ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
 ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་སེམས་
 པར་བྱེད་པ་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་ན་སུ་ཞིག་འགོག་པར་འགྱུར། འདི་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་
 པར་གཏན་ལ་ལབ་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་འབྱིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གཟིགས་
 མཛོད་ཅིག ཅེས་བྲིས་སྟངས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མཐོང་མོད། ཚིག་འདིར་རང་རྒྱུད་བཀག་
 པའི་སྒྲིན་སྤོང་ཇི་ལྟར་བྱས་རང་རེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བསྒྲུབ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། གང་
 ལ་ཡང་སློ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དྲགས་ཀྱི་དྲགས་དང་བསྒྲུབ་
 བའི་ཐ་སྟེན་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་འབྱུང་
 དགོས་ལ། དེ་རྣམས་སྔ་ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པར་དྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་དྲག་ལར་བཤད་པ་དང་མི་དྲག་པར་(༤༤བ)བཤད་པ་ལྟ་བུའི་
 གཞུང་ལུགས་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་རྣམས་དྲགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དཔེ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་སློ་མི་མཚུངས་པ་སྟེ་མཐུན་སྟངས་མི་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་
 བོ། །

དེ་ནས་ཚོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། སུ་ཞིག་འགོག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེས་ན་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྟངས་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གནས་ནས་གཏན་

ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་
ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟགས་སུ་དབྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་སྒྲུབ་ནམས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སློབ་པ་རྟགས་དང་རྗེས་
དཔག་འགོད་པར་བྱེད་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་སུ་ཞིག་གིས་འགོག་པར་
རིགས། སྒྲུབས་འདིར་ནི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་
དུ་འགྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་འདིས་
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱི། རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྲིན་ནི་
ལྟར་སྤངས་ད་སྒྲོས་ཤིག །

དཔུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། བྱོན་ས་
གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་དང་། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་འདིར་སྒྲེབ་པ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་རིགས་
པ་འདི་ནམས་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པར་
རང་རེ་གཉིས་ཀས་ངེས་མོད། འདི་ནམས་ལ་སྤར་གྱི་ཚིག་དེས་སྒྲིན་སྤང་ནི་ལྟར་བྱས་
འདུག །ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ངེས་པར་ཡོད་དོ་མ་ཟེར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་
བཀག་པའི་སྒྲིན་སྤང་དུ་འགོ་སྤང་བས་སྒྲིན་སྤང་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཀ(༤༡ན)ལ་འབྱུ་
མཐོན་པར་སྤང་ངོ། །

དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་གྱི་ཐང་སག་པ་
འགའ་ཞིག་དང་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲུ་མ་ཀུན་རིག་པ་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་རྟིང་པ་དེ་ཉིད་བསྒྱུར་
ནས་དེ་ལ་དེའི་ཁྱད་པར། འཐད་པའི་ཁྱད་པར། དེ་གཉིས་གང་གི་སྤྱི་དུ་འབྱེད་པ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྒྲེབ་པར་དམ་བཅའ་བར་མཚུངས་པ་ལ་རང་

རྒྱད་པས་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐལ་
 འགྱུར་ཙམ་གྱི་དམ་བཅའ་བར་འདོད་ཅིས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་
 བྱལ་བའི་སྣང་དུ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱལ་བའི་
 གཏན་ཆོགས་བཞོད་པ་ནི་རང་རྒྱད་ཀྱི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྟོལ་བ་
 གཉིས་ཀའི་སེས་བ་ལ། ཁི་ཙམ་སྣང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་རྩོད་པའི་ཆ་
 བས་མི་འབྱེད་དེ། ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པའི་ཆོན་ཐལ་འགྱུར་བས་བྱང་རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཞོད་འདུག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་བསུས་པའི་
 བྱར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱད་དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བྲམ་འབྱེད་
 པའི་གལ་ཆེ་མཚམས་རང་དེ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཁས་ལེན་པ་བྱན་པའི་ལུ་ཚུགས་ལ་སྟོ་
 ཅེ་གཏད་པའི་ལུགས་སུ་སྣང་བས་ལགས་པར་དབྱུད་ཀྱི་ཁྱོད་རང་ཐམས་ཅད་ལགས་
 པར་ཉོན་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་བས་མིག་སོགས་བདག་སྟེ་མེད་པར་བསྐྱལ་བ་ལ་གཞན་
 གཤམ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱད་མི་རིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་
 རང་རྒྱད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་(༤༥བ) གཤམ་མི་རིགས་པ་དང་རང་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་བ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱལ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་གཞན་
 གཤམ་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་བྱལ་བ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་བྱལ་བ་
 ཞིག་ལ་ངས་པར་འདོད་ཟེར་བ་རྣམས་ད་ལྟ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཐལ་འགྱུར་བས་མིག་སོགས་བདག་སྟེ་མེད་པར་བསྐྱལ་བ་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་
 དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་གཞན་གཤམ་ཁོན་མ་གཏོགས་རང་རྒྱད་
 འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སོང་། འདོད་ན། མིག་

མིག་ས་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དེ་མིག་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་
 མིག་ས་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བར་བརྒྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་མིག་གི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་མིག་གི་གནས་
 ལུགས་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མིག་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བར་རྟོགས་པ་གང་
 བྱིན། མིག་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དེ་མིག་གི་གནས་ལུགས་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
 དང་ཀུན་རིག་དང་ཐང་སག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཇི་སྲིད་
 འཛོལ་བར་དུ་སེམས་ཤིག་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་
 རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་རང་རྒྱད་པས་ལེན་གྱི་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ལས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པ་དེ་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་མདོ་སྡེ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཐ་སྙད་ལ་
 དབྱེད་པའི་ཆོ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་པ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཐོག་མི་ཤེས་པའོ། །

ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའི་(༤༦ན)
 དོན་ཆད་མས་ཀྱབ་ཅིང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའི་དོན་ཆད་མས་མ་ཀྱབ་
 པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་རྒྱལ་གསུམ་ཆད་མས་ཀྱབ། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་
 པའི་ཆོ་རྒྱལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་ཀྱབ་པའི་རྟགས་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་
 ལུ་ལས་སྤངས། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྤང་དམ་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་།
 དེས་དམ་བཅའི་དོན་ཆད་མས་མ་ཀྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དངོས་ལུ་སྤང་།
 འདོད་ན། དབྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་སྤྱོད་ལྟར་
 སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་དམ་བཅའ་མཐན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གདན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་གདན་ཚིགས་
ལྟར་སྒྲུབ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དྲགས་ཐམས་ཅད་གདན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། གཞན་
གྲགས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གདན་ཚིགས་དང་། རང་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གདན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲགས་གཉིས་དངོས་
སྤྱལས་སྒྲུབ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་དང་ཀུན་རིག་ཐང་སག་པ་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཐམས་
ཅད་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྱེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷགས་པ་ལས་འོས་
ཅི་འདུག་དེ་སྐོམས་ཤིག །དེ་བས་ན་གཞན་ཡང་ཐང་སག་པ་དང་སྒྲུ་མ་ཀུན་རིག་ཚན་
པ་ཐང་ཞོག །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོར་གྲགས་པས་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་གདན་ལ་འབེབས་པའི་གལ་ཆེ་ས་རང་དེར་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་
གདན་ཚིགས་འགོད་(༤༦བ)པར་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཁོ་པོའི་དབྱུད་པ་འདི་ལ་
བཟོད་པའི་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་ལུང་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ་ཁྱི་མེད་རིགས་
པའི་དབྱུད་པ་མི་བཟོད་ཀྱང་། རྒྱན་རབས་ཆོག་གི་ཞེན་པས་འཇུག་དགོས་པའི། །ལམ་
དེས་ཁྱེད་ཅག་མིན་པ་སྤྲི་ཞིག་མགུ །ཡིད་ལ་བསམས་ཆེ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་ཞིང་། །དག་
ཏུ་བརྗོད་ཆེ་གང་ཡང་མ་སྒྲུས་ཞེས། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི། །
གྲུབ་མཐའ་འདི་འདྲ་ཁྱེད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་གྱིས། །དོན་དམ་དབྱེད་ཆེད་མ་པའི་རིག་པ་
འདོར། །ཐ་སྙད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཁས་མི་ལེན། །འདི་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་སྒྲུ་
པ་ནི། །བྱུན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱུན་བཟོ་ཡིན་པར་གོ །ཞེས་བྱ་བ་ནི་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱ་
བཅད་པའོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷགས་གཉིས་པ་འདི་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྤར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ལ་

བརྟེན་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པའི་དུས་སྤྱི་མ་ཐུང་། ད་ཕྱིས་སྤྱི་མ་དཔུ་མ་པ་
 ཁམས་ནས་གདན་དྲངས། འཇམ་དབྱངས་དང་ཞལ་མཛལ་ཕྱིན་ཆད་ཐུན་མོང་མིན་
 པའི་དམ་བཅའ་འདི་ཙམ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་རབ་རྟུ་མང་པོ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས་ལུང་སྦྱད་པ་དྲངས་ཏེ་ཐབས་ལ་
 བསྐྱུ་བའི་བདུད་གྱིས་བསྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྱིས་པ་ནི་སྟོན་འཕགས་
 ལུལ་དུ་སྟོན་པ་དུག་གིས་དགོ་སྦྱོང་གོ་ལུ་ཏ་མ་ནི་འདི་འདྲའི་ཞེས་གསེ་ཞིང་སྦྱོང་བའི་ཆོག་
 ཀྱན་རྟུ་བསྐྱགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྡོ་སྤྱི་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ལ་བདུད་
 སྟོན་ཅན་གྱི་བྱན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པའི་གཞུགས་ཅན་ཁྱོད་ལྟ་བུས་ཆོས་མི་མཐུན་གྱི་སྒྲོ་
 ནས་ཆོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རྟེ། རྡོ་བཙུན་དཔུ་མ་པ་དང་རྡོ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་པར་ཞོག །
 (༤༡ན)ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྒྲོགས་ལའང་བདུད་རིས་གྱི་ལྟ་ས་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་བསྟོན་པའི་
 གནས་མེད་དེ། རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེ་ཞེས་པའི་ཞལ་གདམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱད་
 པར་དེ་དག་ལེགས་པར་དབྱེ་རུས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་
 ཆེས་ཕྱ་བའི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་གཏུགས་ལེགས་པར་བྱས་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བདུད་
 དང་དེའི་རིགས་གྱི་ལྟ་དག་གིས་ལན་སྟུ་བའི་སྟོབས་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྒྲོགས་འདི་ལ་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་མི་མཐས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པར་ལུགས་བཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱེད་
 གྱིས་རང་ལུགས་འཛོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། ད་ནི་ལུགས་གསུམ་པས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན། གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གསེགས་བཤུལ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་
 བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཞེས་ཐོག་མར་འཆོམས་སྦྱར་གྱི་ཆོག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་ཉིད་
 བས་གྲོན་དྲགས་དབྱིས་ཕྱིན་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་དུ་ཆུག། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་
 ཡིན་པ་གིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེ་ཤེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་མའི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་མི་སྟོན་
 བའི་གཞུང་ལུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐུག། དེ་ལྟ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་
 ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། བྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་འདི་ཙམ་ཞིག་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཙམ་ཞིག་དང་མདོ་སྟེ་བ་
 དང་སེམས་ཙམ་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མའི་ལྟ་
 བ་མཐར་ཐུག་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་(༤༧)པའི་སྒྲ་དུ་ཆ་འདི་ནི་ད་ལན་ཁྱེད་
 ཀྱི་བྱ་ག་གོང་མ་འདི་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་སྟོན་ཆད་ཀྱི་པོད་གང་དུ་འང་ཐོས་མ་
 ཟོང་བའི་གདམ་མོ། །

ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེགས་བཤུལ་ཡིན་པ་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འཛོག་
 མཚམས་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་དགོས་མི་ཤེས་པའི་གདམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

དེ་ལྟར་མའི་ལྷ་བ་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མའི་ལྷ་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་གསལ་བསྐུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་
 ཁས་སྒྲུངས། འདོད་ན། མཁས་མཆོག་གཞི་བ་ལྷ་བ་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཞི་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་གསལ་གསལ་ལམ་དུ་མའི་ལྷ་བ་ཕྱ་མོ་དགོས་
 པ་གང་ཞིག། ཁོ་ཁོ་སྒྲུ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་དང་པོ་
 དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུངས། ཕྱི་མ་རེ་ཞིག་སོང་མེད། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་
 ཉིད་པ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུ་བོའི་སྒྲོའི་ལུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་པོ་བསྟོན་ཏུ་ཅི་
 ཞིག་འདུག། ཐོབ་བྱའི་གྲུབ་པ་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་དང་ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་རྩུང་ཅུ་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་ག་
 ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ནང་ནས། རྩུང་ཅུ་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་ག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་
 གྲུབ་ཐོབ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་འང་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ་རིགས་སྒྲགས་འཆང་གྲུབ་པའི་དྲང་
 རྩུང་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མང་དུ་མཆིས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 མའི་ལྷ་བ་ཕྱ་མོའི་ལམ་ནས་གསལ་གསལ་པར་ཐག་ཐད་ཀྱིས་བཅད་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་འོག་ནས་མིང་འདོན་དགའ་བ་ཞིག་སྤང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེའི་དོན་
 ལ་འདྲིས་པར་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ལན་གསལ་པར་བཏབ་སྟེ་ལྷ་དཔེ་མོ་གིན་ཏུ་ཆེད། །

ད་ནི་བཤད་པ་(༤༥ན)དངོས་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་སྒོ་
 རོས་བཟུང་བ། བསྟན་བྱ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྒྱུར་
 པ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་ལུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དེས་ཕྱི་
 ནང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་
 མ་བསྒྱུར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དོན་

དུ་གཉིས་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཕྱི་རོལ་པའི་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་རྣམས་ལ་ནི་དབྱ་
 ཚད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་རང་རང་གི་ལོག་རྟོག་སྒྲ་བྱུང་ནས་དབྱ་
 མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་འགྱུར་ལ། རང་སྡེ་དངོས་སྒྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སེམས་ཅམ་ཀྱི་རིགས་པས་
 སྒྲ་བྱུང་སྡེ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་དེ་ཡང་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ནི་དབྱ་མའི་ལྟ་བའི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཏུལ་བྱ་གཉིས་
 པ་ལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲུལ་ཚུལ་དམིགས་ཕྱན་རེ་རེ་བཞིན་
 དུ་བྱིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་ཚོག་པ་ཡིན་ཀྱི། ཚོལ་བྱི་ཚོལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་
 ཚྱོད་པ་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། འདི་ནི་འཇུག་བར། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་དུས་ནང་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེས་ཀྱང་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་བཤད་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་འདི་
 རྣམས་ལ་ནོར་ཉན་པ་ཚོག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དཔྱད་ན་དངོས་སྒྲ་བ་
 ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་དངོས་སྒྲ་བ་དང་རང་སྡེའི་དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་སུ་(༤༥)འབྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྒྲ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་སྡེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སོ་
 སྒྲམ་ན། འོ་ན་དོན་སྒྲ་གཉིས་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་
 ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲ་བ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སྡེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དོན་
 སྒྲ་སྒྲར་སྡེ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་སྡེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
 སྒྲ་ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་དོན་སྒྲ་དངོས་ནི་རང་སྡེ་ཉིད་ལ་འཛོག་གོ། །སྒྲམ་ན་བདེན་
 ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་སྒྲ་བས་ན་དངོས་སྒྲ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་སྒྲ་
 བ་དངོས་ནི་རང་སྡེ་ཉིད་ལ་འཛོག་པས་སྒྲ་སྟེགས་དངོས་སྒྲ་བ་ཕྱིན་ཆད་མ་ལབ་ཅིག་གོ། །

ལྷ་བ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ཡང་། ལུ་སྟེགས་དངོས་སྒྲུབ་དང་ལུ་མེམས་ཀྱི་རིགས་པས་
ལོག་རྟོག་སུན་ལུང་སྟེ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དོར་བ་ན་དུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་
འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་སོགས་རང་སྟེ་དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་ལོག་རྟོག་
སུན་ལུང་སྟེ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དོར་བ་ན་དུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྟོད་དུ་འགྱུར་བར་
མཚུངས་པས་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྣམས་པ་ལྷག་པོ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་
དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་མྱོངས་པ་དོ་མཆར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །

ཡང་གཏུལ་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ནི་དང་པོ་ནི་ད་ནས་བདག་མེད་གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་
གྱི་ཁྱིད་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་ཚུངས་ལན་དུ་བྱ་མི་དགོས། གལ་ཏེ་ཁྱིད་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་
བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་བྱོང་ལྟ་བའི་ལྟ་
སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བྱིན་གེ་དངོས་སྒྲུབ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་
བསྟུར་བ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་དང་པོ་ནི་ད་ནས་ཚུངས་ལན་དུ་བྱ་མི་དགོས་ལྟ་ཁྱིད་བཤད་པས་
ཆོག། གལ་ཏེ་ལྟ་ཁྱིད་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་བཤད་(༤༣)པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་
བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་པོས་སྒྲུས་ན་ཅི་ཟེར།

གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་གཉིས་པ་འདིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚོགས་གསོག་མི་དགོས།
སངས་རྒྱས་པ་རང་གིས་ཚོགས་གསོག་ཏེ་འཁོར་རྒྱ་མ་རྒྱས་ན་ནི་ཚོགས་མི་གསོག་ག་མེད་
ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དུས་ན་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་མཉམ་ནི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ལྟ་མཉམ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གོ་བ་ལ་སྤྱོད་གོམས་པར་བྱས་
པར་བག་མཁས་སད་པའི་ལྟ་མཉམ་ཡིན་པས་ཉ་དང་ཉུང་མ་གཉིས་མ་བཟེས་ཤིག །ཅིས་
སོགས་སྤྱར་བརྗོད་ཟིན་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྟོལ་
བ་གཞན་དང་ཚུད་ལན་འགོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གདན་མིན་ལ། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་བར་བྱས་ནས་བཟུང་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟན་
 འབྱེན་རྒྱས་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཡང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་
 ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་
 རྣམས་གཞན་ཞིག་དང་ཚུད་ལན་བགྱིད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་བཟུང་ན་གཞུང་གདམས་
 རག་ཏུ་འཆར་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། གཞུང་ནས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བཟུང་
 ཚུལ་འགོག་པ་ཏུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རང་རེའི་གཞུགས་སུང་ལྟ་བུ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་ཚུལ་གང་རུང་ལས་མ་(༤༧བ)འདས་ཤིང་མཐའ་
 བཞི་ལས་སྟེ་བ་ལ་རིག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བས་གནོད་པར་འདུག་སྟམ་ཏུ་དོགས་པའི་
 མཐའ་བཀག་ནས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སུང་པོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་གདན་མེད་
 དོ་སྟམ་ཏུ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གངས་
 ཅན་པའི་མི་ཞིག་དང་མི་མཐུན་བར་ཏུ་དགོས་པ་མེད་པར་བཟུང་ན་མི་ཁྱོད་ཀྱི་གོ་སྟལ་
 དེ་ཅམ་ཏུ་འགྱུར། དེའི་མཐུག་ཏུ་བསྟན་བྱས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོན་གྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག། ལམ་དབུ་མ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་
 འབྲེལ། འབྲས་སུ་དབུ་མ་སྟེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གསུམ་ཏུ་བསྟུ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཤད་ན། དང་པོ་ལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལྟོན་ཏུ་སྤང་ནས་ཞེས་པ་ནས། དེ་
 གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་ངོར་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་

རྒྱལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འདྲིལ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་གང་ཡང་མི་སྒྲུང་མོད་རྩུང་ཟད་དབྱུང་ན་
 ལྷ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐ་སྐྱད་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁས་ལེན་
 པ་གཞུང་གི་དགོས་ངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱི་ཐ་སྐྱད་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་སྟགས་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ནི་དུན་པ་རྒྱལ་དུ་མི་གནས་པའི་
 གངས་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སྟགས་གྱིས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དྲངས་ནས་
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་མཐར་ཁས་སྤངས་པ་དང་གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་ཀྱང་
 མཐར་ཁས་སྤངས་པ་རྒྱལ་ཡིད་ལ་ཞོག་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མ་པས་དངོས་
 པོ་(༥༠ན)དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་
 སྐྱད་ལ་དབྱུང་པའི་ཆེ་དེད་གཞུང་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། རེ་ཤིག་སོང་མོད། ད་ནི་ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མ་པས་མཐའ་བཞི་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་གཅིག་ཐ་དད་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐའ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཐ་སྐྱད་ལ་དབྱུང་པའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུང་ན། ཐ་སྐྱད་
 ལ་དབྱུང་པའི་ཆེ་ཆད་མཐའ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་ཁས་
 ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོ་ན་ཐ་སྐྱད་ལ་དབྱུང་པའི་ཆེ་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་རྒྱུན་ཆད་
 པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆད་མཐའ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་མི་ཁྱོད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ།

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ས་པོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྒྲིབ་དང་ལས་ལས་འབྲས་ལྷ་འབྲུང་བ་སྟགས་

གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སློ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཅམ་དང་དེར་རྗེས་འབྲངས་ནས་ཐ་སྟད་དེ་དག་
བྱེད་བ་ཅམ་སྤྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་བ་མ་གཏོགས་སྤྱབ་བྱེད་གཞན་ཚོ་ལ་བ་མི་རིགས་པས་ཐ་
སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐ་སྟད་དེ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་ནི་ཞེས་བྱིས་པ་ནི་རྗེ་སྤྱ་མའི་བཞེད་
པ་ལྷོགས་འདྲ་ཅམ་ཞིག་སྤངས་པར་འདུག་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པར་སྤང་བས་འདི་ལྟར་
དབྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབྱ་མ་པས་སྤྱ་རྟག་མི་རྟག་དབྱེད་པའི་ཚོ་མི་རྟག་པར་
སློ་ལ་སྤང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྤྱབ་བྱེད་གཞན་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་
པ་དེ་ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་(༡༠བ)ཡིན་པའི་བྱིར། ཟུབ་པ་ཁས་སྤངས། འདོད་
ན། དབྱ་མ་པས་སྤྱ་མི་རྟག་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དའི་བྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐ་སྟད་དུ་སྤྱོ་བ་སྤྱ་བྱི་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་
ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སྤྱོ་བ་སྤྱ་བྱི་མེད་པར་རྒྱང་འཕེན་གྱི་སློ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྤང་
ཞིང་དའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་བྱིར། ཟུབ་པ་མེད་ན་ཐ་སྟད་གྱི་
རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པའི་ཚོ་སློ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་འཛིག་རྒྱས་པར་བྱང་།
གལ་ཏེ་སྤྱོ་བ་སྤྱ་བྱི་མེད་པའི་ཐ་སྟད་རྒྱང་འཕེན་མ་གཏོགས་འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱིས་མི་
བྱེད་དོ་སྟམ་ན། ས་པོན་ལས་སྤྱ་གྱ་སྤྱོ་བའི་ཐ་སྟད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་
བྱེད་པས་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱོ་བ་སྤྱ་བྱི་མེད་པའི་ཐ་སྟད་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་
དང་བསྟོན་མེད་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟམ་ན། སྤྱར་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ཅམ་ཡང་སྤྱ་མ་ཤེས་
མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཞེས་པ་ནི་ཅམ་ལ་འཛིག་ཐ་སྟད་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་
གཞོད་བྱེད་མེད་པའོ་སྟམ་ན་གཞོད་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱང་སོ་སོའི་སློ་ངོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ད་
དུང་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འདིར་བརྒྱན་གཤེར་ཐོར་གང་ལ་མེད་མེག་གེས་ཀྱིས་བརྒྱས་
 པའི་ཆོ་ཁུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མེག་གེས་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བྱུང་མེ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡི་
 དྲག་སྒྱུ་མེག་གེས་རྒྱལ་བྱུང་མེ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་ན་རྒྱལ་བྱུང་མེ་སྒྲུང་ཡོད་སྒྲུང་ན། མེག་གེས་དེའི་
 རོ་བོར་རྒྱལ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་སྒྲུང་དང་འབྲེལ། ཁྱེས་ཀྱིས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ཐ་སྒྲུང་འཛོག་ཚུལ་སྒྲུང་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། སྒྲུང་མ་མཐོང་གིས་དེ་
 སྒྲུང་རྒྱུང་དུ་(༡༡)ན་སྒྲུང་བའི་ཆོ་ན་རྒྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་མེག་གེས་ལ་སྒྲུང་
 བའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲུང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མེག་གེས་ལ་མེ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུང་ཕྱིར་བྱུང་
 པ་ལས་སྒྲུང་སྒྲུང་འདོད་ན། ཁྱོད་འདྲ་བའི་ཐ་སྒྲུང་འཛོག་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་འོང་ཐབས་མེད་
 དོ། །

ཡང་བརྒྱན་གསེར་ཕོར་གང་ལ་མི་དང་ཡི་དྲགས་གནིས་ཀས་དུས་གཅིག་ཏུ་བལྟས་
 པའི་ཆོ་ན་མུ་དང་རྒྱལ་ཁྲག་གནིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། གནིས་ཀ་མིག་སེས་ལ་སོ་སོར་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། རེ་སྤྲོ་མ་བཀག་པ་དྲན་པར་གྱིས་
 སིག་ སེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་ཐུབ་པའི་གཞུགས་ལ་རྩོགས་ཕྱེད་དང་ཀུན་དགའ་པོ་
 གནིས་གྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བལྟས་པའི་ཆོ་གཞུགས་དེ་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་གནིས་ཡོད་
 པར་ཐལ། བརྒྱན་གསེར་ཕོར་གང་ལ་མི་དང་ཡི་དྲགས་གནིས་གྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བལྟས་
 པའི་ཆོ་ན་མུ་དང་རྒྱལ་ཁྲག་གནིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ད་ནི་རང་གི་ཐུབ་
 མཐའ་ངན་པ་པོར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་ཀ་མེད་གྱི་དུས་ལ་བབ་པོ། །

མདོར་ན་བྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྐྱོད་འཛིན་ཚུལ་འདི་ལ་སྟོན་ལ་སྒྲུབ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་མི་དང་ཡི་དུགས་གཉིས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་པའི་ཆོ་
རྒྱུས་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་བྱེད་ལྟར་ན་དངོས་འཛིན་ལྟག་

པོ་བསྐྱན་པར་སོང་ངོ། །

ཡང་ཐག་པ་བྱ་བའི་སྟེང་གི་སྐུ་དང་སྐུ་ལྱི་ལུང་བའི་སྟེང་གི་སྐུ་ལ་གཉིས་ཀྱང་
ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་པར་འགྱུར་རྟེ། གཉིས་ཀ་སྒོ་ལ་སྐྱང་བ་ཙམ་
ཞིག་ཏུ་མཆུངས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་(༥)བ་རྣམ་གཞག་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་
དོན་རྗེས་མཐུན་པ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
སྐྱང་བའི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ཐེག་
ཆེན་གྱིས་ཚུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་
ལ་བརྟགས་ན་རྒྱ་ནག་དུ་གང་གསོན་པོར་འོང་སྐྱང་བས་སྐྱར་སྐྱམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་བྱངས་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་རི་བཞིན་ཐོག་ཏུ་བབ་སྐྱང་ངོ། །དཀར་པོ་ཆེག་བྱུ་
བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ཀྱང་བག་ཆགས་ངན་པར་འདུག་པས།
རགས་པ་ཙམ་ཞིག་དབྱེད་ན། དེ་ལྟ་མའི་གཞུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་
སྐུ་བའི་རིགས་པ། རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མ། ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་ །ལྷ་བཞི་སྟེ་འགོག་ །གཅིག་
དུ་བྲལ། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལྷ་གསུངས། ཞེས་པ་ནི་ལྷ་པོ་གཙོ་ཆེའམ། ལྷ་པོ་ལས་
གཞན་མ་གསུངས་པར་ལྷར་གྱངས་ངེས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བོད་སྐད་མས་དེ་
མའི་གཏན་ཆེགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའི་སྐད་ཆ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་
བཟུང་འདུག་ནའང་། གཞན་རྣམས་ལ་གཏན་ཆེགས་ཆེན་པོའི་གོ་དོན་ཅི་ཡང་འཆད་
སྟེ་མེད་པས་རི་བོང་ཅལ་རྒྱགས་ཀྱི་གཏམ་དུ་སྐྱང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་ཆེགས་ཆེན་པོ་
ལྷ་བྱེད་པར་སྐྱང་བས་གཅིག་གིས་ལྷག་པར་འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་མའི་གཞུང་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐུ་བའི་རིགས་པ་

ལྷ་ལས་མ་གསུངས་འདུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་སྡོད་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པའི་གཏམ་ཡང་རྣ་བས་མ་ཆོར་ཞིང་
 དེ་མའི་གཞུང་རྣམས་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། ལྷན་པོ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྩ་ཤེའི་
 རབ་བྱེད་རེ་རེའི་བདག་མེད་(༥༡ན)སྐུ་བའི་རིགས་པ་རེ་རེ་ཡང་ཆང་བར་མ་བཟུན་
 བའམ་ཡང་ན་རིགས་པ་གཅིག་ཉིད་རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་ཁི་བསྒྲོ་བ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱས་པར་འགྱུར་དེ། སྤྱིར་དེ་མའི་གཞུང་ནས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྐུ་བའི་རིགས་
 པ་ལྷ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་བོས་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་སྡོད་ཉིད་ལྷ་མོ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཟུན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། དེ་ཡང་རབ་
 བྱེད་དང་པོས་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་གྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་དང་། མཇུག་སྐད་པའི་རིགས་
 པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དེ། བརྒྱ་གཉིས་བཟུན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱ་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དགུ་བཟུན་པ་སོགས་རིགས་པ་
 རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན། ལྷ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །
 དེ་ལ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྷ་བ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་མཐའི་
 མཆོན་ཉིད་སྡེ་རྣམས་ན། །རྣམ་མཐའ་རྩུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་སོང་
 ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་རིགས་པ་ལྷ་པོ་
 གང་ཡིན་དུ་སྒྲོས་ཤིག །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཡང་ཡང་
 བཟུགས་པའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་ལ། གཏན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་དང་གཙོ་
 པོ་སོགས་གྱི་གོ་དོན་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་མ་མཛོན་མོད། དེ་བས་ན་དེ་མའི་གཞུང་ལས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྟ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ལྷན་པའི་ཆོད་འཛིག་ཏེ་
ཅད་ཐལ་ཆེན་པོ་ལོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཆོ་རྟོག་པས་བདག་མེད་ཏུ་ཞེན་པ་
ལས་མ་(༡༩བ)འདས་ཀྱང་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མེད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱང་དགག་
དགོས་པས་བདེན་སྟོང་གནས་ལུགས་སུ་བཟུང་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དགག་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་
པས་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། རང་
རའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་པར་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པས་
ད་ནི་འབྱུང་འཛིག་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་
ཁྱོད་ལ་མི་རུང་པར་འགྱུར་རྟེ། སྟོང་ཉིད་གཏན་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས།
ཁྱབ་པ་ནི། ཀང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་པར་འགྱུར། ཀང་ལ་སྟོང་
ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལེགས་པར་
བྲིས་ལ་མཐུལ་ཏུ་བདག་ས་ན་གཞོད་དེས་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་མི་གོ་བ་
ནི་སྒྱུར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་གིང་འདི་ལ་དམིགས་སྤྱད་པའི་དགག་པ་མངོན་པས་གཉིས་
ཀ་མིན་པ་མིན་ན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་སྟེ་དང་ད་ལྟར་གཉིས་
ཀར་བྲིས་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །
ཞེས་པས་ཐ་སྟོད་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་བསྟན་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཞར་ལ་ཀླ་སྐྱབ་ལ་ཡང་ཅོ་འདྲི་བ་སྟེ། འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཐལ། ཐ་སྟོད་ཏུ་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་པས་ལ་དངོས་འགལ། ཁྱབ་པ་ནི་ཀླ་སྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་འཕེན་གྱིས་

ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་ལས་སྒྲུངས་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ལས་(༥༣)ལེན་ཞིག་
མ་བྱུང་གི་པར་དུ་བསྐྱུགས་སྡོད་བྱེད་དགོས་ན་མི་ལྷོགས་སོ། །

དག་དོན་དུ་ཕྱི་ལ་བར་བྱ་ཉེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཅམ་གནས་
ལྷགས་སྒྲོས་བྱལ་བ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལྷགས་བསྒྲོམ་པ་ཞིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་
ཡོད། ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་བདེན་པས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཅམ་གནས་ལྷགས་
སྒྲོས་བྱལ་བ་སྒྲོམ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ལས་སྒྲུངས། འདོད་ན། རྒྱ་ནག་རྩ་ཤར་
མིན་ཀྱང་གོ་བོ་རྩ་ཤར་ཡིན་པར་ཐག་ཅད་གྱིས་ཆོད་བྱུང་བས་ལམ་གོ་ལ་འདུག་གོ།

གཉིས་པ་ལམ་དུ་མ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འདུག་ལ་སྒྲུང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། དེ་
སྒྲོང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དེ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་པར་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་
ནི་རྩར་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་མི་འདུག།
སྐབས་དོན་ལ་བོད་སྒྲོམ་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་པ་ཞེས་ལྷགས་སུ་འཆངས་ནས། དེར་བྱམས་
ཆོས་དུ་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་བསྒྲིག་པར་བརྩོན་
པས་རང་ཉིད་ངལ་ཞིང་དོན་ལ་དབྱུང་བའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
གང་དུན་དུན་ཡི་གེར་བྲིས་པར་མཛོན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཉེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་བྱི་མ་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་
སྒྲོ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་
ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་མཛོན་པ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་(༥༣བ)
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་འདི་ལ་དབྱུང་གྱི་རྣ་བ་གཏོང་ཅིག། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། བདེན་པར་མེད་པའི་བདགས་པ་ཅམ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཕྱ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
མེད་བདགས་པ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དྲགས་ཁས། བྱ་
བ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོའི་ཞེན་ཕྱལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཕྱ་མོར་འཛིན་དགོས་
པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བདེན་པར་མེད་པའི་བདགས་པ་ཅམ་ཆོས་ཅན། ཁྱུང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱུང་གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁྱུང་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་ལས་ཕྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལས་ཕྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་བྱིར།
དྲགས་ཁས་བྱུངས་སོ། །

ཡང་ཁྱུང་གིས་སྐབས་འདིར། ཁྱུང་རང་གི་སྒྲ་མ་ཀུན་རིག་གིས་ཉན་རང་གི་ཕུང་
པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་བྱུང་བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་
ཕུང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་འོན་ཀྱང་མཐའ་བཞི་ཀའི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་མ་གཏོགས་
པས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་
སྒྲོང་ཉིད་དེ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་
བྲལ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་མ་གཏོགས་ཉན་རང་གིས་མ་རྟོགས་
པར་ཁས་ལེན་པར་སྐད་བས། ད་ནི་རྒྱུད་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་
དེ་དགག་པ་དང་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན། གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེན། ཁྱུང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
དགག་བསྐྱབ་གང་རུང་མིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མེད་དགག་ཡིན་
ནམ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱུང་དོན་དམ་བདེན་པ་(༥༤ན)
མིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་བྱིར། ལའོར་གསུམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་སྟམ་ན།
ཆོས་གཞན་གང་འདྲ་ཞིག་ལྷགས་ལ་འཕངས་ཀྱང་སྒྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གཞན་

གྱི་སྒྲོས་པ་ཞིག་འཕངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རོན་དམ་བཤེན་
 བ་བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པ་སྟོན་གྱི་དོལ་བོ་བ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བོད་སྒྲོམ་སྒྲུན་
 བོ་ཕྱག་རྒྱ་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་གཞུང་འཇུགས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱང་རིངས་པར་ཆས་
 སམ། སྒྲུན་བོ་སྒྲོའི་སྒྲུ་རིས་དང་སྒྲུའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེད་པ་རྣམས་ལ་དགག་
 པ་དང་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་སྒྲུང་བར་མི་སྒྲོ་བས་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་གི། ཁྱོད་
 གྱིས་ཁྱོད་པར་ཕྱ་མོ་འབྱེད་པར་རྩོམ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ཟེར་བའི་ཁྱོད་རང་གི་
 གཅིགས་བོ་དེ་ཉིད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ། མེད་
 པ། གཉིས་ཀ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཡིད་ལ་སྒྲོ་བུར་པའི་སྒྲོན་ཞིག་ཆགས་པས་ཀྱན་སྒྲོང་ཆེད་དུ་
 སྒྲོག་ན་མ་གཏོགས་དགག་བྱ་གང་ཡང་རུང་བ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་མེད་དགག་དུ་འཇོག་
 མ་ཤེས་ན་བོད་སྒྲོམ་སྒྲུན་བོ་དང་ཁྱོད་པར་མི་སྒྲུང་བས་སྒྲོའི་འཆར་ཚུལ་དང་ཆོག་གི་
 བརྗོད་ཚུལ་ཕྱ་མོ་ད་དུང་བསྐྱབ་དགོས་སྒྲུང་སྟེ། འདི་ནི་བའི་གདམས་ངག་གོ། །དེ་བས་
 གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲུང་དུ་མིང་གི་པར་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་བཀག་ཙམ་གྱིས་
 བཤེན་སྒྲོང་དེ་ཉིད་དུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྐྱབས་
 སིང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོང་ཉིད་ལེགས་པར་(༥༧)གོམས་པས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་
 པར་གསུངས་ཏེ། ཅུ་ཤེས། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོས་
 པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 མདོར་བསྟན་ནས། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ། རོན་དེ་
 གོམས་པར་བྱས་པས་ལྟ་བུ་དན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །ཞེས་དང་།
རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་ལས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ནམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྦྱོས་ལས་སྦྱོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སྦྱིར་སྦྱོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱད་པར་དུ་བྱོད་ལྷ་བའི་ཚོ་ལ་ངན་གྱི་
སྦྱོས་པ་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་ཙམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྒྲེག་པར་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྦྱས་པ། གོ་བོ་མོངས་པའི་ཡིད་མཁར་གནས་བྱས་ཏེ། །ཉེས་བཤད་ཚུ་ཡི་
གཟེགས་མ་འཐོར་བྱེད་པའི། །སྦྱོས་པའི་ཚུ་འཛིན་རང་སར་འདེངས་པ་དང་། །མཉམ་
དུ་ལྷགས་བཤད་ཉོན་མོངས་དབང་ཕྱག་ཤར། །རང་ལྷགས་གཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་
ཟེན་ཏོ། །

དོན་བསྟུས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ།

བཞི་པ་དོན་བསྟུས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་ཅག་དལ་འབྱོར་
གྱི་རྟེན་ནི་ཐོབ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་ནི་མཛུམས། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ནི་རྩེ་ཟད་ཤེས།
སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཕུ་མཐའ་བྲལ་བ་འདིའི་ནང་ནས་ཅི་ཐར་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་ད་ལན་བསྐྱུབ་
དགོས་པའི་དུས་འདིར། སྦྱིར་བྱེད་དབུས་གཙང་གི་མཚན་ཉིད་པ་ད་ལྷ་ཐོས་བསམ་གྱི་
གྲར་ཁྱགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་རུང་ཞིག་གི་
ལམ་ནས་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་དུ་བཞུད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་ཤེས་
གཏིང་རྒྱགས་འདྲོངས་པ་རེ་བྱས། (༥༥ན)ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་གཞི་རྩ་དོ་གཤམ་ཆེ་བ་རྣམས་

ལ་གོ་བ་ཕྱ་མོས་དྲངས་པའི་སྒྲིང་བ་ཐན་ཐུན་མ་མཐའ་རྩོལ་བཅས་ཡན་ཆད་ཅམ་རེ་དྲངས།
 རི་ཅམ་ཤེས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བའི་ཉམས་ལེན་རེ་བྱས། ཡན་སེམས་བཅོས་
 མ་ཅམ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤེལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིགས་མའི་
 དུས་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བཏབ།
 རང་ཕྱོགས་ལ་ཁ་བལྟས་པའི་ཆོས་ཚུལ་གང་ཅུས་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཕྱོགས་
 ལ་ཞེ་སྤང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུར་རན་སྒྲུས་ཕྱོགས་ལུང་གི་བསམ་སྒྲོར་བྱུང་བར་དགོ་འདུན་སྡེ་
 རིས་སུ་བཅད་པའི་ཡུལ་གང་གཞན་སྒྲོ་སྒྲུར་བྱེད་པ་འདི་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ་རང་རང་གི་
 གངས་རིའི་ཁྲོད་གྱི་ཡུལ་སྤྲོངས་རི་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་སུ་བདེ་བར་གནས་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྟམ་དུ་སྒྲོའི་གཏིང་ནས་སེམས་པ་ལེགས་ན་འང་སྤྲིགས་མའི་དུས་གྱི་རང་ཚུལ་རྣམས་
 མཆོད་ལ་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ཐོས་བསམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་མི་འཆོལ་
 བར་ཆོག་ཅོད་གྱི་ཟེ་འཐབ། སྒྲོམ་ཆེན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་མུ་རྟག་གི་ལྟ་བས་
 གཟེངས་མཐོ། གསང་སྤགས་པ་ཕལ་ཆེར་ལག་ལེན་གྱི་ཆོགས་འཆོབ་བསྐྱབ། གྲུབ་ཐོབ་
 ཏུ་གྲགས་པའི་ཕོ་ཆོད་རྣམས་འབྱུང་བོས་ཡིད་བསྐྱར་ཏེ་སྤང་བ་ལ་གང་དམ་སྤྱོད་པའི་
 དུས་འདིར། ཁྱོད་གོ་བོས་ཀྱང་གྲགས་ཆེད་པར་སེམས་ཏེ། ཆེད་བཀྱར་རུང་ཟད་འཐོབ་
 པའི་བསམ་བས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མི་གཉིས་པའི་རྗེ་སྤྱ་མ་ཙོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཁ་སྤེལ་ལག་སྤེལ་གྱིས་མཐོ་འཆམས་པ་ཆེ་ཆེར་བགྱིས་པ་དེ་དག་ལ་ཁོ་བོས་
 སྤྱིང་བརྟེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་བས་ལོག་བར་རྟོག་པའི་གནས་རྣམས་རིགས་ལམ་
 དབང་དུ་བཞག་ནས་ལེགས་པར་སུན་སྤྱང་ཞིང་རྗེ་སྤྱ་མའི་(༡༡བ)དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་མ་
 འདྲེས་པར་གསལ་བར་བྱས་པའི་དགའ་སྒྲོན་གྱིས་ཡི་རང་བར་བྱས་ཟིན་གྱི། བྱིན་ཆད་
 འདི་ལྟ་བུའི་ཡང་བའི་གནས་ལ་འདུག་པ་རིང་དུ་སྤྲོངས་ལ་བག་དང་ལྡན་བར་གྱིས་

གིག་དང་། མི་ཁོ་བོས་བྱང་རྩལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་བ་མ་ཐམ་པ་དང་
རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་གྱི་བསྐྱེད་ལྷན་རིང་ཏུ་བསྐྱེད་བས་མཉེས་པར་
བྱས་ནས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱོད་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩེ་རྒྱན་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་སྤར་ཡང་སྤྲས་པ། རབ་དཀར་ཆོགས་
གཉིས་ཤར་རིའི་ཅོད་པར་ནི། །འགྲོ་སྒྲུའི་གདུང་བ་འཕྲོག་སྤྱད་མཐའ་ལ་འཛོགས། །
ལེགས་བཤད་འོད་སྤྱོད་ལྷུང་བས་འཛིན་མའི་དབལ། །སྤྱབ་དབང་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ལྷམ་
མེར་གསལ། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་གང་གི་བཀའ་ཡི་ཁྱུང་། །མི་ཟད་རབ་ཏུ་ལྷེ་བས་བྲག་པ་
ཡི། །བསྐྱར་བ་འཕྲོག་པའི་རལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་སྤེལ་རྣམ་བཞིར་
གྲགས། །དེ་དག་འབྲེན་པ་ཉིད་གྱི་གསུང་གི་མཛོད། །མ་ཉམས་འཛིན་པའི་གནས་སུ་
བཀའ་སྤྱལ་བྱིར། །ལྷགས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་གང་ཡིན་པ། །བདེ་གཤེགས་གྲུབ་
མཐའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན། །སྤྱབ་བསྐྱར་རིན་ཅེན་འབྱུང་པའི་སྒོ་གཅིག་ལ། །
འཕགས་ལུལ་མཐས་རྣམས་རྣམ་བཞིའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། །མི་མཐུན་གང་ཡིན་ཅ་ལྟར་
འདྲར་བྱེད་གྱི། །ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་དོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་མིན། །དེ་ལྟ་མོད་གྱི་དཀར་
པོའི་ས་འཛིན་གྱིས། །ཁོར་ལྷག་ཁྱབ་ཀྱང་ཡིད་ལ་སྤྲོད་པ་ཡིས། །ཆེས་ཆེར་སྤྲུགས་པ་མི་
ཟད་མོད་གྱི་ལུལ། །ལྷ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁོ་ན་གཅིས་པར་འཛིན། །དོན་དམ་རྩལ་ཡོད་
ཆ་དང་བྲལ་བ་ལ། །ཀུན་རྫོབ་རྒྱན་དང་ཆ་བཅས་བདགས་ཡོད་འཛོག་ །ལས་དང་འབྲས་
སུའི་འབྲེལ་བའང་དེ་ལ་འདོད། །འདི་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །རང་(༡༥ན)
མཆོན་དམ་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལྷགས་ཏེ། །སྤྱི་མཆོན་ཀུན་རྫོབ་རྟོག་པའི་སྤྱང་བ་ཅམ། །
ཀུན་རྫོབ་ལྷགས་པས་དམ་པའི་དོན་ཐོབ་པ། །འདི་ནི་མདོ་སྤེལ་ཡི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །
ལུལ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་བྲལ་བ་དོན་དམ་སྤྱོད། །འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ལུལ་སྤྱང་ཀུན་རྫོབ་

ཅམ། །སྒྲུང་ཡང་དོན་གྱིས་སྒྲོང་བ་བྱུང་འདྲུག་སྟེ། །འདི་ནི་སེམས་ཅམ་པ་ཡི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ། །ཆོས་ཀྱི་གདོད་ནས་དག་པ་དོན་དམ་སྟེ། །མ་བཏགས་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཀྱི་ཚོབ་
 ཅམ། །སྒྲུང་སྒྲོང་ཆོགས་པ་བྱུང་འདྲུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་བཞི་བ་དཔུ་མ་པ་ཡི་ལྷགས། །
 འཕགས་ལུལ་མཁས་ལ་གྲགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །རང་རང་ག་ཁྱད་ལས་འབྱུང་བ་
 དེ་ཉིད་དེ། །ལུང་མེད་རིགས་བྲལ་ལྟ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། །བོད་སྒྲོམ་སྒྲུན་བོའི་འདོད་
 པས་འདི་ལྟར་བཏགས། །ཁ་ཅིག་ཀྱི་ཚོབ་རང་རང་ངོ་བོས་སྒྲོང་། །དམ་པའི་དོན་ནི་
 གཅིག་ཕུ་བདེན་པར་གྲུབ། །དེ་ཉིད་དྲི་མ་སྒྲུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་
 ཁྱབ་པའི་ཁམས་ཡིན་ལོ། །ཀྱི་ཚོབ་རང་ཉིད་སྒྲོང་པས་ཆད་པ་སྒྲོང་། །དོན་དམ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀའང་ཡིན། །ཅིག་ཅར་མཐའ་གཉིས་སྒྲུང་བའི་དཔུ་མ་པ། །ཁྱོད་
 བོ་སྒྲོན་མེད་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་པ་ཡིན། །ལ་ལ་རྒྱན་ལྱང་བའི་བླ་བ་དང་། །མཁའ་ལ་
 འཛོགས་པའི་རི་བོང་འཛིན་པ་གཉིས། །འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཁོང་། །
 དབྱུང་ཆེ་མེད་པས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཁོས། །འཛིག་ཏེན་གྲགས་པའི་ཀྱི་ཚོབ་བརྒྱུག་
 པ་ལ། །ངོ་ཚ་བོར་ཏེ་དམ་པའི་དོན་དུ་རྒྱུ་། །དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་ངེ་ཅམ་སྒྲུས་ན་ཡང་། །
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོབ་འཛོག་རྒྱལ་མ་ཤེས་ན། །སྒྲོབས་ཆེན་ཆད་མཐར་ལྱང་བའི་དཔུ་མ་
 པ། །ཁྱོད་ནི་སྒྲོན་མེད་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་པ་ཡིན། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་
 མཐའ་དག་གི་ །ཆོག་ལ་མ་བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱུང་པར། །(༥༦)ཤན་པོ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་གླེང་བ་འདི་སྒྲིད་ཐོས། །སྒྲུང་སྒྲིད་འབོར་འདས་
 སྒྲོད་བརྒྱད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་གཞན་པ་མ་མཆིས་ཕྱིར། །སྒྲུང་
 བ་སེམས་སྒྲུ་ཐག་ཆོད་དེ་ནས་ནི། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །
 འཛིན་པ་དང་བྲལ་གསལ་ལ་ངོས་བབྱུང་མེད། །མ་བཅོས་སྒྲུན་གྲུབ་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་

དེ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་གཅིག་ལུ་སྟེ། །སྤང་སྤྱང་ཚོགས་པའི་བྱང་འདུག་
 ཡིན་ནོ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལུང་པོ་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཚོས། །བཙོས་མིན་འདོད་པ་བྱུན་
 པའི་རང་བཟོ་སྟེ། །མ་སྦྱེས་འབྲས་ལུ་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ། །ཁྱེད་ནི་སྤྱན་མེད་གྲུབ་མཐའ་
 ལུ་པ་ཡིན། །འཛིན་པ་དང་བྲལ་གཏུག་མའི་ངོ་བོ་དེ། །རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་ཡུལ་གཞན་
 མི་སྤྱང་ན། །མདོ་སེམས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །རང་རིག་འཛིན་རྣམ་ཉིད་
 ལས་འས་ཅི་ཡོད། །ཡང་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱུག་རྒྱ་ཆེ། །ཡང་དག་རྟོགས་སངས་རྒྱས་
 ལའང་མངའ་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་བའི། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེར་ནས་གྲུབ། །འཛིན་པ་དང་བྲལ་མཐའ་ལྟར་ངོས་བབྱང་མེད། །རྣམ་འགྱུར་
 སྤྱ་ཚོགས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་པ་ཡི། །རིག་པའི་ངོ་བོ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ནི། །ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་
 སེར་སྦྱ་པ་ཡི་ལུགས། །འདི་དག་འདི་ལྟའི་ཉེས་པས་གོས་ན་ཡང་། །ད་དུང་འདི་ཉིད་
 ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ཞེས། །རང་གིས་རང་ཉིད་འཚོང་བའི་དོན་མཐུན་པ། །མཁས་ལ་
 མཁས་པར་གྲགས་པ་མིན་ན་རུང་། །རྒྱ་ཆེན་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཡང་
 དག་རིགས་པའི་ལམ་གྲང་མ་འགྲིམས་པར། །དགོངས་དོན་ནོར་བུའི་བརྟག་དབྱུང་སྦྱ་
 འདོད་པའི། །སློ་བྱོས་རྩིང་པོ་ཁྱེད་གྱིས་འདི་རྟོག་སྦྱས། །འཛིན་པའི་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
 བཀག་པ་ཡི། །སྦྱོས་བྲལ་མེད་(༥༥)དགག་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར། །མེད་དགག་དམ་
 པའི་དོན་དུ་མི་རུང་ཞེས། །མཐའ་བཞིའི་སྦྱོས་བྲལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྦྱས། །སོ་སོ་སྦྱེ་
 བོ་བོས་དང་བསམ་པ་ཡིས། །མཐའ་བཞིའི་སྦྱོས་བྲལ་ནམ་ཡང་མ་རྟོགས་པར། །མཉམ་
 པར་གཞག་པའི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིས། །སྤྱང་ཅིག་གཅིག་ལའང་མདོན་སུམ་འགྱུར་
 ཞེས་སྦྱོག། །བདེན་འཛིན་མིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། །བདག་མེད་མིན་པའི་
 མཐའ་བཞིའི་སྦྱོས་བྲལ་དང་། །བྱོས་བསམ་མེད་ཕྱིར་བསྦྱོམ་བྱུང་ཤེས་རབ་སོགས། །

ཁྱོད་མིན་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་རི་ལྟར་གཤེས། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
བའི་དབྱངས། །དུས་མཐའ་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་མཚན་
སྒྲིན་མཛད་པ་ན། །སྐལ་བཅོམ་ཁྱོད་གྱི་སྒོ་མིག་སྟན་པས་བསྐྱེབས། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་
ངག་གི་ང་རོ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པས་ལོག་པར་བསྐྱབས་པ་ཡི། །དམ་པ་སྤྲད་པའི་
ལས་ལ་ལྷགས་ནས་ནི། །དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་འགྲོ་བ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཆེ་འདྲིའི་རྟེན་དང་བཀྱར་
སྒྲི་དོན་ཅུང་ཞིང་། །ལུས་སྒོག་སྒྱུར་དུ་འཛིག་པའི་ངང་རྒྱལ་སྐྱེས་ས། །མི་བཟད་ལས་ལ་
སྒྲིན་ཆད་མི་འཇུག་པའི། །བག་ཡོད་གོ་ཆ་སྟག་པོ་བགོས་ན་ལོགས། །ཁོ་བོས་བྱང་ཆུབ་
མཚན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མི་ཡམ་ཆོས་རྗེ་ཡི། །ཞབས་
པད་རིང་དུ་བསྟེན་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི། །དམན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བཅུ་བར་བྱ། །མང་ཐོས་
མཁའ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་སྒོ་ཡི་ཟེར་འགྲེད་གཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་མཛོན་པར་གསལ་
བའི་སྒོ་མིག་ཅན། །གཞུང་ལྷགས་ངན་པའི་སྟན་པ་མཐའ་དག་སྒྱུར་བར་འཛིག་བྱེད་སྒོ་
བཟང་སྒོ་ཡི་བསྒོ་རྒྱས་པ་འཇུམ་པའི་གཉེན། །ལུང་རིགས་མགྲོགས་འགྲོའི་ལྷགས་གྱིས་
བགྲོད་པས་སྒྲོབས་པ་མི་ཟད་སྒྲི་བའི་དགྱིལ་(༥༥)འཁོར་གཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཆེར་
འཕགས་པ། །དཔལ་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོལ་ས་གསུམ་འགོ་ན་ལྟམ་
མེར་གསལ་བ་སྒྲི་བ་ཉི་མ་གཅིག་ཤུ་ཡིན། །

ཞེས་ལྟ་བ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྟན་འཕྱིན་པ་གནམ་ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་
བསྐྱབ་པ་དང་སྟན་འཕྱིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཆེར་མང་དུ་བགྱིས་པ་འདི་ནི། །རྗེ་བཙུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་སྒོལ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་སྒྲོས་ཆེན་
མོ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་བཀའ་སྟེན་པ་དག་ལས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྷགས་འགྲེལ་རྒྱལ་སྒྱི་
དང་ཁྱོད་པར་དུ་ལྟ་བའི་གནད་གྱི་འགྲངས་ཁོག་མང་བོ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་གྱི་སྒོ་ལྷལ་དུ་

མ་ཤོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། གོ་བོའི་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་སེར་གོ་ཞེས་བྱ་བས་ལུང་
 རིགས་ཀྱི་དབྱེད་བས་སུན་འབྱེན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཡི་གེའི་ཁུར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 ཞིག་བགྱིས་པ་ལས་ཏུ་ཅང་མི་འཚམ་པའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཚར་བཅད་ཀྱི་བརྒྱལ་
 ལན་ཅུང་ཟད་བགྱིད་དགོས་སོ་ཞེས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ནན་བྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོ་མ་བརྒྱུག་
 རྟེ། རྩེ་སྤྱ་མ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གནད་ལ་
 གཞན་དུ་མི་འཕྱུག་པའི་གཟེར་ཐེབས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་གསེར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་གོ་བཞིན་སྟེ་བའི་དཀར་
 རྩོགས་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བཀོད་པ་འདིས་
 ཀྱང་ལྟ་ངན་གྱི་སུན་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སེལ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །གིང་སྟེལ་
 ལོར་པར་ཁང་ཆེན་མོར་གསར་བསྐྱེན་བྱིས་བཞུགས།

༡༡༡། །འདམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། །

འོད་གཉིས་པ།

མེར་གཙུག་ནང་བཞུན་དཔེ་རྒྱུང་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་གཤམ་པ་སྒྲིགས། །

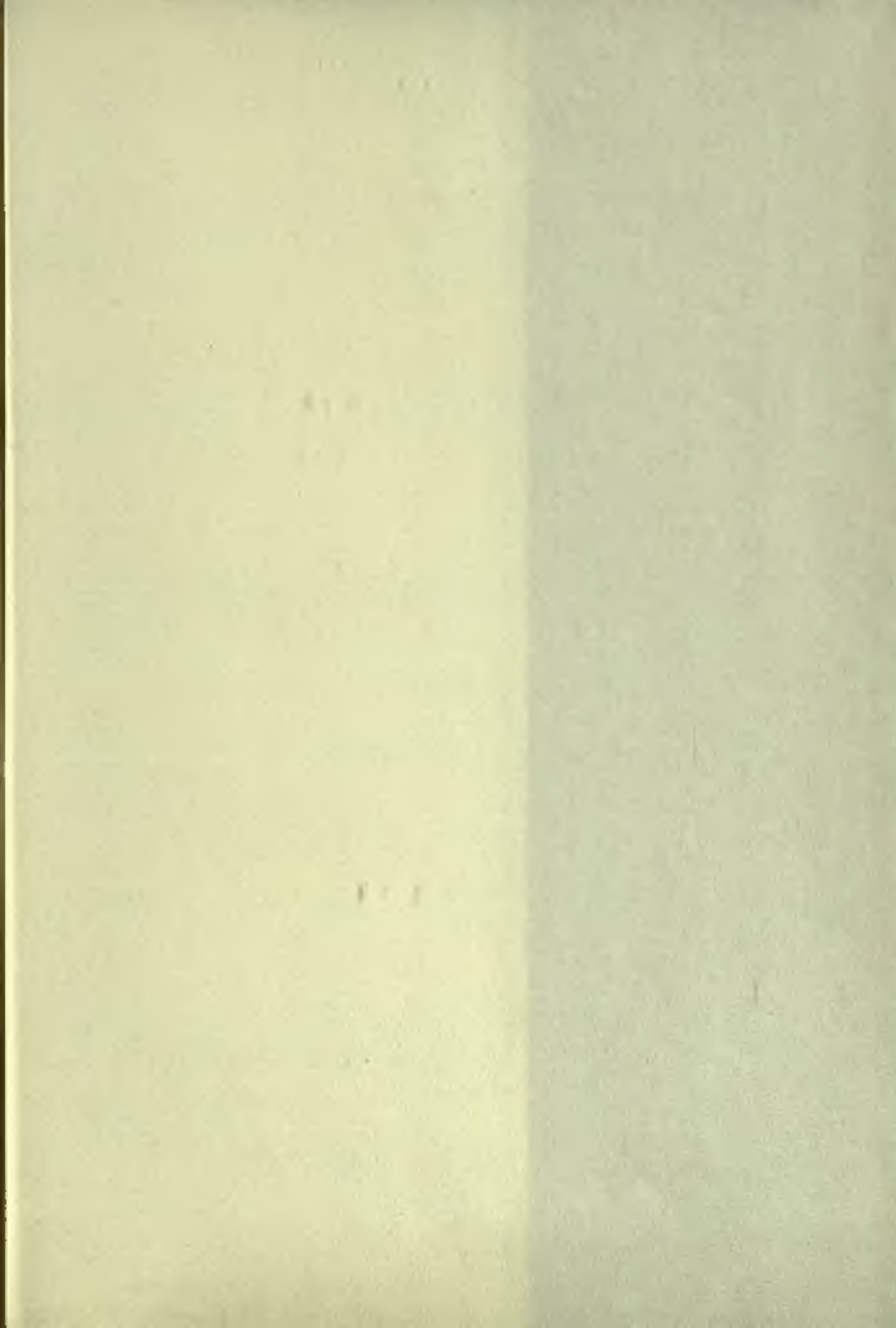
སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལྷ་པ་ ༥ ཚེས་ ༥ རོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མ་གྲང་ཅུ་རྩེད་ལྷ་བའི་
ཚེས་ ༡༥ ལྷ་པ་ཚེས་བཅུང་པོར།

《གངས་ཅན་ཁྱད་ཚོར་》 དཔེ་ཚོགས་ཚེན་མའི་བཞུ་གྲིག་དང་
ལས་ལུགས་མི་སྣའི་མཆན་པོ།

བཞུ་གྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཙོ་བོ། སློབ་མཚར་ལུ་ལྷ་པ་ ༥ བཅུ་གསུམ། ཚེ་རིང་།
བཞུ་གྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཙོ་བོ་པ། སློབ་མཚར་ལུ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་ ༥ བཅུ་གསུམ་འཕེལ།
ལས་ལུགས་མི་སྣ། སློབ་མཚར་ཚོས་འཕྱོར། ལུ་པ་མཆན་བུམས་པ། གྲགས་པ་ཀུན་ལྟན། ཚེ་བརྟན་རྩེ་རྩེ།
སློབ་མཚར་འཕགས་མཆོག་ །སྟན་གྲགས། སློབ་མཚར་འཕགས་མེད། ཚེ་རིང་མ།
བུམས་པ་བརྟན་འབྱུལ། རྩེ་རྩེ་མཆོ། མེན་པ། ལུ་པ་ལྷོ་ལ་མ། ཚེ་རིང་ཚོས་སྟོན།
ལྷ་གྲིད། བཙོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།

རིབ་འདིའི་ཁྱད་གསུང་དགའ་མག་གྲིག་མཐན། སློབ་མཚར་ཚོས་འཕྱོར། ལུ་པ་མཆན་བུམས་པ།
ཚེ་བརྟན་རྩེ་རྩེ། སློབ་མཚར་འཕགས་མཆོག་ །སྟན་གྲགས།
སློབ་མཚར་འཕགས་མེད། ལུ་པ་ལྷོ་ལ་མ།

སྟོན་འབྱུལ་མིག་འཕྲུག་པ། བཙོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། ཚེ་རིང་ཚོས་སྟོན། ལྷ་གྲིད། མེན་པ། ལུ་པ་ལྷོ་ལ་མ།
པར་གྲིག་ལས་ལུ་པ། བུམས་པ་བརྟན་འབྱུལ།

གངས་ཅན་ཁྱད་ཚོར་དཔེ་ཚོགས།
པོད་མཛེས་ཉིས་འབྲུ་ཉེར་པའི།